

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

αντί 150

Περίοδος Β', τεύχος

Δρχ. 25

Παρασκευή 25 'Απριλίου 1980

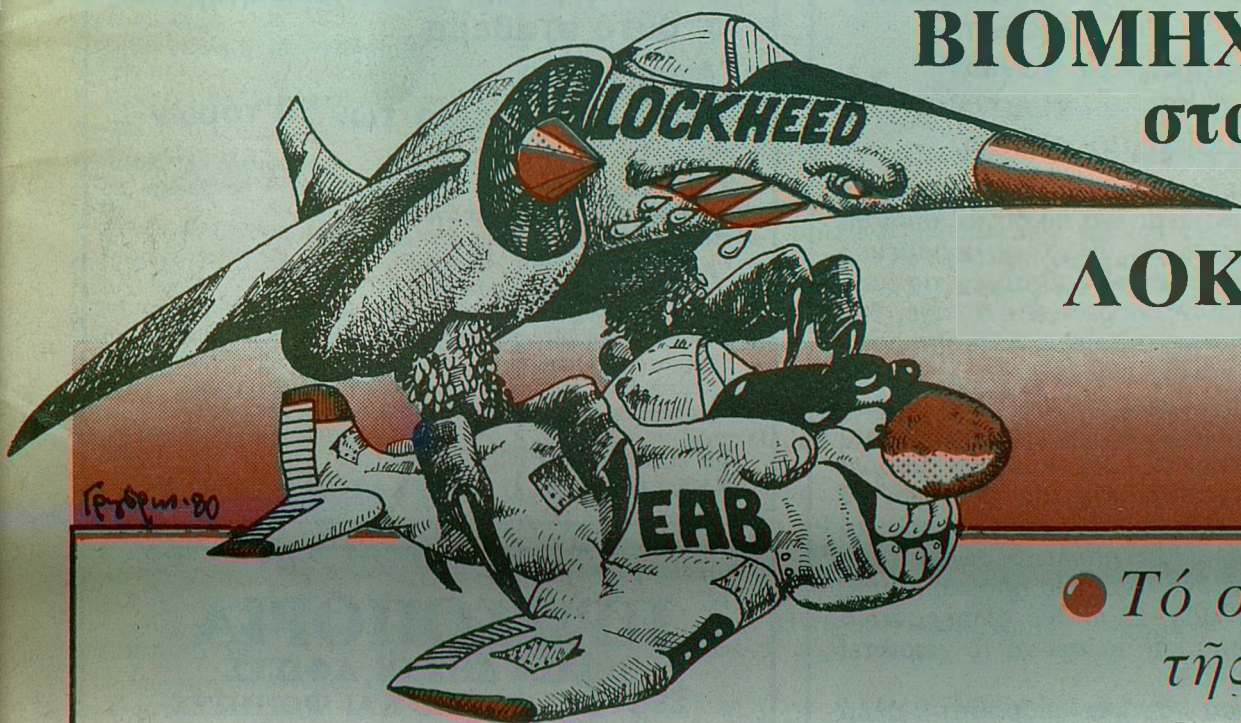
‘Ο κ. Καραμανλής ό μοναδικός

‘Αν καί είναι από τήν Πρώτη,
δέν έβγῆκε μέ τήν πρώτη!

Η ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

στά νύχια
τῆς

ΛΟΚΧΗΝΤ

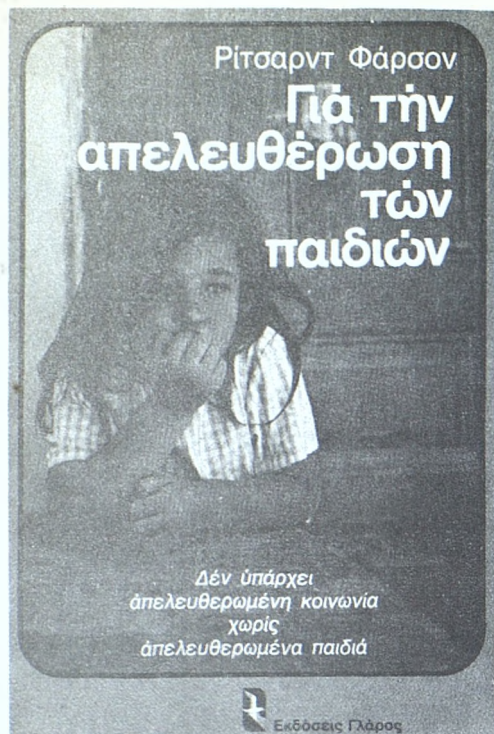

● Τό σκάνδαλο
τῆς νοθείας
στή βενζίνη

● Βασιλικοί ἄνδρες καί προεδρία

● Α. ΦΡΑΓΚΙΑ: ‘Η αποκορύφωση τοῦ τίποτα

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΛΑΡΟΣ

“Ένα επαναστατικό βιβλίο πού υπεραμύνεται τών δικαιωμάτων τών παιδιών καί τοποθετεί τό πρόβλημα τών γονιών στή σωστή του ψυχολογική καί ιστορική προοπτική

“Όσπου ν’ αλλάξουν ριζικά οί απόψεις τής κοινωνίας γιά τό τί είναι ένα παιδί, τό παιδί θά παραμένει παγιδευμένο, ένας φυλακισμένος τής παιδικής ηλικίας. Κάτω από αυτές τίς συνθήκες, ένα παιδί δέν μπορεί νά αναλάβει τήν εϋθύνη γιά τή συμπεριφορά του, ούτε μπορούν νά τό κάνουν οί γονείς του ή οί δάσκαλοι. Τό μόνο πού μπορεί νά κάνει τό παιδί είναι νά παίξει προσεκτικά ρόλους σέ ένα σενάριο γραμμένο από τήν κοινωνία. Ένα παιδί δέν μπορεί νά απελευθερώσει τόν έαυτό του· ένας γονιός δέν μπορεί νά απελευθερώσει τό παιδί του· τό σχολείο δέν μπορεί νά απελευθερώσει τούς μαθητές του. Αυτό δέν είναι ένα πρόβλημα πού μπορεί νά απομονωθῇ. Είναι ένα διαπεραστικό κοινωνικό πρόβλημα καί πρέπει νά τό χειριστεί ή κοινωνία σάν σύνολο.

“Η άτομική δράση θά είναι απαραίτητη, αλλά δέν μπορεί ποτέ νά είναι έπαρκής. Μονάχα προσχεδιασμένη δράση σέ πολλά μέτωπα, μπορεί νά δώσει τή δυνατότητα στά παιδιά νά δραπετεύσουν από τίς φυλακές τους. “Η θά δράσουμε όλοι μαζί ή δε θά γίνει ποτέ.

Εκδόσεις Γλάρος

Κεντρική διάθεση - παραγγελίες:

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ 31, ΑΘΗΝΑ - 142. ΤΗΛ. 36.18.457

P. PYLARINOS

ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΠΟΥ ΑΝΟΙΓΕΙ
ΝΕΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

Σας περιμένουμε άπ' τό Μάρτιο στό νέο μας κατάστημα, στή Σοφοκλέους 7-9 (άπέναντι από τό Χρηματιστήριο) όπου θά λειτουργεί καί μεγάλη αίθουσα δημοπρασιών γιά κάθε είδους συλλεκτικά αντικείμενα, όπως:

ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ - ΧΑΡΤΟΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΠΙΝΑΚΕΣ

ΡΟΛΟΓΙΑ

ΠΟΡΣΕΛΑΝΕΣ κ. ά.

Επίσης, ή αίθουσα προσφέρεται σέ κάθε ενδιαφερόμενο γιά έκθέσεις, δημοπρασίες, γενικές συνελεύσεις, διαλέξεις κλπ.

● ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΤΑΙ

ότι ή αίθουσα δημοπρασιών είναι 250 τετρ. μέτρα, μέ κλιματισμό καί ότι κατασκευάστηκε ειδικά γιά τούς αναφερόμενους λόγους.

Τό ζήτημα δέν είναι μόνο

νά διαβάσετε «ΑΝΤΙ»

**άλλά νά μπορείτε ν' ανατρέχετε
σ' αυτό σταθερά.**

Ή αποκτήστε

τήν πλήρη σειρά τών 10 τόμων

Στούς τόμους του ANTI - πανόδετους, μέ εξώφυλλα καί αναλυτικά περιεχόμενα θεμάτων καί συνεργατών - θά θρείτε μιά πλούσια καί πολύπλευρη καταγραφή:

- τής πολιτικής καί πολιτιστικής ζωής μας
- τής κατάστασης στήν Άριστερά
- τής εξωτερικής επικαιρότητας
- τών ιδεολογικών ρευμάτων τής εποχής μας καί
- πλήθος στοιχεία πού ενδιαφέρουν όσους συμμετέχουν στά προβλήματα του τόπου μας.

Ζητείστε τούς τόμους του ANTI από τά γραφεία μας:
Δημοχάρους 60 (Τ.Τ. 601) τηλ. 732.713 καί 732.819.

ΣΕ ΛΙΓΕΣ ΜΕΡΕΣ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ Ο ΕΝΔΕΚΑΤΟΣ ΤΟΜΟΣ

ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ ΔΙΣΚΟΙ ΑΦΙΣΕΣ

ΣΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

ΕΚΠΤΩΣΗ 30%

ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ

ΚΩΛΕΤΤΗ ΚΑΙ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ

ΤΗΛ. 32.49.557

Περίοδος Β'
Χρονος 7ος
Τεύχος 150

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ
ΔΗΜΟΧΑΡΟΥΣ 60, ΑΘΗΝΑ 601
ΤΗΛ. 732.713-732.819

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ

ΑΝΤΗΝΩΡ: 'Η «συγκатаβατικότητα»
του κ. Καραμανλή απομακρύνει τις
έκλογές

4

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ

ΑΝΤΙ-ΘΕΣΕΙΣ

ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Πορτογαλία - Βραζιλία - 'Ινδοκίνα -

'Ιταλία

8

ΑΝΤΙ-ΘΕΜΑΤΑ

ΑΝΤΡΕΑ ΦΡΑΓΚΙΑ: 'Η αποκορύφωση

του τίποτα

10

Γ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ: 'Η πορεία της ένσωμά-

τωσης

12

ΑΝΤΙ-ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

ΔΙΟΝΥΣΗ ΣΚΑΛΟΥ: Νοθεία στη θεν-

ζινη

14

'Ο ύπουργός Οικονομικών και η φο-

ρολογία αυτοκινήτων

17

Γ. ΚΑΛΑΪΤΖΗ: 'Ο κύριος Κωνσταντί-

νος Καραμανλής

19

ΡΕΠΟΡΤΕΡ: 'Η 'Ελληνική 'Αεροπο-

ρική Βιομηχανία στα νύχια της Λόκ-

χηνη

20

Β. ΣΑΚΚΑΤΟΥ: Τά τρία μέτωπα στον

άγωνα των Κούρδων

25

Τό «ΑΝΤΙ»: 150 τεύχη

28

ΝΙΚΗΦ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ: Οι άνοι-

χτές διαδικασίες εξασφαλίζουν την

έλευθεροτυπία

32

ΔΟΜΗΝΙΚΟΥ ΜΠΑΚΟΥ: Ζάν Πώλ

Σάρτρ

34

ΕΛΣΑΣ ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΥ: Γυναικείες

όργανώσεις και φεμινιστικό κίνημα

36

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΥΜΕ

40

Κ. Α. Μανιάτη: The French Connection

και ένας διάλογος

42

ΝΤ. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ-ΡΟΓΚΑΝ:

Εικαστικό χρονικό

45

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

46

ΒΙΒΛΙΟ-ΚΡΙΤΙΚΗ: (Τ. 'Αντωνόπου-

λου: Δ. Παναγιωτάτου - ό φανταστι-

κός κινηματογράφος)

47

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

50

ΕΞΥΦΥΛΛΟ: ΓΡΗΓΟΡΗ

ΧΑΜΕΝΟΣ Ο,ΤΙ ΚΙ ΑΝ ΒΓΕΙ

ΥΠΟΝΟΜΕΥΣΕ κάποιος τή Δημοκρατία στή διαδικασία έκλογής του νέου Προέδρου; 'Αναμφισβήτητα, πρέπει νά απαντήσουμε ότι χάθηκε αυτή ή σπάνια ευκαιρία για νά ένδυναμωθούν οι ευθραυστοι άκόμα θεσμοί πού δημιουργήθηκαν μετά τή μεταπολίτευση. Καί, άν εξαιρέσει κανείς περιθωριακές δικτατορικές κινήσεις, δέν υπάρχει πολιτική τάση πού θά είχε λόγους νά χαρεί για μιά τέτοια εξέλιξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ όμως γι'αυτήν τήν εξέλιξη, κατά πρώτο καί κύριο λόγο, είναι ό ίδιος ό επίδοξος Πρόεδρος. Μυστικοπάθεια καί συνωμοτικότητα δύσκολα ταιριάζουν μέ τή φυσιογνωμία του πρώτου άρχοντα μιας ευρωπαϊκής τύπου δημοκρατίας. 'Ιδιαίτερα, όταν καλλιεργούνται έν ψυχρώ για μικροκομματικούς άυστηρά λόγους, ένω τό πολιτικό κλίμα είναι αίθριο καί δέν εμφανίζεται κανείς πραγματικός λόγος για έκτακτα μέτρα καί συμπεριφορές.

Ο ΕΚΒΙΑΣΜΟΣ πού προσπάθησε νά άσκήσει ό κ. Καραμανλής σέ βάρος των πολιτικών δυνάμεων είναι άπαράδεκτος. Τά κόμματα είναι θεμελιώδες συστατικό στοιχείο του αντιπροσωπευτικού συστήματος. Καί δέν άποτελεί, αυτή καθ' έαυτή ή κομματική ένταξη του υποψήφιου προέδρου, άδυναμία για τή λειτουργία του θεσμού. 'Η όμοφωνία πού προσπάθησε επίπλιστα νά επιβάλλει γύρω άπό τό πρόσωπό του ό κ. Καραμανλής, δέν είχε πραγματικά καμιά πολιτική θεμελίωση.

ΟΜΟΦΩΝΙΕΣ τέτοιες οίκοδομούνται μέ μακρές διαδικασίες κοινωνικής συναίνεσης καί πολιτικής σύγκλισης. Δέν χαλκεύονται μέ τεχνάσματα τής τελευταίας ώρας πού μόνο άγανάκτηση καί θυμηδία είναι δυνατό νά προκαλέσουν.

ΑΞΙΟΘΡΗΝΗΤΗ είναι ή κάθαρση του δράματος. Μέ τίς 179 μίζερες ψήφους του ό κ. Καραμανλής θυμίζει άκατανίκητα τόν ματαιόδοξο αυτό βάτραχο του Αϊσώπου πού φιλοδοξούσε νά γίνει βόδι. 'Αλλά άκόμα κι άν, στή δεύτερη ή στήν τρίτη ψηφοφορία, καταφέρει ό τέως πρωθυπουργός νά φουσκώσει άρκετά χάρη στις ψήφους τής μιάς ή τής άλλης άποστασίας ή μικροσυναλλαγής, ή δεξιά θά έχει χάσει για πάντα έναν υποτιθέμενο " Έθνάρχη " καί οι θεσμοί ένα μεγάλο μέρος άπό τό κύρος τους.

ΟΠΟΙΑ ΚΙ ΑΝ είναι ή τελική έκβαση τής έκλογής, χωρίς Πρόεδρο τής Δημοκρατίας ή μέ έναν Πρόεδρο μειωμένου κύρους, ή χώρα μπαίνει σέ προεκλογική περίοδο. Κι ίσως πρέπει νά θυμηθούμε μιάν άρχή του δημοκρατικού πολιτεύματος πού ή δεξιά προσπαθεί, άπό καιρό, νά μάς κάνει νά ξεχάσουμε: Τήν έναλλαγή στήν έξουσία.

anTi

Ἡ «συγκαταβατικότητα» τοῦ κ. Καραμανλῆ ἀπομακρύνει τίς ἐκλογές

ΤΕΛΙΚΑ, τό «μεγάλο ναι» εἰπώθηκε ἀπό τόν ἀρχηγό τῆς «Νέας Δημοκρατίας» τό πρωί τῆς περασμένης Τρίτης, στή σύσκεψη τῆς κυβερνητικῆς ἐπιτροπῆς. Ὅλα τὰ χαρτιά εἶχαν τεθεῖ στό τραπέζι: Ἡ ἀρνηση τῶν κομμάτων τῆς δημοκρατικῆς ἀντιπολίτευσης νά δεχθοῦν σάν «ὑπερκομματική» τήν ὑποψηφιότητα Καραμανλῆ γιά τήν προεδρία... Ἡ ἐτοιμότητα τοῦ ΠΑΣΟΚ νά κινήσει τοὺς μηχανισμούς του γιά τήν «ἀναπόδραστη» ἐκλογικὴ ἀναμέτρηση... Τό ἐνδεχόμενο νά ὑπάρξουν «διαρροές» καί μέσα ἀπὸ τό μπλόκ τῶν 174 βουλευτῶν τῆς «Νέας Δημοκρατίας»... Τὰ πολλὰ ἐρωτηματικά γιά τὴ στάση ὁρισμένων ἀνεξάρτητων βουλευτῶν τοῦ Α. Πνευματικοῦ ἢ τοῦ Κ. Γόντικα, πού διαγράφηκαν ἀπὸ τὴ «Ν.Δ.», τοῦ Ι. Σεργάκη, πού ἀποχώρησε ἀπὸ τὴν ΕΔΗΚ. τοῦ Γ. Παπαεὐθυμίου, πού ἀποχώρησε ἀπὸ τὴν «Ἐθνικὴ Παράταξη», κλπ. Quo vadis, λοιπόν, ἀρχηγέ;

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ἐξακολουθοῦσε καί τό πρωί τῆς Τρίτης ἀκόμα, νά εἶναι βαρυσάλγη. Βέβαια ἦταν κάπως ἐνθαρρυντικό, γιά τὰ μέλη τῆς κυβερνητικῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι εἶχε ἤδη – ἀπὸ τὴν προηγούμενη μέρα – ἐγκαταλείψει τὴ φιλοδοξία νά ἐκλεγεῖ «μέ τὴν πρώτη» (200 ψήφου). Καί εἶχε ἤδη πεισθεῖ πὺς ἐκεῖ πού ἔφτασαν τὰ πράγματα, τό κλίμα δέν σήκωνε οὔτε ὑποψηφιότητα Παπακωνσταντίνου, οὔτε τὴν ἐκ νέου ὑποψηφιότητα τοῦ σημερινοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. Τσάτσου. Παρ' ὅλα αὐτά, ὁ ἀρχηγός δέν εἶχε παύσει νά μιλά γιά τὴν ἐπιθυμία του – καί τό δικαίωμά του – ν' ἀποχωρήσει ἀπὸ τὴν πολιτικὴ «ὑστερα ἀπὸ ὑπηρεσία 45 χρόνων», μιά καί στὸν ἀχάριστο αὐτό τόπο, κανένας δέν ξέρει «πὺς θά τελειώσει σάν πολιτικός»...

Ὁ κίνδυνος «μαρξιστοῦ προέδρου»

ΑΛΛΑ ΣΤΟ σημεῖο αὐτό, ἀκριβῶς, ἔγινε ἡ «μικρὴ ἐξέγερση». Τὰ μέλη τῆς κυβερνητικῆς ἐπιτροπῆς, γιά πρώτη φορά στήν ἱστορία τῶν σχέσεών τους μέ τόν κ. Καραμανλῆ, «ἔψωσαν θαρραλέαν κεφαλὴν»: *Τώρα πιά, Μεγάλε μας Ἀρχηγέ – τοῦ εἶπαν – δέν μπορείς ν' ἀνακρούσεις πρῶμναν. Τώρα, δέν διακυβεύεται μόνο τό προσωπικό σου κύρος, ἀλλὰ τό μέλλον τῆς παρτάξέως μας, αὐτό τό ἴδιο τό ἀστικό καθεστῶς... Ὁ μαρξιστής Ἀνδρέας Παπανδρέου ἐνδέχεται – ἂν πάμε ἀμέσως σέ ἐκλογές – νά ἀλώσει ὄχι μόνο τὴν πρωθυπουργία, ἀλλὰ καί τὴν προεδρία τῆς Δημοκρατίας. Καί ἐπειδὴ πιθανόν νά μὴ μᾶς πιστεύετε, διαβάστε τὴ χθεσινὴ ἀπόφαση τῆς ὁλομέλειας τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ, πού λέει, πὺς «εἶναι δυνατό, μέ τὴν κοινὴ δράση τῶν δημοκρατικῶν δυνάμεων, ἔξω καί μέσα στήν καίνουργια Βουλὴ, νά δοθεῖ λύση στήν ἐκλογὴν προέδρου τῆς Δημοκρατίας, πού νά συμφέρει τό λαό», κλπ. Διαγράφεται, συνεπῶς, μιά λαϊκομετωπικὴ συμμαχία, μέ στόχο τὴν ἐκλογὴν μαρξιστοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας, τὴν ὁποία μόνο σεις, ἀρχηγέ καί σωτήρα μας, μπορείτε ν' ἀποτρέψετε!*

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ καί σωτήρας, παρέμεινε σιωπηρὸς γιά ἓνα λεπτό. Ἡ πῆση πού δεχόταν ἦταν ἀσφυκτική. Οἱ διαβεβαιώσεις πού τοῦ ἔδιναν οἱ ὑπουργοί του – «θὰ δουλέψουμε ὅλοι γιά νά κερδίσουμε τοὺς ταλαντευόμενους»... – ἦταν συγκινητικὲς καί σαγηνευτικὲς: «Μετά τρεῖς μῆνες, τοῦ εἶπαν, οὐδεὶς θὰ ἐνθυμεῖται μέ πόσους ψήφους ἀνεδείχθηκε πρόεδρος τῆς Δημοκρα-

τίας. Φτάνει νά πείτε τό ναι»... Ὅσο γιά τόν ὑπουργό Συντονισμοῦ κ. Μητσοτάκη πού, γιά μιά ἀκόμη φορά, ὑποστήριξε ὅτι ὁ ἀρχηγός πρέπει νά παραμείνει στήν πρωθυπουργία καί πὺς ἡ καλύτερη λύση εἶναι οἱ ἐκλογές «γιά νά ξεκαθαρίσουν τὰ πράγματα», δέν πρωτοτυποῦσε καθόλου, πέραν ἀπὸ τὸ ὅτι ἦταν καί πάλι μειοψηφών. Τελικὰ, ὁ ἀρχηγός μίλησε: «Φαίνεται πὺς μέ ἐπείσατε... Δέχομαι νά ἐκτεθῶ ὑποψήφιος. Καί θὰ πάρω μέρος, παλλικαρία, καί σὶς τρεῖς ψηφοφορίες... Ἄν πάλι, παρ' ἐλπίδα, δέν συγκεντρώσω τίς 180 ψήφους, τότε, ἐκ τῶν πραγμάτων, θὰ ὁδεύσουμε πρὸς ἐκλογές».

ΤΑ ΜΕΛΗ τῆς κυβερνητικῆς ἐπιτροπῆς ἀνάπνευσαν! Καί ἡ ἀναπνοὴ ἔγινε εὐφρόσυνη διάθεση, ὅταν ὁ κ. Καραμανλῆς τοὺς διαβεβαίωσε πὺς σέ περίπτωση ἐκλογῶν, θὰ ἡγηθεῖ τοῦ ψηφοδελτίου τῆς «Νέας Δημοκρατίας». (Πλὴν ἡ διαβεβαίωση αὐτὴ δέν περιέχεται στήν ἀνακοίνωση πού ἐκδόθηκε τό βράδυ τῆς Τρίτης, ὕστερα ἀπὸ τὴ σύσκεψη τῆς κοινοβουλευτικῆς ὁμάδας τῆς «Νέας Δημοκρατίας»).

Ν.Δ. – ΠΑΣΟΚ: Δυὸ διαφορετικὲς ἐκτιμήσεις

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ἀπόφαση πού πάρθηκε στήν κυβερνητικὴ ἐπιτροπὴ, ἡ σύσκεψη τῆς κοινοβουλευτικῆς ὁμάδας τοῦ κυβερνητικοῦ κόμματος, ἦταν, ὅπως ἴσως, περιττή. Ὅμως ἔπρεπε, ἔτσι εἴτε ἀλλιῶς, νά πραγματοποιηθεῖ, μιά καί αὐτὴ θὰ «ἀποφάσιζε» ἂν θὰ πρότεινε ἢ ὄχι – ἔτσι εἶχε ἀνακοινωθεῖ – τὴν ὑποψηφιότητα τοῦ κ. Καραμανλῆ γιά τό ἀξίωμα τοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας... Καί, φυσικὰ, ἡ σύσκεψη – στή διάρκεια τῆς ὁποίας κανεὶς, ἀπολύτως κανεὶς, ἐκτὸς ἀπὸ τόν ἀρχηγό, δέν πῆρε τὸν λόγο – «ἀποφάσισε» ὁμόφωνα νά προτείνει τὴν ὑποψηφιότητα Καραμανλῆ.

ΤΟ ΙΔΙΟ βράδυ, μέ διαφορά μισῆς ὥρας μόνο, πραγματοποιήσαν ἡ σύσκεψη τῆς κοινοβουλευτικῆς ὁμάδας τοῦ ΠΑΣΟΚ. Ὅμως οὔτε ἡ ἀπόφαση τοῦ κ. Καραμανλῆ νά ἐκτεθεῖ ὑποψήφιος γιά τὴν προεδρία, οὔτε ἡ ἐκτίμηση τῶν ἐπιτελῶν τῆς «Ν.Δ.» ὅτι ὁ ἀρχηγός θὰ συγκεντρώσει 180 ψήφους, ἐπηρεάσαν, κατὰ ὁποιοδήποτε τρόπο, τὸν πρόεδρο τοῦ κινήματος Α. Παπανδρέου, πού προσδιόρισε τίς διαγραφόμενες προοπτικὲς ὡς ἑξῆς: α) Ὁ Καραμανλῆς δέν θὰ συγκεντρώσει τὸν ὁριακὸ ἀριθμὸ τῶν 180 ψήφων, β) Ἡ χώρα βαδίζει, ἀναπότρεπτα, πρὸς ἐκλογές, γ) Τὸ ΠΑΣΟΚ ἀρχίζει ἀμέσως τὴν ἐκλογικὴ του ἐκστρατεία, βέβαιο ὅτι θὰ καταγάγει περιλάμπρη νίκη.

ΟΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ τοῦ ΠΑΣΟΚ, ἦταν φυσικὸ ν' ἀναστείλουν τό «αἰσθημα εὐφορίας», μέ τό ὅποιο οἱ βουλευτὲς τῆς «Ν.Δ.» ἡγήσαν ἀπὸ τὴ σύσκεψη τῆς κοινοβουλευτικῆς τους ὁμάδας, ἔτσι καί ἂν, κατὰ τοὺς ὑπολογισμούς τοῦ κ. Ἀθ. Κανελλόπουλου, «ὁ Καραμανλῆς θὰ συγκεντρώσει ἀκατέβατα 186 ψήφους»!

ΤΗΝ ΑΝΑΣΤΟΛΗ αὐτὴ – τὴν ἀμφιβολία ἂν πράγματι εἶναι ἐφικτὸς ὁ στόχος τοῦ «180» – ἐξέφρασε, ἄλλωστε, ὁ ἴδιος ὁ κ. Καραμανλῆς, λίγο μετὰ τὴ σύσκεψη τῆς κοινοβουλευτικῆς ὁμάδας τοῦ κόμματος του καί ἀφοῦ δόθηκε στὴ δημοσιότητα ἡ

ανακοίνωση της «Ν.Δ.»: 'Ο πρόεδρος της κυβέρνησεως – ανά-
φερε ο ύφυπουργός Προεδρίας κ. Τσαλδάρης – απαντώντας σέ
«έρωτηση» δημοσιογράφου αν, κατά τή σύσκεψη της κοινο-
βουλευτικής ομάδας της «Ν.Δ.», συζητήθηκαν καθόλου τά θέ-
ματα πού θέσαν όρισμένα κόμματα (άπλή αναλογική, κλπ) –
δήλωσε πώς νά μέν τά θέματα αυτά δέν συζητήθηκαν, αλλά
πώς αν έκλεγεί πρόεδρος της Δημοκρατίας, τότε τά θέματα
αυτά θά μ πο ρ ο υ σ ε ν ά τ ά σ υ ζ η τ ή σ ε ι ή ν έ α κ υ β έ ρ ν η σ η
πού θά τόν διαδεχθεί.

ΦΥΣΙΚΑ κανείς δημοσιογράφος δέν «ρώτησε» τόν κ. Καρα-
μανλή τί συζήτησε ή τί δέν συζήτησε ή κοινοβουλευτική ομάδα
της «Ν.Δ.»... 'Όμως ή απάντηση σέ μιά ύποτιθέμενη έρώτηση
δημοσιογράφου, είχε τό νόημά της. Ήταν ένα «άνοιγμα» πρós
τά μικρά κόμματα καί ιδιαίτερα πρós τό ΚΟΔΗΣΟ καί τήν
ΕΔΗΚ, γιά νά στηρίξουν τήν ύποψηφιότητά του, μέ αντάλλα-
γμα κάποια ύπόσχεση – όπωσδήποτε όχι συγκεκριμένη – περί
άπλης αναλογικής. Καί, όπως απέδειξε ή πρώτη ψηφοφορία
στή Βουλή, τήν περασμένη Τετάρτη, ή έκλογή ή όχι τού κ. Κα-
ραμανλή στήν προεδρία, κρέμεται από μιά κλωστή! Μιά ψήφος
ολιγότερη – ένα άπλό άτύχημα, μιά άπλή μετάσταση της ψήφου
τού κ. Α. Πνευματικού ή τού κ. Χασάν Ίμάμογλου – καί τό όλο
οικόδομημα καταρρέει! Συνεπώς, άδήριτη ανάγκη επέβαλε
καταφυγή στόν «άδαμάντινο νόμο» τών έφεδρεϊών. Καί τά
μόνα κόμματα πού θά μπορούσαν, ένδεχόμενα, νά εξασφαλί-
σουν κάποια «έφεδρεία ψήφων», παραμένουν ή ΕΔΗΚ καί τό
ΚΟΔΗΣΟ (4+4 ψήφοι).

Ή Αντιπολίτευση καί Καραμανλή

ΕΤΣΙ ΟΜΩΣ έρχόμαστε στή στάση όλων τών κομμάτων της
δημοκρατικής αντιπολίτευσης, άπέναντι στήν ύποψηφιότητα
Καραμανλή. 'Αν θέλουμε νά είμαστε ειλικρινείς, θά πρέπει νά
πούμε πώς διάχυτη αντίληψη, ανάμεσα σέ πολλά μέλη καί στε-
λέχη τών κομμάτων αυτών, είναι πώς ό Καραμανλής – παρόλα
τά άρνητικά του – θά μπορούσε, κάτω από όρισμένες προϋπο-
θέσεις, νά είναι «έγγύηση τού θεσμού». 'Ο πρόεδρος τού ΠΑ-
ΣΟΚ, π.χ., σέ μιά φιλική του συνάντηση μέ τούς πολιτικούς
συντάκτες, τόν περασμένο 'Οκτώβριο, είχε αναγνωρίσει πώς
«μέ τόν Καραμανλή στήν προεδρία, τό κατεστημένο, καί ιδιαι-
τερα οί ένοπλες δυνάμεις, θά ήσαν άνίσχυρες ν' αντιδράσουν
στήν άνοδο τού ΠΑΣΟΚ στήν έξουσία». 'Όσο γιά τό γενικό
γραμματέα τού ΚΚΕ, Χ.Φλωράκη, σέ μιά έπίσης φιλική συν-
ομιλία του μέ τούς δημοσιογράφους, μόλις πρίν 10 μέρες,
παραδέχονταν πώς τυχόν άνάδειξη τού Καραμανλή στήν προε-
δρία, θά ήταν έμπόδιο στίς μηχανορραφίες τών μοναρχικών
«νέ μās ξαναφέρουν τόν Κωνσταντίνο». 'Όμως καί στήν πολι-
τική, όπως καί στή ζωή, φαίνεται πώς τά πάντα κυλούν μέσα
από ένα πλέγμα αντιφάσεων καί πολύπλοκων συνειρμών.
'Ετσι, θά μπορούσε κανείς νά ισχυρισθεί πώς τό ΠΑΣΟΚ –
κάτω από τό σημερινό συσχετισμό δυνάμεων – θά προτιμούσε
νά έβλεπε τό ΚΚΕ, τό ΚΚΕ 'Εσωτερικού, τήν ΕΔΑ, τό ΚΟ-
ΔΗΣΟ καί τήν ΕΔΗΚ, νά ψηφίζουν τήν ύποψηφιότητα Καρα-
μανλή, χωρίς, φυσικά, τή δική του συμμετοχή. 'Αλλο τόσο, τό
ΚΚΕ ευχαρίστως θά έβλεπε τό ΠΑΣΟΚ ή τό ΚΚΕ 'Εσωτερι-
κού νά στηρίξουν τήν ύποψηφιότητα Καραμανλή, άρκεί οί δι-
κοί του βουλευτές νά μήν γίνουν «ουρά της άστικής τάξης»...
Μέσα σ' αυτό τό κλίμα, δέν είναι έκπληκτικό ότι ή πρόταση
τού ΚΚΕ 'Εσωτερικού, γιά τήν άνάδειξη προέδρου «κοινής
άποδοχής», δέν δρήςε άνταπόκριση ούτε στό ΠΑΣΟΚ, ούτε
στό ΚΚΕ, ενώ ό ίδιος ό πρόεδρος της ΕΔΑ, 'Ηλ 'Ηλιού κατέ-
ληξε, τελικά, στήν άποψη πώς «ή ΕΔΑ είναι πολύ μικρό κόμμα,
γιά νά ψηφίσει τόν Καραμανλή».

ΟΣΟ ΓΙΑ τά άλλα δύο κόμματα, τό ΚΟΔΗΣΟ καί τήν
ΕΔΗΚ, περίμεναν, ως τήν ύστατη στιγμή, ν' αποκαταστήσουν
έπαφή μέ τή «Νέα Δημοκρατία», χωρίς ν' αναλάβουν τά ίδια
όποιαδήποτε πρωτοβουλία. 'Όμως πρωτοβουλία δέν άνέλαβε

ούτε ή ήγεσία της «Νέας Δημοκρατίας», μέ άποτέλεσμα ΚΟ-
ΔΗΣΟ καί ΕΔΗΚ (μέ εξαίρεση τόν κ. Χούτα) νά τοποθετη-
θούν άρνητικά άπέναντι στήν ύποψηφιότητα Καραμανλή.

Η ΣΤΑΣΗ αυτή τών κ.κ. Πεσματζόγλου καί Ζίγδη, ώθησε
ξένο δημοσιογράφο νά μεταδώσει πώς «τά μικρά ελληνικά
κόμματα τού θυμίζουν γαλοπούλες πού άνυπομονούν νά έλ-
θουν τά Χριστούγεννα» (οί έκλογές) – ύπαινισσόμενος, προ-
φανώς, τό σφαγιασμό τους.

ΟΜΩΣ Η ΠΡΩΤΗ ψηφοφορία στή Βουλή, έδειξε πώς ή
προοπτική τών άμεσων έκλογών μάλλον άπομακρύνεται. 'Ο κ.
Καραμανλής, όπως είναι γνωστό, συγκέντρωσε άκριβώς 180
ψήφους (179 τών βουλευτών + 1, τή δική του, πού δέν κατα-
γράφηκε, μιά καί δέν ψήφισε ό ίδιος), πράγμα πού, κατά τούς
είδικούς τών ψηφοφοριών, σημαίνει πώς, στήν τρίτη καί τελική
ψηφοφορία, δέν αποκλείεται νά συγκεντρώσει 182-183 ψή-
φους. 'Η ήγεσία της «Ν.Δ.» προσδοκά, πάντοτε, πώς μπορεί,
τελικά, νά κερδίσει τήν ψήφο τού βουλευτή Μεσσηνίας κ.Κ.
Οίκονομόπουλου («Ε.Π.»), πού δέν προσήλθε στήν πρώτη ψη-
φοφορία, ή τών κ.κ. Κ. Γόντικα, Ι.Σεργάκη, Μ.Ξυλούρη, πού
έοριζαν λευκά. Προσδοκά ακόμα πώς ίσως οί τρεις ψήφοι της
ΕΔΗΚ, μέ τήν άναγραφή τού όνόματος τού «Ν.Βενιζέλου», νά
γίνουν δύο, χωρίς ν' αποκλείει τή «διαφοροποίηση» τού ίδιου
τού ΚΟΔΗΣΟ, έφόσον ή νύξη περί άπλης αναλογικής, πάρει
μιά πιό συγκεκριμένη έκφραση. 'Αλλωστε πολλές φορές, ως
τώρα, έχουν δημοσιευθεί πληροφορίες σύμφωνα μέ τις όποιες ό
κ. Καραμανλής θά ήταν έτοιμος νά συζητήσει τήν καθιέρωση
της άπλης αναλογικής, αν ήταν δέβαιος ότι ή «Ν.Δ.» δέν θά
είχε διαρροές πρós τήν κατεύθυνση της άκροδεξιάς.

Λόγος περί άπλης αναλογικής

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΛΗ, δέν χωρεί άμφιβολία πώς μέ τήν άπλή
αναλογική, ό ρυθμιστικός ρόλος τού προέδρου της Δημοκρα-
τίας, θά γινόταν ιδιαίτερα άποφασιστικός! 'Ηδη, ή «'Εθνική
Παράταξη» είναι κατάσταση υπό έκποίηση, ενώ ή κάθοδος
Μαρκεζίνη δέν φαίνεται νά ανησυχεί τή «Ν.Δ.», πού έλπίζει
πώς μέ πρωθυπουργό τόν κ. 'Αδέρωφ – αν τελικά πάρει τό
χρίσμα από τόν άρχηγό... – θά κερδίσει όλες τις ψήφους της
άκροδεξιάς. Φυσικά, από τήν καθιέρωση της άπλης αναλογι-
κής θά έχανε ή «Ν.Δ.», άλλο τόσο όμως – ύπολογίζεται – θά
έχανε καί τό ΠΑΣΟΚ. Φυσικά, ή άπλή αναλογική άπωθείται
από τούς βουλευτές τού κυβερνητικού κόμματος, όμως οί έπι-
τελείς της «Ν.Δ.», όσοι βλέπουν μακριά καί πιστεύουν πώς ή
έποχή τών μονοκομματικών κυβερνήσεων «παρήλθε» (όπως
παρήλθε γιά μιά σειρά χώρες της Δ.Ευρώπης) προβληματίζον-
ται σέ βάθος! 'Η άπλή αναλογική – παραδέχονται τώρα – θά
μπορούσε νά βοηθήσει στό σχηματισμό συμμαχικών κυβερνή-
σεων, ιδιαίτερα αν ύποτεθεί ότι στίς έπόμενες έκλογές, ούτε τό
ΠΑΣΟΚ, ούτε ή «Ν.Δ.» συγκεντρώσουν άριθμό έδρών τέτοιο,
πού νά τούς επιτρέψει νά σχηματίσουν αυτοδύναμη κυβέρνηση.
Φυσικά, οί ίδιοι αυτοί έπιτελείς αναλογίζονται μέ δέος ότι,
στήν περίπτωση της άπλης αναλογικής, τό ΚΚΕ θά διέθετε στή
Βουλή, μέ τή σημερινή του δύναμη, πάνω από 30 έδρες, αντί
τών 11 πού έχει σήμερα. Καί αυτό είναι ένα στοιχείο πού δέν
μπορούν νά παραγνωρίσουν άνθρωποι πού θήτευσαν επί χρό-
νια στόν αντικομμουνισμό!

ΑΛΛΑ ΙΣΩΣ ή όλη άναφορά στήν άπλή αναλογική, ν' απο-
δειχθεί, τελικά, πρόωρη. Τό πιθανότερο είναι πώς μάλλον οδη-
γούμαστε σέ προεδρία Καραμανλή καί πώς μάλλον ή προο-
πτική τών άμεσων έκλογών άπομακρύνεται. 'Όσο γιά τούς δύο
βασικούς δελφίνους – τόν κ. Ράλλη καί τόν κ. 'Αδέρωφ – είναι
έτοιμοι, μόλις άναγγελθεί τό άποτέλεσμα της τρίτης ψηφοφο-
ρίας, νά άνασύρουν καί πάλι τά ξίφη τους. Γιά τήν ύστατη
«μάχη»...

ΑΝΤΗΝΩΡ

ΟΛΑ ΕΙΝΑΙ ΞΕΚΑΘΑΡΑ

Οι άκροβατισμοί του ήγέτη της Ν.Δ. έχουν σίγουρα αποσπάσει την προσοχή της κοινής γνώμης σε βαθμό που η ουσιαστική σημασία των γεγονότων να χάνεται. Κι όμως ένα πράγμα ήταν από την αρχή καθαρό: η συνολική λύση που τελικά αποδέχτηκε και προώθησε ο κ. Καραμανλής έρχεται σε ευθεία συνέχεια με την μέχρι τώρα άμαρτωλή ιστορία της ελληνικής δεξιάς.

Και σήμερα πιά, καθώς η πολιτική καριέρα του κ. Καραμανλή λήγει σαν άρχηγού της Ν.Δ. για να περάσει – είτε μετά από λίγες μέρες είτε μέσω των εκλογών – στην Προεδρία, ποια φαίνεται να είναι η «πολιτική κληρονομιά» που αφήνει, μέσω του κόμματος της Ν.Δ.;

Η συνταγματική έκτροπή του 1956 και η γέφυρα πός τη χούντα του 1974. Πρωταγωνιστής της πρώτης ο κ. Μητσοτάκης, πρωτομάστορας της δεύτερης ο κ. Αβέρωφ.

- Τόν πρώτο αποστάτη της χώρας τόν ανέσυρε από την πολιτική αναξιότητα και τη δημόσια καταισχύνη ο κ. Καραμανλής, για να τόν αναδείξει πρώτο στήν τάξη ύπουργό χωρίς, όπως έδειξε η συνέχεια, να έχει κανένα από τα απαιτούμενα προσόντα.

- Τόν υποπτο στο πανελλήνιο για τις διασυνδέσεις του με σκοτεινά κέντρα εξουσίας, φιλόδοξο και αυταρχικό εκφραστή της δεξιάς του κόμματός του τόν διατήρησε για ξέι ολόκληρα χρόνια στο νευραλγικό ύπουργείο Έθνικης Άμύνης, δίνοντάς του τή δυνατότητα να αυτό-προβληθεί σαν ο μελλοντικός κυβερνήτης της χώρας.

Γιατί η λύση που τελικά διαφαίνεται είναι η ανάδειξη στήν πρωθυπουργία του κ. Αβέρωφ σε ένα πρώτο χρόνο για να διεκπεραιώσει τούς συμβιβασμούς πρός τό ΝΑΤΟ και τή Δύση που έκκρεμούν. Καί κατόπιν η διαδοχή του από τόν κ. Μητσοτάκη, μιά και ο κ. Ράλλης θά έχει ήδη μπει στο περιθώριο για να διεκδικηθεί η ευρύτερη δυνατή εμφάνιση της δεξιάς μπροστά στο εκλογικό σώμα.

Καί όλα αυτά γίνονται όχι μόνο έρήμην του λαού και μέ μιά συνωμοτική συμπεριφορά απέναντι στίς δυνάμεις της αντιπολίτευσης, αλλά και μέ διαδικασίες που δείχνουν απόλυτη περιφρόνηση πρός τό ίδιο τό «κόμμα αρχών», που κατασκεύασε μέ πολλούς κόπους και θόρυβο η συντηρητική Δεξιά.

Θυμάστε πώς, από συνέδριο σε συνέδριο, παρακολουθήσαμε μέ αντικειμενικότητα τήν οίκοδόμηση της όργανωσης της Ν.Δ.;

Τί να σκέφτονταν άραγε όλοι αυτοί οι φερέλπιδες νέοι, όταν μέ ένα πεντάλεπτο λόγο μπροστά στήν κοινοβουλευτική όμάδα, χωρίς καμιά συζήτηση, ό ανεξέλεγκτος, όσο ποτέ, άρχηγός τους άξίωσε να καθορίσει τό μέλλον της χώρας;

Ίσως όπως κι έμεις: ότι σε ένα μήνα η πολιτική ζωή της χώρας πήγε σημαντικά πίσω. Κι ότι, αν δέν είναι άργά, καλό θά ήταν να ανασκουμπωθούμε όλοι όσοι διαθέτουμε στοιχειώδη δημοκρατική συνείδηση για να σταματήσει ο κατήφορος.

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ: ΑΦΟΡΜΗ ΓΙΑ ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ

Ο έορτασμός της φετινής Πρωτομαγιάς διαφέρει από τούς προηγούμενους μεταπολιτευτικούς κατά τό γεγονός της άπουσίας όποιασδήποτε κυβερνητικής άπαγόρευσης. Οί εργατοπατέρες της ΓΣΕΕ προτίμησαν τίς «κατά μόνας» καταθέσεις στεφάνων, είτε επειδή δέν θέλουν να δοκιμάσουν ξανά τό θέαμα κάποιων άδειων κερκίδων, είτε επειδή δέν αισθάνονται άπειλητική για τήν ύπαρξή τους τήν «μονοπώληση» της έπετείου από τίς αντιπολιτευτικές δυνάμεις.

Κάτω άπ' αυτές τίς συνθήκες η παραδοσιακή συγκέντρωση στο πεδίο του Άρεως θά πρέπει να ξεπεράσει τόν έλλοχεύοντα πειρασμό της δικαίωσης των «τριών παρατάξεων» και να άποτελέσει μιά ευκαιρία μαχητικής διεκδίκησης των αίτημάτων των εργαζομένων που εξακολουθούν να όξύνονται μέσα στήν κρίση και τήν άσυναρτησία της οίκονομικής ζωής.

Ο χειμώνας, που στάθηκε θερμός κυρίως από τή δυναμική άπεργία των Τραπεζικών, παραχώρησε τή θέση του σε μιά άνοιξη μάλλον είδυλιακή ή ρεμιάς από πλευράς διεκδίκησης, αν και οι κινητοποιήσεις των οίκοδόμων έδειξαν τήν διάθεση των εργαζομένων για άγωνιστική στάση απέναντι στήν επιβεβλημένη πιά «μονόπλευρη λιτότητα».

Η αντίφαση άνάμεσα στη συνεχή υποβάθμιση της συμμετοχής των εργαζομένων στη διανομή του έθνικού εισοδήματος και στήν παρατεταμένη «άκινήσία» που φαίνεται κατά τό μάλλον η ήττον να επικρατεί στίς γραμμές τους, μπορεί να βρίσκει διάφορες εξηγήσεις: από τήν πετυχημένη μετάγχιση της προσοχής, στήν προεδρολογική «φιξίόν», μέχρι τήν αντικειμενική (ή μήπως και ύποκειμενική;) άδυναμία των άριστερων – και κατά τεκμήριο συνεπέστερων – παρατάξεων να έλξουν τόν εργαζόμενο κόσμο σε μιά μαχητική κατεύθυνση.

Ανεξάρτητα από τίς εξηγήσεις, η πραγματικότητα παραμένει και ίσως η Πρωτομαγιά να προσφέρεται σαν μιά πρό(σ)κληση για ν' αρχίσει να ξεπερνιέται.

Μέσα στο «ύπερπολιτικοποιημένο» κλίμα είναι πολλαπλά χρήσιμη η κατάδειξη και προβολή των προβλημάτων που οι εργαζόμενοι αντιμετώπιζουν σ' όλο τό φάσμα της εργασιακής και κοινωνικής τους δραστηριότητας όχι μόνο γιατί θά άποτελέσει έμπρακτη άρνηση στήν νάρκωση των κοινωνικών προβλημάτων που επιχειρεί η κυβέρνηση εν όψει των προεδρικών της ρυθμίσεων, ούτε επειδή άπλά πρέπει να εκπληρωθεί τό χρέος μας στους ήρωικούς άπεργούς του Σικάγου. Άλλά και για να έγγραφει στήν ήμερήσια διάταξη της π ρ α κ τ ι κ ή ς των δημοκρατικών δυνάμεων, τό αίτημα της θέσης των εργαζομένων, άκριβώς αυτή τήν εποχή, που θά αρχίσει να ξετυλίγεται χωρίς φειδώ τό «όραμα της άλλαγής» της κοινωνίας.

ΓΙΑ ΝΑ ΞΕΧΝΟΥΜΕ

Ουσιαστικά άκάλυπτη, χωρίς κανένα είδικό άφιέρωμα, έμεινε φέτος η έπέτειος της 21ης Άπριλίου από τήν τηλεόραση.

Στήν ΕΡΤ ο κ. Χρ. Φιλιππίδης, «φωτισμένος» δημοσιογράφος της δεξιάς της Δεξιάς και άρχισυντάκτης της Άκρόπολης, μάς είπε στίς «Πολιτικές τομές: άνάλυση των γεγονότων σε βάθος» (sic), περίπου τά εξής... βαθυστόχαστα:

- Για τίς δικτατορίες φταίει η κακή λειτουργία της δημοκρατίας. Ο ναύν νοεΐτω!

- Για να λειτουργεί καλά ο κοινοβουλευτισμός (και να μην παθαίνουνε δικτατορίες) πρέπει να άποκλειστούν τά άκρα από τήν πολιτική ζωή. Προφανώς για να μείνει μόνη της η «Ν.Δ.» και να μην μπερδεύομαστε.

● Τέλος, για πολλοστή φορά άκούσαμε ότι δεν επρόκειτο για επανάσταση, αλλά για πραξικόπημα, συζήτηση καθαρά απολογητική που αφορά μόνο τους χουντικούς και τους πλησίον τους.

Στήν YΕΝΕΔ, ο κ. Βασ. Βασιλείου έκανε ένα σχόλιο σέ καλό ύφος, αλλά χωρίς πολιτικό ενδιαφέρον, γιατί ή αντιδικτατορική κριτική τής Δεξιάς έχει από καιρό εξαντλήσει τά επιχειρήματά της. Άλλά δεν ήταν μόνος. Δυστυχώς, τόν συνόδευε τό «Σάν σήμερα» του Σισμάνη, γνωστού ύμνητή των προσπαθειών και των δύο έκδοχών τής χούντας, για τήν προώθηση του άθλητισμού και σήμερα διευθυντή είδήσεων στην YΕΝΕΔ. Όπου μάς διαβάστηκε τό ακατάληπτο, για τούς πολλούς, σκεπτικό τής απόφασης του Έφτείου που καταδίκασε τούς συνωμότες.

Ξέρουμε, βέβαια, ότι οι δημοσιογράφοι που δεν συνεργάστηκαν μέ τή χούντα είναι σπάνιοι στά άνώτερα επίπεδα τής κυβερνητικής έννημέρωσης. Δεν θά μπορούσε όμως νά γίνει κάποια προσπάθεια; Τουλάχιστον για τίς έπετείες.

ΤΟ «ΑΝΤΙ» ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ

Ής μήν άνησυχήσουν οι άναγνώστες μας. Δεν πρόκειται νά καταρτίσουμε συνδυασμό στίς έρχόμενες έκλογές. Ό τίτλος του σχολίου δεν είναι σύνθημα, αλλά άπλή άναφορά σέ όρισμένες περιπτώσεις όρθής χρησιμοποίησης πληροφοριών που έδωσε τό «ΑΝΤΙ» στον κοινοβουλευτικό έλεγχο από βουλευτές τής αντιπολίτευσης:

● Οι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ κ.κ. Δήμος Μπότσαρης, Νίκος Άθανασόπουλος και Δημήτριος Χονδροκούκης έπερωτούν τούς κ.κ. Υπουργούς Δημοσίας Τάξεως και Έθνικής Άρμύνης για τό «Σχέδιο Λαβίς» που άποκάλυψε τό ΑΝΤΙ στό τχ.147. Στο κείμενό τους οι έπερωτούντες καταγγέλουν «ότι στόχος και αντίκειμενο τής περιέργης αυτής στρατιωτικής επίχειρησης είναι όλόκληρος ό ελληνικός λαός», ότι τό Σχέδιο «στην πραγματικότητα κηρύσσει τή χώρα ή τίς περισσότερες κρίσιμες περιοχές της, σέ κατάσταση έκτακτης ανάγκης και ότι άποτελεί πράξη καθαρά άντισυνταγματική και άναμφισβήτητα παράνομη».

Οι κακές γλώσσες λένε ότι σέ έξι μήνες που θά έρθει για συζήτηση οι Υπουργοί κ.κ. Μπάλκος και Ντάβος θά τά βρουν σκούρα και ίσως χρειαστεί νά παραστεί ό ίδιος ό... Πρωθυπουργός κ. Άβέρωφ. Έκτός αν έχουν γίνει έκλογές. Τότε...

● Ό βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κ. Ν. Άθανασόπουλος, μιλώντας για τό θέμα του επαναπατρισμού των πολιτικών προσφύγων, άναφέρθηκε στο δημοσίευμα του προηγούμενου τεύχους μας που άφορούσε συνταξιοδότηση ταγματασφαλιτών και συμπέρανε:

«Η πλευρά λοιπόν, ή όποια έχει συνταξιοδοτήσει τούς ταγματασφαλίτες δεν μπορεί ποτέ νά συνηθίσει στην ιδέα ότι θά άναγνωρίσει τήν έθνική αντίσταση και κατ' έπέκταση θά έπιτρέψει τόν επαναπατρισμό των πολιτικών προσφύγων».

Και βέβαια, ή πλευρά αυτή έσιώπησε μικρόψυχα «επί του προκειμένου» και συνέχισε νά άραδιάζει άραχνιασμένες εύφρολογίες, για κινδύνους και άλλα παρόμοια...

● Τέλος, οι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ πάντα, κ. Μελίνα Μερκούρη και κ.κ. Μπότσαρης και Τσόβολας έρωτούν τούς Υπουργούς Προεδρίας τής Κυβερνήσεως και Έξωτερικών σχετικά μέ τίς άποκαλύψεις μας πάνω στο έπικερδες ταξίδι του κ. Μπίστικα στο Ιράν (ΑΝΤΙ, τ χ. 147) και τό χαρακτηρίζουν «ήθικά και ιδεολογικά άπαράδεκτο "τρύκ" τής ΕΡΤ που έκμεταλλεύτηκε τίς καλές διαθέσεις τής κυβέρνησης τής Περαίας άπέναντι στην χώρα μας...».

Και γι' αυτό τό σκάνδαλο, οι άρμόδιοι σιωπούν. Νά πιστέψουμε πώς είναι όλοι «σέ κάποιο κόλπο;» Και ό κ. Στεφανόπουλος; Και ό κ. Ράλλης;

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ

ΑΠΡΙΛΗΣ

Πέμπτη 10

● Οι ΗΠΑ στέλνουν μοίρα έλικοπτέρων στην Κόστα Ρίκα χωρίς τήν άδεια τής Έθνοσυνέλευσης τής χώρας, ή όποια θά χρησιμοποιηθεί έναντιον του Σαλβαντόρ, σέ περίπτωση που τά άμερικάνικα συμφέροντα στη χώρα αυτή άπειληθούν σοβαρά από τή λαϊκή έξεγερση.

Παρασκευή 11

● Ό Σαντάτ δήλωσε ότι οι Άμερικάνοι μπορούν νά χρησιμοποιήσουν έναντιον του Ιράν, όσες βάσεις έέλουν στην Αίγυπτο. Τό αντίταγμα θά είναι ή χορήγηση στρατιωτικής βοήθειας ύψους τεσσάρων δισεκατομμυρίων δολαρίων περίπου.

Σάββατο 12

● Άναχώρησε για τό Ιράκ ό ύπουργός Έμπορίου κ. Παναγιωτόπουλος για νά συζητήσει τήν αύξηση τής ποσότητας του πετρελαίου που προμηθεύεται ή Ελλάδα. ● Τό Δ.Σ. τής Όμοσπονδίας Έλληνικών Συλλόγων Κοινοτήτων Σουηδίας ζητά ίση μεταχείριση των Έλλήνων μεταναστών μέ τούς κατοίκους τής Σουηδίας που βρίσκονται στην Ελλάδα στο θέμα τής Κοινωνικής Ασφάλισης. Ζητά έπίσης, σέ όρισμένες περιπτώσεις, νά υπολογίζονται από τόν ΟΓΑ τά χρόνια παραμονής στην Σουηδία. Τέλος, τό αίτημα για συμμετοχή των μεταναστών στίς βουλευτικές έκλογές τής πατρίδας τους παραμένει πάντα άνικανοποίητο.

Κυριακή 13

● Ό Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ κ. Παπανδρέου θά έχει σύντομα συνομιλίες στην Ιταλία και τήν Ισπανία μέ τούς άρχηγούς των Σοσιαλιστικών Κομμάτων. Πιθανή είναι ή συνάντησή του και μέ τούς κ.κ. Μπερλίγκουερ και Καρίγιο για τήν ανταλλαγή άπόψεων σχετικά μέ τή διαφύλαξη τής ειρήνης και τή συνεργασία των άριστερών δυνάμεων.

Τρίτη 15

● Η Άλγερία και ή Λιβύη άποφασίζουν νά μήν προμηθεύουν πετρέλαιο στίς χώρες που ύποστηρίζουν ένεργά τό Ισραήλ. Προσπαθούν δέ νά πάρουν μέ τό μέρος τους και τίς άλλες χώρες του «Μετώπου των Αδιάλλακτων». ● Στη Βουλή, ό εκπρόσωπος του ΚΚΕ έσ. κ. Κύρκος, άποκάλυψε τήν αντίδραση παρεκκλησιαστικών οργανώσεων στο θέμα τής έκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Οι οργανώσεις «Σωτήρ», «Ζωή», και «Χρυσοπηγή», στελεχωμένες από φανατικούς ύποστηρικτές τής χούντας, άντιτάσσονται σέ κάθε είσαγωγή νέων συστημάτων στην Παιδεία, θεωρώντας τα επικίνδυνα και ζητούν συμμετοχή στη διαμόρφωση των σχολικών προγραμμάτων.

Τετάρτη 16

● Μέ τήν έπίσκεψη του κ. Μπερλίγκουερ στην Κίνα άποκαταστάθηκαν πλήρως οι σχέσεις του Ιταλικού ΚΚ μέ τό ΚΚ Κίνας. Ό Ιταλός ήγέτης είχε συνομιλίες μέ τόν αντιπρόεδρο Τέγκ Χαϊάο Πίνγκ και θά μιλήσει στους φοιτητές του Πανεπιστημίου του Πεκίνου.

Παρασκευή 18

● Η Ροδεσία έγινε πλέον έπίσημα άνεξάρτητη και μετονομάστηκε σέ Ζιμπάμπουε. Σέ τελετή όπου συμμετείχε ό πρίγκιπας Κάρολος τής Άγγλιας ύψώθηκε ή νέα σημαία στο κατάμεστο στάδιο τής Χαράρε, όπως λέγεται πιά τό Σαλίσμπουρι.

Κυριακή 20

● Ισραηλινές δυνάμεις εισβάλλουν στο Λίβανο και σκοτώνουν δύο Ιρλανδούς στρατιώτες τής ειρηνευτικής δύναμης του ΟΗΕ.

Τρίτη 22

● Έφθασε στην Αθήνα ή Βαλεντίνα Τερέσκοβα που θά συναντηθεί μέ κόμματα και οργανώσεις.

Τετάρτη 23

● Ένα και μισό περίπου δισεκατομμύριο δολάρια θά δώσει ή Δύση σάν έκτακτη βοήθεια προς τήν τουρκική οικονομία. ● Οι οργανώσεις των Άρμενίων σέ όλο τόν κόσμο μέ τήν εύκαιρία τής έπετείας τής γενοκτονίας, διαδηλώνουν τήν πρόθεσή τους νά διεκδικήσουν τήν άπελευθέρωση τής χώρας τους από τήν τουρκική κατοχή. ● Η ψηφοφορία στην Βουλή για άνάδειξη Προέδρου τής Δημοκρατίας έδωσε 179 ψήφους στον κ. Καραμανλή. Η έπόμενη ψηφοφορία θά διεξαχθεί τήν έπόμενη βδομάδα.

Ριζοσπάστης 1: 4-80

— Τσιγάρο ή ύγεια; Διαλέξτε!

αντιθεσεις στον κοσμο

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ:

Οί φεουδάρχες επανέρχονται

‘Απριλίου 1974: Οί αγρότες πανηγυρίζουν γιά τήν μεταρρύθμιση

Στό νότο τής Πορτογαλίας επικρατούσε, παραδοσιακά, ή μεγάλη ιδιοκτησία. Μερικές εκατοντάδες φεουδαρχικές οικογένειες συγκέντρωναν τήν μερίδα του λέοντος από τό άγροτικό εισόδημα του ‘Αλεντίγιο και πήγαιναν νά τό σπαταλήσουν στή Λισαβόνα ή στο Παρίσι. Οί υποοιτισμένοι ακτήμονες έβρισκαν αναγκαστικά ένα μέρος από τίς θερμίδες που τούς ήταν απαραίτητες γιά νά επιζήσουν στο κρασί, που απλόχερα τούς μοίραζαν τά άφεντικά. ‘Ετσι, αυτοί οι πιο φτωχοί κάτοικοι τής Εύρωπης έμεναν αναλφάβητοι και δούλευαν ακατάπαυστα μία γη που δέν τούς ανήκε, γιά νά πεθάνουν, συνήθως από φθίση ή αλκοολισμό, γύρω στα σαράντα τους.

Κι όμως αυτό τό εξαθλιμένο άγροτικό υποπρολεταριάτο έβρισκε τή δύναμη όχι μόνο νά εξεγείρεται, αλλά και νά οργανώνεται πολιτικά.

‘Όταν ή στρατιωτική επανάσταση τής 25ης ‘Απριλίου 1964 συνέτριψε τό φασισμό, οι πρώτοι στίχοι ενός τραγουδιού που μιλούσε γιά τό Νότο – «Γκράντολα, βίλα μορένα...» – είχαν γίνει τό σύνθημα και ό ύμνος των επαναστατών. Καί βέβαια, μία από τίς πρώτες πράξεις τους ήταν ή πολιτική κάλυψη τής κατάληψης των μεγάλων ιδιοκτησιών από τούς ακτήμονες.

Κάτω από τήν καθοδήγηση του Κ.Κ. συγκροτήθηκαν σέ σύντομο χρονικό διάστημα συνεργατικές, που έχουν σήμερα δείξει όλη τους τήν αποτελεσματικότητα. Πολλαπλασίασαν τίς καλλιεργημένες έκτασεις, γιατί αξιοποίησαν χέρσα εδάφη που οι μεγαλοιδιοκτήτες κρατούσαν άχρησιμοποίητα γιά λόγους κερδοσκοπικούς. ‘Επένδυσαν ένα σημαντικό μέρος των εισοδημά-

των τους σέ έγγειοβελτιωτικά και άλλα έργα ύποδομής. ‘Αγόρασαν μηχανές και άποθέματα από λιπάσματα. Βελτίωσαν τίς κατοικίες, έχτισαν εκπαιδευτήρια και ύγειονομικά κέντρα, πολιτιστικούς χώρους και γήπεδα. Τέλος, επεκτάθηκαν και στο εμπόριο μέ κοινοπραξίες διάθεσης των προϊόντων τους και προμηθευτικούς συνεταιρισμούς.

Χιλιάδες συνεταιρισμένοι αγρότες εξασφάλισαν γιά πρώτη φορά στήν ιστορία του ‘Αλεντίγιο έναν έγγυμμένο ελάχιστο μισθό (5.000 δρχ. τό μήνα) και σταθερή άπασχόληση.

‘Όμως, όπως ξέρουμε, «ή άνοιξη μέ τά κόκκινα γαρίφαλα» κράτησε λίγο. Μέ τή συνεργασία ή τήν άνοχή των σοσιαλδημοκρατών του κ. Σοάρες, ή κοινωνική αντίδραση προώθησε σταθερά τήν αντι-μεταρρύθμιση. ‘Αρχικά, τό 1975 ό νόμος που είχε καταρτίσει ό άριστερός σοσιαλιστής Λόπες Καρντόσο άναγνώριζε τήν ύπαρξη 500 συνεταιρισμών και μονάδων συλλογικής παραγωγής που συγκέντρωναν 50.000 περίπου αγρότες. Παράλληλα, περιόριζε τήν άτομική ιδιοκτησία σέ 500 ποτιστικά ή 3.500 ξερικά στρέμματα. Παρά τό μετριопαθή χαρακτήρα αυτών των διατάξεων, οι σοσιαλδημοκράτες κατάφεραν νά άποσπάσουν έτσι από τούς κομμουνιστές όρισμένες παραγωγικές μονάδες. ‘Άλλες διασπάστηκαν και, στους νέους συνεταιρισμούς που περνούσαν κάτω από τόν έλεγχο τους, οι σοσιαλδημοκράτες παραχωρούσαν τήν πιο εύφορη γη, δάνεια και άλλα πλεονεκτήματα.

‘Όταν οι κομάντος του «επαγγελματία» Χάιμε Νέβες διάλυσαν τίς κόκκινες μονάδες τής Λισαβόνας, τή στρατιωτική άστυνομία και τήν 4η Ταξιαρχία έλαφρου πυροβολικού, που στήριζαν τόν ‘Οτέλο Σαραίβα ντέ Καρθάλιο, και άνοιξε μία περίοδος άντεπαναστατική που συνεχίζεται μέχρι σήμερα, τό άγροτικό κίνημα του Νότου βρέθηκε διασπομένο.

‘Ο Λόπες Καρντόσο διαφώνησε μέ τόν κ. Σοάρες και άφησε τό ‘Υπουργείο Γεωργίας στο συντηρητικό σοσιαλδημοκράτη (μολονότι πρώην κομμουνιστή) Μπαρέτο, που κατάρτισε ένα καινούριο νομοσχέδιο. Οι φεουδάρχες μπορούσαν πιά νά διατηρήσουν 650 ποτιστικά στρέμματα κι αν ή οικογένειά τους ήταν πολυμελής, πράγμα συννηθισμένο γι’ αυτούς τούς φανατικούς καθολικούς, 900 και παραπάνω. ‘Ετσι, τό μεγαλύτερο και τό πιο εύφορο τμήμα τής γής γύρισε στα χέρια τής όλιγαρχίας.

Οί αγρότες αντίσταθηκαν, βέβαια, δυναμικά σέ πολλές περιπτώσεις. Νέοι νεκροί πήγαν νά συναντήσουν, στο πάνθεο των λαϊκών άγώνων, τήν Καταρίνα ‘Εφέμια, νεαρή κομμουνίστρια που είχε δολοφονήσει ή Γκουάρντια Σιβίλ του Σαλαζάρ. Οι προθέσεις όμως των γαιοκτημόνων του Νότου, όπως και των βιομηχάνων των περιχώρων τής Λισαβόνας και του Πόρτο είναι ξεκάθαρες: νά ξανακερδίσουν όλο τό χαμένο έδαφος και νά φέρουν τόν πορτογαλικό λαό έξι χρόνια πίσω, στήν ίδια κατάσταση που υπήρχε τόν καιρο του σαλαζαρισμού.

Μένει νά δούμε αν θα τό επιτρέψει τό λαϊκό κίνημα και οι άριστερές επαναστατικές δυνάμεις που φαίνεται ότι διατηρούν ακόμα κάποια έρείσματα μέσα στο στρατό.

ΒΡΑΖΙΛΙΑ:

Οί μεταλλουργοί του «Λούλα»

Γιά πρώτη φορά από τό 1964, μία μαζική άπεργία σαρώνει τά βιομηχανικά κέντρα τής Βραζιλίας. Τετρακόσιες χιλιάδες μεταλλουργοί άπήργησαν τήν πρώτη ήμέρα (1η ‘Απριλίου) και ό άριθμός τους αύξήθηκε τίς επόμενες. Νεκρώθηκαν τά προάστια του Σάο Πάολο, όπου βρίσκονται τά μεγάλα εργοστάσια αυτοκινήτων Φολξβάγκεν, Μερσεντές, και Φόρντ. ‘Η έπιτυχία τής άπεργίας γίνεται ακόμα πιο έντυπωσιακή, όταν δούμε τίς δυσκολίες που δημιουργεί τό εκδημοκρατιζόμενο καθεστώς τής Βραζιλίας γιά κάθε τέτοια πρωτοβουλία. ‘Ο σχετικός νόμος προβλέπει μακρές και περίπλοκες διαδικασίες. Γιά νά ληφθεί ή άπόφαση άπαιτείται μυστική ψηφοφορία των μισών, τουλάχιστον, από τούς εργαζόμενους. ‘Αλλά και μετά από αυτό, ύπάρχει μία περίπλοκη και άρκεσμένη διαδικασία διαιτησίας γιά νά έκτονωθούν τά πράγματα.

Τήν παραμονή τής άπεργίας ό ‘Υπουργός ‘Εργασίας Ματσέντο έκανε δριμύτατες καταδικαστικές δηλώσεις, ενώ όλος ό τύπος και ή τηλεόραση είχαν εξαπολύσει, από μέρος, λυσσαλέα επίθεση κατά των ταραχοποιών που θα τολμούσαν νά άπεργήσουν. Μηχανοκίνητες μονάδες στρατού και άστυνομίας μέ τά όπλα στο χέρι είχαν περικυκλώσει τά εργοστάσια γιά νά έμποδίσουν τούς άπεργούς νά επηρεάσουν τούς συναδέλφους τους. ‘Όλα αυτά δέν επηρέασαν τήν καθολική έπιτυχία τής άπεργίας. Σέ ένα γήπεδο συγκεντρώθηκαν εξήντα χιλιάδες άπεργοί, πραγματοποιώντας τήν πιο σημαντική δημόσια πολιτική συγκέντρωση από τό 1964. ‘Εκεί μίλησε ό Πρόεδρος του σωματίου Λούις ‘Ινάτσιο Ντά Σίλβα, που είναι γνωστός στις λαϊκές γειτονίες σαν «Λούλα» και ξεπέρασε στις σφυγμομετρήσεις δημοτικότητας τόν ποδοσφαιριστή Πελέ και τόν τραγουδιστή Γκαετάνο Βελόζο.

Μετά από δεκαπέντε μέρες, ή χούντα άπόρριψε τό προσωπείο του εκδημοκρατισμού. Στίς 15 του ‘Απριλίου τό έπαρχιακό δικαστήριο, κάτω από κυβερνητική πίεση, κήρυξε παράνομα τήν άπεργία. Καί άμέσως ό Νομάρχης άσκησε τό δικαίωμα τής επέμβασης (intervenção) που του παρέχει ή δικτατορική νομοθεσία γιά νά καθαιρέσει τή διοίκηση του σωματίου των μεταλλουργών γιά... «παράνομη πρόκληση άπεργίας».

‘Ετσι, ή άποχή από τήν εργασία τους του 90% των μεταλλουργών, που έχει παραλύσει τήν οικονομία του Σάο Πάολο, πρέπει νά θρεί νέες μορφές όργάνωσης γιά νά άντιμετωπίσει τήν καταπίεση. ‘Αλλά κι αν ακόμα «σπάσει» τώρα, θα έχει σημάνει τήν αρχή μιας καινούριας έποχής γιά τό εργατικό κίνημα τής μεγάλης αυτής χώρας.

‘Η αδιαλλαξία των εργοδοτών είναι σίγουρα μία από τίς αίτίες του άπεργιακού πυρετού. Σέ μία χώρα όπου ό πληθωρισμός άνεβαίνει μέ ρυθμό 100% τά συνδικάτα ζητούσαν μιάν αύξηση μόνο 15%. ‘Αλλά οι βιομηχανίες άπόρριψαν ακόμα και τήν μεσολαβητική πρόταση τής κυβέρνησης

για αύξηση 4% ως 7%, με ταυτόχρονη εγγύηση άπασχόλησης για ένα ολόκληρο χρόνο. Σ' αυτή την χώρα όπου οι εργαζόμενοι έχουν μόνο υποχρέωση, κάθε νέα αύξηση μισθών συνοδεύεται από την απόλυση όλων σχεδόν του προσωπικού, ώστε οι επαναπροσλαμβανόμενοι να ξεκινάνε πάλι από τη βάση της μισθολογικής πυραμίδας.

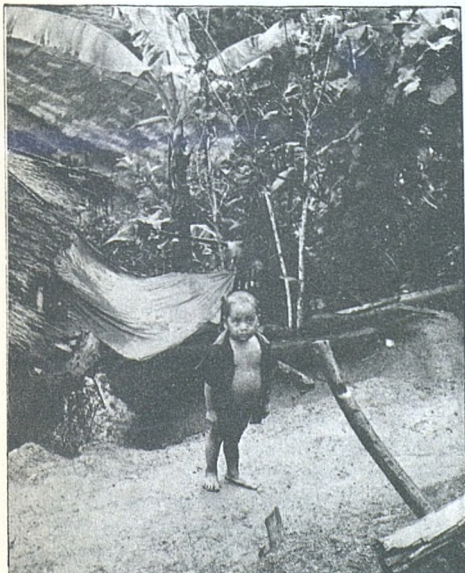
Η επιμονή της ολιγαρχίας στις παλιές άρπαχτικές εργοδοτικές συνήθειες και η ανερχόμενη οργάνωση και συνειδητοποίηση των καταπιεσμένων, οδηγεί σε συγκρούσεις που θα κλονίσουν την απόπειρα της στρατιωτικής δικτατορίας για ένα ελεγχόμενο επιφανειακό «εκδημοκρατισμό».

Οι μεταλλουργοί του «Λούλα» διαμορφώνουν ένα κίνημα που δεν θα διαλυθεί στο επόμενο καρναβάλι.

ΙΝΔΟΚΙΝΑ: Παιχνίδι μέ την προσφυγιά

Όλες οι μεγάλες δυνάμεις (ΕΣΣΔ, Κίνα και ΗΠΑ) παίζουν ένα βρώμικο παιχνίδι σε βάρος πεντακοσίων περίπου χιλιάδων Καμποτζιανών προσφύγων που συνωστίζονται στη νεκρά ζώνη ανάμεσα στην Ταυλάνδη και στην Καμπούτζη. Δεν επεμβαίνουν βέβαια άμεσα, αλλά ενθαρρύνουν τις πρωτοβουλίες των συμμάχων τους, των βιετναμέζικων στρατευμάτων κατοχής ή πρώτης, της στρατιωτικής κυβέρνησης της Ταυλάνδης οι άλλες δυό.

Οι Βιετναμέζοι, που ουσιαστικά κυβερνούν πιά την Καμπούτζη, φαίνεται ότι προτιμούν να μην προσθέσουν και νέους μπελάδες σε όσους έχουν ήδη αποκτήσει. Έτσι, αποθαρρύνουν κάθε προσπάθεια επανόδου προσφύγων προς το εσωτερικό της χώρας, καμιά φορά χρησιμοποιώντας ακόμα και πυροβολικό. Παράλληλα, επιβραδύνουν τη διανομή της διεθνούς επισιτιστικής βοήθειας – έσκεμμένα ή από ανικανότητα – κι έτσι οι κάτοικοι αναγκάζονται να καταφεύγουν στην Ταυλάνδη για να προμηθευτούν μερικά κιλά ρύζι. Τό καθεστώς που εγκατέστησαν στην Πνόμ Πένχ δεν έχει καμιά αντιπροσωπευτικότητα. Δεν

είναι βέβαια τόσο μισητό, όσο οι κόκκινοι Κμέρ, αλλά θεωρείται όργανο των Βιετναμέζων που μισούνται θανάσιμα από τους Καμποτζιανούς, σαν πατροπαράδοτοι έχθροι. Έτσι, οι κόκκινοι Κμέρ διατηρούν, κάτω από τον έλεγχό τους, ένα όρεινο τμήμα ζούγκλας και άνασυντάσσονται σε ειδικά στρατόπεδα στην Ταυλάνδη, όπου τους τροφοδοτούν και τους περιθάλπουν οι Κινέζοι.

Παράλληλα, ύφιστανται στρατόπεδα προσφύγων που βρίσκονται κάτω από τον έλεγχο άντικομμουνιστών «όπλαρχηγών», που συνδυάζουν λαθρεμπόριο όπλων, ναρκωτικών, ληστεία και μαστροπεία με μία θολή φρασολογία περί «εθνικής απελευθέρωσης».

Οι συμμορίες αυτές καθοδηγούνται από την CIA, που προσπαθεί να τις συνενώσει σε ένα ενιαίο «κίνημα αντίστασης», κάτω από τον παλιό στρατηγό του Λόν Νόλ, Ντιέν Ντέλ. Στο μέτωπο θα συμμετέχουν με τις εύλογες των Κινέζων που συνεργάζονται «επί του προκειμένου» στενά με τους Αμερικάνους και τα ύποληπτα του στρατού των κόκκινων Κμέρ.

Σ' αυτόν τον ετερόκλητο συνασπισμό πηγαίνει το μεγαλύτερο μέρος της επισιτιστικής βοήθειας που χορηγούν οι διεθνείς ανθρωπιστικές οργανώσεις. Και οι διάφοροι ένοπλοι αθρόοι – που θυμίζουν αυτόν που είδαμε στο φιλμ «Αποκάλυψη τώρα» – αντί να μοιράσουν τα εφόδια στους πρόσφυγες που λιμοκτονούν, τα εμπορεύονται στη μαύρη αγορά.

Τό ίδιο γίνεται με τα φάρμακα που έστειλαν διάφορες έθελοντικές οργανώσεις για να αναστείλουν την πρόοδο των λοιμωδών νόσων που εξαπλώνονται με τεράστια ταχύτητα στα βρώμικα και άνοργάνα στρατόπεδα.

Οι Ταυλανδέζοι, μάλιστα, διάλυσαν πρόσφατα με κανονισμούς, σκοτώνοντας διακόσιους πρόσφυγες, τά μόνα στρατόπεδα που είχαν κάπως οργανωθεί σε λαϊκή βάση. Εκεί διοικούσε ο Ναύαρχος Κούγκ Σιλέα, προσωπικός άπεσταλμένος του πρίγκιπα Σιχανούκ, έντιμος και άδέσμευτος αξιωματικός που είχε δημιουργήσει συνθήκες στοιχειώδους τάξης, επισιτιστικής επάρκειας και υγιεινομικής εξασφάλισης.

Τί επιδιώκουν όμως οι υπερδυνάμεις, αποκλείοντας με τον ένα ή τον άλλο τρόπο την μόνη πολιτική δύναμη που διατηρεί ακόμα κάποιο λαϊκό έρεισμα στην Καμπούτζη, τον ουδετερόφιλο σοσιαλίζοντα Σιχανούκ; Είναι πιά σαφές, ότι ούτε σταθερό καθεστώς θα δημιουργηθεί ποτέ στην Πνόμ Πένχ, όσο θά εξαρτάται από την οικονομική και στρατιωτική ύποστήριξη των Βιετναμέζων, ούτε τά ετερόκλητα συνοθυλήματα δεξιών κακοποιών και των «κομμουνιστών» του Πόλ Πότ θά μπορέσουν ποτέ να επικρατήσουν. Θά διαιωνίζεται έτσι ή σφαγή σε βάρος αυτής της χώρας, που έχασε ήδη, μετά την αμερικάνικη επέμβαση, τό ένα τέταρτο του πληθυσμού της.

Και τό μέν Βιέτ-Νάμ, με την ενθάρρυνση των σοβιετικών, προωθεί άπλως τό παλιό ιμπεριαλιστικό όνειρο της συνομοσπονδίας της Ινδοκίνας που θά κρατούσε σε μία σχέση ύποταξης προς τό 'Αντί, τό Λάος και την Καμπούτζη. Σε μεγάλο βαθμό τό σχέδιο αυτό είναι ήδη πραγματικότητα.

Η Κίνα και οι ΗΠΑ, όμως, θέλουν άπλως

να έξαναγκάσουν τό Βιέτ-Νάμ να διατηρεί σε έπιστράτευση σημαντικές δυνάμεις. Οι στρατιωτικές δαπάνες δημιουργούν όδυνηρές συνέπειες για την προσπάθεια ανοικοδόμησης και βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου και έτσι τροφοδοτείται ή λαϊκή δυσαρέσκεια.

Ο γολγοθάς των προσφύγων δεν είναι, λοιπόν, τίποτα άλλο παρά μία κυνική τοποθέτηση ενός πονιού για μία σχεδιαζόμενη ανάμετρήση των υπερδυνάμεων στη Νοτιοανατολική Άσία.

ΙΤΑΛΙΑ: Παντού τά πάντα

Δέν είμαστε μόνο έμεις που διαθέτουμε χουντικούς πρεσβευτές, σαν τόν Κασιμάτη της Ουνέσκο πχ., διευθυντές ύπουργείων δοσίλογους και γεφυροποιούς ανάμεσα σε δικτατορίες και δημοκρατία, ύφυπουργούς και ύπουργούς.

Στή γειτονική μας Ιταλία ό 'Υπουργός Παιδείας Βαλιτούτι είναι τό πρόσωπο της ημέρας. Η αύταρχική μεταρρύθμιση που προσπαθεί να επιβάλλει στα πανεπιστήμια, για να τά μετατρέψει σε μηχανισμούς κατάρτισης εξειδικευμένων στελεχών για τά μονοπώλια, έχει εξέγειρει τούς φοιτητές, που με καθημερινές διαδηλώσεις ζητούν την άπομάκρυνσή του. Χιλιάδες καυστικές επιγραφές στους τοίχους άσχολούνται με τόν κ. Βαλιτούτι και τά έργα του.

Άλλά τή χαριστική βολή του την έδωσε τό «Μανιέστο», όταν δημοσίευσε την έδοση ότι ό τριαντάχρονος, τότε, Σαλβατόρε, είχε προλογίσει και επιμεληθεί, τό 1937, συλλογή άρθρων του Μουσολίνι που προορίζονταν για την πολιτική άγωγή των παιδιών του γυμνασίου. Έτσι άρχισε τή λαμπρή σταδιοδρομία, που τόν όδήγησε από πανεπιστημιακή έδρα σε πρωτανικούς θώκους και τελικά στην κορυφή της ιταλικής παιδείας. Άς τά δούν μερικοί που φωνάζουν, γιατί φασίστες και γλοιώδεις έθελόδουλοι κυριαρχούν στη δική μας παιδεία.

Ἡ ἀποκορύφωση τοῦ τίποτα

τοῦ Ἀντρέα Φραγκιά

Λ δικτατορία ἔφτασε ἀμέσως σ' ἓνα ἀπροσδόκητο κορύφωμα. Ξάφνιασε μέ τό ὕψος καί τόν λόγο της. Τόση γελοιότητα δέν εἶχε ξαναφανεῖ σ' αὐτό τόν τόπο. Ὅλοι κάγχαζαν κι ἄλλοι ἐφριτταν ἀπό τή θλιβερή ἱλαρότητα πού ἔφερνε ἡ πλημμύρα τοῦ γελοίου. Παρ' ὅλη ὁμως τήν κουφότητα καί τόν ὀξύ ἀσυνάρτητο λόγο της, δέν ἦταν ἓνα ἀστεῖο. Κι' αὐτό πρόσθετε στό γενικό κλίμα μιά ἰδιαίτερη τραγικότητα.

Μετά τό πρῶτο ξάφνιασμα, ὅλα φάνηκαν γνώρια, σχεδόν οἰκεία. Ὅσο κι ἂν προσπάθισε, μέ κουτοπονηριά καί δουλιότητα, νά θολώσει τό ἀληθινό της πρόσωπο, μέ τά πρῶτα λόγια ἔδωσε τήν ταυτότητά της. Τά εἶχαμε ξανακούσει πολλές φορές σέ ποικίλους τόνους καί σέ ἄπειρες παραλλαγές. Καμιά πρωτοτυπία, ξερή ἐπανάληψη χωρίς ἴχνος φαντασίας.

Τό ὕψος πρόδίδε ἀμέσως τήν καταγωγή της. Ἡ τεχνική του ἦταν στερεότυπη: τό ψεῦδος πού προβάλλεται γιά νά μουδιάσει μέ τήν ὁμότητά του, ἡ ἀσύστολη ἐθνοκαπηλία, ἡ πρόχειρη συνθηματολογία μέ τίς χιλιотραυματισμένες λέξεις, γνωστά παλιά ὑλικά πού προσφέρονται μέσα σέ ἀφθονο ἀγνό λαϊκισμό μέ πίπιζες καί νταούλια, διανθισμένα μέ ξεκομμένες φράσεις ἑλληνοχριστιανικῆς μεγαλοστομίας, ἀπειλές καί πολλά ἐμβολήματα. Ὅλα, δηλαδή, γύριζαν πίσω σέ ἀναγνωρίσιμες ἀφτηριές καί ἐποχές. Γνωστά, πασιγνωστά. Ἐτσι ἡ πλαστοπροσωπία γινόταν ἀδύνατη ἀφοῦ τά χαρακτηριστικά της χούντας ἦταν ἡ διαμορφωμένη ἀπό καιρό μάσκα τῆς ἐθνικοφροσύνης. Ἡ διαφορὰ γινόταν αἰσθητή μόνο στόν τόνο, στήν ὑπερβολή. Ἡ ἐθνικοφροσύνη εἶχε χάσει πάντα τό μέτρο, ἀλλά τώρα περνοῦσε στήν περιοχὴ τοῦ γελοίου. Στό ἐργαστήριο τῆς προετοιμασίας ἀνθοῦσε ἀπό δεκαετίες πολλές αὐτό τό ὕψος. Πολλοί λέγουν ὅτι ἡ στρατοκρατία θέλει νά κάνει τή δουλειά της, νά ἐκπληρώσει τό ἔργο πού τῆς ἔχει ἀνατεθεῖ. Γι' αὐτό ἀποστρέφεται ἐξ ἴσου τίς πολιτικές ἐλευθερίες καί τήν ἀξία τοῦ λόγου. Ἐπιβάλλεται γιά νά ἐξαφανίσει ριζικά καί τά δύο, ὥστε, ἂν εἶναι δυνατόν, ὅλα νά λέγονται καί νά γίνονται μέ παραγγέλματα. Δέν ἐνδιαφέρεται λοιπόν γιά τό ὕψος, ἀλλά μόνο γιά τίς ἐνέργειες πού στερεώνουν τήν ἐξουσία της.

Γρήγορα ὁμως ἡ δικτατορία ξεπέρασε τίς πηγές της καί δέν ἀρκέστηκε στήν ἀπλή πρακτική τῆς στρατοκρατικῆς βίας. Ἡ ἐνοπλή ὑποτροπή τῆς ἐθνικοφροσύνης ἔδειξε πόσο τό ὕψος ἦταν κύριο στοιχεῖο τῆς οὐσίας της. Τώρα πού δέν ὑπῆρχε φραγμός ἤθελε καί νά ἀναμορφώσει, νά ἱκανοποιήσει τόν παλιό ἀγιάτρευτο καημό της.

Τό παλιό, τό παμπάλαιο τέναγος πού κατάκλυζε χροῖα κάθε γόνιμη περιοχή, φούσκωσε πάλι ἀπειλητικά. Πόσα δέν εἶχε πνίξει, πόσα δέν δηλητηρίασε... Μέ τήν παραλυτική μόλυνση πού ἀνάδινε, μέ τήν ἀσφυξία καί τή νάρκη μάραινε κάθε καλό, ρουφούσε κάθε τί πού ἔδειχνε ὅτι μπορεῖ νά ἀναπτυχθεῖ καί νά καρποφορήσει. Στή νεκρωτική λάσπη του, κάτω ἀπό τόν γλοιώδη θυθό του θάφτηκαν βίαια, ἄλλοτε μέ τήν ἰσχυρή ἐλκτική του δύναμη κι ἄλλοτε μέ βάνανσο χτύπημα, οἱ προϋποθέσεις τῆς ζωῆς.

Στό κλίμα τοῦ ἐξαναγκασμοῦ ξεχώρισαν ἀμέσως οἱ στριγγιές τῆς ἀκατάσχετης ἀνοησίας, ἓνας χεῖμαρρος ἀπό κηρυ-

γματικές ἀσυναρτησίες, κακοποιημένες ἐννοιες, φαιδρές παρομοιώσεις, μιά ἀτέρμονη παράθεση συνειρημῶν χωρίς νόημα, ἡ παταγώδης σπουδαιοφάνεια τῆς κενολογίας.

Ποιά σχέση μέ τήν ἐλληνική γλῶσσα μποροῦσε νά ἔχει αὐτό τό παραλήρημα τῆς καταληψίας, ἡ ἀποσύνθεση τοῦ λόγου; Βουνά ὁλόκληρα ἀπό νεκρές ἢ ἐξαρθρωμένες φράσεις κατρακυλοῦσαν καθημερινά, ἐνῶ ξεσποῦσαν κωμικές θύελλες ἀπό κραυγές πού ἐπέμεναν νά γίνουν ἀποδεκτές ὡς λόγος. Ἡ δικτατορία προσπαθοῦσε νά πείσει τούς Ἕλληνες ὅτι ἔπρεπε νά καταπίνουν αὐτά τά σκουπίδια καί ὅτι εἶναι καταδικασμένοι νά ζήσουν μέσα στόν κυκεῶνα πού τό φαιδρό ἐναλλάσσεται μέ τό εὐτελές, τό χιδαῖο μέ τό παρανοϊκό, τό κακότροπο μέ τό τίποτα. Ὁ τραυματισμένος λόγος πλήγωσε βαθύτατα τό ἐλληνικό σῶμα. Ἡ ζωντανή ἐλληνική γλῶσσα, πού περπάτησε χέρι μέ χέρι μέ τήν ἐλευθερία, φάνηκε νά διατρέχει μέγιστο κίνδυνο. Οἱ θεματοφύλακες καί οἱ σωτήρες θέλησαν νά τήν ἐξευτελίσουν, νά τήν κατεδάσουν στά μέτρα τους καί νά τήν κρατήσουν μαζί μέ ὅλους τούς Ἕλληνες στήν ἀκαταληψία τῆς εὐτυχιμένης ἡλιθιότητάς. Πού βρέθηκαν, ἀλήθεια, ἀποθέματα τόσης μωρίας, τόση συμπύκνωση ἀρλούμπας; Κατά τό χιτλερικό πρότυπο, ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ ἀνθρώπινου λόγου ἔπρεπε νά ὑποδαμιστεῖ καί νά ταυτιστεῖ μέ τό οὐρλιαχτό τῶν λύκων.

Λσο κι ἂν μᾶς κακοφαίνεται, ὁ παπαδοπουλισμός προϋπῆρχε τοῦ δικτάτορα. Αὐτός ἔδωσε σ' ἓνα παλιότερο σύμπτωμα τήν ἐκρηκτική του ἀποκορύφωση. Στίς περιφρημες ὁμιλίες του, τό σύμπτωμα πέρασε τά ἔσχατα ὁριά του, ἀπόκτησε τερατώδη λάμψη, καί, καθῶς παρουσιάστηκε ὁλόκληρο, ἔγινε αἰσθητό μέ τήν αὐθεντική γελοιογραφική ὄψη του. Ποιός δέν τό εἶδε καί δέν θαύμασε αὐτό τό τέρας πού ὅλοι ὡς τότε ἔκαναν πῶς δέν τό παρατηροῦσαν;

Ἡ νοσηρὴ κενότητα τοῦ λογιωτατισμοῦ ἔλαμψε ἐκθαμβωτικά στό ἀπροσδόκητο παθολογικό της ξέσπασμα. Ὁ παπαδοπουλισμός ὁλοκλήρωσε στόν ἀκραῖο βαθμό τό περιεχόμενο καί τή μορφή του. Ὁ θρίαμβος, τό ἀποκορύφωμα τοῦ τίποτα, τό κενό σέ ὅλη του τῇ δόξῃ! Ἡ καλλιέργεια τοῦ σάπιου, μεθοδική, ὑπουλη ἢ προκλητική, ἔφτασε στήν πλήρη καταστροφή. Τό γλωσσικό ὄργανο τῆς δικτατορίας ἦταν μιά διαστροφή.

Σέ ὅλες τῆς τίς ἐκδηλώσεις, ἡ δικτατορία δάδισε μόνο στούς δρόμους πού εἶχε διδασθεῖ. Γέννημα ὄλων τῶν προηγούμενων καταστάσεων, ἄθροιση μέ ἐκπληκτική ἱκανότητα ὅλα τά ὡς τότε ἐλαττώματα, τίς πηλές, τίς ἀναπηρίες, τά κενά. Ἦταν σέ ὅλα τά πεδία ἡ δυναμική σύνθεση ὄλων τῶν ἀρνητικῶν στοιχείων τοῦ νεοελληνισμοῦ.

Λπαπαδοπουλισμός δέν ἦταν ἀποκλειστικά τό ἀπίθανο φραστικό ἰδίωμα τοῦ δικτάτορα. Δέν τό ἔφερε αὐτός ὡς ἰδιωτική ἀποσκευή, οὔτε δέβαια τό πήρε μαζί του. Ἐγινε τό ὕψος καί ἡ λεκτική τῆς δικτατορίας, ἀλλά καί πρὶν ἀπὸ αὐτόν ὑπῆρχε διάχυτος στήν τρέχουσα πραγματικότητα. Τόν καλλιέργησαν μέ ἐπιμέλεια ἐπὶ πολλές γενεές ἀκάματοι πρωτοπόροι καί τά ἄνθη του κοσμοῦν – ἀλλά καί σφραγίζουν – ἀκόμα πολλές προμετωπίδες. Ἄν ἀναζητήσουμε βαθύτερα τά ἴχνη του θά βροῦμε τίς γλωσσικές, τίς πνευματικές, τίς πολιτιστικές καί τίς πολιτι-

κές κοιτίδες του. Πηγές και αποθέματα παπαδοπουλισμού συναντάμε όπου κοιμάται μακάρια τό έλος του άμορφου γλωσσικού πολτού, στό λασπώδες ίζημα της πνευματικής αδράνειας, στον δούρκο της σχολαστικής τιποτολογίας. Υπάρχει ακόμα στους σωρούς της τυποποιημένης ευκολίας που διατηρεί έτοιμες απαντήσεις σε όλα τά θέματα, στα νεκροταφεία καιστάδοστεοφυλάκεια της γλωσσικής ξηρότητας, στα φραστικά ράκη της ασύνδετης φλυαρίας, στους δόθρους της περισπούδαστης και αυτάρεσκης κενολογίας.

Από τά ανεξάντλητα αυτά αποθέματα εφοδιάζονται, ένάμιση αιώνα τώρα ή εκπαίδευση, ή διοίκηση, ή εκκλησία, ή μικροπολιτική, ή στρατός, ή ευκαιριακή πολιτικολογία, τά οργανωμένα συμφέροντα, ή εκμεταλλευτική σκοπιμότητα, ή καταδολείωση της ουσίας και πολλές άλλες παραπλανητικές τέχνες, κάθε φορά που κάποιος χρειάζεται να μιλάει πολύ και νά μή λέει τίποτα. Τή μαγική αυτή συνταγή τήν πρόσφερε σαν βαριά κληρονομιά ο καθαρευουσιάνικος συσκοτισμός, ή νεφελώδης ακατάλυπτη άοριστολογία, ή ζαλιστική σπουδαιοφάνεια, ή επίσημος πνευματικός εξοπλισμός μιάς έκατονταετίας αποδείχτηκε ένα τεράστιο μηδενικό.

Ο καθένας μπορούσε να άντλεί και έπεξεργάζεται τά υπάρχοντα αποθέματα κατά τήν περίσταση, τό στόχο και τή μαστοριά του. Τά αναπαράγουν μεθοδικά για νά χρησιμοποιήσουν σε ποικίλες ανάγκες. Κι αυτά επιδρούν, μέ έγγνημένη αποτελεσματικότητα, σαν χάπια στειρότητας, έκφοβισμού, άποσύνδεσης ή νάρκης. Η χρήση τους έχει και τώρα μεγάλη πέραση στην καθημερινή αγορά.

Λιά αδιάκοπη συνέχεια παπαδοπουλισμού μάς ταλανίζει δεκαετίες. Ποιός δέν τόν γνώρισε στό σχολείο, στό πανεπιστήμιο, ποιός δέν ένιωσε άπελπισία από τόν άνιαρό και θολό φραστικό παφλασμό που μπορεί νά ταιριάζει σε κάθε θέμα και δέν είναι παρά επανάληψη κάποιου άλλου προηγούμενου μέ ακαθόριστο άντικείμενο. Παπαδοπουλίζουν όμιλητές από κάποιες έδρες, κήρυκες από τούς άμβωνες, πολιτικάντιδες από τά μπαλκόνια, κάθε φορά που ο ευκαιριακός όμιλητής έξαντλείται σε σχοινοτενείς συνειρμικές μακρολογίες χωρίς νά ξέρει πού θά φτάσει και όταν ή πρόθεσή του είναι νά καλύψει μέ άκράτεια λόγων κάποιο ύπαρκτό ή άνύπαρκτο θέμα, ο λογιότατισμός και ή καθαρεύουσα ήταν ή μεγάλη τέχνη του τίποτα.

Η γλώσσα μας πάσχει μόνιμα από κάποια μορφή παπαδοπουλισμού. Ωκεανοί διαστρεβλωμένης γραφής, λογιότατισμού ή θεληματικής απλοϊκότητας και άσάφειας ξεχύνονται καθημερινά από τά δημόσια έγγραφα, τά δικόγραφα, τά συμβόλαια, τίς αποφάσεις, τίς εκθέσεις και τίς ανακοινώσεις κάθε είδους και κάθε πηγής. Τά προϊόντα της χρόνιας ύπολειπτολογίας διοχετεύονται μέ ελαφρότητα για ν' άποτελέσουν στοιχεία μιάς παγερής πληροφοριακής διασύνδεσης παρά ως ζωντανό όργανο έπαφής και επικοινωνίας. Στερεότυπα σχήματα μιάς τεχνητής σηματογραφίας, όπου όλόκληρες σταθερές φράσεις μπορούν ν' άντικατασταθούν μέ κωδικούς αριθμούς και διάφορα νεκρά λεκτικά σχήματα ύποκαθιστούν πολλές έννοιες, είναι μερικές από τίς τρεχούμενες παραποιήσεις.

Τό ψέμμα σκοτώνει τή γλώσσα, όπως ή τυπική άπονέκρωση και ή ύπουλη μεγαλοστομία που επιδιώκει νά παραπλανήσει ή νά έξαπατήσει. Για ν' αναπτυχθεί χρειάζεται έντιμότητα, και καθαρότητα. Οί μεγάλοι δάσκαλοι του νεοελληνικού λόγου ήταν πριν άπ' όλα έντιμοι. Ήξεραν ότι ή γλώσσα είναι μιά οδυνηρή μακροχρόνια περιπέτεια του νεοελληνισμού μέ άπροσδόκητες και πολύπλευρες συνέπειες για τή ζωή του. Η στρεβλή γλώσσα άντί νά ευρύνει και νά όξύνει τή σκέψη τή θολώνει και άντί νά διευκολύνει τή συνεννόηση τή σταματά. Γι' αυτό και ή δικτατορία δάλθηκε νά τή χαλάσει.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ

Η έποποιία των λαών στην άναμέτρηση μέ τό φασισμό στην διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου υπήρξε σίγουρα ή πιό δραματική, ή πιό τραγική στιγμή της Άνθρωπότητας.

Γι' αυτό κι εκφράστηκε δυναμικά σ' όλες τίς μορφές τέχνης.

Η λογοτεχνία για χρόνια άντλούσε τίς έμπνεύσεις της άπ' αυτή τήν τρομερή έμπειρία.

Η «Παγκόσμια Λογοτεχνία Άντίστασης» θέλει νά δώσει στον άναγνώστη ό,τι καλύτερο έδωσε στην λογοτεχνία

ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος.

1. Η ΣΙΩΠΗ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ (Γαλλία)
2. ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΑΝΝΑΣ ΦΡΑΝΚ (Ολλανδία)
3. ΟΜΗΡΟΙ Στέφαν Χέιμ (Τσεχοσλοβακία)
- 4.5.6. ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΜΕ ΚΑΘΑΡΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ Πιότρ Βερσιγκόρα
Τόμοι τρεις Ρωσία).
- 7.8. ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ
Τόμοι δύο (Ελλάδα)
9. ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΜΕΜΟ Ντρίτερό Αγκόλι (Αλβανία).
- 10.11. ΚΟΖΑΡΑ Μλάντεν Όλιας Τόμοι 2 (Γιουγκοσλαβία)
12. Η ΓΕΝΙΑ Μπογκνάν Τσέσκο (Πολωνία)
13. Η ΜΑΥΡΗ ΦΩΤΙΑ Άουρέλ Μιχάλε (Ρουμανία)
14. ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΕΤΡΙΝΟ ΣΠΙΤΙ Ντραγκομίρ Άσένωφ
(Βουλγαρία)
15. ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΒΙΕΤΝΑΜ (Βιετνάμ)

ΤΟΜΟΙ 15
ΤΙΜΗ 6000

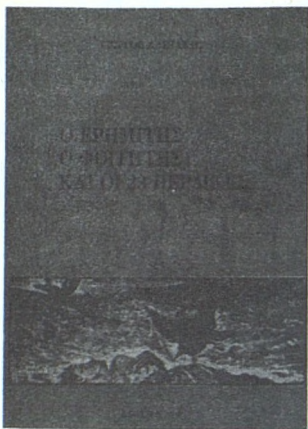

βιβλία
δισκοί
αφίσσες

γιώργος τσιλδερίκης

κίαφας 5 και ακαδημίας - τηλ. 36.05.493
σωστή επιλογή βιβλίων - χαμηλές τιμές

κυκλοφορσε

Κεντρική Διάθεση:
«ΗΡΙΔΑΝΟΣ», Άσκληπιού 1

κυκλοφορεί

ΧΡΙΣΤΟΣ Π. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ!
greece
ή ΕΛΛΑΣ;

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΡΑΜΑΝΗ

**ΤΟ
"μαγαζι."
ΕΧΕΙ
απ' όλα.**

**Δίδοτου
και Ζωοδοχου Πηγης**

τηλ. 3602539

ΒΑΣΙΛΙΚΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΙΑ

‘Η πορεία της ένσωμάτωσης

του Γ. 'Αναστασίου

ΠΡΙΝ ΔΕΚΑ μέρες και συγκεκριμένα την Τρίτη 15 'Απριλίου ο κ. Καραμανλής εξακολουθούσε να περιβάλλει τις προθέσεις του, με την ασάφεια και την αχλύ της «μεγάλης σιωπής».

ΤΟΤΕ, ήταν που κάλεσε στο Πρωθυπουργικό Γραφείο, τούς δύο «δελφίνους» τόν κ. Εύαγ. 'Αθέρωφ και τόν κ. Γεώργιο Ράλλη, με σκοπό όχι να συζητήσει μαζί τους (αυτό ποτέ και σε καμιά φάση δεν έγινε) αλλά για να άκουσει απόψεις και να αφήσει να διαφανούν όρισμένες σκέψεις του.

Η ΚΥΡΙΟΤΕΡΗ από αυτές ήταν «ο φόβος» που εξομολογήθηκε ο κ. Καραμανλής ότι μπορεί η όλη υπόθεση για την έκλογη (του) στην Προεδρία της Δημοκρατίας, «νά πλήξει τόν θεσμό και νά δώσει επιχειρήματα στους θιασώτες του μοναρχισμού».

ΑΥΤΟ τό σύνθημα «Καραμανλής ή Μοναρχία», δηλαδή κρίση του ίδιου του θεσμού της Προεδρευόμενης Δημοκρατίας, τό υπαινίχθηκε σαφώς ο κ. Καραμανλής στο μήνυμα της υποψηφιότητάς του, τό επανέλαβε στόν μονόλογό του στην Κ.Ο. της «Νέας Δημοκρατίας» και δέν έλειψε από δύο άνώνυμα άρθρα της «Βραδυνής», που λέγεται πώς γράφτηκαν από γνωστό δημοσιογράφο, μετά από «πρωθυπουργικές προδιαγραφές».

ΑΝΑΛΟΓΕΣ άνησυχίες για «μοναρχικό κίνδυνο» από τυχόν άπρόβλεπτα της Προεδρικής (του) έκλογης, ο κ. Καραμανλής έκμυστηρεύτηκε και σε συνάντησή του, με τόν παλιό φίλο και ύπουργό κ. Τάκο Μακρή τήν περασμένη εβδομάδα.

ΟΠΩΣΔΗΠΟΤΕ, από μία άποψη ο κ. Καραμανλής συνέβαλε στη θεσμοθέτηση αυτού που θά λέγαμε «Προεδρία της Δημοκρατίας», αλλά η ιστορική κρίση θά πρέπει νά του καταλογίσει ως τώρα, ότι καμιά όριοθέτηση προς τά δεξιά και ιδιαίτερα προς τό μοναρχισμό, δέν έκανε τά τελευταία χρόνια (ιδιαίτερα από τις άρχές του 1978).

ΚΙ ΕΔΩ, άκολουθήθηκε η ίδια τακτική άπέναντι στους δικτατορικούς, που στεγάστηκαν κάτω από τή «Νέα Δημοκρατία», άρκει νά μην έξεδήλωναν άνοιχτά και άπροκάλυπτα τά παλιά τους πιστεύω, νά δηλώναν, δηλαδή, νομιμοφροσύνη άπέναντι στην «μονοπροσωπική έξουσία Καραμανλή».

ΕΠΙΠΛΕΟΝ και αντίθετα σ' ένα βαθμό με τούς «αδιάλλακτους χουντικούς» του 2-3%, οι νοσταλγοί έχοντας πίσω τους τό ποσοστό του 31% κατέλαβαν δημόσια πόστα και πότε φανερά (Λαυρεντίδης) πότε παρασκηνιακά, αλλά κατάδηλα (Στράτος) συνδύαζαν τήν νομιμοφροσύνη προς τόν κ. Καραμανλή με τήν άναστολή των «νοσταλγικών» τους πόθων.

ΤΟ ΑΝΤΙ έχει επανειλημμένα άποκαλύψει πόσο έν άψει της κομματικής διαδοχής, άρχισαν μέσα στην «Νέα Δημοκρατία» οι φιλοβασιλικές συσπειρώσεις και άναπτύ-

χθηκε ο παραγοντισμός αυτής της μερίδας της 'Ακρας Δεξιάς, με ίσχυρούς θραχίονες τόν κ. Χριστόφορο Στράτο και τόν κ. Εύαγγελο 'Αθέρωφ.

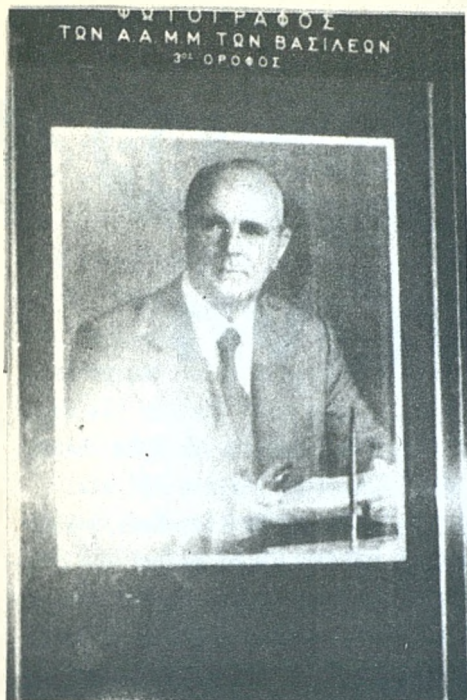
ΤΟ ΠΕΡΙΕΡΓΟ, από πρώτη άποψη, είναι ότι αυτή η φιλοβασιλική όμαδοποίηση που είδε πλατύ τό φώς της δημοσιότητας, δέν άνησύχησε καθόλου τόν κ. Καραμανλή, που «κατ' ίδιαν» φέρεται νά προβληματίζεται για τόν «Κωνσταντίνο που καιροφυλακτεί στο Λονδίνο».

ΚΑΙ ΤΟ περισσότερο αντιφατικό, είναι ότι αισθάνεται τήν άνάγκη νά έξωτερικεύσει τις σκέψεις του αυτές σε ανθρώπους «εύκαιριακά θασιλόφρονες», όπως ο δολιχοδρόμος κ. 'Αθέρωφ και «άθεράπευτους νοσταλγούς», όπως ο κ. Τάκος Μακρή.

ΕΙΝΑΙ σαφές ότι ο 'Αρχηγός της «Νέας Δημοκρατίας» ταυτίζει τήν σταθερότητα και επιβίωση της Προεδρικής Δημοκρατίας, μόνο με βάση τις δικές του πολιτικές επιλογές και δέν είναι τυχαίο ότι τά τελευταία τρία χρόνια, δέν επανέλαβε τόν χαρακτηρισμό «καρκίνωμα» για τό Πολιτειακό (όπως τό θράδυ της θης Δεκεμβρίου 1974), ενώ αντίθετα άπευθύνεται συστηματικά με παραινέσεις προς τά κόμματα της 'Αντιπολίτευσης.

ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΣ του πολιτικού ιδεολογικού σχήματος, ότι μόνο και μόνο από τά κόμματα (της αντιδεξιάς 'Αντιπολίτευσης) έξαρτάται η επιβίωση της Δημοκρατίας και με τήν πρακτική πολιτική αντίληψη ότι τά κόμματα αυτά όφείλουν νά συμμερίζονται και νά χειροκροτούν τούς πολιτειακούς προσωπικούς του σχεδιασμούς, ο κ. Καραμανλής έμφανίζεται έτσι, βαθιά αντιφατικός. 'Ενώ παρασκηνιακά άνησυχεί για τούς μοναρχικούς που караδοκούν, από τήν άλλη διατηρεί τούς έκπροσώπους του μέσα στο κόμμα και μάλιστα, όπως απέδειξε η έμφανής συναλλαγή προς τούς άκροδεξιούς τήν περασμένη Τετάρτη των 179 ψήφων, θέλει νά τούς «επαναπατρίσει» στο κόμμα (Πνευματικός, Γόντικας, Παπαευσθυμίου, 'Αποστολάκος).

ΑΡΚΕΙ νά ήταν παρών κανείς στη Βουλή

Ο Βασιλέυς έδωχθη! Ζήτω ό... Κυβερνήτης!

έκεινη τήν ήμέρα γιά νά διαπιστώσει τήν άσύστολη (πολιτικά) φιλοφροσύνη τών ύπουργών του πρός τούς άκροδεξιούς αύτούς, πού είτε άποδιώχτηκαν άπό τό κόμμα, είτε βγήκαν μέ άντικαραμανλική σημαία.

ΚΙ ΟΛΑ αύτά, γιατί «τά κουκιά πρέπει νά ξεπεράσουν τά 180».

ΕΜΠΝΕΥΣΤΗΣ καί καθοδηγητής άπό τά παρασκήνια αύτών τών περιποιήσεων πρός τούς άκροδεξιούς βουλευτές, ό ίδιος ό κ. Καραμανλής φαίνεται νά πιστεύει ότι σταθεροποίηση καί νομιμοφροσύνη πρός τό Δημοκρατικό Πολίτευμα, είναι μόνο καί μόνο ή ύποταγή τους στίς σημερινές ή αύριανές του πολιτικές έπιλογές

ΩΣΤΟΣΟ, κι άν άκόμα ή αντίληψη αύτή δέν είναι πολιτικά ίδιοτελής, όπωσδήποτε μέ τήν άντιπαράθεσή της πρός όλη τήν Άντιπολίτευση (τής όποίας ζητά τήν συνάντηση άνευ όρων γιά τό μέλλον) ύπονομεύει αύτή καί μόνη τους θεσμούς.

ΓΙΑ δεύτερη φορά μάλιστα, ό πρωτεργάτης τών άκροδεξιών μέσα στην κυβερνητική παράταξη - ό κ. Άθέρωφ - στήνει «γέφυρα» καί ύλοποιεί τήν έπιθυμία του κ. Καραμανλή γιά τακτική ένσωμάτωσης μέσα στό κυβερνητικό κόμμα (τό μεταδικτατορικό) τών κάθε είδους «πειθαρχικών» βασιλοχουντικών.

ΑΛΛΑ, άν ή τακτική αύτή δίνει όρισμένα κουκιά στόν κ. Καραμανλή καί τόν χρεώνει μέ πολιτική μυωπία γιά τό μέλλον τών δημοκρατικών θεσμών, παράλληλα, λύνει τά χέρια του κ. Άθέρωφ γιά τους δικούς του (περισσότερο επικίνδυνους) σχεδιασμούς.

ΕΤΣΙ, όπως άποκάλυψε τήν περασμένη Κυριακή ό «Ριζοσπάστης», έμμεσα αλλά μέ σαφήνεια, στή βίλα του κ. Άθέρωφ στην Κηφισιά πραγματοποιήθηκε μυστική σύσκεψη άπόστρατων χουντικών καί άλλων άκροδεξιών στοιχείων, μετά μάλιστα διαβεβαίωση του κ. Άθέρωφ ότι είναι πιθανή ή συνεργασία τους μέ τήν κυβέρνηση μέ κάποιο πολιτικό πρόσχημα.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ, ό ύπουργός Έσωτερικών κ. Στράτος έπισκέφθηκε δυό φορές ώς τώρα τό Πεντάγωνο καί παρουσιάστηκε άπό τόν κ. Άθέρωφ, σέ άνώτερους άξιωματικούς, σάν ό μελλοντικός ύπουργός Έθνικής Άμύνης τής παράταξης του.

ΒΕΒΑΙΑ, χαρτοφυλάκια στην σχεδιαζόμενη κυβέρνηση Άθέρωφ (πού άρχισαν νά μοιράζονται ήδη) λένε ότι θά αναλάβουν, καί μάλιστα σέ νευραλγικά πόστα, οι γνωστοί βασιλικοί άνδρες Παπαδόγγονας, Μπάλκος, Μάνος, Λαυρεντίδης, Άντωνόπουλος, Χατζηγάκης, Σαμαράς, Καλούδης, Σταθόπουλος κι άκόμα οι Άποστολάκος, Παπαευθυμίου καί Άθαν. Κανελλόπουλος, πού έχει προσχωρήσει πλήρως στην άκροδεξιά πτέρυγα Άθέρωφ.

ΩΣΤΟΣΟ, ό πολιτικός αύτός όπορτουνισμός του «παλιού αντίβασιλικού» κ. Άθέρωφ, δέν έξαντλείται μόνο στην έναγώνια προσπάθειά του νά εκλεγεί «πάση θυσία» αύριανός Πρωθυπουργός καί Άρχηγός τής ΝΔ. Καί στην καλύτερη άκόμα τών περιπτώσεων, άν δηλαδή ό κ. Άθέρωφ έχει σκοπό νά χρησιμοποιήσει άπλώς «δι' ίδιον όφελος» τους μοναρχικούς (έντονότερα καί εκδηλότερα, βέβαια, άπό τόν κ. Καραμανλή) δέν παύει ή μεθόδευσή αύτή νά είναι ύπονόμευση τών δημοκρατικών θεσμών.

ΓΙΑΤΙ, οι βασιλικοί άνδρες πού καιροφυλακτούν μέσα στην Ν.Δ. καί ένισχύθηκαν τελευταία μέ τήν πρώτη ψηφοφορία γιά τήν Προεδρία του κ. Καραμανλή, δέν είναι ούτε τόσο άφελείς, ούτε τόσο ύποκινούμενοι άπό «συνειδησιακούς λόγους». Τό μαρτυρεί, μέ τόν καλύτερο τρόπο, ή δήλωση άνεξαρτητοποίησης άπό τήν «Έθνική Παράταξη» τών βουλευτών της Άποστολάκου καί Χασάν Ίμάμογλου, πού δημοσιεύτηκε τήν ίδια μέρα τής πρώτης προεδρικής έκλογής: δηλώνουν ότι ή «Έθνική Παράταξη» συντείνει πλέον στην «διαίρεση τών έθνικών δυνάμεων» καί πώς θά άγωνιστούν γιά τήν «συνένωση τών ύγειών πολιτικών του τόπου».

ΕΤΣΙ, παρά τή δήλωση του κ. Θεοτόκη καί τά σφοδρά άντικαραμανλικά άρθρα του Σάββα Κωνσταντόπουλου, ή Ε.Π. διασπάστηκε καί τρεις άπό τους πέντε βουλευτές της, προσχώρησαν ούσιαστικά στή «Νέα Δημοκρατία», άφου έγιναν δεκτοί μέ τιμές καί σάν παράκλητοι.

Η ΕΝΤΟΛΗ άπό τό Λονδίνο είναι ότι χρειάζεται νά προωθήσουν τίς θέσεις τους μέσα στό μεγάλο κυβερνητικό κόμμα οι φιλοβασιλικοί, γιατί μόνο άπό τή Ν.Δ. «θά προκύψει μελλοντικά μία κατάσταση έπαυφοράς».

ΓΙΑ ΤΟΝ Γλύξμπουργκ ή ύπόθεση τών άκροδεξιών κομμάτων είναι καταδικασμένη, ότι μπορεί νά τόν εκπροσωπήσει στή «δεδομένη στιγμή». Γιά τόν λόγο αυτό, έχει καιρό τώρα νά δεχτεί τόν Θεοτόκη καί άρνήθηκε νά συνομιλήσει καν μέ τόν Μαρκεζίνη, παρά τίς επανειλημμένες ένοχλήσεις του έκλεκτού του Παπαδόπουλου.

ΚΑΙ ΤΟ σενάριο αύτό, τής έκ τών ένδον άλωσης του μεγάλου δεξιού κόμματος άπό τους μοναρχικούς, προωθείται μέ δείγματα αίσιοδοξίας, καθώς ή τακτική τής ένσωμάτωσης ταυτίζεται πλέον μέ τίς φιλοδοξίες καί του κ. Καραμανλή καί του κ. Άθέρωφ.

ΙΠΠΑΛΕΚΤΡΥΩΝ

Δογάνη 99 τηλ. 4617948

● ΤΑΚΗ ΘΕΟΦΙΛΑΤΟΥ

Έρκος Όδόντων

● ΤΑΚΗ ΘΕΟΦΙΛΑΤΟΥ

Ή Άλωσης

της Κωνσταντινουπόλεως
καί

άλλα Ρεμπέτικα

● ΓΙΑΝΝΗ ΡΕΜΟΥΝΔΟΥ
MODUS VIVENDI

ή

γυμνό μοντέλο πού ποζάρει
καί άντιστέκεται

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ

ΟΔΥΣΣΕΑΣ

Σόλωνος 116, τηλ. 36.19.724

ΚΑΘΕ ΠΡΟΙ

αφραζε

διαβαζε

διαδιδε

την ΑΥΓΗ

τη δίκη 68

ΦΩΝΗ

ΣΕΙΡΑ ΤΖΩΡΤΖ ΟΡΓΟΥΕΛ

- 1) Άλγτες του Παρισιού καί του Λονδίνου
- 2) Κρατήστε Σφιχτά τό Μικροαστισμό σας
- 3) Ή Φάρμα τών Ζώων
- 4) Στή Σκιά του 1984
- 5) Στίς Φάμπρικες του Γουήγκαν Πάιαρ
- 6) Φόρος Τιμής στην Καταλωνία

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Κιάφας 3, Άθήνα, τηλ. 3639980

Mobil
ΜΟΜΠΙΛ ΟΙΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.

νοθεία στη βενζίνη

Παίξαμε ένα ενδιαφέρον παιχνίδι: την Άγορανομία.

Ξεκινώντας από μια άπλη έρευνα για τις ανάγκες της στήλης της ANTI-ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ - (θέλαμε να διαπιστώσουμε κατά πόσο όλες οι βενζίνες είναι ίδιες και άρα κατά πόσο οι διαφημίσεις τους αποτελούν μια παραπλανητική και άσκοπη επιβάρυνση του καταναλωτή) - , βρεθήκαμε μπροστά σε μια έντυπωσιακή νοθεία: 4 από τα 10 δείγματα βενζίνης σουπερ που πήραμε από ισάριθμα βενζινάδικα ήταν νοθευμένα.

Γνωρίζαμε ότι η Έλληνική βενζίνη είναι μία από τις ακριβότερες στον κόσμο: 33 δρχ. ή σουπερ και 29 δρχ. ή άπλη. (Στην Ιταλία ή σουπερ έχει 31 δρχ., στην Αγγλία 27 δρχ., στο Λουξεμβούργο 24 δρχ., στη Γερμανία 23 δρχ....).

Γνωρίζαμε ότι ήταν πολύ κακής ποιότητας: 90 όκτανίων ή άπλη και 96 όκτανίων ή σουπερ. (Στη Γαλλία ή σου-

περ είναι 98 όκτανίων, στη Γερμανία 99, στην Έλβετία 100, στην Ιταλία 101, στην Αγγλία 102...).

Γνωρίζαμε ακόμα ότι η Έλληνική βενζίνη έχει πολύ ύψηλη περιεκτικότητα σε μόλυβδο (0,84 gr/lt), με συνέπεια ή τοξική μόλυνση από αιώρομένο μόλυβδο στην περιοχή της Αθήνας να είναι περίπου διπλάσια από τα διεθνή όρια άνοχής. (Στις χώρες της ΕΟΚ ή αντίστοιχη μέση τιμή περιεκτικότητας σε μόλυβδο είναι 0,40 gr/lt, στην Αμερική 0,14 gr/lt...).

Διαπιστώσαμε επιπλέον ότι είναι και νοθευμένη..... Σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Υπουργείου Βιομηχανίας και Ένεργειας, ή βενζίνη σουπερ πρέπει να είναι 96 όκτανίων. Η άπόκλιση που άναγνωρίζεται είναι της τάξης του 5% (μισό όκτάνιο δηλαδή πάνω ή κάτω).

Ίδου λοιπόν ή νοθεία:

Άριθμός δείγματος	Στοιχεία βενζινάδικου	Έταιρία πετρελαιοειδών	Άριθμός όκτανίων κάθε δείγματος
1	Π. ΔΡΕΤΑΚΗΣ και ΣΙΑ Ε.Ε. Λ. Βουλιαγμένης 60, Ήλιούπολη	MOBIL	95,6
2	ΙΩΑΝ. Α. ΜΕΪΝΤΑΝΗΣ Βασ. Κωνσταντίνου 3, Ήλιούπολη	SHELL	92,4
3	ΙΩΑΝ. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ Βασ. Κωνσταντίνου 32, Άνω Ήλιούπολη	FINA	95,5
4	ΣΤΑΥΡΟΣ Π. ΠΡΙΣΤΟΥΡΗΣ Έλευθ. Βενιζέλου 118 και Ζήνωνος, Άνω Ήλιούπολη	ELBYN	92,8
5	ΦΟΥΤΡΗΣ Λεωφ. Βασ. Φρειδερίκης 17, Άνω Ήλιούπολη	CASTROL	96,3
6	ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΗΣ Χρυσοστόμου Σμύρνης και Κύπρου, Άργυρούπολη	ESSO	96,3
7	Ε. ΑΝΔΡΙΤΣΑΚΗΣ και ΣΙΑ Ο.Ε. Λ. Βουλιαγμένης και Άθηνών, Άνω Γλυφάδα	TOTAL	96,6
8	ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ Α. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΙΔΗΣ Λ.Βουλιαγμένης 33, Άνω Γλυφάδα	TEXACO	95,7
9	ΣΑΒΒΑΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΙΔΗΣ, ΕΛΛΗ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΙΔΗ Ο.Ε. Λ. Βουλιαγμένης και Άφροδίτης, Σούρμενα.	B.P.	93,5
10	Θ.ΜΕΜΤΣΑΣ - Θ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ο.Ε. Άλμιου 15, Άλιμος	PETROLIA	94,4

Περιορίσαμε τόν έλεγχο των δειγμάτων στη μέτρηση του άριθμού των όκτανίων μόνον. Ό άριθμός των όκτανίων, - βασικό αλλά όχι και μοναδικό χαρακτηριστικό της ποιότητας κάθε βενζίνης - , είναι τό μέτρο της άντικερηκτικής της ικανότητας. Τό μέτρο δηλαδή της άντίστασης της σε

μία έκρηξη πριν την έκδήλωση του σπινθήρα των μπουζί (προανάφλεξη). Όταν ό άριθμός των όκτανίων είναι χαμηλότερος άπ'αυτόν που άπαιτεί ή σχέση συμπίεσης του κινητήρα, την μειωμένη και άντι-οικονομική του άπόδοση συνόδεύει ένα χαρακτηριστικό κτύπημα (αυτό που λανθα-

σμένα πολλοί συνηθίζουν ν'άποκαλούν "ή μηχανή κτυπά πυράκια"). Τό κτύπημα αυτό είναι καταστρεπτικό γιά τόν κινητήρα.

Τά περιορισμένα μέσα πού είχαμε στή διάθεση μας, δέν μάς επέτρεψαν έναν πληρέστερο ποιοτικό έλεγχο, ειδικά σέ ότι έχει σχέση μέ τή ρύπανση πού προκαλεί ή καύση τής βενζίνης, υπεύθυνη κατά 25%-30% γιά τήν μόλυνση τής ατμόσφαιρας. (Στό θέμα αυτό θά επανέλθουμε σέ κάποιο προσεχές τεύχος. Έλπίζουμε νά επιβιώσουμε ώς τότε από τό επανεπερχόμενο νέφος).

Τέλος επιδιώξαμε νά εξασφαλίσουμε τή μεγαλύτερη δυνατή αξιοπιστία τής όλης "έπιχείρησης".

- Ή δειγματοληψία έγινε παρουσία συμβολαιογράφου καί δύο μαρτύρων. (Ή σχετική συμβολαιογραφική πράξη τής συμβολαιογράφου Ήθηνών Διονυσίας Κοσμοπούλου-Παπα έχει αριθμό 10143/7-2-1980).
- Οί μετρήσεις του αριθμού τών όκτανίων τών δειγμάτων έγινε στίς εγκαταστάσεις τών Διυλιστηρίων Ήσπροπύργου από τούς υπεύθυνους του χημικού εργαστηρίου.
- Ήσάριθμα αντιδείγματα σφραγισμένα μέ βουλοκέρι βρίσκονται στή διάθεση κάθε άρμόδιου.

Η ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ

Ξεκινήσαμε τήν Πέμπτη στίς 7 Φεβρουαρίου.

- Ή συμβολαιογράφος Ήθηνών Διονυσία Κοσμοπούλου-Παπα.
- Ή δημοσιογράφος Ήλένη Κούρκουλα, σάν μάρτυρας.
- Ο οίκονομολόγος Ήλέξανδρος Μουρκογιάννης, σάν μάρτυρας.
- Κι'ό ύποφαινόμενος.

Είχαμε βέβαια κάποιες άόριστες πληροφορίες γιά βενζινάδικα πού πωλούν νοθευμένη βενζίνη, αλλά τό δρομολόγιο πού τελικά άκολουθήσαμε ήταν λίγο-πολύ τυχαίο. Κάτι άλλωστε, πού δείχνει τό γεγονός ότι όλα τά βενζινάδικα πού έπισκεφτήκαμε βρίσκονται σέ μιá ένιαία περιοχή (Ήλιούπολης, Ήργυρούπολης, Ήλλιμου). Έτσι τό δείγμα μας μέ κανένα τρόπο δέν μπορεί νά θεωρηθεΐ μεροληπτικό.

Σταματούσαμε τό αυτοκίνητο λίγο πρίν από κάθε βενζινάδικο καί προφασιζόμενοι ότι μείναμε από βενζίνη γεμίζαμε ένα άδειο καί καθαρό κάθε φορά δοχείο μέ 100 όρχ. βενζίνη σοϋπερ. Ήπό κάθε βενζινάδικο ζητήσαμε καί πήραμε μιá απόδειξη. Αριθμήσαμε τίς άποδείξεις αυτές καί αντίστοιχα τά δοχεία μέ τά δείγματα, από τό 1-10 σύμφωνα μέ τή σειρά πού τά έπισκεφτήκαμε. Στή συνέχεια καί άφου συγκεντρώσαμε καί τά 10 δείγματα, άκολουθήσαμε τήν έξής διαδικασία: Ήδειάσαμε κάθε ένα δοχείο σέ δύο άδειά καί καθαρά μπουκάλια του λίτρου. Αριθμήσαμε τά μπου-

Τά δείγματα. Σφραγισμένα μέ βουλοκέρι βρίσκονται στή διάθεση κάθε άρμόδιου.

κάλια αυτά μέ τόν ίδιο αριθμό του άρχικού δοχείου. Έτσι φτιάξαμε δύο σειρές (δύο δεκάδες) όμοιων δειγμάτων. Βουλώσαμε μέ φελούς τά αριθμημένα μπουκάλια τής μιáς σειράς δειγμάτων, πού θά στέλναμε στά Διυλιστήρια Ήσπροπύργου γιά τή μέτρηση του αριθμού τών όκτανίων. Στά μπουκάλια τής άλλης σειράς (τής σειράς τών δειγμάτων πού βρίσκεται στή διάθεση κάθε άρμόδιου), λυώσαμε βουλοκέρι καί άποτυπώσαμε μιá ειδική σφραγίδα μέ χαρακτηριστικό σχήματος, πάχους καί βάθους πού εξασφαλίζουν άπόλυτα τή μοναδικότητα της. Ή σφραγίδα αυτή βρίσκεται από τή στιγμή πού σφραγίστηκε καί τό τελευταίο δείγμα στά χέρια τής συμβολαιογράφου. Τά μπουκάλια είναι αριθμημένα μέ έτικέτες πού είναι κρεμασμένες μέ σύρμα. Τό σύρμα είναι πακτωμένο μέσα στό βουλοκέρι. Οί έτικέτες έχουν γύρω-γύρω ένα μεταλλικό πλαίσιο. Έτσι είναι άδύνατο νά αντικατασταθεΐ ή έτικέτα χωρίς νά καταστραφεΐ τό βούλωμα.

Άφου σφραγίσουμε τά δείγματα, ύπογράψαμε επί τόπου όλοι μαζί τή σχετική συμβολαιογραφική πράξη.

Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΝΟΘΕΙΑΣ

Οί μετρήσεις του αριθμού τών όκτανίων τών δειγμάτων μας έγινε στίς εγκαταστάσεις τών Διυλιστηρίων Ήσπροπύργου από τούς υπεύθυνους του χημικού εργαστηρίου.

Έδω πρέπει ν'ανοίξουμε μιá παρένθεση. Όπως είναι

αντι-διαφήμιση

φυσικό - και παραδεκτό σέ τελική ανάλυση - δεν θά μπορούσαμε ποτέ ν'άπασχολήσουμε τά εργαστήρια τών Διυλιστηρίων μέ αϊτιολογικό ξναν έλεγχο νοθείας. Γιατί όσο θεμιτή κι αν είναι ή αξίωση μας νά ξέρουμε τί βενζίνη χρησιμοποιούμε, δεν είναι τά Διυλιστήρια Άσπροπύργου άρμόδια νά συμμεριστούν τίς άνησυχίες μας και πολύ περισσότερο νά συμπράξουν μαζί μας στήν ύποκατάσταση τής Άγορανομίας.

Λυπούμαστε έτσι πού άναγκαστήκαμε νά "έξαπατήσουμε" τούς ύπεύθυνους άποκρύπτοντας τους τόν πραγματικό σκοπό τών μετρήσεων πού ζητήσαμε. Έλπίζουμε πάντως τό θεμιτό του σκοπού μας αν όχι νά καθαγιάζει τουλάχιστον νά δικαιολογεί τά μέσα πού ύποχρεωθήκαμε νά χρησιμοποιούμε. Η ευθύνη είναι άπόλυτα δικιά μας.

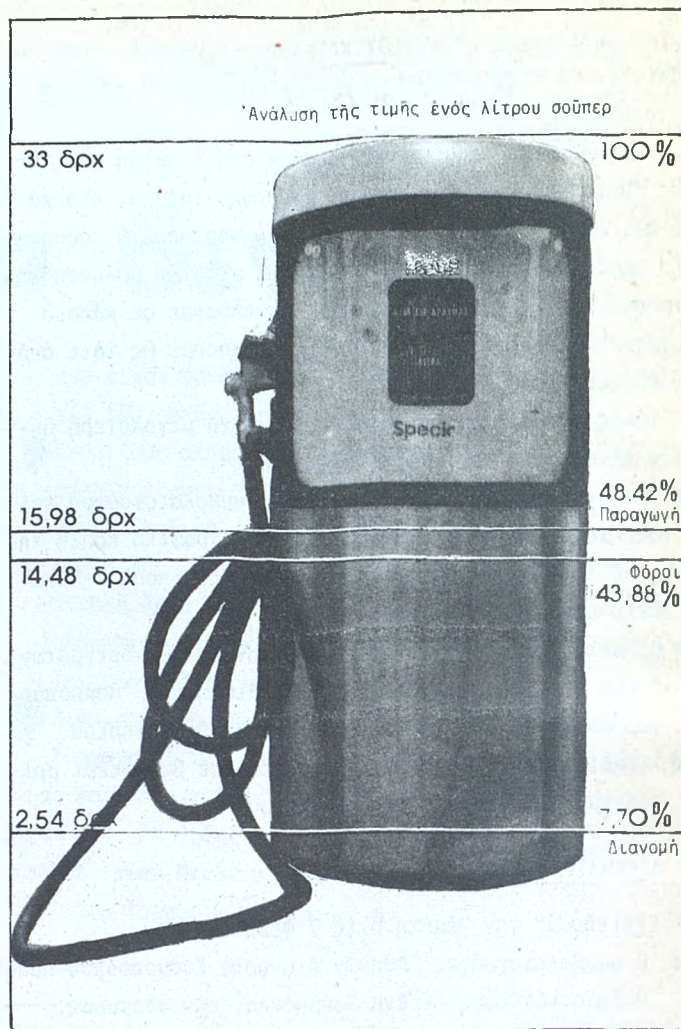
ΜΙΑ ΝΟΘΕΙΑ 1 δισ. δρχ.

Η νοθεία τής βενζίνης μπορεί νά γίνει μέ πολλούς τρόπους. Ό πιό απλός και συνηθισμένος είναι ή πρόσμιξη τής σοϋπερ μέ άπλή και ή πώληση του μίγματος σαν σοϋπερ. Ένα τέτοιο μίγμα πούλησαν και σέ μās 4 από τά 10 βενζινάδικα πού έπισκεφτήκαμε.

Έτσι αν θεωρήσουμε τό δείγμα μας αντιπροσωπευτικό και δεδομένου ότι κάθε χρόνο καταναλώνονται περίπου 1.096.000.000 λίτρα βενζίνης σοϋπερ, ή νοθεία άποτιμάται (γιά τόν κατάναλωτή) σέ ένα ποσό τής τάξης του 1 δισ. δρχ!

Ποιός είναι ύπεύθυνος γιά τή νοθεία αυτή; Είναι δύσκολο νά διακινδυνέψουμε μιάν άπάντηση. Τό όλο κύκλωμα περιλαμβάνει 4 διυλιστήρια, 12 βασικά έταιρίες πετρελαιοειδών και 5.300 περίπου βενζινάδικα.

Έμεϊς βέβαια πήραμε τά δείγματα μας από τά βενζινάδικα. Ποιός όμως έγγυάται ότι ή βενζίνη πού παρέδωσαν, οί έταιρίες πετρελαιοειδών στα βενζινάδικα δεν ήταν ήδη νοθευμένη; Κι ακόμα. Ποιός έγγυάται ότι ή βενζίνη πού παραδίδουν τά Διυλιστήρια στίς έταιρίες είναι πάντα 96 όκτανίων;

"Αποκλείεται - και νά θέλαμε - νά νοθεύουμε τή βενζίνη έμεϊς", ύποστηρίζει ό καθένας, "γιατί έλεγχόμαστε αύστηρά". Ένα είναι βέβαιο: Οί έλεγχοι δεν είναι αύστηροί. Δεν είναι ίσως καν έλεγχοι. Άπέναντι σ'ένα γενικευμένο φαινόμενο νοθείας, τεράστιας έκτασης όπως άποδεικνύουν τά άποτελέσματα τής έρευνας αυτής, ή Άγορανομία αντιπαραθέτει έλάχιστες σποραδικές διώξεις (έχουμε περισσότερους από 6 μήνες νά διαβάσουμε κάτι σχετικό).

Η ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΤΗΣ ΒΕΝΖΙΝΗΣ: ΜΙΑ ΔΑΠΑΝΗΡΗ ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΚΟΠΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

"Όλες οι βενζίνες είναι ίδιες. Δεν υπάρχει βενζίνη SHELL ή BP ή MOBIL, αλλά βενζίνη από τα Διυλιστήρια 'Ασπροπύργου ή από τα Διυλιστήρια Βαρδινογιάννη κλπ. Κάθε τόσο κάποια εταιρία πετρελαιοειδών προσθέτει στη βενζίνη της έναν τίγρη, για ν'αναλάβει στη συνέχεια κάποια άλλη χάρη στο ειδικό πρόσθετο της δικιάς της βενζίνης νά κάψει τις τρίχες της ουράς του τίγρη που έμειναν στη μηχανή. Καί βέβαια τις εκ του ζωϊκού βασιλείου αυτές ιστορίες πληρώνει ο καταναλωτής.

"Κάνουμε διαφήμιση", δήλωσε πρόσφατα ο πρόεδρος της γαλλικής BP, "γιατί τό ίδιο κάνουν και οι ανταγωνιστές μας". Γι'αυτόν λοιπόν τό σοβαρό λόγο - χαρακτηριστικό του ρόλου της διαφήμισης - επιβαρύνθηκαν οι Γάλλοι τό 1972 μόνον περισσότερα από 500 εκατομ. δρχ. (Δέν έχουμε δυστυχώς πιό πρόσφατα στοιχεία και στάθηκε αδύνατο νά αθροίσουμε τις διαφημιστικές δαπάνες των εταιριών πετρελαιοειδών στην 'Ελλάδα).

Μετά την πρόσφατη ένεργειακή κρίση οι εταιρίες περιορίστηκαν (σέ πολλές χώρες υποχρεώθηκαν μέ νόμο) στη διαφήμιση κυρίως των λαδιών τους, πού είναι έξ'ισου παραπλανητική και άσκοπη αφού τά περισσότερα λάδια εύρείας κατανάλωσης βγαίνουν από τό ίδιο καζάνι.

Οι διαφημίσεις της βενζίνης πήραν τώρα την μορφή συστάσεων. 'Η ΠΕΖΩ συνιστά ESSO, ή ΡΕΝΩ ELF, ή ΣΙΤΡΟΕΝ TOTAL, ή ΣΙΜΚΑ SHELL, ή ΦΟΡΝΤ B.P., ή ΛΑΝΤΣΙΑ AGIP. Καί φυσικά όλες αυτές τις "πολύτιμες" συστάσεις πληρώνει - ποιός άλλος; - ο καταναλωτής.

Είναι χρήσιμο σάν επίλογο νά επισημάνουμε την ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΑ πού αντιμετώπισε ή στήλη αυτή μέχρι σήμερα.

Υπουργοί, Δημόσιες Έπιχειρήσεις, Έμβοροι, Βιομήχα-

Ο 'Αθ. Κανελλόπουλος και ή MAZDA

ΑΓΝΟΙΑ 'Η ΚΟΥΤΟΠΟΝΗΡΙΑ;

Τόν περασμένο Νοέμβριο (ANTI-ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ, ANTI τεύχος 138) καταγγείλαμε την σκανδαλώδη προνομιακή μεταχείριση της MAZDA από τό 'Υπουργείο Οικονομικών. Λάδαμε - μετά από πέντε μήνες - και δημοσιεύουμε μίαν επιστολή του 'Υπουργού των Οικονομικών κ. 'Αθαν. Κανελλόπουλου. Μέ την επιστολή του αυτή, ο κ. Κανελλόπουλος όχι μόνον αφήνει αναπάντητη την ουσία της καταγγελίας μας, αλλά αποδεικνύει - στην προσπάθειά του νά μάς πείσει ότι είναι αναρμόδιος - μιά

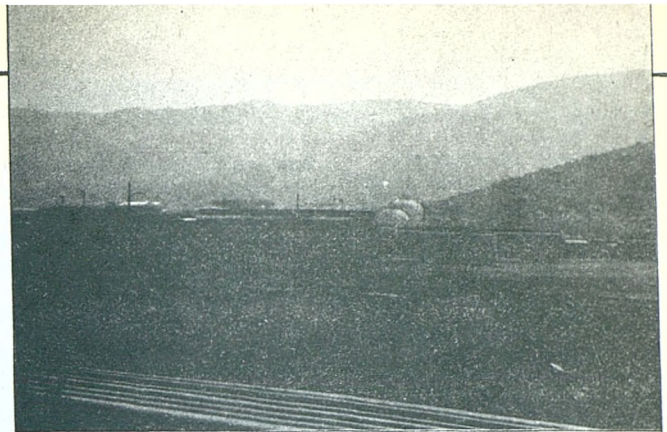
ανεπίτρεπτη για 'Υπουργό άγνοια του νόμου πού αφορά μάλιστα άμεσα την άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

● Τό γράμμα του 'Υπουργού κ. 'Αθ. Κανελλόπουλου έχει ως εξής:

Κύριε διευθυντά,

Απαντώντας σέ σχόλιο του περιοδικού σας, πού δημοσιεύτηκε στό 138 τεύχος, μέ τόν τίτλο «Ο κ. 'Αθαν. Κανελλόπουλος προτιμά τή... MAZDA» σάς πληροφορούμε τά εξής:

1. Όταν ψηφίστηκε ο Ν.

Μιά εικόνα δέν αξίζει πάντα όσο 1.000 λέξεις.

Προσπαθήσαμε νά φωτογραφίσουμε στό χώρο έξω από τά Διυλιστήρια 'Ασπροπύργου την απόδειξη του ότι όλες οι βενζίνες είναι ίδιες. Σ'ένα μεγάλο γήπεδο μπροστά από τις εγκαταστάσεις των Διυλιστηρίων, βυτιοφόρα όλων των εταιριών πετρελαιοειδών φορτώνουν από την ίδια δεξαμενή για νά μεταφέρουν βενζίνη στα διάφορα πρατήρια. Είναι ή μόνη φωτογραφία πού προλάβαμε νά πάρουμε πριν κινητοποιηθούν οι άρχές άσφαλείας των Διυλιστηρίων και μάς... συλλάβουν λίγο-πολύ σάν κατασκόπους. Χωροφύλακας άγανακτισμένος - και προφανώς έπηρασμένος από τά λογοτεχνήματα κατασκοπείας του προϊσταμένου του κ. Μπάλκου - μάς είπε ότι οι Ρώσοι έρχονται κάθε μέρα μέ μιά βαρκούλα και φωτογραφίζουν την περιοχή! Τό έπεισόδιο έληξε εκεί χωρίς νά δοθεί συνέχεια. Στή φωτογραφία διακρίνονται τά βυτιοφόρα και πίσω τους... όλα τά άμυντικά μυστικά της χώρας. Δέν τά βλέπετε;

νοι, Διαφημιστές, καταγγέλονται ΕΠΩΝΥΜΑ και ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ για σκανδαλώδεις προνομιακές μεταχειρίσεις, προσβολή της δημόσιας άνοχής, πράξεις του κοινού ποινικού δικαίου, έπιβουλή της δημόσιας υγείας, σκόπιμες παραπλανήσεις, ΑΝΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ. Κι αυτή άκόμα ή προσωπική πιά στοιχειώδης ευθιξία... άπουσιάζει.

Τά αποτελέσματα της έρευνας αυτής άποκαλύπτουν μιά τεράστια νοθεία 1 δισ. δρχ. Μέ την ευθύνη των φυσικών και νομικών προσώπων του κυκλώματος θέλουμε νά έλπίζουμε ότι θ'άσχοληθεί αυτή τή φορά ο Εισαγγελέας. Μένει ή ευθύνη της 'Αγορανομίας. Ποιός θ'άσχοληθεί μ'αυτήν; Ποιός θά την αναλάβει; Τί άλλο πρέπει νά γίνει για νά παραιτηθεί ένας ύπουργός στην 'Ελλάδα; 1 δισ. δρχ. κύριε Παναγιωτόπουλε, δέν φτάνει;

722/1977 «περί άπλουστεύσεως της διαδικασίας χορηγήσεως των άδειών κυκλοφορίας και μεταβιβάσεως της κυριότητας των αυτοκινήτων όχημάτων και άλλων τινών διατάξεων», δέν ήμουν 'Υπουργός των Οικονομικών.

2. Ο άνωτέρω νόμος ρυθμίζει κυρίως θέματα του 'Υπουργείου Συγκοινωνιών. Ειδικότερα, ο τρόπος ύπολογισμού της ίπποδυναμείας ενός αυτοκινήτου, πού όρίζεται μέ τό άρθρο 4 του προαναφερόμενου νόμου και άφορά όλα τά επιβατικά αυτοκίνητα, είναι καθαρά μηχανολογικό θέμα

και άνάγεται άποκλειστικά στην άρμοδιότητα του 'Υπουργείου Συγκοινωνιών και όχι του 'Υπουργείου Οικονομικών.

3. Από τ' άνωτέρω προκύπτει ότι τά αναγραφόμενα περί σκανδαλώδους ευνοίας εκ μέρους μου ύπέρ μιάς εταιρίας εισαγωγής αυτοκινήτων, είναι κακόδουλα, συκοφαντικά και έν πάση περιπτώσει εκτός πάσης πραγματικότητας.

Μετά τιμής
'Αθαν. Κανελλόπουλος

● Ο συνεργάτης μας Διονύσης Σκάλος άπαντά:

Συμφωνούμε απόλυτα ότι ο τρόπος υπολογισμού της ΙΠΠΟΔΥΝΑΜΗΣ κάθε αυτοκινήτου είναι καθαρά μηχανολογικό θέμα. Μόνο που δεν στηρίξαμε όσα σας καταμαρτυρούμε στον τρόπο υπολογισμού της ΙΠΠΟΔΥΝΑΜΗΣ, αλλά στον σκανδαλώδη τρόπο υπολογισμού της ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΙΜΗΣ ΙΣΧΥΟΣ των ΜΑΖΔΑ που έχουν κινητήρα ΒΑΝΚΕΛ. Άλλο τό ένα, άλλο τό άλλο. Κάι φαίνεται, κύριε Κανελλόπουλε, πώς δεν καταφέρατε να διευρύνετε με την ίδια επιτυχία που διευρύνετε την πολιτική σας συνείδηση και τις στοιχειώδεις γνώσεις που απαιτούν οι αρμοδιότητές σας. Γιατί θά έπρεπε τόσον καιρό στο Υπουργείο Οικονομικών να είχατε μάθει ότι η ΙΠΠΟΔΥΝΑΜΗ κάθε αυτοκινήτου δεν έχει ΚΑΜΙΑ σχέση με την ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΙΜΗ ΙΣΧΥ του.

Απόδειξη:
Η ιπποδύναμη του VOLKSWAGEN 1303 CABRIOLET είναι 40 ίπποι DIN.

Η φορολογήσιμη ισχύ του είναι 11 άλογα.

Η ιπποδύναμη του VOLKSWAGEN GOLF GTI είναι 110 ίπποι DIN (275% παραπάνω).

Η φορολογήσιμη ισχύ του είναι... πάλι 11 άλογα.

Άλλα ούτε τον νόμο 722/77 φαίνεται πώς δεν διαβάσατε καλά. Μας γράφετε: «...Ο άνωτέρω νόμος ρυθμίζει κυρίως θέματα του Υπουργείου Συγκοινωνιών. Ειδικότερα, ο τρόπος υπολογισμού της ιπποδύναμης ενός αυτοκινήτου, που ορίζεται με τό άρθρο 4 του προαναφερομένου νόμου...». Όχι, κύριε Υπουργέ. Με τό άρθρο 4 του νόμου δεν

ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της ΙΠΠΟΔΥΝΑΜΗΣ ενός αυτοκινήτου, αλλά ο τρόπος υπολογισμού της ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΙΜΗΣ ΙΣΧΥΟΣ του. Νά τί ορίζει επί λέξει ο νόμος αυτός:

«Νόμος 722 της 7/8.10.1977. Άρθρον 4. Καθορισμός φορολογησίμου ισχύος. Διά τά, μετά τήν έναρξιν ισχύος του παρόντος, έκ του έξωτερικού εισαγόμενα και υπό του Ο.Δ.Δ.Υ. ή υπό των έν Ελλάδι κατασκευαστών πωλούμενα, ή φορολογήσιμοι ισχύς, καθορίζεται ως τό γινόμενο του κυλινδρισμού του όχήματος εις κυβικά εκατοστά επί τόν συντελεστήν 0,007 διά τά επιβατηγά αυτοκίνητα και 0,013 διά τάς μοτοσυκλέτας. Τυχόν προκύπτον κλάσμα μονάδος μικρότερον μέν του ήμίσεος άμελείται, μεγαλύτερον δέ ή ίσον στρογγυλοποιείται εις τήν άμέσως μεγαλύτεραν άκεραίαν μονάδα».

Ο νόμος 722/77 λοιπόν ρυθμίζει - μεταξύ άλλων - τόν τρόπο υπολογισμού της φορολογήσιμης ισχύος και όχι της ιπποδύναμης κάθε αυτοκινήτου. Γι' αυτή τή ρύθμιση σας καταγγέλλουμε. Καί τό γεγονός ότι δεν συντάξατε έσείς τό νόμο (δέν γράψαμε πουθενά τό αντίθετο) δέν σας απαλλάσει της ευθύνης, αφού εξακολουθείτε νά τόν διατηρείτε έν ισχύει. Καί ή ρύθμιση αυτή (ο τρόπος υπολογισμού της φορολογήσιμης ισχύος) δέν είναι βέβαια «καθαρά μηχανολογικό θέμα», όπως μάς γράφετε, ούτε «τεχνικό», όπως έγραψε ο Ύφυπουργός σας κ. Μποκοβός, απαντώντας σέ σχετική μέ τό θέμα αυτό έρώτηση στη Βουλή, των βουλευτών του ΠΑΣΟΚ Δήμου

Μπότσαρη και Άσημάκη Φωτήλα (3551, 13/12/1979).

Τό θέμα είναι φορολογικό και έπομένως σάς άφορά. Άν συμβουλευτείτε ένα λεξικό θά δείτε καθαρά ότι φορολογήσιμος=δ «προοριζόμενος εις φορολογίαν» Τό γράψαμε και μεις έξ ίσου καθαρά στην «κακόβουλη, συκοφαντική και έν πάση περιπτώσει έκτός πάσης πραγματικότητας» εκείνη ΑΝΤΙ-ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ (ΑΝΤΙ τχ. 138):

«...οί φορολογήσιμοι ίπποι δέν είναι τεχνικό χαρακτηριστικό κάθε αυτοκινήτου, αλλά ένας γενικότερος χαρακτηρισμός της άξίας του που προσδιορίζει τήν εισφορά, τά μηνιαία τέλη και τώρα τό τεκμαρτό φορολογητέο εισόδημα στό οποίο αντιστοιχεί. Έτσι, μέχρι τό 1977 γιά τόν υπολογισμό των φορολογήσιμων ίππων των αυτοκινήτων μέ κινητήρα ΒΑΝΚΕΛ, ο όνομαστικός κυβισμός τους επιβαρυνόταν κατά 50%. Τό ΜΑΖΔΑ ήταν μέχρι τότε 12 φορολογήσιμων ίππων.

Μέ τόν εμπνευσμένο νόμο 722/77 τό Υπουργείο Οικονομικών υποδιβάξει τούς φορολογήσιμους ίππους του ΜΑΖΔΑ σέ 8. Η εισφορά του μειώνεται κατά 120.000 δρχ., τά μηνιαία τέλη κατά 349 δρχ. και τό τεκμαρτό φορολογητέο εισόδημα κατά 200.000 δρχ.».

Δέν σας άφορούν λοιπόν όλα αυτά κύριε Ύπουργέ των Οικονομικών;

Κι ενώ έσείς υποδιβάζετε τήν φορολογήσιμη ισχύ του ΜΑΖΔΑ RX-7 από 12 σέ 8 φορολογήσιμους ίππους, ο Άγγλος, ο Γάλλος, ο Ίταλός συνάδελφός σας, ή

F.I.A. (Διεθνής Όμοσπονδία Αυτοκινήτου) χαρακτηρίζουν τό ίδιο αυτοκίνητο 16 φορολογήσιμων ίππων, μέ αποτέλεσμα στην Άγγλία, π.χ., τό αυτοκίνητο αυτό νά στοιχίζει όσο μία ΠΟΡΣΕ 924 ή ένα BMW 323i που έχουν στην Ελλάδα διπλάσια τιμή από τό ΜΑΖΔΑ RX-7.

Έτσι λοιπόν άν δέν έννοείτε σκανδαλώδως και προνομιακά μία συγκεκριμένη (και μόνη) αντιπροσωπεία έσείς, τότε άσφαλώς όλοι οί άλλοι Ευρωπαίοι συνάδελφοί σας θά έχουν τουλάχιστον... προσωπικά μέ τή ΜΑΖΔΑ, γιά νά τή χαντακώσουν, φορτώνοντάς της 16 φορολογήσιμα άλογα.

Κάι είναι χαρακτηριστικό και της σκανδαλώδους έννοιάς σας, αλλά και της προκλητικότητας των έννοουμένων σας, ο τρόπος που οί ίδιοι - εκθέτοντάς σας και επιβεβαιώνοντάς μας - διαφημίζουν όσα κατά σκανδαλώδη τρόπο τούς παραχωρήσατε.

Νά, τό διαφημιστικό μήνυμα της ΜΑΖΔΑ: «ΣΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΛΟΓΩ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΦΟΡΩΝ». Δέν σας άφορούν, λοιπόν, κύριε Ύπουργέ των Οικονομικών οί νέοι φόροι ή μήπως δέν είναι σκανδαλώδης ή, λόγω άκρίβως των νέων φόρων, δυνατότητα που παρέχεται σέ μία συγκεκριμένη (και μόνη) αντιπροσωπεία νά πουλά τά αυτοκίνητά της σέ ειδικές τιμές στην Ελλάδα;

Νά μάς γράφετε πάντως. Σας διαβάζουν τουλάχιστον 50.000 «κατασκευαστές κοινής γνώμης» που είναι άμφίβολο άν θά συναντούσαν ποτέ τήν πρόξα σας κάπου άλλου.

Τό «ΑΝΤΙ» που κρατάτε στά χέρια σας έχει τόν αριθμό 150. Η συνεχής και τακτική κυκλοφορία του γιά έξι χρόνια τώρα,

είναι αποτέλεσμα της συμπαράστασης των φίλων αναγνωστών του και της άκούραστης συμβολής των συνεργατών του.

Τό «ΑΝΤΙ» είχε μόνον αυτούς τούς αποκλειστικούς συμπαράστατες. Μέ αυτούς τούς φίλους και αυτούς τούς συνεργάτες θά μπορεί πάντα νά προχωρά και νά στερεώνεται.

★ ★ ★

Μέ τήν εύκαιρία της συμπλήρωσης του 150ου τεύχους, τό «ΑΝΤΙ» προσφέρει μιάν εύκαιρία γιά γνωριμία μέ νέους φίλους, γνωριμία που θά βοηθήσει και τό περιοδικό.

Έτσι, από σήμερα και γιά ένα 15ήμερο, όσοι έγγραφούν νέοι

συνδρομητές ή όσοι από τούς παλιούς θά ανανεώσουν τίσ συνδρομές τους, θά έχουν μιάν έκπτωση πάνω από 10%.

Δηλαδή, ή έτήσια συνδρομή, γίνεται από 640 δρχ., 560 δρχ., και ή εξέμνηνη από 320 δρχ. γίνεται 280 δρχ.

Κάι αυτό γιά τίσ συνδρομές και τίσ σχετικές έντολές που θά σταλούν μέχρι τίσ 10 του Μάη.

Μήν άμελήσετε αυτή τήν εύκαιρία που άμοιβαία έξυπηρετεί και σας και τό περιοδικό.

Στείλτε τήν έντολή σας και τό έμβασμα μέχρι τίσ 10 του Μάη στη διεύθυνση:

Περιοδικό «ΑΝΤΙ»
Δημοχάρους 60
Αθήνα (Τ.Τ. 601)

Ο κυριος Κωνσταντινος Καραμανλης

Ο
ΠΡΟΪΟΥΡΓΟΣ
ΤΗΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

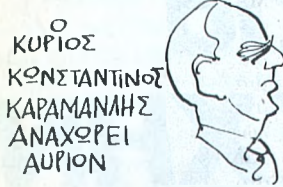
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

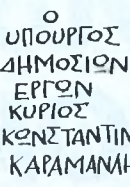
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
ΕΝΩ ΥΠΟΓΡΑΦΕΙ
ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ
ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΕΙΣ
ΤΗΝ ΚΟΙΝΗΝ
ΑΓΟΡΑΝ

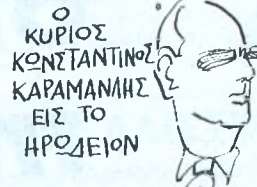
ΔΕΝ ΘΑ
ΠΑΡΑΛΑΒΕΙ
ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟΝ
ΣΟΥΜΑΝ
Ο ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

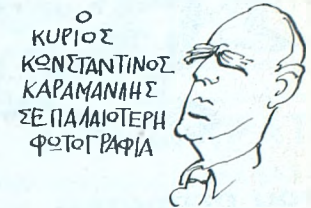
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
ΑΝΑΧΩΡΕΙ
ΑΥΡΙΟΝ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΡΓΩΝ
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
ΕΙΣ ΤΟ
ΗΡΩΔΕΙΟΝ

ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
ΣΕ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΗ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

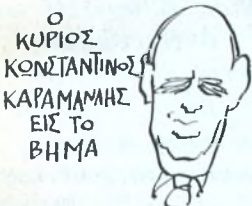
ΠΡΟΪΟΥΡΓΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

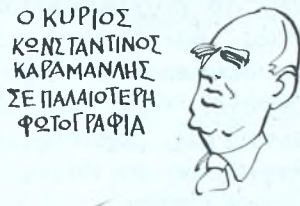
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
Η ΜΟΝΗ ΕΛΠΙΣ
ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΑΡΧΗΓΟΣ
ΤΗΣ
ΝΕΑΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

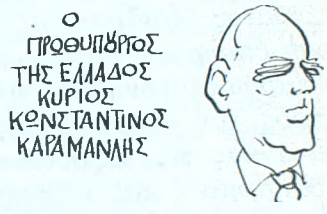
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
ΕΙΣ ΤΟ
ΒΗΜΑ

Ο ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
ΣΕ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΗ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΡΟΪΟΥΡΓΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΠΡΟΪΟΥΡΓΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
ΣΕ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΗ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

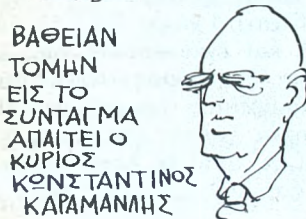
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
ΣΕ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΗ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

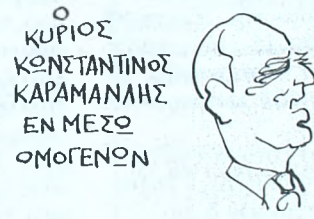
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

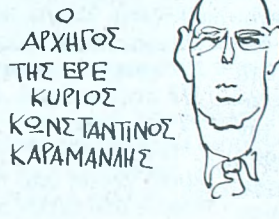
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
ΕΣΧΗΜΑΤΙΣΕΝ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ

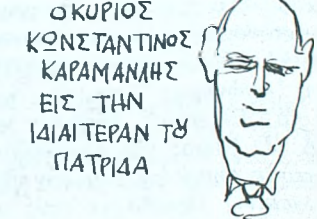
ΒΑΘΕΙΑΝ
ΤΟΜΗΝ
ΕΙΣ ΤΟ
ΣΥΝΤΑΓΜΑ
ΑΠΑΙΤΕΙ Ο
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
ΕΝ ΜΕΣΩ
ΟΜΟΓΕΝΩΝ

ΑΡΧΗΓΟΣ
ΤΗΣ ΕΡΕ
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
ΕΙΣ ΤΗΝ
ΙΔΙΑΙΤΕΡΑΝ ΤΗ
ΠΑΤΡΙΔΑ

ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ
ΤΗΝ 10^{ΗΝ}
ΠΡΩΙΝΗΝ

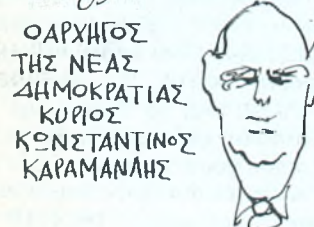
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

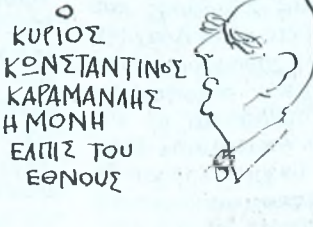
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

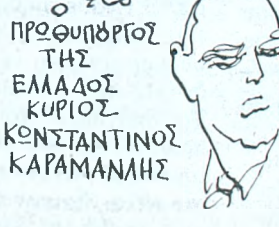
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

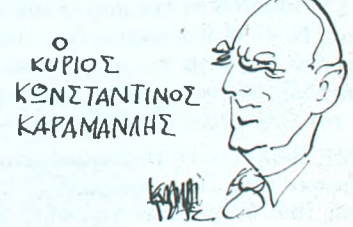
Ο ΑΡΧΗΓΟΣ
ΤΗΣ ΝΕΑΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

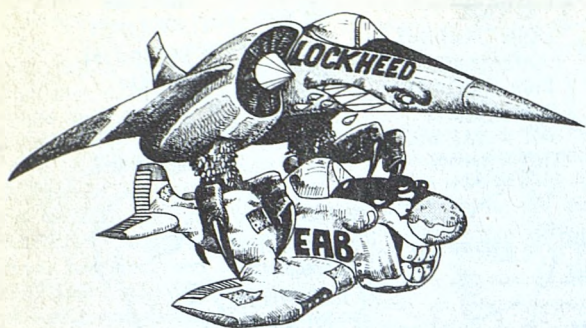
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
Η ΜΟΝΗ
ΕΛΠΙΣ ΤΟΥ
ΕΘΝΟΥΣ

ΠΡΟΪΟΥΡΓΟΣ
ΤΗΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΚΥΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

η Ε.Α.Β. στα νυχια της ΛΟΚΧΗΝΤ

του ρεπορτερ

ΣΤΙΣ 18 Δεκεμβρίου 1979, παρουσία του Πρωθυπουργού, του Προέδρου της Βουλής, του Υπουργού Άμυνας, της ήγασίας Ένόπλων Δυνάμεων και πλήθους άλλων επισήμων, έγιναν τα επίσημα εγκαίνια της Έλληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας (ΕΑΒ) στην Τανάγρα Βοιωτίας. Ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Ίάσων Στράτος (άδελφός του άλλου βασιλικού άνδρός και υπουργού Έσωτερικών), μιλώντας προς τους επισήμους, τόνισε ότι η βιομηχανία ιδρύθηκε «... προς τόν σκοπόν όπως καλύψει τās έθνικάς ανάγκας εις αεροδιαστημικά συσκευαs με οικονομικά και τεχνικά ωφέλη διά τήν χώραν

και άφετέρου δέ νά έπεκτείνει τήν πείρα τής χώρας εις τό σοβαρόν πεδίοn τής αεροδιαστημικής τεχνολογίας εις διεθνές επίπεδον».

ΑΠΟ τότε όμως, ή κυβέρνηση φροντίζει έπιμελώς νά αποκρύπτει τήν πραγματικότητα πού επικρατεί στήν ΕΑΒ. Όλα τά ζητήματα λειτουργίας τά διαχειρίζονται ξένοι. Έπικρατεί καθεστώς ήμετερισμού στήν αντιμετώπιση του προσωπικού. Οί υφιστάμενες δυνατότητες σέ έμψυχα, αλλά και υλικά μέσα υποχρησιμοποιούνται. Δημιουργούνται έτσι σοβαρές πιά άμφιβολίες αν θά εκπληρωθούν ποτέ οί «μεγαλόπνοοι στόχοι».

Η ΜΙΚΡΗ ιστορία τής ΕΑΒ δικαιολογεί τήν πρόβλεψη ότι δέν θά άργήσει νά μοιάσει με ό,τι ισχύει μέχρι σήμερα για τίς περισσότερες κρατικές δραστηριότητες.

ΜΕ ΤΟΝ Νόμο 43/3-5-75 εγκρίθηκε ή σύσταση «Έθνικής Βιομηχανίας Αεροπορικού Υλικού» (ΕΒΑΥ), πού άργότερα μετονομάστηκε σέ «Έλληνική Αεροπορική Βιομηχανία» (ΕΑΒ), υπό μορφή Ανώνυμης Έταιρείας με μετόχους τό Έλληνικό Δημόσιο και τήν ΕΤΒΑ. Ο Νόμος τήν χαρακτήριζε σαν «ιδιότερας σημασίας διά τήν Έθνικήν Οικονομίαν». Προέβλεπε τούς κανόνες και τό πλαίσιο ίδρυσης και λειτουργίας της και έξουσιοδοτούσε τούς Υπουργούς Συντονισμού, Άμυνας και Οικονομικών νά προβαίνουν στήν υπογραφή των απαιτούμενων σχετικών συμβάσεων για τήν ανάθεση εργασιών, έργων, υπηρεσιών, κ.λπ. σέ άλλοδαπά ή ήμεδαπά φυσικά και νομικά πρόσωπα.

ΣΥΜΦΩΝΑ με τήν παρ. 3 του άρθρου 2 του Ν. 43 οί υπογραφομένες συμβάσεις ισχύουν πάραυτα «... μη χρήζονται νομοθετικής κυρώσεως, ουδέ δημοσιεύσεως εις τήν έφημερίδα τής Κυβερνήσεως».

ΜΕ ΒΑΣΗ αυτή τή δικαιοδοσία, υπογράφηκε στις 26 Νοεμβρίου 1975 σύμβαση του Έλληνικού Δημοσίου εκπρο-

σωπούμενου από τούς τότε Υπουργούς Συντονισμού, Άμυνας και Οικονομικών κ.κ. Παπαληγούρα, Αδέρωφ και Δεδλέτογλου, πού άνέθετε στήν Λόκχιντ Αϊρκράφτ Ίντερνάσιοναλ Α.Ε. τήν κατασκευή και λειτουργική διεύθυνση τής ΕΑΒ. Η σύμβαση, πού έχει κρατηθεί μυστική ακόμα και από τήν Έλληνική Βουλή, είναι διάρκειας 15 έτών, καλύπτοντας τήν «περίοδο κατασκευής» (2 1/2 έτη) και μία «περίοδο λειτουργίας» 12 1/2 έτών.

Η ΛΟΚΧΗΝΤ, γνωστή στήν παγκόσμια κοινή γνώμη από τίς «άπλόχερες» δωροδοκίες ανώτατων παραγόντων διαφόρων κρατών (Όλλανδία, Ίταλία, κ.λπ.), είσέδωσε έτσι με τήν Σύμβαση τής 26/11/75 στον νευραλγικό τομέα τής συντήρησης, έπισκευής και μερικής ή όλικής κατασκευής αεροπλάνων τής Πολεμικής και Πολιτικής Έλληνικής Αεροπορίας.

Η ΣΥΜΒΑΣΗ του 1975 αποτέλεσε μία άπλή αναθεώρηση τής Σύμβασης πού είχε υπογράψει ή Χούντα με τή Λόκχιντ, συμμορφούμενη με τίς χρυσοφόρες υποδείξεις του «συμμαχικού παράγοντα». Τά σκάνδαλα πού συνδέονται με τήν πρώτη Σύμβαση είχε αποκαλύψει έκτεταμένα τό ΑΝΤΙ στα τεύχη 54, 55 και 58 του 1976. Έγιναν τότε έπερωτήσεις προς τούς αρμόδιους ύπουργούς, αλλά ή υπό-

θεση σκεπάστηκε κάτω από τά πέπλα του «έθνικού άπορρήτου» με μία διασύνη πού προδίκε τουλάχιστο ταραγή...

Η ΕΥΝΟΙΚΗ μεταχείριση μιās πολυεθνικής εταιρείας δέν αποτελεί εξαίρεση, αλλά μάλλον κανόνα, για τήν Ελλάδα, αν σκεφτεί κανείς τά σκανδαλώδη πλαίσια πού προβλέπει ό νόμος 2687/53 για τήν εισαγωγή και εγκατάσταση των ξένων κεφαλαίων. Η σύμβαση όμως με τήν «έν πολλαίς άμαρτίαις» Λόκχιντ άφορά ένα ζωτικό τομέα για τήν έθνική μας ασφάλεια. Καί γι' αυτό τό λόγο αξίζει τόν κόπο νά άσχοληθούμε κάπως ειδικότερα μαζί της.

Πώς διοικείται ή ΕΑΒ

Ο ΙΔΡΥΤΙΚΟΣ νόμος 43/75 προβλέπει τήν σύσταση Διοικητικού Συμβουλίου με έννέα μέλη, πού «... όπωσδήποτε δέον νά τυγχάνουν τής εγκρίσεως των ύπουργών Συντονισμού και Έθνικής Άμυνας παρεχομένης διά κοινής γνώμης αυτών», ενώ «... τέσσερα εκ των μελών του Δ.Σ. όρίζονται υπό του Υπουργού Έθνικής Άμυνας δι' αποφάσεως αυτού». Άλλά, ενώ τό Δ.Σ. άσκει τήν γενική έποπτεία και παίρνει τίς απαιτούμενες, κάθε φορά, αποφάσεις δέν έχει καμιά δυνατότητα συνεχούς παρέμβσεως και έλέγχου στή λειτουργία τής ΕΑΒ.

ΕΙΣΘΕ ΔΙΑΤΕΘΕΙΜΕΝΟΣ ΝΑ ΥΠΟΒΛΗΘΗΤΕ ΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΝ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΣΑΣ:

ARE YOU WILLING TO UNDERGO A SECURITY CHECK?

ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐

ΕΧΕΤΕ ΚΑΝΕ SERIOUS PH

ΕΙΣΘΕ ΔΙΑΤΕΘΕΙΜΕΝΟΣ ΝΑ ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΕΤΕ ΕΙΣ Ε.Α.Β. ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΣΑΣ ΜΗΤΡΩΟΥ:

ARE YOU WILLING TO PROVIDE HAT WITH A COPY OF YOUR PENAL CERTIFICATE?

ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐

ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ :

ΗΜΕΡ. ΚΑΤΑΤΑΞΕΩΣ

ΗΜΕΡ. ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Ο έλεγχος των φρονημάτων των προσλαμβανομένων υπαλλήλων στην ΕΑΒ, διατυπώνεται ίσως κομψότερα απ' ότι στις παλιότερες εποχές, διατηρεί όμως όλο τον προκρούστιο εξοπλισμό της λεγόμενης «έθνικοφροσύνης» για να αποκλείει όσους έχουν υπερασπιστεί τη Δημοκρατία να εισέλθουν στα άδυτα των «εθνικών απορρητών» που διαχειρίζονται η Λόκχηντ, η Γουεστινγκχάουζ, η Τζένεραλ Έλεκτρικ κ.ά. Η αγγλική διατύπωση security check (έλεγχος ασφαλείας) δεν αφήνει κανένα περιθώριο για το πώς έννοούν τον «έλεγχο του ιστορικού» οι ιθύνοντες της ΕΑΒ. Κι αν τύχει δέδια και ξεφύγει κανείς «ανεκδήλωτος» υπάρχει πάντα η ασφαλιστική δικλείδα των απολύσεων «λόγω επαγγελματικής ανεπαρκείας»...

Η ΑΝΤΙΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η πρόσφατη προσπάθεια σύστασης σωματείου των εργαζομένων στην ΕΑΒ έχει προκαλέσει την πανικόβλητη αντίδραση της Διοίκησης. Η συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων θα αποτελέσει ένα ισχυρό εμπόδιο στην αυθαίρετη και ανεξέλεγκτη τακτική που εφαρμόζει η Διοίκηση έναντι του προσωπικού, ενώ ταυτόχρονα θα μπορούσε να σταθεί ανασχετικός παράγοντας στις μεθοδευμένες επιδιώξεις που θέλουν να καθηλώσουν την ΕΑΒ στο έπιπεδο μιας επισκευαστικής μονάδας πλήρως ελεγχόμενης από την τεχνολογία και τις θελήσεις της Λόκχηντ.

Η Διοίκηση της ΕΑΒ προσπάθησε με κάθε τρόπο να ύπονομεύσει την προσπάθεια της συνδικαλιστικής έκφρασης των εργαζομένων με μία τακτική, που δεν συνιστά, θέβαια καμία πρωτοτυπία, αν σκεφτεί κανείς ανάλογες αντιδράσεις που έχει καθοδηγήσει ο «κυβερνητικός συνδικαλισμός», της νεοδημοκρατικής μας πολιτείας.

Μόλις κυκλοφόρησαν με χίλιες προφυλάξεις (λές και ζούμε σε δικτατορία) μερικές προκηρύξεις που καλούσαν το προσωπικό να συνδικαλιστεί, ασκώντας το δικαίωμα που του παρέχει το Σύνταγμα, εξαπολύθηκε μία πρωτοφανής κινητοποίηση του Τμήματος Ασφαλείας και επικράτησε ένα βαρύ κλίμα «άστυνομοκρατίας» μέσα στην ΕΑΒ.

Παρ' όλα αυτά η πρωτοβουλία συνδικαλιστικής έκφρασης κατάφερε να συγκεντρώσει άνω των 140 υπογραφών, που έχουν ήδη κατατεθεί στο Πρωτοδικείο Θηβών για σύσταση Σωματείου. Η Διοίκηση έκανε τότε κίνηση αντιπεριστομής, προωθώντας την ίδρυση εγκάθετου Σωματείου με την έπωνυμία «Σωματείων Έργων, Τεχνικών, Υπαλλήλων ΕΑΒ». Τόν αντιπερισπασμό ανάλαβαν να πραγματοποιήσουν «άνθρωποι εμπιστοσύνης» της Διοίκησης, που όμως είτε από υπερβολική biasύνη, είτε από την... βαθιά γνώση που φαίνεται να έχουν περί συνδικαλισμού, κατάθεσαν αίτηση με είκοσι μόνο υπογραφές και η προσφυγή τους είναι έτσι παράτυπη, αφού δεν συγκεντρώνει τις απαιτούμενες από το νόμο 21 υπογραφές.

Ταυτόχρονα γίνεται προσπάθεια να καμφθεί τό φρόνημα των εργαζομένων με την απειλή και την πραγματοποίηση απολύσεων για όσους συντάσσονται με την πρωτοβουλία ίδρυσης αυτόνομου Σωματείου. Μόνο την περασμένη εβδομάδα (από 14 έως 18/4/80) απολύθηκαν περί τούς 70 εργαζόμενους, οι περισσότεροι από τούς οποίους είχαν υπογράψει την αίτηση στο Πρωτοδικείο.

Στά έπιτελεία της εργοδοτικής αυτής τρομοκρατίας βρίσκονται άτομα με «λαμπρές» επιδόσεις στον ίδιο τομέα κατά τό παρελθόν, όπως για παράδειγμα Η. Βαρζάκας και Α. Σκιαδάς, προσωπάρχης και βοηθός προσωπάρχη αντίστοιχα στην ΕΑΒ, που είχαν παίξει σημαντικό ρόλο και στην πριν λίγα χρόνια απεργία προσωπικού της ΙΤΤ, όπου κατείχαν και τις ίδιες θέσεις (!).

Η Διοίκηση της ΕΑΒ φαίνεται πως πολλά θα έχει να φοβηθεί, αν έπιτραπεί στο προσωπικό να διεκδικήσει συλλογικά τά δικαιώματα και τις απαιτήσεις του, και θεωρεί θεμιτό κάθε μέσο για να τό εμποδίσει, είναι όμως άμφιβολο πιά αν θά τό καταφέρει μπροστά στην αποφασισμένη θέληση της συντριπτικής πλειοψηφίας των Έλλήνων εργαζομένων να προχωρήσουν...

Συστατική επιστολή που δόθηκε από την Διοίκηση της ΕΑΒ περιγράφει με άφρονους έπαινους «τά εξαιρετά επαγγελματικά προσόντα», «την ευχάριστη προσωπικότητα» και «πνεύμα συνεργασίας» της απολυμένης υπαλλήλου. Λίγο αργότερα ο ύφυπουργός Άμυνας ισχυριζόταν στή Βουλή πως οι απολύσεις γίνονται «δι' επαγγελματικήν ανεπάρκειαν». Αλλά τότε, πως είναι δυνατό ο διευθυντής του τμήματος, όπου εργαζόταν «η αξιόπιστος και νομιμόφρων υπάλληλος» να εκφράζει τή βαθιά λύπη που του προκαλεί η απομάκρυνσή της από την εταιρεία;

TO WHOM IT MAY CONCERN

This is to certify that Miss [redacted] was employed by the HELLENIC AEROSPACE INDUSTRY during the period 12 December 1977 to 14th July 1979.

As a clerk-typist for the Aircraft Depot she performed all her assigned tasks in an orderly and efficient manner. In addition to her high professional qualifications, Miss [redacted]'s willingness to assist and her pleasing personality were highly instrumental in maintaining a harmonious atmosphere within the Department.

As the Manager of the Aircraft Depot I was aware of, and impressed with, Miss [redacted]'s performance. She was a competent, reliable and loyal employee, and her disassociation with this Company was viewed with regret.

F. X. Frische
Aircraft Depot Manager

Tanagra 10 October 1979

Ref: 11-30-79-10016

ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 της Σύμβασης με την Λόκχηντ προβλέπει ένα λειτουργικό σχήμα με Γενικό Διευθυντή (General Manager) και βοηθό Γενικό Διευθυντή (Assistant General Manager) επικεφαλής τεσσάρων άλλων, που είναι:

● Ο Τεχνικός Διευθυντής (Technical Director Base Manager).

● Ο Διοικητικός Διευθυντής (Administrative).

● Ο Διευθυντής Ύπηρεσιών Προσωπικού (Staff Services).

● Ο Διευθυντής (Marketing).

ΤΑ ΑΤΟΜΑ, για τίς παραπάνω θέσεις, μπορούν να προέρχονται από οποιαδήποτε χώρα, χωρίς περιορισμό· επιλέγονται, ελέγχονται για την κατάρτισή τους και διευθύνονται από την Λόκχηντ! Τό Δ.Σ. μπορεί μόνο να διατυπώσει αντιρρήσεις για τό πρόσωπο του Γενικού Διευθυντή, αλλά η ένδεχόμενη επιλογή νέου θά γίνει πάλι από την Λόκχηντ.

ΣΤΗΝ παρ. 5 του ίδιου άρθρου η Λόκχηντ αναλαμβάνει την ευθύνη να επανδρώσει όλες τίς αναγκαίες οργανικές θέσεις-κλειδιά, που η Σύμβαση προεκτιμούσε περί τίς 15, μέχρις ότου βρεθεί κατάλληλα εκπαιδευμένο ελληνικό προσωπικό για να τίς καταλάβει. Σε οποιαδήποτε περίπτωση όμως η Σύμβαση επιφυλάσσει τίς θέσεις του Γενικού Διευθυντή, του Διευθυντή Marketing και του Διευθυντή Επιθεωρήσεως στην αποκλειστική ευθύνη της Λόκχηντ για ολόκληρη τή συμβατική περίοδο λειτουργίας.

Η ΠΛΗΡΩΜΗ του προσωπικού που ορίζει η Λόκχηντ δεν γίνεται απ' ευθείας, αλλά μέσω της Έταιρείας, στην οποία καταβάλλει τούς μισθούς τό Έλληνικό Δημόσιο, ενώ παράλληλα πρέπει να φροντίζει για τή μεταφορά και τή διαμονή του. (Τό χαμηλότερο ενοίκιο που πληρώνει για ξένους είναι 30.000 δρχ.).

ΤΥΠΙΚΑ, ο Γενικός Διευθυντής δεν έχει δικαίωμα ψήφου στο Δ.Σ., αν όμως τό τελευταίο αποφασίσει διαφορετικά από τήν εισήγηση ή τίς υποδείξεις του, τότε σύμφωνα με τό άρθρο 6 παρ. 1, η Λόκχηντ αποδεσμεύεται από τίς συνέπειες των αποφάσεων.

Η ΛΟΓΙΚΟΦΑΝΗΣ αυτή ρήτρα στην πράξη οδηγεί άντικειμενικά στή συστηματική συμμόρφωση με τίς υποδείξεις της Λόκχηντ, κάθε φορά που θά επιστελείται τό βέτο «της μη ευθύνης» για τίς συνέπειες των αντίθετων αποφάσεων. Ο πλήρης έλεγχος που άσκει η Λόκχηντ πάνω στην Διεύθυνση της ΕΑΒ αποτελεί, όπως είναι φυσικό, «γερό χαρτί» σε οποιαδήποτε διαφωνία.

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ που άπασχολεί η Λόκχηντ στην ΕΑΒ άνέρχεται (Δελτίο ΕΑΒ 21/12/79) σε 97 άτομα, έξι φορές δηλαδή περισσότερα απ' όσο πρόδλεπε η Σύμβαση.

ΑΣΙΖΕΙ να σημειωθεί ότι ο πρώτος

Γενικός Διευθυντής της ΕΑΒ κ. Fred Mayer εκλέχτηκε πριν λίγους μήνες Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Λόκχιντ. Σημερινός Γενικός Διευθυντής της ΕΑΒ είναι ο Άμερικανός Η. Mack.

ΕΚΤΟΣ από την Λόκχιντ, ολιγάριθμο άλλοδαπο προσωπικό είναι τοποθετημένο στην ΕΑΒ από τις εταιρείες Austin (16 άτομα), Westinghouse (18 άτομα), General Electric (130) και SNECMA (4), που έχουν αναλάβει διάφορους τομείς της κατασκευής ή της λειτουργίας του εργοστασίου.

Έλληνικό προσωπικό

Η «ΠΟΛΙΤΙΚΗ» που ακολουθείται στην πρόσληψη του προσωπικού στην ΕΑΒ μπορεί να χαρακτηριστεί, τουλάχιστον, σαν άλλοπρόσαλλη.

ΚΑΤΑΡΧΗΝ, στη Σύμβαση Δημοσίου-Λόκχιντ υπολογιζόταν, κατ'έκτιμηση (άρθρο 7, §7), ότι για τη λειτουργία του εργοστασίου σε μιά όαδια απαιτούνται κατά μέσο όρο 3.000.000 ώρες εργασίας ετησίως. Θεωρώντας ότι ένας εργαζόμενος παρέχει περί τις 2.000 ώρες εργασίας το χρόνο, (χωρίς συνυπολογισμό των δινητικών υπερωριών) θα έπρεπε να αναμένεται ένα προσωπικό της τάξεως των 1.500, ενώ αίσίως έχει φτάσει τους 2.227 (στοιχεία 21/12/79), υπερβαίνοντας κατά 50% τις συμβατικές εκτιμήσεις.

Η ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ του προσωπικού άρχισε με πολύ θαυματικό τρόπο, όταν ο κ. Ίάσων Στράτος ανάγγειλε την «έξορμηση» έντοπισμού Έλλήνων ειδικών στην αεροπορική βιομηχανία που εργάζονται στην Ελλάδα ή το εξωτερικό (Βήμα, 23 Σεπτεμβρίου 1977). Για τους Έλληνες επιστήμονες του εξωτερικού ο νόμος 43/75 περιείχε «δουλευτικές» διατάξεις, παρέχοντάς τους την προνομιακή μεταχείριση του άλλοδαπου προσωπικού (έξοδος συναλλάγματος, χρήση ξένου άριθμού αυτοκινήτου, κλπ.).

ΠΟΛΥ γρήγορα όμως κόπασε ο ζήλος της «μετακλήσεως Έλλήνων έγκεφάλων». Άρκετοί απ' όσους πίστεψαν τό κάλεσμα της παλινόστησης αναγκάστηκαν να παραιτηθούν ή απολύθηκαν αδικαιολόγητα, ενώ τις ύψηλόμισθες θέσεις των ειδικών άρχισαν να καταλαμβάνουν σερηδόν στρατιωτικοί συνταξιούχοι, προερχόμενοι κυρίως από την Σχολή Τεχνικών Ύπαξιωματικών Άεροπορίας (ΣΤΥΑ) και τη Σχολή Μηχανικών Άεροπορίας (ΣΜΑ). Για την κάλυψη του απαιτούμενου προσωπικού έχει υιοθετηθεί ή κατ'έπιλογή άπορρόφηση του προσωπικού του Κρατικού Έργοστασίου Άεροπλάνων (ΚΕΑ) μέχρι και ποσοστού 60%, πράγμα που θα οδηγήσει όμως στην ύπολειτουργία και ίσως στο κλείσιμό του.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ, ή ΕΑΒ καταφεύγει στην άδασάνιστη πρόσληψη άλλοδαπου

προσωπικού, πέρα απ' ό,τι άπασχολεί ή Λόκχιντ, για θέσεις, όπου δύσκολα θά μπορούσε να άποδειχτεί ή έλλειψη προσφοράς ίκανών Έλλήνων.

ΕΝΑ σημαντικό χαρακτηριστικό που παρουσιάζει ή ΕΑΒ είναι ή μεγάλη κινητικότητα προσωπικού που, όπως είναι φυσικό, επηρεάζει την άποτελεσματικότητα και την όργάνωση της παραγωγής. Ο ίδιος ό κ. Α. Άδραμίδης δήλωσε, πως μέχρι τώρα από την ΕΑΒ έχουν φύγει 248 άτομα, δηλαδή ποσοστό 12% του συνολικού προσωπικού.

ΑΠ' ΑΥΤΟΥΣ άρκετοί παραιτήθηκαν, ενώ έχουν άπολυθεί 200 περίπου εργαζόμενοι. Ο ύφυπουργός Άμύνης, άπαντώντας σε σχετική έπερώτηση είχε δηλώσει πως «... άπελύθησαν... δι' έπαγγελματικήν άνεπάρκειαν», αλλά ό ίσχυρισμός αυτός στερείται, τουλάχιστον, πειστικότητας, από τη στιγμή που μερικοί απ' αυτούς έπαναπροσλήφθηκαν, ενώ σε πολλούς άλλους έχουν δοθεί συστατικές έπιστολές με θερικά λόγια για τά προσόντα τους.

ΟΙ ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ γίνονται είτε για να κενωθούν θέσεις, ώστε να τις καταλάβουν πρόσωπα του στενού περιβάλλοντος των ίσχυρών της ΕΑΒ, είτε έπειδή άρκετοί εργαζόμενοι δέν είναι διατεθειμένοι να ύπαχθούν στις δημιουργούμενες «κλίκες». Οί εκτεταμένες προσλήψεις προσωπικού που κατάγεται από τό Άργίριο, δέν θα πρέπει να θεωρηθούν συμπτωματικές... άν μάλιστα θυμηθούμε

ΕΝΑΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΣ ΛΟΧΙΑΣ ΠΟΥ ΞΕΡΕΙ ΠΟΛΛΑ...

Ο κ. John Reeves ύπηρετούσε με τό βαθμό Λοχία στην USAF (Άμερικάνικη Άεροπορία), απ' όπου και συνταξιοδοτήθηκε.

Άναζητώντας δουλειά στην Άμερική, άφου βγήκε στην σύνταξη, κατάληξε να κάνει τόν κιθαρίστα στο συγκρότημα του Johnny Cass, μέχρι που τό 1977 προσλήφθηκε σαν buyer (άγοραστής) του Τμήματος Προμηθειών της Έλληνικής Άεροπορικής Βιομηχανίας.

Έπειδή ό Reeves έχει παντρευτεί με Έλληνίδα προσλήφθηκε στην ΕΑΒ σαν Έλληνας και όχι σαν άλλοδαπος, αλλά αυτό δέν τόν έμποδισε να άγοράσει πέρι από την Γερμανία αυτοκίνητο που τό κυκλοφορεί μέχρι σήμερα με ξένο άριθμό και

νά διατηρεί σαν Άμερικανός στρατιωτικός συνταξιούχος τά δικαιώματα άφορολόγητων προμηθειών από τά καταστήματα Ρ-Χ (Πι-ΕΞ) της άμερικάνικης άποστολής.

Η άπόδοσή του στο Τμήμα Προμηθειών της ΕΑΒ ήταν τέτοια που τό 1978 ζήτησε την άπομάκρυνσή του ό Διευθυντής του Τμήματος κ. Μαγκλάρας. Έτσι τοποθετείται στο Τμήμα Έφοδιασμού της ΕΑΒ, αλλά έπειτα από λίγο και τό τότε τμηματάρχης αυτού του τμήματος κ. Οικονόμου ζητά να φύγει.

Άντίθετα απ' ό,τι θα περίμενε κανείς, ό τ. λοχίας Reeves προάγεται τόν Όκτώβριο του 1978 στον βαθμό του Supervisor (έπιθεωρητή) στο τμήμα RPC (Έλεγχος έπισκευασίμων τμημάτων) της ΕΑΒ, ξαναπροάγεται σε τμηματάρχη και λίγο άργότερα γίνεται Master Scheduler (Υπεύθυνος Προγράμματος). Για παρατέρα, μεθοδεύεται ή προαγωγή του σε Βοηθό του Άμερικανού Διευθυντή του Τμήματος Production Control (Έλεγχος Παραγωγής).

Στό τμήμα RPC είχε ύφιστάμενο Έλληνα διπλωματούχο άεροναυπηγό με μεταπτυχιακές σπουδές, που τόν ύποχρέωνε συχνά σε άσχετες με την ειδικότητά του χειρωνακτικές εργασίες, ώπου τόν άνάγκασε σε παραιτήση.

Διαδίδει με έπαρση ό,τι ή γυναίκα του διατηρεί στενή φίλια με τη γυναίκα του Διευθυντή Προσωπικού της ΕΑΒ κ. Γεωργίου, ενώ για τόν έαυτό του επικαλείται σχέσεις με στρατηγούς και άλλους ύψηλά ιστάμενους.

Ο τ. λοχίας Reeves, που ό γυιός του ύπηρετεί στην άμερικάνικη βάση της USAF στη Δυτ. Γερμανία, άπασχόλησε και την Βουλή των Έλλήνων, όταν έπερώτηση της κ. Β. Τσουδερού ζήτησε να πληροφορηθεί την σκοπιμότητα της πρόσληψής του.

Ο ύφυπουργός Έθνικής Άμύνης κ. Α. Άδραμίδης στην ύπ' άριθμό Φ. 450/418/Α 1562/Σ.7092 άπάντησή του προς την Βουλή στις 22 Δεκεμβρίου 1979 αναφέρει ό,τι:

«... Όσον άφορά εις τόν πρώην Λοχίαν της Άμερικανικής

Άεροπορίας σημειούμεν ό,τι ούτος προσελήφθη μετ' άπόφασιν του άρμοδίου Συμβουλίου της ΕΑΒ πλήρως ήτιολογημένη. 24 έτη πείρας εις τόν τομέα Άεροπορικού Ύλικού Άμερικανικής Άεροπορίας, ύπήρξαν παράγων διά την πρόσληψίν του...»

Έμεις δέν θα ζητήσουμε την δημοσίευση της άνύπαρκτης «πλήρους άτιολογήσεως» για τό πως ένας πρώην Λοχίας της Βάσης που καταντά κιθαρίστας είναι ό μόνος κατάλληλος

«διά την παροχήν ύπηρεσιών θάσει ειδικών γνώσεων και έμπειρίας, που δέν άνευρίσκονται εις Ελλάδα».

όπως ίσχυρίστηκε στην ίδια άπάντησή ό κ. Άδραμίδης για τις προσλήψεις άλλοδαπων.

Θά ζητήσουμε να μάθουμε ποιοί είναι οι ύψηλοι προστάτες και ό πραγματικός ρόλος αυτού του λοχία, που μπορεί τόσο εύκολα να άποσπά την κάλυψη του ύφυπουργού Άμύνης της Έλληνικής Κυβέρνησης. Καί να σκεφτεί κανείς ό,τι ένας πρώην λοχίας δέν μπορεί να είναι ούτε ή μοναδική, ούτε ή σημαντικότερη περίπτωση...

TO : B. Seaman/N. Tsantrizos

DATE : 2 August, 1979

FROM : G. Vamvakas

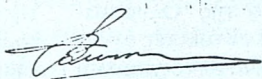
REF. : 11-30-LMP-79-188

SUBJECT : LOCAL MANUFACTURE OF AIRCRAFT PARTS.-

Per your instructions referring to the manufacturing of A/C parts we would like to remind you what we are doing.

Each time we have an A/C OIA priority part an H-62 will be raised by the requestor which will be forwarded to materiel. When the requestor will get the yellow copy with the control No we will be requested on a Local Manufacture request to build the number of the parts immediately needed if and only if it is not in Materiel.

In other words we would be buying something for further demands and at the same time we would be manufacturing the immediate needs.

G. Vamvakas
Acting Supervisor
Local Manufacture Planning Branch

Η αυστηρή έντολη του Έπιθεωρητή του τμήματος Σχεδιασμού Έπιτοπίων Κατασκευών Γ. Βαμβακά, κατ' επιταγή και συμμόρφωση της έντολης 11-30-LMP-79-188 των ανωτάτων κλιμακίων της ΕΑΒ. Σύμφωνα μ' αυτήν «θα κατασκευάζονται τα άμεσης ανάγκης υλικά, ενώ τό στόκ παρόμοιων ανταλλακτικών θα δημιουργείται με αγορά». Έπιβάλλεται έτσι μία κατάσταση μόνιμης εξάρτησης της ΕΑΒ από τις αγορές των ΗΠΑ και ταυτόχρονης συναλλαγματικής αιμορραγίας για ανταλλακτικά που μπορεί να κατασκευάσει ή ίδια.

Οι άδηφάγες όρεξεις της Λόγκχιντ μπορούν και παραμερίζουν την οποιαδήποτε αντίρρηση που τυχόν θα πρόβαλλε... άφελής ύποστηρικτής της εθνικής μας πολεμικής αυτοδυναμίας.

πώς ό κ. Ίάσων Στράτος πολιτεύεται στην έκλογική περιφέρεια του Άγρινιού.

Λειτουργία του εργοστασίου

ΣΥΜΦΩΝΑ μέ τό άρθρο 7 της Σύμβασης Δημοσίου-Λόγκχιντ τό εργοστάσιο της ΕΑΒ θά μπορεί νά παρέχει:

- Συντήρηση 4ου επιπέδου («depot level») γιά τά πολεμικά άεροπλάνα καί τούς αντίστοιχους τύπους των κρατικών άερογραμμών.

- Συντήρηση καί έπισκευή έγχώριου ή άλλοδαπου άεροναυτικού υλικού.

- Σέ δεύτερο στάδιο ανακατασκευή καί κατασκευή, μερική ή ολική, άεροσκαφών.

Η ΜΕΧΡΙ σήμερα λειτουργία του εργοστασίου έχει περιοριστεί άποκλειστικά στή συντήρηση καί μάλιστα πολύ πιο κάτω από τά προδιαγραφόμενα επίπεδα, άν σκεφτεί κανείς πως ή συντήρηση των δύο πρώτων άεροπλάνων F-4 που «βγήκαν» πέρσι, έγινε κατά τό μεγαλύτερο μέρος της στό ΚΕΑ.

ΥΠΑΡΧΕΙ μεσοπρόθεσμη πρόβλεψη άπορρόφησης του Κρατικού Έργοστασίου Άεροπλάνων καί του ύφιστάμενου εργοστασίου της Όλυμπιακής Άεροπορίας από την ΕΑΒ, ώστε νά δημιουργηθεί μία ένιαία καί ολοκληρωμένη έπισκευαστική καί κατασκευαστική μονάδα. Ήδη μάλιστα, σημαντικό προσωπικό του ΚΕΑ έχει προσληφθεί στην ΕΑΒ καί έχει άρχίσει ή «άντληση» ειδικευμένων τεχνικών της Όλυμπιακής. Μέ τούς σημερινούς, όμως, βαθμούς άπόδοσης είναι άμφίβολο άν ή ΕΑΒ καταφέρει νά δημιουργήσει τεχνικό επίπεδο, που νά ξεπερνά ένα άλλο έκσυγχρονισμό των ύφισταμένων εργοστασίων. Γιατί, μία άπλή

βελτίωση του σημερινού επιπέδου δέν δικαιολογεί ούτε την τεράστια επένδυση, που έχει άπορροφήσει ή ΕΑΒ (άνω των 13 δις δραχμών μέχρι στιγμής), ούτε τό κλείσιμο δύο ύφιστάμενων ήδη καί ίκανοποιητικής άπόδοσης εργοστασίων.

ΣΥΜΦΩΝΑ μέ τις θριαμβικές εξαγγελίες, ή ΕΑΒ θά είναι σέ θέση «... νά καλύψη όλες τά ανάγκες ύποστηρίξεως των Έλληνικών Ένόπλων Δυνάμεων». Αυτό σημαίνει, τουλάχιστον, ότι θά πρέπει νά παρέχει τις άπαιτούμενες υπηρεσίες συντήρησης καί έπισκευής του άεροπορικού έξοπλισμού μέ τά δικά της μέσα, ώστε νά μειωθεί ή τεχνολογική εξάρτηση του πολεμικού υλικού της χώρας από τό έξωτερικό.

ΒΑΣΙΚΗ προϋπόθεση της έπισκευαστικής αυτόαρκειας άποτελεί ή δυνατότητα κατασκευής καί διάθεσης ανταλλακτικών. Γιατί, άν τά ανταλλακτικά κάθε φορά έρχονται από τις ξένες κατασκευαστικές εταιρείες, τότε αυτόματα διατηρείται ή εξάρτηση που μπορεί νά έχει σοβαρότατες στρατηγικές επιπτώσεις, ιδίως σέ εμπόλεμες περιόδους. «Λογικά», λοιπόν, θά περίμενε κανείς ότι ή ΕΑΒ θά έθετε εξαρχής σάν στόχο την άπόκτηση τεχνολογικών γνώσεων καί υλικών δυνατοτήτων, που θά της εξασφάλιζαν, σέ ένα όρατό χρονικό διάστημα, την αυτόαρκεια ανταλλακτικών που προβλέπεται άλλωστε καί από τις συμδατικές εξαγγελίες.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ όμως που έχει επιβάλει ή Λόγκχιντ στην ΕΑΒ είναι ή προμήθεια των ανταλλακτικών από τις ΗΠΑ (άπό τό υλικό της USAF ή μέ παραγγελία σέ ξένες Έταιρείες), χωρίς νά λαμβάνονται ύπόψη οι δυνατότητες του εργοστασίου, αλλά καί της ελληνικής διο-

η πολιτική θέση του σογρεαλισμου

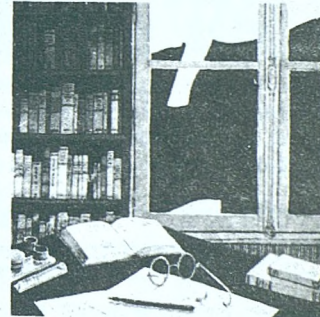
ΑΝΤΙΠΕ ΜΗΠΕΤΟΝ

ΕΥΤΟΠΙΑ

φοιτητες, διανοουμενοι και παδη των ταξεων

ΕΡΝΕΣΤ ΜΑΝΤΕΙ

ΕΥΤΟΠΙΑ

προβλήματα της καθημερινής ζωής

ΛΕΩΝ ΤΡΟΤΣΚΙ

ΕΥΤΟΠΙΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΕΥΤΟΠΙΑ

Ναυαρίνου 11, 1ος όρ. ΤΤ 114
ΑΘΗΝΑ τηλ. 36.38.696

μηχανίας γενικότερα. Μέχρι σήμερα έχουν παραγγελθεί στις ΗΠΑ ακόμα και τροχήλατα κιβώτια υλικών, που θα μπορούσε να τα κατασκευάσει και η πιο απλή βιοτεχνία.

ΓΙΑ ΝΑ μὴν ὑπάρξει καμιά παρέκκλιση ἀπ' αὐτὴν τὴν πολιτικὴν ὁ Γ. Βαμβακάς, ἐπιθεωρητὴς τοῦ Τμήματος Σχεδιασμοῦ Ἐπιτοπίων Κατασκευῶν, ἐξέδωσε αὐστηρὴ ἐντολὴ πρὸς τὸ τμήμα του, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία «θὰ κατασκευάζονται μόνο τὰ ἄμεσης ἀναγκαϊότητας ὅλικά, ἐνὼ τὸ σὶνκ παρόμοιων ἀνταλλακτικῶν θὰ σχηματίζεται ἀπὸ ἀγορά». Ἡ ἐντολὴ τοῦ Γ. Βαμβακά (δημοσιεύεται σὲ διπλὴν στήλη) ἀποτελεῖ συμμόρφωση μὲ ἀντίστοιχη ἐντολὴ τῶν μάντζερ τῆς Λόκχιντ (κωδικὰ στοιχεῖα ἐντολῆς: 11-30-LMP-79-188).

ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ, ἔτσι, τὸ «ἀνεξήγητο» φαινόμενο, ἐνὼ ἡ ΕΑΒ ἔχει τὴ δυνατότητα κατασκευῆς ἀνταλλακτικῶν (ἀφοῦ κατασκευάζει ἓνα τουλάχιστον γιὰ τὴν ἄμεση ἀνάγκη της, ὅπως ὁμολογεῖ ἡ ἐντολή), νὰ μὴν ἐπαναλαμβάνει τὴ γνωστὴ (πλέον) κατασκευαστικὴ διαδικασία γιὰ δημιουργία σὶνκ, ἀλλὰ νὰ τὰ παραγγελεῖ, μέσω Λόκχιντ, σὶς ΗΠΑ!

Ο ΜΟΝΟΣ πού δὲν ἔχει ἀντιληφθεῖ τίποτα φαίνεται νὰ εἶναι ὁ ὑφυπουργὸς Ἀμύνης πού διαβεβαίωσε τὴν Βουλὴ ὅτι ἡ ἐγχώρια βιομηχανία χρησιμοποιεῖται κατὰ προτεραιότητα καὶ παραγγέλλονται ἔξω μόνο τὰ «τελείως ἐξειδικευμένα»!

Η ΛΟΚΧΗΝΤ, ἐκτός ἀπὸ τὶς ἀμοιβές

τοῦ προσωπικοῦ της, εἰσπράττει ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸ Δημόσιο καὶ τὴν ἀμοιβὴ δι-
καιωμάτων τοῦ Know how (ὀργάνωση-
λειτουργία) πού ἐφαρμόζεται στὴν λει-
τουργία σὶνκ ἐργοστάσιου. Οἱ ἀμοιβές
Know-how, πού πληρώνονται σὲ ἐλεύ-
θερο συνάλλαγμα, καθορίζονται ἀπὸ τὸ
ἄρθρο 23 τῆς Σύμβασης ὡς ἑξῆς:

α. 0,30 δολάρια ἀνὰ ἐργατοῦρα πού
καταναλώνεται σὲ κρατικὰ ἀεροπλάνα.
Ἡ τιμὴ θὰ ἀυξηθεῖ σὲ 0,375 μετὰ τὰ 6
πρῶτα ἔτη λειτουργίας.

β. 0,60 δολάρια ἀνὰ ἐργατοῦρα πού
παρέχεται σὲ ἀεροπλάνα τῆς Ὀλυμπια-
κῆς Ἀεροπορίας. Ἄν οἱ συνολικὲς ἐργα-
τοῦρες ὑπερβοῦν τὶς 250.000 τὸ χρόνο ἡ
κοστολόγηση γιὰ τὶς ἐπιπλέον κανονί-
ζεται ὅπως τὸ (α).

γ. 1,00 δολάριο ἀνὰ ἐργατοῦρα πού
παρέχεται σὲ ἀεροπλάνα τοῦ ἐξωτερι-
κοῦ. Ἡ κοστολόγηση αὐτὴ ἀφορᾷ τὶς
πρῶτες 500.000 ἐργατοῦρες ἐτησίως,
ἐνὼ ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐπιπλέον προσαυξάνε-
ται κατὰ τὸ 5% τῆς τιμῆς πωλήσεως ἐρ-
γατοῦρας ἀπὸ τὴν ΕΑΒ.

Ο ΤΡΟΠΟΣ ἀμοιβῆς τοῦ Know-how
τῆς Λόκχιντ ἀνὰ ἐργατοῦρα κάθε ἄλλο
παρὰ ἀποτελεῖ κίνητρο γιὰ νὰ βελτιώσει
ἡ πολυεθνικὴ τὴν παραγωγικότητά της
ΕΑΒ. Ἐχοντας στὴν δική της εὐθύνη τὸ
Management πού τῆς ἐπιτρέπει νὰ σχε-
διάζει μὲ τὸ δικό της προσωπικὸ τὶς
παραγωγικὲς διαδικασίες τοῦ ἐργοστα-
σίου, θὰ ἦταν ἀντίθετο μὲ τὰ κριτήρια
μεγιστοποίησης τοῦ κέρδους της, νὰ τὶς

ὀργανώσει μὲ καλύτερο τρόπο, ὥστε νὰ
μειώνεται ἡ παρεχόμενη ἐργασία ἀνὰ
προϊόν, γιὰ αὐτόματα θὰ μειωθοῦν καὶ
οἱ ἀμοιβές της.

ΕἶΝΑΙ «περίεργο» πὼς διέφυγε ἀπὸ
τοὺς ἐκπροσωποῦντες τὸ Ἑλληνικὸ Δη-
μόσιο, ἡ στοιχειώδης αὐτὴ ἀρχή, σύμ-
φωνα μὲ τὴν ὁποία ἡ ἀμοιβὴ τοῦ χρόνου
ἐργασίας δὲν ἀποτελεῖ ἀντικειμενικὸ κί-
νητρο γιὰ τὴν μείωσή του ἀνὰ προϊόν.

ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ σημεῖα πού ἐντοπί-
σαμε στὴν ἔρευνά μας γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ
Ἀεροπορικὴ Βιομηχανία καὶ τὸ ρόλο
τῆς Λόκχιντ, κάθε ἄλλο παρὰ ἐξαντλοῦν
τὸ θέμα. Δημιουργοῦν ὅμως ἀρκετὰ ἐρω-
τήματα καὶ δικαιολογοῦν κάθε ἀνησυχία
γιὰ τὴν τύχη πού περιμένει τὸ πείραμα
τεχνολογικῆς αὐτάρκειας τῆς πολεμικῆς
καὶ πολιτικῆς ἀεροπορίας μας.

Η ΒΟΥΛΗ πρέπει ἄμεσα νὰ ζητήσει
πλήρη ἐνημέρωση γιὰ τὰ τεκταινόμενα
στὴν ΕΑΒ, πού ἐκτός τῆς νευραλγικῆς
σημασίας της γιὰ τὴν ἐθνικὴ ἀμυνα, ἐπι-
δαρύνει τρομακτικὰ τὸν κρατικὸ προῦ-
πολογισμό.

ΣΚΑΝΔΑΛΑ, δέδια, κυβερνητικὰ
ἔρχονται σὲ φῶς μὲ καθημερινὸ σχεδόν
ρυθμὸ. Ὅρισμένου, ὅμως, τύπου «ἀτα-
σταλίες» καὶ «ἀβελφερίες», ὅταν συμβαί-
νουν σὲ ὁρισμένους τομεῖς – καὶ ἡ ἀερο-
ναυτικὴ ἀμυνα τῆς χώρας εἶναι σίγουρα
ὁ πρῶτος ἀπ' αὐτοὺς – εἶναι δυνατό νὰ
διεκδικήσουν πολὺ πλεονέκτημα πρὸς
χαρακτηρισμούς. Ὅπως – ἂς ποῦμε –
ἐκείνων τῆς «ἐθνικῆς προδοσίας».

κυκλοφορεῖ

ἡ πυρηνικὴ ἐνέργεια

-οχι μόνο-
για ἀρχαρίους

σκίτσος Kaianders Sempier
κειμενὸ Stephen Croall

Και οἱ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ!

εκδόσεις ἐπιλογή

... Λυπούμαστε πού τὸ βιβλίο αὐτὸ
δὲν σᾶς δείχνει πὼς νὰ στήσετε ἓνα
δικό σας ἀντιδραστήρα οἰκιακῆς
χρήσης... οὔτε καὶ πὼς νὰ φτιάξετε
τὴν ἀτομικὴ σας βόμβα κάτω σὶνκ
τοῦ σπιτιοῦ σας... Ἄλλω-
στε, τέτοιες πληροφορίες μπορεῖτε
νὰ τὶς βρεῖτε κι ἄλλοι...

Θὰ ἀνακαλύψτε ὅμως τί μπορεῖ νὰ
συμβεῖ ὅταν ὁ «Ἀνθρώπινος Πα-
ράγων» συναντηθεῖ μὲ τὸν ἀντιδρα-
στήρα ταχείας ἀναπαραγωγῆς. Καὶ
τί ἀκριβῶς εἶναι τὸ Σύνδρομο τῆς
Κίνας. Καὶ πὼς ἡ σημερινὴ τεχνο-
λογία ετοιμάζει τοὺς αὐριανούς
τρόπους ζωῆς. Καὶ ποῖος πραγματι-
κὰ ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τοὺς πυρηνι-
κούς σταθμούς. Καὶ γιατί ἡ Γαλλία
ἐκβιάζει τὴν Ἑλλάδα νὰ ἀγοράσει
δικό της ἀντιδραστήρα.

Τώρα πού τὸ «πυρηνικὸ ἐξπρές»
πλησιάζει -τελικὰ- καὶ στὴν Ἑλλά-
δα, ἡ ἐγκαιρὴ πληροφόρηση καὶ
γνώση ἀποκτὰ ζωτικὴ σημασία -
πολὺ περισσότερο γιὰ ὅποιον θέλει
νὰ λέγεται συνειδητὸς πολίτης.

ΗΛΙΑΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

- Ὑπόκοσμος καὶ καταγκιόξης
 - Ψευδολογία
- ὁ τούρκικος καφές ἐν ἐλλάδι
 - τὸ μουρδέλο
- ἐγχειρίδιον τοῦ καλοῦ κλέφτη
 - ποιήματα
- δώδεκα τραγουδάκια ἀπὸ τὴν
παλαινὴ ἀνθολογία
 - καλιαρντά (μὲ ἐπίμετρον)
 - ἐλύτης-μόραλης-τσαρούχης
 - μικρὰ κείμενα 1949-1979
 - τῆς φυλακῆς
 - ἀποκάλυψη τοῦ Ἰωάννη
 - album tunc
 - cages à oiseaux en grec
 - le kiosque grec
 - la voiture grecque

Κεντρικὴ διάθεση
ΝΕΦΕΛΗ
Σόλωνος 94 - τηλ. 3607744

Τά τρία μέτωπα στὸν ἀγώνα τῶν Κούρδων

τοῦ Βαγγέλη Σακκάτου

Οἱ Κούρδοι ἀποτελοῦν τὸ 20% τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Τουρκίας, πού οἱ σωθινιστές τῆς Ἀγκυρας ἀνεβάζουν ὑπερφιάλα καί ἀπειλητικά στά 50 ἑκατομμύρια. Πῶς φέρεται λοιπόν ἡ Τουρκία στήν μειονότητα αὐτή; Τό ἐρώτημα εἶναι καίριο γιά νά ἀξιολογηθεῖ ἡ συνέπεια τῶν γειτόνων στίς ἀρχές τῆς προστασίας τῶν μειονοτήτων, πού συνεχῶς ἐπικαλοῦνται γιά νά δικαιολογήσουν τήν ἐπιθετική τους ἐπέμβαση στήν Κύπρο καί τίς ἐδαφικές ἀξιώσεις πού κάθε τόσο ἀνακινοῦν σέ δάρος τῆς ἐδαφικῆς μας ἀκεραιότητας.

Οἱ Κούρδοι ζοῦν στήν Μικρά Ἀσία ἀπό τρισημίσι χιλιάδες χρόνια, μαζί μέ τούς Σουμέριους, τούς Χιττίτες καί ἄλλους προ-ἰνδοευρωπαϊκούς λαούς, πού οἱ ἰδεολόγοι τοῦ παντουρκισμοῦ ἐπικαλοῦνται θρασύτατα σήμερα σάν προγόνους τους. Ἡ κουρδική γλῶσσα καί ἡ συνείδηση κάποιας ἐνότητας ἀνάμεσα στά διάφορα νομαδικά φύλα διαμορφώνεται μέ τίς ἰνδοευρωπαϊκές ἐπιδρομές πού δημιουργοῦν τήν αὐτοκρατορία τῶν Μηδῶν.

Ἀφοῦ ἔξησαν κάτω ἀπό τήν ἐπικυριαρχία ἑλληνιστικῶν ἡγεμονιῶν καί τοῦ Βυζαντίου, οἱ Κούρδοι ἐξισλαμίζονται. Ἡ πίεση τῶν Σάχιδων τῆς Περσίας, πού ἦταν φυλετικά συγγενεῖς τους, ἀλλά σίτες, τούς ρίχνει στήν ἀγκαλιά τῶν ὀθωμανῶν σουλτάνων, πού ἦταν σουνίτες, ὅπως καί αὐτοί. Ἔτσι ἐγίναν ὑποτελεῖς τῆς Πύλης καί χάρη στίς στρατιωτικές τους ἀρετές λειτούργησαν γιά αἰῶνες ἀπό τήν Ὑεμένη ὡς τή Βιέννη, σάν ἀξονας τῶν σουλτανικῶν στρατευμάτων.

Ἀπό τό 1650 ὡς τό 1706 ἔξησε ὁ ἐθνικός ποιητής Ἑμενί Κανί πού ἔγραψε τό ἔπος «Mem-O-Zin», πρῶτο δείγμα ἐθνικῆς συνείδησης.

Ὁ κεμαλισμός δημιουργεῖ αὐταπάτες στήν κουρδική ἡγεσία γιά τίς μεταρρυθμιστικές προθέσεις τοῦ νέου τουρκικοῦ κράτους. Οἱ Κούρδοι συμπαράτασσονται μέ τούς Τούρκους ἐθνικιστές καί παίζουν σημαντικό ρόλο στήν ἀντιμετώπιση τῶν ἑλληνικῶν καί ἄλλων στρατευμάτων πού ἔχουν διεισδύσει στήν Μικρά Ἀσία. Γρήγορα ὅμως γίνονται θύματα νέα βαρύτερης καταπίεσης. Ἔτσι, ἀπό τό 1925 ὡς τό 1938 κλιμακώνονται μιά σειρά ἀπό ἐνοπλες ἐξεγέρσεις πού ἀκολουθοῦνται συστηματικά ἀπό σφαγές καί ἐκτοπίσεις ὁλόκληρων πληθυσμῶν.

Οἱ ἐξεγέρσεις τοῦ Ἰράκ καί οἱ τελευταῖες μάχες στό Ἰράν εἶναι λίγο πολύ γνωστές ἀπό τόν τύπο. (Βλέπε καί ANTI, τχ. 131-132). Ἡ καταπίεση ὅμως πού ὑφίστανται οἱ Κούρδοι στήν Τουρκία εἶναι ἡ βαρύτερη. Οἱ λέξεις «Κούρδοι» καί «Κουρδιστάν» ἀπαγορεύονται αὐστηρά

καί ἔχουν ἀντικατασταθεῖ μέ τά περιγραφικά «Ὀρεινοί Τούρκοι» καί «Ἀνατολικές ἐπαρχίες». Ἀπαγορεύονται, βέβαια, οἱ κάθε εἶδους ἐφημερίδες, σχολεῖα καί μορφωτικοί ἢ πολιτιστικοί ὁργανισμοί.

Αὐτή τή στιγμή οἱ ἀγεφύρωτες ἀντιθέσεις πού χωρίζουν τίς τέσσερις χώρες, πού διαθέτουν κουρδική μειονότητα — Ἰράκ, Ἰράν, Συρία καί Τουρκία — δίνουν τή δυνατότητα στό ἀπελευθερωτικό κίνημα τῶν Κούρδων νά πραγματοποιήσει μιά πρώτη ἐπιτυχία, ἀπελευθερώνοντας ἕνα κομμάτι ἀπό τό ἐθνικό του ἔδαφος. Ἀδύνατος κρίκος θεωρεῖται, δίκαια, ἡ Τουρκία, καί οἱ Κούρδοι ὁργανώνονται, ὅπως λένε ὅλες οἱ πληροφορίες, γιά νά καταφέρουν καίρια χτυπήματα στούς δυνάστες τους, μιλιταριστές τῆς Ἀγκυρας.

Στόν ἀγώνα αὐτό ἡ ἑλληνική κοινὴ γνώμη πρέπει νά δείξει μιά θερμή καί ἐμπρακτὴ ἀλληλεγγύη. Γιατί ἔχουμε κάθε συμφέρον νά δείξουμε στόν κόσμο ποιά ἀκριβῶς εἶναι ἡ σχέση τῆς ἐπίσημης Τουρκίας μέ τίς μειονότητες. Καί γιατί ἡ ἱστορία τῆς ὑπαρξης καί τῆς ὁλοκλήρωσης τοῦ ἔθνους μας ἐπιβάλλει νά συμπαροσχετόμαστε σέ κάθε λαό πού, ὅπουδήποτε τῆς γῆς, διεκδικεῖ τό ἀναφαίρετο δικαίωμα τῆς αὐτοδιάθεσης.

Στό ἱρακινό Κουρδιστάν ἐγινε τό 1943-46 ἡ μεγαλύτερη μέχρι τότε ἐξεγέρση σ' αὐτή τήν περιοχή, καί πάλι στή Μαχαμπάτ, στά νότια τῆς λίμνης Οὐρμιά, ἐπαρχίας τοῦ Ἀζερμπαϊτζάν. Ἐπρόκειτο γιά μιά πολιτικοστρατιωτική

κίνηση πού κατάληξε στή δημιουργία τῆς Αὐτόνομης Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῶν Κούρδων τοῦ Μαχαμπάτ, τό Γενάρη τοῦ 1946, μέ πρόεδρο τόν Καζί Μεχμέτ καί ἀρχηγό τῶν στρατιωτικῶν τῆς δυνάμεως τόν Μπαρζανί.

Τότε, ὁ ἱρανικός στρατός ἐπιτέθηκε στή Μαχαμπάτ καί σύντριψε τό νεαρό πρῶτο σύγχρονο κρατικό κῦτταρο τῶν Κούρδων. Ὁ Καζί Μεχμέτ καί οἱ ὑπουργοί του πιάστηκαν καί κρεμάστηκαν δημόσια στίς 30 τοῦ Μάρτη 1947 «γιά παραδειγματισμό», ἐνῶ ὁ Μπαρζανί πέρασε μέ χίλιους ἀπό τούς ἄνδρες του στή Σοβιετική Ἑνωση καί ἔμειναν ἐκεῖ 11 χρόνια σάν πολιτικοὶ φυγάδες. Ὅμως, τά σημερινά γεγονότα στήν ἴδια περιοχή, δείχνουν πῶς δέν ἔχουν σβήσει οἱ σχετικὰ πρόσφατες αὐτές ἡρωϊκές ἀνανήσεις στή μνήμη τοῦ κουρδικοῦ λαοῦ.

Ἡ ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΣΤΟ ΙΡΑΚ

Ὁ Μολά Μουσταφά Μπαρζανί ἀρχισε τήν ἐπαναστατική σταδιοδρομία του τό 1930 καί ἀπό τότε καί μέχρι τό θάνατό του (2.3.79) ἐξεγέρθηκε ἐνάντια σέ ὅλες, χωρίς ἐξαίρεση, τίς κυβερνήσεις τῆς Βαγδάτης. Μετά τήν ἀνατροπὴ τοῦ Φεϋζάλ ἀπό τόν Κασέμ, ἐπιστρέφει στό Ἰράκ, ὅπου αὐτός καί οἱ σύντροφοί του γίνανε δεκτοί μέ τιμές, σέ μιά χώρα πού τό προσωρινό της σύνταγμα ἔλεγε πῶς εἶναι χώρα δύο λαῶν, τῶν Ἀράβων καί τῶν Κούρδων. Ὅμως, ἡ αὐτονομία πού ὁ Κασέμ τοὺς ὑποσχέθηκε δέν πραγματο-

ποιήθηκε και έτσι οι Κούρδοι ξεσηκώθηκαν και πάλι.

Όταν ο Άρέφ ανέτρεψε με στρατιωτικό πραξικόπημα το 1963 τον Κασέμ επί κεφαλής του Μπάαθ, με το σύνθημα «έξοντώστε τους κομμουνιστές», οι διωγμοί κατά των Κούρδων πήραν τη μορφή γενοκτονίας. Τότε η σοβιετική κυβέρνηση, κατηγορώντας την κυβέρνηση του Ιράκ για «έγκληματική πολιτική γενοκτονίας» έναντι των Κούρδων, τους οποίους «θέλει να εξαφανίσει από το πρόσωπο της γης», έφερε το θέμα στην οικονομική και κοινωνική επιτροπή του Ο.Η.Ε. και ζήτησε την έγγραφη του στην ημερησία της διάταξη. Όμως, πήρε μόνο τη δική της ψήφο και την ψήφο της Τσεχοσλοβακίας. Ακόμα και η Γιουγκοσλαβία έκαμε αποχή.

Ύστερα από λίγο ανατρέπεται όχι ο Άρέφ, αλλά η φιλο-μπααθική κυβέρνηση του. Ο ίδιος παραμένει πρόεδρος και γίνεται κάποια προσωρινή ανακωχή με τους Κούρδους, που στο μεταξύ έχουν καταλάβει και ελέγχουν το μεγαλύτερο μέρος του Ιρακινού Κουρδιστάν (Βόρειο Ιράκ). Όμως, η ανακωχή είναι απλώς χρόνος για συγκέντρωση στρατευμάτων, για νέες επιθέσεις γενοκτονίας κατά των Κούρδων.

Την 1η του Σεπτεμβρίου 1963, το Έθνικό Συμβούλιο των Κούρδων, στο οποίο συμμετείχαν αντιπρόσωποι από το τουρκικό, το ιρακινό και το ιρανικό Κουρδιστάν, καθώς και εκπρόσωποι των Κούρδων εξορίστων στην Εγγύη, Αμερική και Ασία αποφάσισε την ανακήρυξη του ανεξάρτητου κράτους των Κούρδων, με προσωρινό πρόεδρο τον Μπαρζανί, μέχρι την εκλογή εθνικής συνέλευσης, μετά τη λήξη του απελευθερωτικού αγώνα που διεξάγανε. Στις αρχές του 1964, με τη μεσολάβηση του ΟΗΕ, υπογράφηκε ανακωχή μεταξύ Βαγδάτης και Κούρδων. Τόν Οκτώβριο του ίδιου χρόνου σχηματίστηκε Βουλή από 43 μέλη και 11μελής κυβέρνηση με 10 περιοδεύοντες πρεσβευτές.

Για το Μπάαθ (Έθνικό και Σοσιαλιστικό Κόμμα των Αράβων, που υπάρχει στο Ιράκ, στη Συρία και εν μέρει στο Λίβανο και που ετυμολογικά σημαίνει 'Ανανεωτικό Κόμμα) ή «Ισθόστια» της εποχής εκείνης έγραφε πώς: «η φιλοσοφία των μπααθιστών είναι φιλοσοφία ρατσισμού». Πώς «ο πόλεμος που διεξάγουν σήμερα οι μπααθιστές έναντι των Κούρδων, είναι στην ουσία αντιδραστικής και ιμπεριαλιστικής έμπνευσης. Και συνέχισε: «Ο θεωρητικός του Μπάαθ κ. Μισέλ Αφλάκ, διακηρύσσει ότι: «μόνο λαοί δευτέρας τάξεως, όπως οι Ουζμύκοι, οι Κιργήσιοι και οι κάτοικοι του Άζερμπαϊτζάν αποδέχτηκαν τον μαρξισμό». Οι απόψεις αυτές δεν μπορεί παρά να προκαλέσουν αίσθημα αηδίας. Ίδου διά ποιόν λόγον – συνέχισε – την θέσιν της Σοβιετικής Ένωσης επί

του κουρδικού προβλήματος, υποστηρίζει ολόκληρος ή πεπολιτισμένη ανθρωπότης».

Προηγούμενα, σύμφωνα με τις ειδήσεις από 4.7.63, η Λαϊκή Δημοκρατία της Μογγολίας «έζητησε όπως έγγραφει εις την ημερησίαν διάταξιν της προσεχούς Γεν. Συνελεύσεως του ΟΗΕ θέμα υπό τον τίτλον: "Η πολιτική της γενοκτονίας", εφαρμοζομένης υπό της κυβέρνησεως της δημοκρατίας του Ιράκ έναντι των Κούρδων». Στη συνέχεια η Βαγδάτη έκοψε τις διπλωματικές της σχέσεις με την έξωτερική Μογγολία. Άλλά την τελευταία στιγμή, με παρέμβαση της ΕΣΣΔ, η παραπάνω προσφυγή αποσύρθηκε, με τη δικαιολογία ότι δε θα πρέπει να προσβάλουν και να έρθουν σε σύγκρουση με τον αραβικό εθνικισμό!

Σε συνέχεια, ακολουθεί η επίκληση του Μπαρζανί σε 90.000.000 δραχμές της εποχής εκείνης και ένας σκληρός αγώνας στον οποίο οι Κούρδοι αποδεικνύονται άηττητοι. Όμως τα διαρκή ξίκα της πολιτικής της σοβιετικής κυβέρνη-

νης αναφορικά με το κουρδικό, ή αθέβαιη υποστήριξη της που συνίσταται σε φωνακλάδικες καταγγελίες, μαζί με πιέσεις στον Μπαρζανί για ν' αναγνωρίσει τις «πραγματικότητες της πολιτικής ζωής» που δεν είναι άλλες από το χαντάκωμα του κουρδικού εθνικοαπελευθερωτικού κινήματος, φαίνεται πως τον αποπροσανατόλισαν και τον απαγοίτησαν τελείως. Κάτι παραπάνω: Τόν έστειλαν στην αντίπερα όχθη.

Έτσι, ύστερα από καιρό, είδε το φως της δημοσιότητας μια έξωφρενική, πραγματικά, συνέντευξη του στην «Ουάσιγκτον Πόστ», στην οποία, ανάμεσα στα άλλα, έλεγε πως επικρατώντας θα παραχωρήσει τις πετρελαιοπηγές της Μοσούλης και του Κιρκούκ σε αμερικανικές εταιρείες, εφ' όσον η Αμερική τον εφοδιάσει με όπλα μέσω του Ισραήλ. Τόν ίδιο καιρό η κυβέρνηση της Βαγδάτης (Μπάαθ-ΚΚ), του υποβάλλει σχέδιο αυτονομίας, από το οποίο εξαιρεί τις βασικές κουρδικές πετρελαιοπαραγωγικές

πόλεις και περιοχές: την Μοσούλη, το Κιρκούκ και το Σουλεϊμάνι. Οι Κούρδοι δεν το αποδέχονται και η κατάσταση παραμένει άσπαστη.

Στις αρχές του 1975 έγινε στην Αλγερία η συνδιάσκεψη του ΟΡΕC. Τότε οι θεατές της τηλεόρασης σ' όλον τον κόσμο είδαν κατάπληκτοι τους... «ισπονδους έχθρους» Σάχη και Αχμέντ Χασάν Άλ Μπάκρ, τότε πρόεδρο του Ιράκ με κυβέρνηση Μπάαθ-ΚΚΙ πάντοτε, να άγκαλιάζονται και να φιλιούνται. Η σκηνή χαρακτηρίστηκε από πολλούς σαν το τέλος της κουρδικής επανάστασης του Ιράκ, τουλάχιστο σ' εκείνη τη φάση της, και σαν άπαρχή νέας γενοκτονίας των Κούρδων.

Έχει αποδειχτεί, πως μετά την ουσιαστική εγκατάλειψη του Μπαρζανί και του κουρδικού εθνικοαπελευθερωτικού κινήματος από την ΕΣΣΔ, ο «ειρηνποιός» Κίσινγκερ και ο υποτακτικός του Σάχης, επιχείρησαν και εκμεταλλεύτηκαν μ' επιτυχία τις δυνατότητες που τους προσφέρονταν. Φυσικά, όχι με σκοπό την αυτονομία και την ανεξαρτησία των Κούρδων, που αντικειμενικά είναι ένας από τους βασικούς ιστορικούς αντιπάλους τους στη Μέση Ανατολή, αλλά το χτύπημα του καθεστώτος της Βαγδάτης, που το θεωρούσαν αντιαμερικανικό και αντιπερσικό και, τελικά, το για μία φορά ακόμα σφάξιμο των Κούρδων, όπως κι έγινε. Έτσι «άγκαλιάσανε» τον Μπαρζανί, με κάποια «βοήθεια» που πράγματι του έδωσαν μέσω του Ισραήλ και με τη δυνατότητα χρησιμοποίησης του εδάφους της περσικής επικράτειας.

Άλλά στην Αλγερία, στις 6.3.75, υπογράφεται, όπως είπαμε παραπάνω, συμφωνία για το κλείσιμο των συνόρων εκ μέρους του Σάχη, πράγμα που σήμαινε την καταστροφή, για μία φορά ακόμα, μιας πολύχρονης και ηρωικής κουρδικής εξέγερσης, προδομένης από παντού, όπως πάντα, αλλά κι από την ίδια την ήγεςία της. Με το κλείσιμο των περσικών συνόρων, ο Μπαρζανί κάλεσε τους αντίρτες του να καταθέσουν τα όπλα, με το επαίσχυντο σύνθημα για έναν παλιό επαναστάτη, το λιοντάρι των βουνών του Βόρειου Ιράκ: «Ποτέ πιά επανάσταση». Η αντίδραση των χιλιοπροδομένων Κούρδων αγωνιστών ήταν μαζικές αυτοκτονίες.

Ο παλιός ηρωικός αρχηγός των Κούρδων είχε ένα επαίσχυντο άντεπανάστατικό τέλος. Πέθανε σε λίγο εξοριστος στην Αμερική, σαν φιλοξενούμενος του νεκροθάφτη των Κούρδων Κίσινγκερ!

Παρατηρώντας κανείς την εξέλιξη των διαρκών αγώνων του ηρωικού κουρδικού λαού και την κατά κανόνα αιματηρή τους κατάληξη, θυμάται τους στίχους που ο Σολωμός είχε γράψει για μας: «Βασανισμένε μου λαέ, καλέ κι' αγαπημένε,

πάντοτ' ευκολοπίστευτε και πάντα προ-
δομένε».

Αναντίρρητα οι αιτίες που επανει-
λημμένα ήττήθηκαν οι Κούρδοι, θά πρέ-
πει ν' αναζητηθούν στη μεγάλη σημασία
του χώρου που δρέθηκαν (πετρέλαια και
διεθνείς ανταγωνισμοί γι' αυτά), στις
εθνικές, κοινωνικές, πολιτικές και πολι-
τιστικές συνθήκες των χωρών που μοι-
ράζονται το Κουρδιστάν και γενικότερα
στην αντικειμενική κατάσταση αυτών
των χωρών (συνθήκες πρόσφορες για την
έξαρση και έξαρση του εθνικισμού και
του σωθινισμού). Ένα κίνημα σαν τό-
σο κουρδικό, παραμένει πάντα προοδευ-
τικό, παρά τους σφετερισμούς, τις δολο-
πλοκίες και τις μανούδρες των διεθνών
αντιδραστικών δυνάμεων που δεν έχουν,
άλλωστε, άλλο σκοπό από το χαντάκωμά
του, γιατί υπονομεύει τα γενικότερα
συμφέροντά τους, όπως ακριβώς έγινε
και γίνεται πάντα στη Μέση Ανατολή με
τους Κούρδους.

Η δήλωση του Κούρδου ηγέτη Τα-
λαμπανί, όταν το 1963 αποσύρθηκε από
τόν ΟΗΕ ή προσφυγή της Έξωτερικής
Μογγολίας για τη γενοκτονία των Κούρ-
δων, ότι «οι Κούρδοι αποτελούν το δη-
μοκρατικό στρατό της Μέσης Ανατολής,
γιατί από αυτούς εξαρτάται όχι μονάχα
το μέλλον του Ιράκ, αλλά και το μέλλον
των γύρω από αυτό χωρών», παραμένει
πάντα σε ισχύ και μάλιστα σήμερα στο
Ιράν έχει πάρει τη μεγαλύτερη δυνατή
έμφαση. Οι λαοί που οι άρχουσες τάξεις
τους καταπιέζουν άλλους λαούς, δεν
μπορεί να είναι και οι ίδιοι ελεύθεροι.
Η καταπίεση των εθνотήτων είναι συ-
νέπεια και συνέχεια της καταπίεσης του
εργατικού κινήματος και των οργανώ-
σεων που πολιτικά το εκφράζουν σ' αυ-
τές τις χώρες. Επικαιρο και τραγικό
παράδειγμα σήμερα το Ιράν.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟ ΙΡΑΝ

- Δημοκρατία στο Ιράν!
- Αυτονομία στο Κουρδιστάν!

Αυτά ήταν από την αρχή τα δύο σω-
στά συνθήματα των Κούρδων του Ιράν.
Η απάντηση των ισλαμιστών ήταν ο
βομβαρδισμός και η κατάληψη της Μα-
χαμπάτ και της Σακέτ και η προσπάθεια
κατατρομοκρατίας των κουρδικών μα-
ζών με εκτελέσεις, που ο «ιερός εισαγγε-
λέας» και «περιοδεύων δικαστής» του
Χομεϊνί, αγιατολλάχ Σαντέκ Καλκχάλι
«έλεω θεού» αποφάσιζε.

Όμως, οι Κούρδοι, αν αρχικά υποχώ-
ρησαν φεύγοντας στα βουνά, για να
αποφύγουν πιο έκτεταμένες καταστρο-
φές από τους βομβαρδισμούς και τό πυ-
ροβολικό στην παλιά πρωτεύουσα της
πρώτης Δημοκρατίας τους του 1946,
επανήλθαν δριμύτεροι και μαχητικότεροι
και διεκδικούν βήμα προς βήμα τις κε-
κτημένες θέσεις τους.

Η σοβιετική διπλωματία έκαμε και
πάλι στροφή και ο ραδιοφωνικός στα-

θμός της Μόσχας έδωσε πολιτική υπο-
στήριξη στους Κούρδους του Ιράν, υπο-
λογίζοντας τους προφανώς σαν αντίβαρο
έναντια στην εξέγερση του γειτονικού
Αφγανιστάν. Τό Τουντέχ, όμως, ενώ στά
λόγια υποστηρίζει τους Κούρδους και
διαμαρτύρεται ενάντια στην καταπίεσή
τους, δεν απέσυρε ποτέ την πολιτική
υποστήριξη του από τό Χομεϊνί, ακόμα
κι όταν η καταπίεση στράφηκε και εναν-
τίον του, όντας δέσμιος της (σταλινικής)
θεωρίας του των σταδίων της επανάστα-
σης, που είναι «αντιμπεριαλιστική και
ιδίως δημοκρατική» και όχι «κάτι άλλο».

Τό τούρκικο κράτος κρατά σε πλήρη
απομόνωση την κουρδική ζούλη και δεν
ξέρει κανείς ακριβώς τί συμβαίνει εκεί
μέσα. Σχηματίζουμε όμως ασφότερη
γνώμη από όρισμένα γεγονότα.

Κατά καιρούς ξεσπούν αίματηρότατες
ταραχές σε πόλεις του Κουρδιστάν και ο
στρατιωτικός νόμος ισχύει μόνιμα σε
όλες τις κουρδικές επαρχίες. Στην τούρ-
κική δουλή καταγγέλθηκε ότι έχουν σχη-
ματισθεί ήδη «ελεύθερες περιοχές» στο
τούρκικο Κουρδιστάν. Οι τούρκικες αρ-
χές έχουν εγκαταλείψει εκτάσεις όρεινές,
όπου οι Κούρδοι εγκατέστησαν δικές
τους εξουσίες. Τό κουρδικό κίνημα θρί-
σκεται λοιπόν σε μαζική ανάπτυξη και
απέκτησε ανεξάρτητο εδαφικό πυρήνα.

Τουλάχιστον 16 παράνομες και ήμι-
παράνομες οργανώσεις Κούρδων αυτο-
νομιστών υπάρχουν στην Ανατολία και
στην πλειοψηφία τους είναι άριστων
τάσεων με έντονη ταξική τοποθέτηση.
Παρά την ύπαρξη στρατιωτικού νόμου
και εκτάκτων μέτρων, λειτουργούν λαϊκά
δικαστήρια σε περιοχές όπως ή Ούρφα
και τό Νηγίρ. Σε πρόσφατη πρόσκληση
τοπικών αυτονομιστικών οργανώσεων,
30.000 νέοι Κούρδοι υπέγραψαν ότι εί-
ναι έτοιμοι να πάρουν τα όπλα και να
άρχίσουν αντάρτικο αγώνα εναντίον των
Τούρκων, στίς περιοχές που διεκδι-
κούν».

Τό τούρκικο ΚΚ, αρνείται στους
Κούρδους της Τουρκίας τό δικαίωμα να
δημιουργήσουν δικό τους εργατικό
κόμμα, λέγοντας πώς όταν γίνει εκεί σο-
σιαλισμός, θά τους αναγνωρίσουν τά
εθνικά τους δικαιώματα. Βεβαίωση,
όμως, πολύ συζητήσιμη, όταν δεν τους
αναγνωρίζουν τό στοιχειώδες πολιτικό
δικαίωμα της ξεχωριστής πολιτικής ορ-
γάνωσης, σε αντίθεση με όλη την παρά-
δοση του διεθνούς εργατικού κινήματος.

Αναφορικά, τέλος, με τόν πληθυσμό
των Κούρδων και την κατανομή τους
κατά χώρες, ο ίστορικός τους Δρ. Ίσμέτ
Σερίφ Βανλύ, μάς δίνει τό 1967 τόν
ακόλουθο πίνακα:

● 6.000.000 στην Τουρκία, επί
26.000.000, δηλαδή τό 23% του πληθυ-
σμού.

● 4.500.000 στο Ιράν, επί
21.000.000, δηλαδή τό 21% του πληθυ-
σμού.

● 2.000.000 στο Ιράκ, επί 6.500.000,
δηλαδή τό 30% του πληθυσμού.

● 400.000 στη Συρία, επί 5.000.000
δηλαδή τό 8% του πληθυσμού.

● Καί 500.000 περίπου στη Σοβιετική
Ένωση σύμφωνα με σοβιετικά στοιχεία.

Από άποψη έκτασης, και πάλι κατά
τόν Βανλύ, από τά 760.000 τετραγωνικά
χιλιόμετρα της Τουρκίας τά 220.000 κα-
τοικούνται από Κούρδους, τά 180.000
από τά 1.600.000 του Ιράν, τά 80.000
από τά 440.000 του Ιράκ και τά 20.000
από τά 170.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα
της Συρίας. Έτσι, με βάση τά παραπάνω
στοιχεία, ο συνολικός πληθυσμός των
Κούρδων ανέρχεται σε 13.000.000 και ή
έκταση της χώρας που κατοικεί, του
Κουρδιστάν, χώρας επαναλαμβάnuμε
διαρκούς γεωγραφικής και εθνογραφι-
κής συνέχειας, παρά τις διαρκείς και συ-
στηματικές προσπάθειες αλλοίωσης του
πληθυσμού της με μαζικές έσωτερικές
εκτοπίσεις, καταλαμβάνει μιά έκταση
500.000 τετραγωνικών χιλιομέτρων, ενώ
ή Ελλάδα έχει έκταση 132.562 και ή
Γιουγκοσλαβία 255.804 τετραγωνικά χι-
λιόμετρα. Ο άναγνώστης μπορεί να κά-
νει μόνος του τη σύγκριση. Πολλά πρά-
γματα βάζουν τόν πολιτισμό της εποχής
μας σε άμφισβήτηση, έτσι που πολλοί να
τόν γράφουν, όχι άδικαιολόγητα, σε εί-
σαγωγικά. Καί τό κουρδικό ζήτημα δεν
είναι τό μικρότερο άπ' αυτά.

ΜΟΛΙΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ

ΑΘ.ΚΑΥΚΑΛΙΔΗ

Η ΓΝΩΣΗ ΤΗΣ ΜΗΤΡΑΣ

Η αυτοψυχονόση με ψυχοδωλτικά φάρμακα

Ολκος

Ο Freud μίλησε για την παιδική ηλικία,
ο Rank για τό τραύμα της γέννησης. Η
γνώση της μήτρας προχωρεί ένα βήμα
πιο πέρα: στο στάδιο της κυσφορίας.
Είναι τό αποτέλεσμα πολύχρονης κλινι-
κής έρευνας βασισμένης στίς έμπειρίες
και τά συμπεράσματα 16 άτόμων που
στη διάρκεια συνεδριών με ψυχοδωλ-
τικά φάρμακα επαναβίωσαν τις συνθη-
κες της ένδομήτριας ζωής και της
εξώθησης γέννησής τους.

το ANTI έγινε 150 τευχών μια έρευνα

ΤΟ «ANTI», από την πρώτη περίοδο της κυκλοφορίας του, αισθάνθηκε την ανάγκη για μία συνεχή επικοινωνία με τους αναγνώστες του, πάνω σ' όλα τα προβλήματα που συναντάει και στον τρόπο με τον οποίο τα αντιμετωπίζει. Για το σκοπό αυτό, εκτός από τα γράμματα και τις απόψεις που καθημερινά σχεδόν φτάνουν στο περιοδικό, το ANTI έχει οργανώσει, μέχρι σήμερα, τρεις έρευνες με ερωτηματολόγιο (την πρώτη το 1975, τη δεύτερη το 1977 και την τρίτη πέρσι) ζητώντας από τους αναγνώστες του να εκφράσουν τη γνώμη τους για τις διάφορες όψεις του περιοδικού.

ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ που πρόκυψαν από τις δύο πρώτες έρευνες παρουσιάστηκαν και σχολιάστηκαν στα τχ. 30, 80, 81 και 100 του ANTI. Με την ευκαιρία του 150ου τευχους του ANTI, παρουσιάζουμε σήμερα τα κυριότερα συμπεράσματα από την ανάλυση των απαντήσεων που λάβαμε στο ερωτηματολόγιο της τρίτης έρευνας, το οποίο δημοσιεύτηκε πριν από ένα ακριβώς χρόνο (τχ. 125).

ΟΠΩΣ και οι δύο προηγούμενες, έτσι και η τρίτη έρευνα που πραγματοποίησε το ANTI βάσισε την επιτυχία στην πρόθυμη συνεργασία των αναγνωστών του. Ο αριθμός των απαντήσεων που πήραμε ξεπέρασε τις 500, γεγονός που επαληθεύει για μία ακόμα φορά το «δέσιμο» τη στενή σχέση που αναπτύσσουν οι αναγνώστες με το περιοδικό και ελπίζουμε ότι εξασφαλίζει μία

ΕΝΑ άλλο χαρακτηριστικό του αναγνωστικού κοινού του ANTI, που προκύπτει από τις απαντήσεις που πήραμε, είναι το «δέσιμό» του με το περιοδικό, αλλά και οι αυξημένες απαιτήσεις που έχει από αυτό.

ΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ του ANTI το διαβάζουν όλο ή σχεδόν όλο και το παρακολουθούν τακτικότερα, οι περισσότεροι από τα πρώτα χρόνια της έκδοσής του, αν και κάθε χρόνο προστίθενται καινούριοι, όπως φαίνεται και από την αύξηση της κυκλοφορίας του.

ΔΥΟ επίσης ιδιαίτερα ενδιαφέροντα για μας στοιχεία είναι ότι οι μόνιμες πολιτικές στήλες του περιοδικού (γράμμα της συνταξης, πολιτικό δεκαπενθήμερο και αντιθέσεις) διαβάζονται με ενδιαφέρον από τη μεγάλη πλειοψηφία των αναγνωστών του (65%-85%) και ότι πολλά άρθρα του ANTI παραμένουν ζωντανά στη μνήμη τους για πολλούς μήνες, ακόμα και χρόνια, μετά τη δημοσίευσή τους. Έτσι, απαντώντας στην ερώτηση «από τα παλιότερα άρθρα, έρευνες ή αφιερώματα του "ANTI", σημειώστε δύο που σας άρεσαν πολύ ή σας ενδιέφεραν ιδιαίτερα» (και ή οποία αφορούσε άρθρα που είχαν δημοσιευτεί τουλάχιστον ένα μήνα πριν από την έρευνα) οι αναγνώστες μας παρέθεσαν ένα εντυπωσιακό κατάλογο από 60 περίπου άρθρα ορισμένα από τα οποία είχαν δημοσιευτεί δύο χρόνια

Η Γνώμη των αναγνωστών για το ANTI

I. Γενικά		Η γνώμη των αναγνωστών του ANTI για τις σελίδες του «διαλόγου».	
πολύ καλό	28%	Για τη στήλη του «διαλόγου» του περιοδικού, για την οποία είχαν εκφραστεί αντιφατικές απόψεις, η γνώμη των αναγνωστών μας ήταν πλειοψηφία τους θετική.	
άρκετά καλό	64%		
μέτριο	5%		
κακό	—		
II. Ειδικότερα, πιστεύουν ότι «καλύπτει ικανοποιητικά»		ΕΡΩΤΗΣΗ: «Τό ANTI επιδιώκει να είναι ένα ανεξάρτητο περιοδικό της άριστερας. Πιστεύετε ότι το πετυχαίνει;»	
έλληνηκή πολιτική	76%	πολύ ενδιαφέρουσες	34%
επικαιρότητα	62%	άρκετά ενδιαφέρουσες	31%
κυπριακό	58%	μέτριου ενδιαφέροντος	22%
διεθνή πολιτική	43%	χωρίς ενδιαφέρον	7%
φοιτητικό κίνημα - παιδεία	43%		
εργατικό κίνημα	41%		
πολιτιστικά - καλλιτεχνικά θέματα	34%		
κοινωνικά θέματα	32%	ναί	47%
ιστορικά θέματα	30%	ως ένα μόνο βαθμό	43%
οικονομικά θέματα	28%	όχι	8%

Ιδεολογική και πολιτική τοποθέτηση (συγκριτικά).

Πολιτικοί χώροι	Έρευνα 1977	Έρευνα 1979
Ν.Δ.	1%	—
ΕΔΗΚ	1%	—
ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ.	—	1%
Π.Α.ΣΟ.Κ.	20%	24%
Σοσ. Πρωτοβουλία	1%	—
Χρ. Δημοκρατία	—	1%
Σοσ. Πορεία	5%	2%
ΕΔΑ	3%	1%
ΚΚΕ έα.	28%	21%
Ρ.Φ. (Β. Πανελλαδική)	—	9%
ΚΚΕ	11%	17%
Έξωκ. άριστερά	12%	9%
Γενικά άριστερά	11%	8%
Δέν απάντησαν	6%	6%

σχετικά ικανοποιητική αξιοπιστία. Όπωςδήποτε, όμως, θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα αποτελέσματα που πρόκυψαν από την έρευνα και τα οποία παραθέτουμε αφορούν το περσινό αναγνωστικό κοινό, και ότι ορισμένες μικρές διαφορές, σε σύγκριση με τα αποτελέσματα των προηγούμενων ερευνών, είναι πιθανόν να οφείλονται στο γεγονός ότι οι απαντήσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν πλήρως «αντιπροσωπευτικές» των απόψεων του αναγνωστικού κοινού.

ΤΑ δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά του αναγνωστικού κοινού του ANTI, όπως πρόκυψαν από την έρευνα, ήρθαν να επιβεβαιώσουν, σχεδόν φωτογραφικά, τα αποτελέσματα των προηγούμενων ερευνών. (βλ. τχ. 100). Το κοινό του ANTI (πάνω από το 1/3 του οποίου είναι φοιτητές) αποτελείται, στη μεγάλη του πλειοψηφία, από άντρες, νέους στην ηλικία (τό 80% των αναγνωστών του είναι κάτω από 30 ετών) και με ψηλό μορφωτικό επίπεδο. Όσον αφορά την ιδεολογική και πολιτική του τοποθέτηση, το κοινό του ANTI αντιπροσωπεύει ένα ευρύ διαπαραταξιακό φάσμα που καλύπτει όλες τις πολιτικές δυνάμεις του προοδευτικού χώρου, από το ΠΑΣΟΚ ως και την εξωκοινοβουλευτική άριστερά (βλ. Πίνακα).

νωρίτερα. Από τα άρθρα και τα αφιερώματα που έχουν εντυπωθεί περισσότερο στην μνήμη των αναγνωστών μας τα πιο χαρακτηριστικά είναι ή συζήτηση των Βεργόπουλου, Μπιτσάκη, Νικολινάκου και Τσουνκαλά με θέμα «Σοσιαλισμός και Έλευθερία» (τχ. 92 και 93), ή έρευνα της Κύρας Αδάμ για το φοιτητικό κίνημα (τχ. 119), το αφιέρωμα στην Καβάλα (τχ. 113, επιμέλεια Γ. Τσαλακού) και το αφιέρωμα στο Παιδί (τχ. 115, επιμέλεια Είρ. Ψαρέλλη).

ΟΜΩΣ, ταυτόχρονα, οι αναγνώστες του ANTI είναι επίσης αρκετά αυστηροί στις κρίσεις τους για το περιοδικό. Αν και σε γενικές γραμμές το θεωρούν καλό ή αρκετά καλό, κρίνοντας τα επί μέρους θέματα που καλύπτει το περιοδικό, πιστεύουν στην πλειοψηφία τους, ότι οι περισσότεροι τομείς δεν καλύπτονται ικανοποιητικά. Επίσης, κρίνοντας τη φιλοδοξία του ANTI να είναι ένα ανεξάρτητο περιοδικό της άριστερας, μόνο οι μισοί θεωρούν ότι κατορθώνει να υλοποιήσει πλήρως αυτή του την επιδίωξη — εξαιρετικά δύσκολη εξάλλου, αλλά την οποία το ANTI συνεχώς διατηρεί σαν βασικό κατευθυντήριο άξονα της πολιτικής του.

□

ΚΑΙ ΜΕΡΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Η ΤΥΠΙΚΗ απάντηση στο ερωτηματολόγιο καλύπτει με κάποιον τρόπο τις ανάγκες μιας έρευνας, αλλά δεν φτάνει να δείξει το βαθμό ανταπόκρισης, την κριτική στάση ή τέλος να φανερώσει ένα συγκεκριμένο αίτημα κάθε αναγνώστη του περιοδικού. Έτσι σ' όλα σχεδόν τα ερωτηματολόγια που πήραμε υπήρχε μία σύντομη ή πιο έκτεταμένη παρατήρηση. Αυτή, πέρα από τα άλλα στοιχεία του ερωτηματολογίου έδωσε σε μας στο ANTI την αίσθηση μιας πιο συγκεκριμένης επικοινωνίας με τους φίλους αναγνώστες.

ΘΕΩΡΗΣΑΜΕ σκόπιμο να δώσουμε στη συνέχεια μερικά αποσπάσματα από τα κείμενα αυτά σημειώνοντας κάθε φορά και τον πολιτικό χώρο που ανήκει ο γράφων

Η ΣΤΑΧΥΟΛΟΓΗΣΗ είναι κάπως τυχαία· αλλά όχι και τόσο. Κάποια από τα αποσπάσματα είναι ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ή για την θερμή συμπάραστασή τους ή για την έντονα απορριπτική στάση τους. Έμεις επιμέναμε περισσότερο στις δεύτερες περιπτώσεις.

ΜΑΣ ενδιαφέρουν όλες οι γνώμες: Και οι θετικές και οι αρνητικές. Νομίζουμε πως μάθαμε πολλά και βοηθηθήκαμε πολύ από την έρευνα που σύντομα σ'ας παρουσιάζουμε με την ευκαιρία του 150ου τεύχους.

ΣΤΗ συνέχεια, αναζητείστε και σεις μίαν αντικειμενική κρίση ανάμεσα στις γνώμες που ακολουθούν. Έλπίζουμε να συμφωνήσετε – οι πιο πολλοί – με μία θετική εκτίμηση για το περιοδικό.

Όπαδός του «ήρωικό ΠΑΣΟΚ», όπως σημειώνει ο ίδιος, ένας φίλος του περιοδικού από τη Γερμανία γράφει τη γνώμη του για το ANTI:

Είναι ένα προοδευτικό περιοδικό, το μοναδικό στην Ελλάδα και το μοναδικό κομμουνιστικό όπου αντιπροσωπεύει στην πραγματικότητα το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας. Γράφει την καθάραν αλήθεια σε πολλά ζητήματα όπου μέχρι και σήμερα είχαμε σκοτάδι.

Ξεσκεπάζει πολλές θρωμίες που γίνονται στον ελληνικό χώρο. Γι' αυτό το λόγο, στο μοναδικό ελληνικό βιβλιοπωλείο στο Μανχάιμ κατέχει την πρώτη θέση και στη βιβλιοθήκη του μαγαζιού μου στολίζεται με κόκκινα τριαντάφυλλα.

ΠΑΣΟΚ

Κατόρθωσε να διαβάζεται από «έχθρους συγγενείς» (τά δύο ΚΚ).

ΚΚΕεσ.

Γιατί έκοψε η ΑΥΓΗ το ANTI;

ΚΚΕεσ.

Τό πρόβλημα δεν είναι του ANTI, είναι των Έλλήνων άριστερών που δύσκολα συνεννοούνται μία και όποια άλλη ομάδα έχει ανάλογες ιδέες, αλλά άλλο τίτλο απ' της δικιάς τους, γίνεται, αμέσως, αντίπαλος και κόκκινο πανί (αυτές οι ελληνικές παρομοιώσεις!). Τά βλέπω στο «διάλογο» (και πάλι καλά που υπάρχει).

Οι βετεράνοι άριστεροι που συνεχώς τούς κατηγορούμε για' αυτές τις διαμάχες είναι οι λιγότερο υπεύθυνοι. Κάτω από άλλες συνθήκες μεγάλωσαν, ώριμασαν, έχουν τά προσωπικά τους και τώρα τά μυαλά του δεν αλλάζουν. Καί φυσικό είναι καί σωστό τελικά. Οι νέοι φτάνει που αντί να παπαγαλίζουν τά σωστά (ή λάθη) των βετεράνων της ομάδας τους δεν κάθονται να δουλεύουν το ζωντανό και γεμάτο δίψα για πληροφόρηση μυαλό τους και να δούν: συμφέρει ο διάλογος ή όχι; Συμφέρει ή συνεργασία ή όχι;

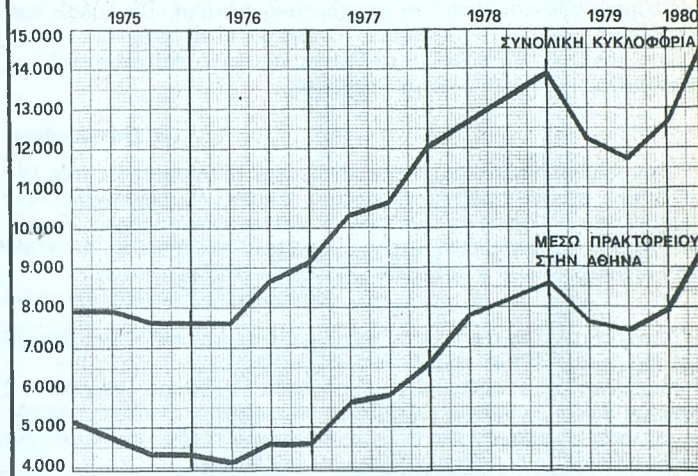
ΠΑΣΟΚ

Νά εκπροσωπείται τό ΚΚΕ πιο πολύ (άρθρα με την πολιτική του) αν καί τό ΚΚΕ έχει κατά κάποιο τρόπο αποκολληθεί μια αντι-ANTI πολιτική. Υπάρχουν όμως έγκυρες καί σοβαρές αναλύσεις, αλλά θά πρέπει να αποφεύγονται άρθρα δύσκολα. Παρόλα αυτά όμως σ'ας συγχαιρώ για την προσπάθειά σας. Κι ας τόν Φαράκο να φωνάζει.

ΚΚΕ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΕΣΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΤΟΥ «ΑΝΤΙ»

Στό βαθμό που τό περιοδικό κατορθώνει να σπάσει την κρούστα των πολιτικών προκαταλήψεων με τις όποιες είμαστε δεμένοι σαν λαός, όπωσδήποτε τό ANTI παίρνει ένα χαρακτήρα ανεξάρτητου περιοδικού της άριστεράς, χωρίς να κατωρθώνει να κρύψει πάντα τις όποιες συμπάθειές του σ' ένα συγκεκριμένο κόμμα της άριστεράς.

Έκεί είναι ή πηγή της Αλήθειας κι όχι στις επίσημες ανακοινώσεις-διακηρύξεις καί λοιπές μπλαμπλογίες τους για να μάθουμε τελικά, αυτοί οι κύριοι που διαφεντεύουν τά ιδανικά της δικαιοσύνης καί του σοσιαλισμού στον τόπο μας, τί καπνό φουμάρουν καί πώς τόν φουμάρουν.

ΚΚΕ

Τό «Αντί» αντιπροσωπεύει τόν μέσο τακτοποιημένο άριστερό, που ενώ στά λόγια αναγνωρίζει τις αντιφάσεις του συστήματος καί την ανάγκη ανατροπής του, μετατοπίζει την έπαναστατική πρακτική στο άπώτερο μέλλον. Αντίθετα, πελαγοδρομεί μέσα στην πολυφωνία της ελληνικής άριστεράς, καί φιλοξενώντας κάθε αντίθετη άποψη, μεγαλώνει τή σύγχυση που υπάρχει. Έκεί που πετυχαίνει είναι στην κάλυψη άνώδυνων γεγονότων όπου πάλι κυριαρχεί τό περιγραφικό στοιχείο, συνδυασμένο με «άποκλειστικές» ειδήσεις. Όλα κι όλα, κακό τό σύστημα, αλλά χειρότερο πράγμα να χάσουμε όσα κερδίσαμε με τόση δυσκολία τόσα χρόνια, τή βόλεψή μας, δηλαδή.

Ανεξάρτητος

Προτερήματα: Η έλευθερη διακίνηση ιδεών στο χώρο της άριστεράς. Η κριτική διερεύνηση των «κακώς έχοντων» δεξιά καί άριστερά.

Ελαττώματα: Ύψος συχνά δυσνόητο, εξεζητημένο, κάτι που νιώθω τόν πειρασμό να χαρακτηρίσω «λογιοτατισμό» της δημοτικής γλώσσας καί της πολιτικής/πολιτιστικής φρασεολογίας.

Ανήκω σ' ένα άπροσδιόριστο πολιτικό χώρο. Ας πούμε δεξιότερα όρίζομα από τό ΚΟΔΗΣΟ, περνά από τό ΠΑΣΟΚ καί φτάνω ως τό ΚΚΕεσ.

Προτερήματα: Διπλώνεται καί μεταφέρεται εύκολα. Μειονεκτήματα: Διατηρεί τούς τόνους. Πρόχειρο χαρτί καί τύπωμα (κιτρινίζει με τόν καιρό, ενώ τά άρθρα είναι για να κρατιούνται).

ΚΚΕεσ.

Προτερήματα: Πολυμορφία απόψεων.

Μειονεκτήματα: Χασοτική εικόνα της ελληνικής κοινωνίας – έλ-
λειψη κάποιων συνθετικής ματιάς. Θά 'πρεπε νά υπάρχουν σαφέ-
στερες πολιτικές τοποθετήσεις πάνω στά κεντρικά πολιτικά ζητή-
ματα από τή μεριά του περιοδικού, χωρίς αυτό νά αποκλείει δια-
τύπωση αντίθετων απόψεων σέ άρθρα.

Σοσιαλιστική Πορεία

Μ' ένοχλεϊ άφόρητα ή μπακαλική του «διαλόγου» στόν όποιο θά
'θελε κανείς νά συμμετάσχει τεκμηριωμένα, άν δέν ήξερε ή δέν
φοβόταν ίσοπέδωση τών απόψεών του μέσα σ' όλους αυτούς τούς
αυτοδιδάκτους «θεωρητικούς» κι αυτοεπιβεβαιωμένους «έπανα-
στάτες» όλων τών «άπόψεων»... πού όλη τους ή επιχειρηματολο-
γία συμπυκνώνεται μέσα στή μανιαϊστική διάκριση: οί «καλοί» του
ΚΚΕ και οί «κακοί» του ΚΚΕ.σ. ή τανάπαλιν είναι τραγωδία νά δια-
κρίνει κανείς τόση έλλειψη πολιτικής παιδείας και στοιχειώδους
ικανότητας νά σκεφτεί κάποιος κριτικά.

Β' Πανελλαδική

Τό κυριότερο προτέρημά του είναι κατά τή γνώμη μου, πώς δέν
είναι ένα στεγνό πολιτικό περιοδικό. Διαβάζεται ευχάριστα. Μού
άρεσει πού καλύπτει πολιτιστικά και καλλιτεχνικά θέματα. Έκείνο
πού λείπει είναι ή «μαχητικότητα». Θά 'θελα νά καλύπτει τόν χώρο
του έπαναστατικού Μαρξισμού, τόν όποιο σχεδόν άγνοει.

Έξωκοινοβουλευτική Άριστερά

Προτερήματα: ή σφαιρική – έστω και έπιφανειακή – ένημέρωση
γιά διάφορα «off the record» γεγονότα.

Μειονεκτήματα: πρώτο και κύριο – ή έμμνη σέ μιά άντιχουντική
γραμμή και συσπείρωση μέ συνεχή δημοσιεύματα γιά χουντικούς
κι άλλους τέτοιους λές και οί κομμουνιστές είναι καλύτεροι
(στούς τυφλούς δέν βασίλειει ό μανόφθαλμος).

Άδυνατεί νά κοιτάζει σέ βάθος πού όφειλεται ή κατάντια μας;
μόνο ή εφαρμογή της θεωρίας φταίει. Καί ή ίδια ή θεωρία; (Marx-
Lenin).

Άντιεξουσιαστής

Πρώτα-πρώτα είναι γελοίο γιά ένα περιοδικό της Άριστεράς νά
δημοσιεύει διαφημίσεις κρατικών φορέων (π.χ. Έθνική Τράπεζα),
άσχετα από τίς όποιες οικονομικές δυσχέρειες). Ακόμα, ή δημο-
σιογραφική κάλυψη γεγονότων του άντιεξουσιαστικού χώρου είναι
άνύπαρκτη. Τό ίδιο ισχύει και γιά τά φεμινιστικά σωματεία και γιά
τό κίνημα τών όμοφιλόφυλων (τί νά σημαίνει άραγε ή σιωπή σας
γιά τό τελευταίο;) καθώς και γιά τό μαθητικό κίνημα. Η κάλυψη
τών «έθνικών» θεμάτων είναι άσφυκτική.

Έξωκοινοβουλευτική Άριστερά

Φανερώνει τάσεις «έσωτερικισμού».

ΚΚΕ

Κλίνει πολύ πρός τό ΠΑΣΟΚ τελευταία.

ΚΚΕ

Νομίζω ότι γίνεται τό «μαντρί» τών «άποδιο-
πομπών τράγων» όλων τών σχημάτων της άρι-
στεράς. Θά βοηθούσε αρκετά λίγο περισσότερη
άντικειμενικότητα και προβολή τών κύριων σχη-
μάτων της άριστεράς.

ΚΚΕ

Προτερήματα: ύπευθυνότητα: επίσης χαρτί πού θυμίζει τό «φι-
λοκαλούμεν μετ' ευτέλειας» (δέν πειράζει πού τσαλακώνεται –
έγώ τό προσέχω)

Έλαττώματα: σέ πολλά άρθρα ύφος κουραστικό, πράγμα πού
άπομακρύνει τούς λιγότερο έγγράμτους. Άρα: προσπάθεια γιά
πιό άπλό ύφος. Μαζί μ' αυτά: Ακόμα περισσότερο γέλιο. Καί πέρα
άπ' αυτά: Ευχαριστώ.

Β' Πανελλαδική

Έλαττωμα (άναγκαστικό) ή πλεύση άνέμεσα σέ Συμπληγάδες.

ΚΚΕ.σ.

Πρώην συνεργάτης σας μού έχει πει ότι
τό ΑΝΤΙ «άγοράστηκε» από τό ΚΚΕ. Άληθεύει;

ΠΑΣΟΚ

Δίψας γιά κοπιλήμένα. Έντάξει, λοιπόν! «Είσαι μοναδικό κι άνε-
πανάληπτο».

ΠΑΣΟΚ

Εύχομαι στήν βιβλιοθήκη μου νά βάλω άλλους 10 τόμους του
ΑΝΤΙ και νά μ'ήν τό διαβάζω μόνον έγώ, αλλά και οί δικόι μου πού
είναι άγρότες.

ΚΚΕ.σ.

Κάνει κριτική στό ΚΚΕ.σ. διαστική, έπιδερμική και άστοχη.

ΚΚΕ.σ.

Προτερήματα: ή ξεκάθαρη πολιτική του τοποθέτηση μεταξύ της
δεξιάς του ΚΚΕ και της άριστεράς του ΠΑΣΟΚ, μέ όλίγην πορείαν
και όρισμένες εξάρσεις ΕΔΑϊτισμού. Γιά άλάτι, όρισμένα κινεζολα-
θανικά θέματα (Μή χάσουμε και τούς ΕΚΚΕ-ΠΠΣΠίτες).

Μειονεκτήματα: Δέν προσέξατε όσο έπρεπε τόν Γιαγκο. "Όχι τί-
ποτ' άλλο, αλλά νά μή στενοχωρούμε και τόν σύντροφο Σμίτ.

"Α, και κάτι ακόμα: ποίος είναι τέλος πάντων αυτός ό ΑΝΤΗΡΩΡ;
Και πού τά μαθαίνει όλα αυτά πού γράφει; Νά του πείτε νά προ-
σέχει, μή του κάνει φάκελο ό Άβέρωφ.

Β' Πανελλαδική

Τό ύποστηρίζω και τό αγοράζω πάντα και εύχομαι νά μήν κλείσει
γιάτί αλίμονό μας. Δέν υπάρχει και ύποκατάστατο.

ΚΚΕ

Πρόσκειται στους «έθνικοκομμουνιστές» – βλέπε ΚΚΕ.σ.

ΚΚΕ

"Εχω τήν έντύπωση ότι εκδίδεται από όμάδα πίεσης στό ΚΚΕ πού
σπούδασε μαρξιστικές έπιστήμες στή Δυτ. Εύρώπη (κύρια Παρίσι).

ΚΚΕ

Τό ΑΝΤΙ ταιριάζει στους μαρξιστές του ΠΑΣΟΚ και στους μή δο-
γματικούς κομμουνιστές

ΠΑΣΟΚ

... και γι' αυτό παρακαλώ όλους αυτούς πού λένε ότι κόβουν τό
ΑΝΤΙ γιά τήν Άντι-ΚΚΕ πολιτική του νά ξανασκεφτούν τήν άποψη
τους άν δέν θέλουν ή γκάμα τών ελληνικών περιοδικών νά κυριαρ-
χείται αλωνίως από περιοδικά του τύπου ΕΠΙΚΑΙΡΑ ή ΤΑΧΥΔΡΟ-
ΜΟΣ.

ΚΚΕ

Βρίσκεται στό χώρο της Άριστεράς πού μπορεί – ακόμα – νά
σκέφτεται.

ΚΚΕ.σ.

Τά άρθρα πού άρχίσατε γιά τό ΠΑΣΟΚ είναι καλά, αλλά νά συ-
νεχίσετε άν είναι δυνατόν, σέ κάθε τεύχος άρθρα προβληματι-
σμού, γιάτί σέ 1,2,3,5,6 χρόνια θά είναι κυθέρνηση, άρα θά πρέπει
νά του δοθεί ένας προσανατολισμός, στήν όργάνωση και στά μέλη
της Κ.Ε. νά μήν κάνει τά λάθη πού έκανε – και συνεχίζει νά κάνει –
τό ΚΚΕ και όλη ή δημοκρατική άντιπολίτευση.

ΠΑΣΟΚ

Είναι άριστερό φιλο«περιθωριακό».

ΠΑΣΟΚ

Η διεθνής πολιτική λείπει σχεδόν από τίς σελίδες του, μειονέ-
κτημα τών περισσότερων ελληνικών περιοδικών.

Τελευταία παρατήρηση: Άν τό νεοσύστατο περιοδικό σας δέν
συνδέεται μ' έναν μυστικό όμφάλιο λώρο (πρόσφατα ή Άιρανική
έπανάσταση έκλεισε μιά έφημερίδα, διότι ήταν όργανο χρηματο-
δοτούμενο από τόν Σιωνισμό και τή CIA) όπως πολλά του έσωτερι-
κού και έξωτερικού, και μπροστά στήν αλήθεια θέλει νά θυσιάσει
τά κέρδη, παίρνοντας σάν δική του ύπόθεση και ύποθήκη τήν
ύποστήριξη τών καταπιεζομένων μαζών της γής, τότε ή επιτυχία
δέν θ' άργήσει νά στέψει τίς ανθρώπινες προσπάθειές σας γιά τόν
καταδυναστευόμενο συνάνθρωπό σας.

ΚΚΕ

Βόσκει κάπου μεταξύ Β' Πανελλαδικής-«Άλτουσερικών»-Σ.σ.
Πορεία-ΠΑΣΟΚ-ΚΚΕ άριστερά- προσπάθοντας δέ νά φανεί ούδέ-
τερο βάζει και τσόντες γιά τό ΚΚΕ και τό ΚΚΕ.σ. (μέ τό όποιο πα-
λιότερα έρωτοτροπούσε). Γενικά κινείται στά πλαίσια μιάς άμφι-
σήτησης πρός τήν παραδοσιακή άριστερά και έπιφύλαξης πρός
τή νέα άριστερά (ΠΑΣΟΚ).

ΠΑΣΟΚ

Νά αναλάβει τό ΑΝΤΙ μιά κάποια πρωτοβουλία γιά τήν συσπει-
ρωση της ελληνικής άριστεράς.

ΚΚΕ

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΜΗΝΑ

ΜΕΛΠΩ ΑΞΙΩΤΗ

ΑΠΑΝΤΑ Γ' ΤΟΜΟΣ
ΧΡΟΝΙΚΑ

Απάντηση σε 5 ερωτήματα
Πρωτοφανείς 1886-1943
Οι Έλληνες φοροει της Ελλάδας
Αθήνα 1941-1943

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΕΔΡΟΣ

ΜΕΛΠΩ ΑΞΙΩΤΗ
ΧΡΟΝΙΚΑ ΑΠΑΝΤΑ Γ' ΤΟΜΟΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΤΟ
ΔΙΚΟ ΜΑΣ ΑΙΜΑ

ΠΕΖΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΕΔΡΟΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΤΟ ΔΙΚΟ ΜΑΣ ΑΙΜΑ
Πεζογραφήματα

ΜΗΤΣΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ

μικρό όργανο
γιά τόν έπαναπατρισμό

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΚΕΔΡΟΣ

ΜΗΤΣΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΙΚΡΟ ΟΡΓΑΝΟ ΓΙΑ
ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟ Μυθιστόρημα

ΠΑΛΑΤΙΝΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΣΤΡΑΤΩΝΟΣ

ΜΟΥΣΑ ΠΑΙΔΙΚΗ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

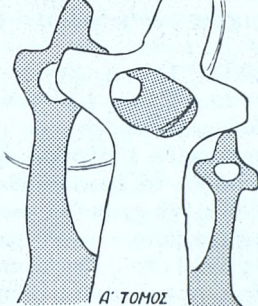
ΓΙΩΡΓΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

δίνει τρία ονόματα
του
Βασίλη Βασιλειάδη

ΚΕΔΡΟΣ/ΑΘΗΝΑ 1979

ΠΑΛΑΤΙΝΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ
ΣΤΡΑΤΩΝΟΣ ΜΟΥΣΑ ΠΑΙΔΙΚΗ
ΜΕΤ. ΓΙΩΡΓΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Α' ΤΟΜΟΣ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΤΡΙΤΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΚΕΔΡΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
ΠΟΙΗΜΑΤΑ (τόμος Α)

ARMENIA 1915

Zan-Mari Karzou

Μιά υποδειγματική
γενοκτονία

Κεδρος

ΖΑΝ - ΜΑΡΙ ΚΑΡΖΟΥ
ARMENIA 1915
Μιά υποδειγματική γενοκτονία

ΙΑΣΩΝ ΔΕΙΛΙΝΟΣ

ΕΝΥΔΡΕΙΟ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΚΕΔΡΟΣ

ΙΑΣΩΝ ΔΕΙΛΙΝΟΣ
ΕΝΥΔΡΕΙΟ (Ποιήμ.)

ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

ΥΔΡΟΒΙΟ ΣΩΜΑ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΚΕΔΡΟΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΙΑΝΝΑΡΗΣ
ΥΔΡΟΒΙΟ ΣΩΜΑ (Ποιήμ.)

ΡΕΑ ΓΑΛΑΝΑΚΗ

ΤΟ ΚΕΪΚ

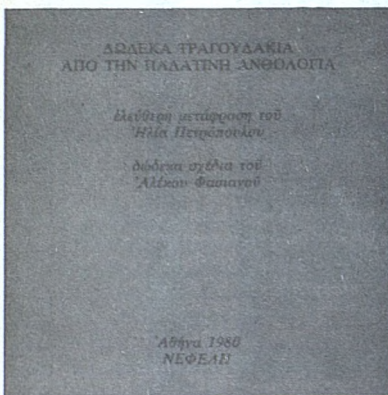
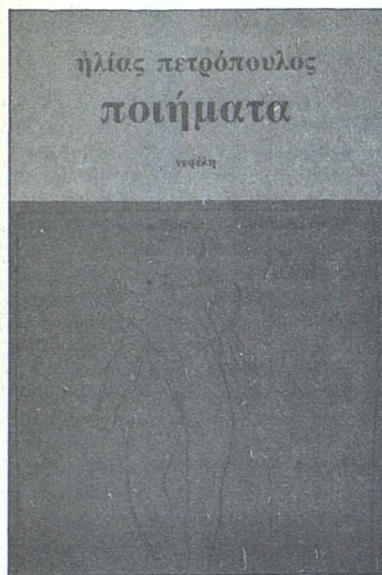
ΚΕΔΡΟΣ

ΡΕΑ ΓΑΛΑΝΑΚΗ
ΤΟ ΚΕΪΚ

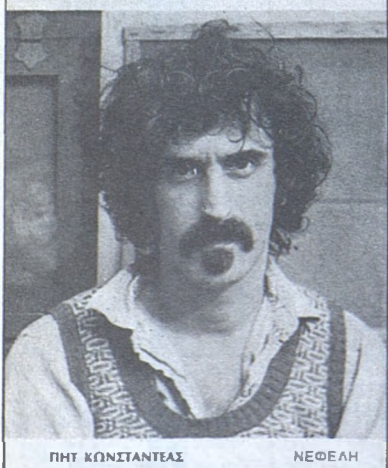
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΕΔΡΟΣ

Πανεπιστημίου 44 - Τηλ: 3615.783

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΦΕΛΗ

frank zappa

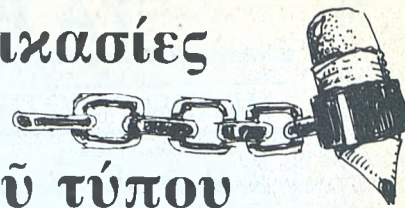

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΦΕΛΗ

Σόλωνος 94, τηλ. 3607744

ΚΡΙΣΗ ΜΕ ΥΠΟΤΡΟΠΕΣ ΣΤΗΝ Ε.Σ.Η.Ε.Α.

Οί άνοιχτές διαδικασίες έξασφαλίζουν τήν έλευθερία του τύπου

του Νικηφόρου Άντωνόπουλου

ΠΡΙΝ από πέντε μήνες και από τīs ίδιες στήλες του «Άντί», είχαμε επισημάνει τή σοβαρή κρίση πού σοδεΐ στους κόλπους τής Ένωσης Συντακτών και τονίζαμε τήν ανάγκη νά αναληφθεί μιά έξυγιαντική προσπάθεια στο χώρο του Τύπου και τών μέσων μαζικής ενημέρωσης, γενικότερα, από τό σύνολο τών δημοκρατικών προοδευτικών δυνάμεων τής

Η ΠΡΟΣΦΑΤΗ Γενική Συνέλευση, πού συγκάλεσε τό Δ.Σ. τής ΕΣΗΕΑ, μέ άφορμή τήν ίδρυση και λειτουργία ενός ιδιωτικού Πρακτορείου Ειδήσεων, ήταν μιά εύκαιρία ακόμη νά διαπιστωθεί ή άδυναμία του Δ.Σ. νά χειριστεί σωστά και άποτελεσματικά κάτρια προβλήματα τής λειτουργίας του Τύπου, όπως επίσης και ή άδυναμία μιάς συνολικής θετικής παρέμβασης από τό λεγόμενο χώρο τής συνδικαλιστικής αντιπολίτευσης - μέ όρισμένες εξαιρέσεις - για τό ξεπέρασμα τεχνητών, σέ μεγάλο βαθμό, πολώσεων και εντόνων αντιπαράθεσεων μεταξύ τών δημοσιογράφων κατά έφημερίδες και ρεπορτάζ, πού έχουν καλλιεργηθεί σέ μεγάλο βαθμό από τήν ήγετική ομάδα του Δ.Σ. τής Ένωσης, αλλά και από τήν πλευρά όρισμένων ομάδων ή «τράστ», για καθαρά ψηφοθηρικούς σκοπούς, μπροστά στις άρχαιρείς πού αναμένονται.

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ενός ιδιωτικού Πρακτορείου Ειδήσεων, άποτελεί κάτι τό καινούριο για τή χώρα μας, ή όποία δέδια δέν μπορούσε νά άποφύγει τήν πορεία πρός τή δημιουργία ισχυρών συγκροτημάτων και στο χώρο τών μέσων ενημέρωσης - πορεία αναπόφευκτη στα πλαίσια μιάς καπιταλιστικής κοινωνίας, ιδιαίτερα στή σημερινή φάση τής τεχνολογικής επανάστασης πού πραγματοποιείται στον Τύπο.

ΚΙ ΟΣΟ κι αν ή πορεία αυτή έντείνει τά φαινόμενα χειραγώγησης του κοινού, μέσα από κατευθυνόμενες πληροφορίες, όπωσδήποτε δέν αντιμετώπιζεται τό φαινόμενο μέ προσφυγή σέ «κινδυνολογίες» ή βαρύγδουπες καταγγελίες τών «κακών μονοπωλίων», ούτε πολύ περισ-

δημοσιογραφίας πού έχουν επίγνωση τής κρίσης.

ΣΤΟ διάστημα αυτό, όρισμένα γεγονότα ήρθαν νά δώσουν μεγαλύτερη άκόμη διάσταση στήν κρίση και νά κάνουν πιο επείγουσα τήν άνάγκη κινητοποίησης τών δυνάμεων εκείνων πού ενδιαφέρονται για μιά πραγματική ανανέωση στή λειτουργία και δομή τής Ένωσης Συντακτών.

σότερο μέ τήν αξίωση επιβολής «συντεχνιακών φραγμών».

ΑΝΤΙΘΕΤΑ, πιστεύουμε ότι ή δημιουργία του Πρακτορείου Ειδήσεων θά έπρεπε νά άποτελέσει άφορμή για τό Δ.Σ. τής ΕΣΗΕΑ νά προχωρήσει σέ μιά σοβαρή μελέτη τών νέων συνθηκών πού δημιουργούνται για τόν Τύπο. Κάτι, δέδια, πού συνεπάγεται και επισήμανση τών συνθηκών κάτω από τīs όποιες λειτουργεί σήμερα ό Τύπος στήν Ελλάδα, του ρόλου τών μέσων μαζικής ενημέρωσης, τών λεγόμενων Γραφείων Τύπου τών ύπουργείων και τών διαφόρων Όργανισμών, τών ξένων είδησεογραφικών πρακτορείων κλπ.

ΚΑΙ θά περίμενε κανείς από τό Δ.Σ. νά σπεύσει στήν κατοχύρωση τών εργαζομένων στις έφημερίδες συντακτών πού διακινδυνεύουν καθημερινά τή θέση τους μέσα στον άγριο ανταγωνισμό πού επικρατεί και τīs αξιώσεις πού προβάλλονται πρός τούς συντάκτες άκριδώς λόγω του ανταγωνισμού - για νά μή μιλήσουμε, δέδια, για κατοχύρωση γνώμης και ελεύθερης άποψης τών συντακτών απέναντι στις κάθε λογής σκοπιμότητες - επιχειρηματικές, πολιτικές, κομματικές - μέ τīs όποιες δρίσκεται κάθε στιγμή αντιμετώπος ό δημοσιογράφος.

ΚΑΙ, δέδια, θά περίμενε κανείς από τό Δ.Σ. νά σπεύσει στήν κατοχύρωση τής θέσης τών εργαζομένων συντακτών στις έφημερίδες - θέση πού διακινδυνεύεται καθημερινά μέσα στον άγριο ανταγωνισμό πού επικρατεί και τών αξιώσεων πού προβάλλονται πρός τούς συντάκτες άκριδώς λόγω του ανταγωνισμού - για νά μή μιλήσουμε, δέδια, για κατοχύ-

ρωση γνώμης και ελεύθερης άποψης των συντακτών απέναντι στις κάθε λογής σκοπιμότητες - επιχειρηματικές, πολιτικές, κομματικές - με τις όποιες βρίσκεται κάθε στιγμή αντιμέτωπος ο δημοσιογράφος.

ΘΑ ΗΤΑΝ εκτός πραγματικότητας βέβαια, αν ισχυριζόταν κανείς, ότι όλ' αυτά τ' προβλήματα έχουν λυθεί εκτός Ελλάδος κι απομένει η επίλυσή τους μόνο στη χώρα μας. Θά είχε, όμως, την αξίωση νά περιμένει από τό συνδικαλιστικό φορέα των δημοσιογράφων τουλάχιστον ένα πρώτο προβληματισμό, για μία θεωρητική έστω αντιμετώπισή τους.

ΑΝΤΙ γι' αυτό, τό Δ.Σ. της ΕΣΗΕΑ εμφανίστηκε στη Γενική Συνέλευση, με μία - άσυνήθιστη για την ιστορία του... - όμοφωνία, νά πλειοδοτεί, καθαρά για λόγους προεκλογικής προπαγάνδας, σέ «κινδυνολογία» και άοριστολογία περί «προασπίσεως της ελευθεροτυπίας» πού «κινδυνεύει από τό ιδιωτικό Πρακτορείο» και τ' «μονοπώλια»...

ΤΟ ΠΡΑΓΜΑ είναι άρκετά περίεργο, αν λάβει κανείς υπόψη του μερικά γνωστά στοιχεία όπως:

- "Ότι ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της ΕΣΗΕΑ είναι και διευθυντής του κρατικού «Αθηναϊκού Πρακτορείου Ειδήσεων». Ένός οργανισμού δηλαδή πού έχει την αποκλειστικότητα για την Ελλάδα - με άλλα λόγια, τό μονοπώλιο - της διανομής των τηλεγραφημάτων των ξένων είδησεογραφικών πρακτορείων και πού άσκει - όχι αποκλειστικά πλέον... - τό έργο της προβολής του κυβερνητικού έργου, τόσο στο έσωτερικό, όσο και στο έξωτερικό...

- "Ότι τό Δ.Σ. στο σύνολό του, ουδέποτε έχει διατυπώσει έστω και μία διαμαρτυρία για την βάνανυση προσβολή πού υφίσταται καθημερινά η ελευθεροτυπία από την ΕΡΤ και την ΥΕΝΕΔ...

- "Ότι η ύπαρξη και ο τρόπος λειτουργίας των λεγόμενων «Γραφείων Τύπου», όπως και τ' ά διάφορα «τράστ» κατά ύπουργεία και τομείς ρεπορτάζ, άπαγορεύουν ουσιαστικά την ελεύθερη προσέγγιση προς τις είδησεις και τις πηγές τους, πού αποτελει και την ουσία της ελευθεροτυπίας.

ΑΛΛΑ, αυτή είναι ή μία πλευρά του ζητήματος.

Η ΑΛΛΗ, άφορά όρισμένους «παράγοντες» της λεγόμενης αντιπολίτευσης, πού είτε μέσα στο Δ.Σ., είτε έξω από αυτό ταυτίστηκαν με τις θέσεις της πλειοψηφίας του Συμβουλίου, χωρίς νά δείξουν οποιαδήποτε άλλη διάσταση του προβλήματος ή μία άλλη προοπτική θετικής παρέμβαςης και δράσης.

ΚΑΙ είναι χαρακτηριστικό άπ' αυτή την άποψη, τό γεγονός ότι νέο έντυπο πού φιλοδοξεί «νά εκφράσει» την συνδι-

καλιστική αντιπολίτευση, είχε για κύριο θέμα του τό νέο πρακτορείο και τις «όλέθριες συνέπειές του», ταυτιζόμενο έτσι με την πλειοψηφία του Δ.Σ. παραμονές Γενικής Συνέλευσης, πού όπως άποδείχτηκε, δέν αποτελούσε παρά έναρξη του προεκλογικού άγώνα της παράταξης του κ. Αναστασόπουλου.

ΘΑ ΧΡΕΙΑΖΟΤΑΝ κανείς πολύ χώρο για νά παρουσιάσει την εκπληκτική επιχειρηματολογία των συντακτών του άρθρου. Ίσως άρκει νά σημειώσουμε, ότι οι καλοί αυτοί άνθρωποι κατορθώνουν με μία άνετη «μαρξιστική ανάλυση» νά καταδικάσουν ακόμη και τή... φωτοσύνθεση, σαν κακό προϊόν, των κακών μονοπωλίων, λησμονώντας ότι τό έντυπό τους βγαίνει σέ... φωτοσύνθεση!

ΩΣΤΟΣΟ, δέν είναι μόνο τό περιεχόμενο του έντύπου, πού μπορεί νά προκαλέσει αντιρρήσεις. Τό ουσιαστικό είναι ο τρόπος της έκδοσής του.

ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ πού από όλο και εύρύτερες δυνάμεις της δημοκρατικής αντιπολίτευσης στο χώρο των δημοσιογράφων διαπιστώνεται ή ανάγκη μιάς συσπείρωσης όλων των αντιτιθεμένων στη σημερινή διοίκηση της ΕΣΗΕΑ, είναι άπαράδεκτο, άποτελεί έλλειψη ευαισθησίας στην τήρηση βασικών δημοκρατικών διαδικασιών, τό νά περιορίζεται ή έκδοση ενός έντύπου πού θέλει νά εκφράσει τό σύνολο της αντιπολίτευσης σέ μία ομάδα, ή όποία επιλέχτηκε μέσα από άλλες κλειστές διαδικασίες.

ΕΙΝΑΙ γνωστό πώς στο χώρο της συνδικαλιστικής αντιπολίτευσης έχουν άρχισει εδώ και άρκετό καιρό όρισμένες συνεννοήσεις με στόχο τή συσπείρωση αυτού του χώρου.

ΑΛΛΟ τόσο, όμως, είναι γνωστό, πώς διατυπώθηκαν συγκεκριμένες αντιρρήσεις για τή μεθοδολογία πού ακολουθήθηκε και πού είχε σαν άποτέλεσμα οι συνεννοήσεις αυτές νά περιοριστούν όλο αυτό τό διάστημα σέ όρισμένο μόνο κύκλο και άριθμό ατόμων.

ΕΙΝΑΙ φανερό ότι ή διαδικασία αυτή δέν μπορεί νά συνεχιστεί άλλο. Έχουν διατυπωθεί προτάσεις νά άνοιξουν άμέσως οι συζητήσεις προς όλες τις κατευθύνσεις, έτσι ώστε μέσα από άνοιχτές και δημοκρατικές διαδικασίες νά διαμορφωθούν οι θέσεις πάνω στις όποιες μπορεί νά στηριχθεί μία νέα συνδικαλιστική αντίληψη για τό ξεπέραςμα της σημερινής κατάστασης πού επικρατεί στην ΕΣΗΕΑ.

ΚΑΙ είναι ακόμη φανερό, πώς μόνο μέσα από τέτοιες διαδικασίες κι άφού έχουν διατυπωθεί οι κοινά άποδεκτές θέσεις, μπορεί νά γίνει ή επιλογή των ατόμων εκείνων πού θά εκφράσουν την εύρύτερη δημοκρατική συσπείρωση.

ΚΑΘΕ άλλη διαδικασία δέν μπορεί νά εκφράζει τό σύνολο των αντιπολιτευόμενων δυνάμεων. Πολύ περισσότερο, δέν μπορεί νά τούς δεσμεύει.

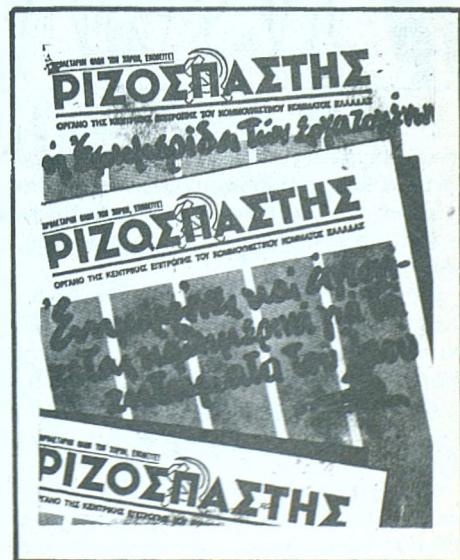
ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ

ΛΙΛΙΚΑ ΝΑΚΟΥ

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΜΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥ

ΔΩΡΙΚΟΣ

Ζαν-Πωλ Σαρτρ

του Δομίνικου Μπάκου

Ο θάνατος μιᾶς «αίρετικής» προσωπικότητας, πού ἔχει σημαδέψει τήν ἐποχή, δίνει τήν εὐκαιρία καί δημιουργεῖ τήν ὑποχρέωση γιά μιὰ τεράστια ἐπιχείρηση ἐξομάλυνσης. «Ἀνεύθυνοι καί ἐπικίνδυνοι», οἱ «ἄκραιοι» ἀμφισβητιές μεταβάλλονται, μόλις πάψουν νά ὑπάρχουν (κι ἐπομένως νά ἀμφισβητοῦν) σέ φορεῖς τῆς κοινωνικῆς συναίνεσης καί ὁ θρῆνος γιά τό χαμό τους εἶναι κοσμικότερα πάνδημος.

Ἔτσι κι ὁ Σάρτρ... Ἐκφραστὲς τοῦ συστήματος πού ἀντιμετώπισαν οἱ μαθητὲς του πάνω στὰ ὁδοφράγματα, σάν τόν κ. Ζισκάρ ντ' Ἐστέν, πολιτικάντηδες μεταρρυθμιστές, πού μιὰ ὁλόκληρη ζωὴ τοὺς περιφρονοῦσε, σάν τόν Μιτεράν, στυγνοὶ γραφειοκράτες, πού τόν ἀντιμετώπισαν πάντα, στήν καλύτερη περίπτωση, μέ ἀπόλυτη δυσπιστία, στή χειρότερη, μέ μίσος, ἐνώθηκαν σ' ἓνα χορὸ βαρυνθενούντων γύρω ἀπὸ τό νεκρὸ πιά φιλόσοφο, πού ὁ Μαρκούζε εἶχε ὀνομάσει «παγκόσμια συνείδηση».

Ὁ Ζάν-Πώλ Σάρτρ πέθανε τὴν Τρίτη 15 τοῦ Ἀπριλίου στὴς ἐννιά, σέ ἡλικία ἐβδομήντα τεσσάρων ἐτῶν. Ἀφήνει πίσω του πενήντα διβλία πού ἔχουν μεταφραστῆι σέ 28 γλώσσες καί πού ἀνήκουν σέ διάφορα εἶδη λόγου: τό φιλοσοφικὸ δοκίμιο, τό θέατρο, τό μυθιστόρημα, τὴ λογοτεχνικὴ κριτικὴ καί τὴν πολιτικὴ ἀρθρογραφία.

Τό κυριότερο ἔργο του, πού σημάδεψε μιὰ ὁλόκληρη γενιά εἶναι τό «Μηδέν καί τό Εἶναι» πού κυκλοφόρησε τό 1943. Ἐμπνευσμένο σέ μεγάλο βαθμὸ ἀπὸ τὸ Γερμανὸ φαινομενολόγο Husserl, προσπαθοῦσε νά ἀμφισβητήσει τὸ θετικισμό πού κυριαρχοῦσε τόσο στὸ ἔργο τῶν Μαρξιστῶν, ὅσο καί σ' ἐκεῖνο ὅσων δέν ἦταν Μαρξιστές, σ' ὅλο τό πρῶτο μισὸ τοῦ 20ου αἰώνα.

Ὁ ἄνθρωπος δέν ἦταν δυνατό νά γίνεῖ ἓνα «ἐπιστημονικὸ» ἀντικείμενο τῆς φιλοσοφικῆς σκέψης, γιατί ἡ δραστηριότητά πού μᾶς κάνει γνωστὸ τὸν περίγυρο συνδέεται ἀρρηκτα μέ τὴ

γνώση πού τελικὰ ἀποκτοῦμε. Ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι πράγμα καί ἡ ἐπιστημονικὴ σκέψη πού τόν ἀφορᾷ πρέπει νά εἶναι σέ θέση νά σκεφτεῖ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ της.

Πρέπει λοιπὸν νά ἐπιστρέψουμε στὰ ἀφελή διώματα, στὰ φαινόμενα, σ' ὅτι εἶναι ἐμφάνιση κι ἐκεῖ νά ἐγκαταστήσουμε τὴ σκέψη μας. Ἡ συνείδηση γίνεται λοιπὸν ἡ βάση κάθε ἐμπειρίας, ἀκόμα καί τῆς ἐπιστημονικῆς. Αὐτὴ ἡ ἀρχικὴ ὑπόθεση ἀπομάκρυνε τὸν Σάρτρ καί ἀπὸ τοὺς μαρξιστές καί ἀπὸ τὴ ψυχχαναλυτικὴ σχολή.

Ἡ συνείδηση δέν εἶναι λοιπὸν ἓνας κενὸς χώρος ὅπου ἐγγράφονται ἰδέες καί παραστάσεις, ἀλλὰ ἓνα σύνολο συνειδητῶν πράξεων πού ὑπάρχουν πάντα «αὐτὲς καθ' ἑαυτὲς» καί «γιά τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ τους». «Κάθε συνείδηση» μᾶς λέει ὁ Σάρτρ «εἶναι συνείδηση κάποιου πράγματος». Δέν μένει ἔτσι κανένας χώρος γιά τό «φροῦδικὸ ὑποσυνειδητό».

Ἀφοῦ ὅμως ἡ συνείδηση «αὐτὴ καθ' ἑαυτή» δέν εἶναι τίποτα, ὁ ἄνθρωπος δέν ἔχει ἄλλη «φύση» ἀπὸ ἀκριβῶς αὐτὴν τὴν ἀνυπαρξία «φύσης». Ἀντίθετα, πρέπει συνεχῶς νά δημιουργεῖ τὸν ἑαυτὸ του μέ τὴ ζωὴ καί τὶς πράξεις.

Στὸν ἄνθρωπο μόνο – ἀπὸ ὅλα τὰ ὄντα – ἡ ὑπαρξὴ προηγείται τῆς οὐσίας καί διαμορφώνει τό εἶναι. Ἀπ' αὐτὴν τὴν προνομιακὴ ἀντιμετώπιση τῆς ὑπαρξὸς, ὀγαίνει καί ἡ λέξις ὑπαρξισμός.

Βέβαια, ἡ πηγαία αὐτὴ ὑπαρξιακὴ ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου δέν σημαίνει ὅτι ὅποιος θέλει μπορεῖ νά κάνει ὅπου θέλει ὅτι-δήποτε θέλει. Πέρα ἀπὸ τὶς τερατολογίες πού ἐνέπνευσε ἡ σκέψη τοῦ Σάρτρ, ἀναγνώριζε τὴν ὑπαρξὴ ἑνὸς συνόλου ἐξωτερικῶν δεδομένων πού τὰ ὀνόμαζε, «ἡ κατάσταση».

Ὅμως ἡ κατάσταση δέν ἀποτελεῖ ἓναν ἀξεπέραστο φραγμὸ γιά τὴν ἀνθρώπινη ἐλευθερία. Ὑπάρχει καί ἀποκτᾷ τὴν μία ἢ τὴν ἄλλη διάσταση, ἀνάλογα μέ τὸ εἶδος τῶν ἀξιών πού ἐπενδύονται σ' αὐτὴν ἀπὸ τὴν ἐλευθερία. Καὶ βέβαια, δέν ἐπιτρέπονται ὅλα, γιατί ἡ ἐλευθερία τοῦ ἄλλου συνιστᾷ τὸν ἀντικειμενικὸ φραγμὸ γιά τὴ δικιά μου πρωτοβουλία ἢ ἀδράνεια.

Ὁ ἄλλος ἀποτελεῖ ἐπίσης τὸν πιὸ μεγάλο κίνδυνο γιά τὴν ἐλευθερία μου: «εἶναι ἡ κόλαση. Μέ πραγματοποιεῖ μέ τό κοίταγμα του, μοῦ ἐπιβάλλει ἓνα νόημα, στερεοποιεῖ τὴν ἐλευθερία μου. Κι ἐγὼ μέ τὸν ἴδιο τρόπο τὸν ἀπειλῶ...

Νά λοιπὸν τὸ κύριο περιεχόμενο αὐτῆς τῆς σκέψης πού ἀναζωογόνησε τὴ φιλοσοφία καί τὴν ἄνοιξε πρὸς τὸ πεζοδρόμιο, τὴν αἶθουσα χοροῦ, τὸ ὁδόφραγμα καί τὸ ἐργαστάσιο, τοὺς ἀπελευθερωτικούς ἀγῶνες τῶν λαῶν τῆς περιφέρειας.

Τό τεράστιο ἔργο πού ἀκολουθεῖ καί περιβάλλει αὐτὸν τό φιλοσοφικὸ ἄξονα ἔχει μείνει, σέ μεγάλῳ βαθμῷ, ἀτέλειωτο.

Φράσεις του Σάρτρ

«Η διάθεση νά γράφεις καλύπτει μία ἄρνηση τῆς ζωῆς»
(Οἱ Λέξεις)

«Ἄν ὁ Θεός ὑπάρχει, ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι τίποτα. Ἄν ὑπάρχει ὁ ἄνθρωπος...»
(Ὁ Διάβολος καί ὁ καλός Θεός)

«Κάθε λάθος μου ἐγίνε γιατί δέν ἤμουν ἄρκετά ριζο-
σπαστικός»
(Καταστάσεις Χ)

«Δέν ἄρκεῖ νά πεθαίνεις. Πρέπει νά πεθάνεις στήν ὥρα
σου»
(Οἱ Λέξεις)

«Ὅσο πῖο παράλογη εἶναι ἡ ζωή, τόσο πῖο λίγο ὑποφερ-
τός εἶναι ὁ θάνατος»
(Οἱ Λέξεις)

Δέν ἔγραψε οὔτε τὸ δεύτερο τόμο τῆς «Κριτικῆς τοῦ διαλεκτι-
κοῦ λόγου», οὔτε τὴν ἠθική πού ἐπρόκειτο νά συνοδεύσει τὸ
«Μηδέν καί τὸ Εἶναι». Δέν ἄρχισε κἀν τὸ μεγάλο του ἔργο
πάνω στή ψυχή, καί τὸ μνημειώδες ἔργο του πάνω στοῦ Φλωμ-
πέρ ταλαιπώρησε τίς τελευταῖες του ἡμέρες.

Ὅμως, μιά ἀπόλυτη δυναμική συνέπεια διατρέχει ὅλα αὐτά
τά κομμάτια δημιουργίας, ὅσο τεράστιες κι ἂν εἶναι οἱ ἐσωτε-
ρικές τους ἀντιφάσεις καί σπαρακτικές οἱ προσαρμογές πρὸς
τίς ἀλλαγές τοῦ ἔξω κόσμου: ἡ ἀναζήτηση τῆς ἐλευθερίας καί
τῆς ἀλήθειας, μέσα ἀπὸ τὴν ὑπαρξιακή πραγματώση.

Κι ἀκόμα μὲ ἀπόλυτη συνέπεια «ἔζησε ὅπως σκεφτόταν» ὁ
Σάρτρ σ' ἓνα αἰῶνα πού εἶδε χιλιάδες διανοούμενους νά ὑπο-
κύπτουν καί «νά σκέφτονται ὅπως ζοῦσαν». Διστάζει ἀνάμεσα
σὴν συνοδοιπορία τοῦ Καμὺ καί τοῦ Πικασό καί τὴν ἀνατρε-
πτική ἀνάλωση στοῦ καθημερινό τοῦ Μπορίς Βιάν. Δοκιμάζεται
στό ἓνα καί στοῦ ἄλλο, ἀλλά τὸ 1956, αὐτός πού εἶχε ἀγωνιστεῖ
γιά τὴ σωτηρία τῶν Ρόζεμπεργκ καί εἶχε ἐκλεγεί ἀντιπρόεδρος
τοῦ Γαλλοσοβιετικοῦ σύνδεσμου δέν ἀνέχεται τὴν εἰσβολή στήν
Οὐγγαρία καί κόβει κάθε σχέση μὲ τὸ Κ.Κ.Γ. Ἀμέσως μπαίνει
στόν ἀγώνα γιά τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Ἀλγερίας. Ἀρνεῖται τὸ
Βραβεῖο Νόμπελ τὸ 1964 καί παίρνει μέρος μαζί μὲ τοὺς φοι-
τητές στήν κατάληψη τῆς Σορβόνης τὸν Μάη τοῦ 1968. Ἀπὸ
ἐκεῖ καί πέρα ταυτίζεται μὲ τὸ κίνημα τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς
μέχρι νά χάσει ὀριστικά τὴν ὄρασή του, πρὶν ἀπὸ τέσσερα χρό-
νια περίπου. Ἀλλά καί στίς διαπροσωπικές του σχέσεις – σχέ-
σεις κατ' ἐξοχή πολιτικές – εἶχε ἀγωνιστεῖ γιά νά διατηρήσει μὲ
τὴ Σιμόν ντέ Μπωβουάρ – τὸν «Κάστορα» τῶν ἀφιερώσεών
του – μίαν ἐλεύθερη, θερμή καί ἀνοιχτὴ ἐρωτική σχέση.

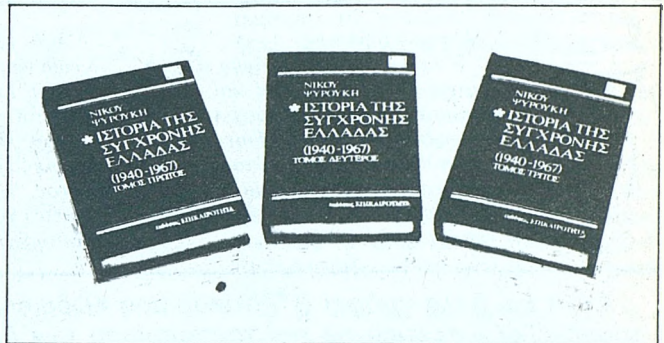
Ἔτσι ἔζησε μέχρι νά γεράσει, «πεθαίνοντας σέ μικρές δό-
σεις» αὐτός πού ἔγραψε: «Ὅπως καί νά 'ναι, δέν εἶμαι ὑπο-
χρεωμένος νά ἀσχολοῦμαι μὲ τίς κρίσεις, πού θά ἐκφραστοῦν
στό μέλλον γιά τὸ ἔργο μου, γιατί δέν μπορῶ νά τίς ἐπηρεάσω
μὲ κανένα τρόπο. Ἡ τέχνη δέν εἶναι δυνατό νά περιοριστεῖ σέ
ἓνα διάλογο μὲ τοὺς νεκροὺς καί μὲ τοὺς ἀνθρώπους πού δέν
γεννήθηκαν ἀκόμα: βλέπω σ' αὐτὴν τὴν ἰδέα ἓνα τελευταῖο
ὑπόλοιπο τῆς χριστιανικῆς πίστης στήν ἀθανασία... Οἱ νεκροὶ
ἐνεργοῦν ἀκόμα γιά λίγο σάν νά ζοῦσαν. Ἐνα χρόνο, δέκα
χρόνια, πενήντα χρόνια, ἴσως, μιά πεπερασμένη περίοδο πάν-
τως καί κατόπιν τοὺς θάβουν γιά δεύτερη φορά. Αὐτὴ τὴ μέ-
τρηση προτείνουμε στοῦ συγγραφέα: ὅσο τὰ διβλία του θά προ-
καλοῦν τὸ θυμὸ, τὴν ὀργή, τὴν ἐνόχληση, τὴ ντροπή, τὸ μῖσος,
τὴν ἀγάπη ἀκόμα κι ἂν δέν εἶναι πιά παρά μιά σκιά, θά ζεῖ.
Μετά, ὁ κατακλυσμός. Ὑποστηρίζουμε μίαν ἠθική καί μιά τέ-
χνη τοῦ πεπερασμένου».

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 1940-1967

Τοῦ ΝΙΚΟΥ ΨΥΡΟΥΚΗ (Τόμοι 3, Ἄδετοι)

Δρχ.

1. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (Α') 300
2. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (Β') 300
3. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (Γ') 300

* Μία μοναδική ἱστορία γραμμένη ἀπλά κι
ἀντικειμενικά γιά τὴν πῖο πολυτάραχη περίοδο
τοῦ ἔθνους μας. Στους 3 αὐτοὺς τόμους ὁ
ἀναγνώστης διακρίνει σέ βάθος ὅλη τὴν ἀλήθεια
γιά τὰ γεγονότα πού τὴν συνθέτουν.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 1 ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ. 3636083 - 3607382.

... Ο ΚΥΡΙΟΣ ΝΕΟΚΛΗΣ ΑΠ' ΤΟ ΜΠΡΑΧΑΜΙ
ΜΑΣ ΕΙΠΕ...

... ΣΤΗ ΤΑΒΕΡΝΑ
ΦΕΙΝΑΛΕΩΝ
ΤΡΩΤΕ
ΠΑΝΤΑ
ΚΑΛΑ.

ΕΙΜΑΣΤΕ ΑΝΟΙΧΤΑ 8:30 → 1:30
ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 152 τηλ. 6440945

τοῦ ΑΤΡΕΟΝ

Η ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΜΑΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

- Πόσο προοδευτικές εἶναι οἱ προοδευτικές
δυνάμεις στήν Ἑλλάδα;
- Τί πρέπει νά κάνει ἡ νεολαία σήμερα;
- Τό βιβλίο πού εἰσχωρεῖ στά ἄδута κάθε εἶδους
πολιτικοῦ κατεστημένου

ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ, ἢ, «ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ» ΤΗΛ. 36.145.36

ΤΕΙΛΑΡΤΗ
ΕΚΔΟΣΗ

Γυναικείες οργανώσεις και φεμινιστικό κίνημα

της Έλσας Θεοφυλάκτου

Αστικός Κώδικας:

«Αρθρον 1387: Ο άνηρ είναι η κεφαλή της οικογενείας και αποφασίζει περί παντός, τι αφορά τόν συζυγικόν δύν, ενόσω ή απόφασις αυτού δέν παρίσταται ως κατάχρησις δικαιώματος.

Αρθ. 1388: Η γυνή λαμβάνει τό επώνυμον του άνδρός.

Αρθ. 1389: Η γυνή έχει τήν διεύθυνση του συζυγικού οίκου.

Αρθ. 1398: Ο άνηρ φέρει τά δάρη του γάμου.

Αρθ. 1500: Ο πατήρ έχει τήν πατρική εξουσία επί του ανηλίκου τέκνου. Εάν ο πατήρ αδυνατεί ν' ασκήσει ταύτην αναπληροί αυτόν ή μήτηρ».

ΑΥΤΑ και άλλα γράφει ο Αστικός μας Κώδικας. Τό σχέδιο της επιτροπής Γαζή σχετικά μέ τήν τροποποίηση των άρθρων αυτών, όπως είναι γνωστό, δέν έχει προωθηθεί ακόμα. Και όμως χιλιάδες συζητήσεις και αγώνες έχουν γίνει σέ όλον τό κόσμο γιά τήν ισότητα των δύο φύλων.

ΤΟ ΝΑ γεννηθείς γυναίκα εξακολουθεί και σήμερα νά σημαίνει καταπίεση. Όπου υπάρχει φτώχεια, είναι οι γυναίκες εκείνες πού υποφέρουν περισσότερο. Όπου υπάρχει προκατάληψη, είναι οι γυναίκες πού σηκώνουν τό βαρύτερο φορτίο. Σέ όλες σχεδόν τίς χώρες οι γυναίκες κερδίζουν λιγότερα χρήματα από τους άνδρες συναδέλφους τους. Στόν Τρίτο Κόσμο, οι γυναίκες συμβάλλουν κατά τουλάχιστον 50% στήν παραγωγή τροφίμων. Στήν Αφρική 60% έως 80% των γεωργικών εργασιών γίνονται από γυναίκες και όμως είναι καταπιεσμένες.

ΤΟ πρόβλημα της πολύπλευρης καταπίεσης της γυναίκας, είναι οξύ και άρχισε νά προβάλλεται και στή χώρα μας. Οι γυναίκες σήμερα άμφισβητούν τίς πατριαρχικές αξίες. Άρνούνται νά παίξουν τόν ρόλο «της καλής μητέρας και συζύγου» πού είναι ταγμένη νά φροντίζει «τά του οίκου», άβουλη και άμοιρη, έξαρτημένη πάντα από κάποιο άντρα (πατέρα, άδερφό ή σύζυγο). Θέλει νά βρεί τόν πραγματικό έαυτό της, νά είναι ανεξάρτητη, αυτόβουλη και χειραφετημένη. Θέλει ν' άποτινάξει από πάνω της ταμπού, δεσμά και προκαταλήψεις.

ΠΟΛΛΑ λέγονται καθημερινά γιά τίς φεμινίστριες και τό φεμινιστικό κίνημα, πού χτύπησε κάτι πολύ ούσιαστικό: τίς σχέσεις των γυναικών μέ τό άλλο φύλο. Αγώνες γιά τήν άπελευθέρωση και χειραφέτηση της γυναίκας σέ θέματα δουλειάς, σπουδών, στό νά έχει ίσες ευκαιρίες, στό νά μετέχει και νά αποφασίζει γιά τή σεξουαλική της ζωή. Άς θυμηθούμε όμως πότε και πώς ξεκίνησαν οι αγώνες των γυναικών.

ΤΟ 1848, οι «Βεζουβιανές», μία όργάνωση Γαλλίδων φεμινιστριών, ζητούσαν τήν κατάργηση του άνδρικού φύλου, πιετεύοντας πώς οι γυναίκες δέν είχαν άνάγκη τους άνδρες σέ τίποτα.

ΤΟ 1857, οι ύφαντουργίνες της Νέας Υόρκης κατεβαίνουν γιά πρώτη φορά σέ άπεργία, ζητώντας καλύτερο μεροκάματο και λιγότερες ώρες δουλειάς.

ΤΟ 1886, στή μεγάλη άπεργία του Σικάγου, εργάτες και εργάτριες αντιμετώπιζον ένοπλη επίθεση της άστυνομίας. Μέ λά-

βαρο τό μαντίλι μιάς εργάτριας βουτηγμένο στό αίμα, αντιμετώπιζον τήν επίθεση και νίκαν.

ΕΝΑ χρόνο άργότερα, τόν Σεπτέμβριο του 1887, μία τελειόφοιτη του Άρσακείου Άθηνών, ή Έλένη Παντελίδου, τόλμησε νά υποβάλει αίτηση στήν Πρυτανεία του Έθνικού Πανεπιστημίου Άθηνών, γιά νά έγκρίνει τήν έγγραφη της στήν Ιατρική σχολή. Η ένέργεια αυτή προκάλεσε αγανάκτηση και πανικό και οι έφημερίδες της έποχής σχολίασαν τό γεγονός μέ άρθρογραφία γεμάτη έχθρα και ειρωνεία γιά τό τόλμημα της νεαρής Άρσακιάδας. Γιατί, όπως έγραφαν, οι γυναίκες έτάχθησαν νά τεκνοποιούν, νά μαντάρουν κάλτσες και νά άρχουν της κουζίνας. Η αίτηση της Έλένης Παντελίδου δέν έγινε δεκτή από τό άνώτατο πνευματικό ίδρυμα, γιατί ο τότε Πρύτανης του πανεπιστημίου κ. Θεόδωρος Άφεντούλης άνέφερε στή σύγκλητο ότι δέν θεωρεί πρόσ τό παρόν τήν Έλληνίδα γυναίκα ώριμη νά σταδιοδρομήσει έπιστημονικά, όπως δέν θεωρεί και τους φοιτητάς ώριμους νά δεχθούν άναμεσα τους ένα θήλυ.

ΤΟ 1888, ιδρύθηκε τό διεθνές Συμβούλιο Γυναικών, σάν μία παγκόσμια γυναικεία όργάνωση, μέ στόχους και σκοπούς έκπληκτικούς γιά τήν έποχή εκείνη. Νά προωθήσει τήν κοινωνική πρόνοια, τήν άναγνώριση και τόν σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, νά επιτύχει τήν άρση κάθε είδους διακρίσεων, τήν άναγνώριση ίσων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων γιά τά δυό

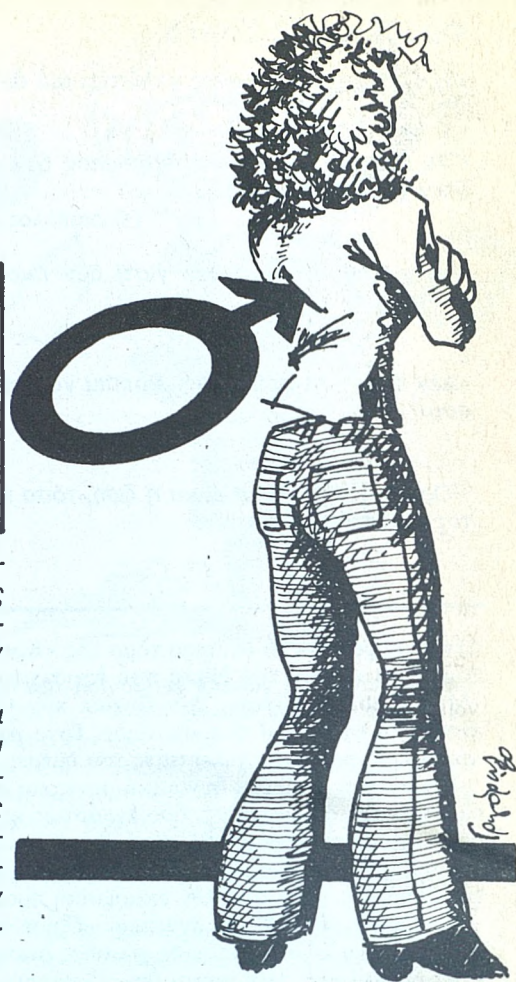
φύλα και νά συμβάλει στήν άνάπτυξη της διεθνούς συνεργασίας και της ειρήνης. Μετά από 90 χρόνια, τά θέματα αυτά εξακολουθούν νά έχουν πάντα καυτή έπικαιρότητα.

ΤΟ 1909 Οι «Σουφράζετες» της Άγγλίας προσελκύουν τίς μάζες. Στίς συγκεντρώσεις πού κάνουν δέν άρκούνται στό τραγούδια και τίς φωνές. Ρίχνουν πέτρες και σπάνε τζάμια της πρωθυπουργικής κατοικίας στήν Ντάουνινγκ Στρήτ του Λονδίνου. Επιτίθενται κατά των άστυνομικών μέ τίς όμπρέλες τους και συχνά κρατάνε μαστίγια ίππασίας, πού δέν διστάζουν νά τά χρησιμοποιήσουν κατά των άνδρών. Από φεμινιστική μαστιγιά στό πρόσωπο δέν γλίτωσε ούτε ο νεαρός τότε Ούϊνστον Τσώρτσιλ.

ΣΤΑ 1910 μέ πρόταση της Κλάρας Τσέτκιν, πρώτης γυναίκας βουλευτίνας στόν κόσμο, καθιερώνεται ή 8 του Μάρτη «Διεθνής ήμέρα της γυναίκας».

ΑΛΛΑ τό φεμινιστικό κίνημα και οι αγώνες των γυναικών δέν είναι μόνον αυτά. Θά μπορούσαμε νά γεμίσουμε πολλές σελίδες περιγράφοντας τήν Ιστορική διαδρομή του κινήματος.

ΣΤΗ χώρα μας, τό γυναικείο κίνημα δέν εκφράζεται ένιαία και κανένα μέχρι σήμερα οργανωμένο φεμινιστικό κίνημα δέν υπάρχει. Οι γυναικείες όργανώσεις πού υπάρχουν και εκφράζουν μεγάλο ποσοστό γυναικών είναι: «Ο σύνδεσμος Έλληνίδων Έπιστημόνων», «Η Όμοσπονδία Γυναικών Ελλάδας», «Η Κίνηση Δημοκρατικών Γυναικών», «Η Ένωση Γυναικών Ελλάδας».

Υπάρχουν και πολλές άλλες οργανώσεις που εκφράζουν ένα μικρό ποσοστό γυναικών.

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
ΤΩΝ
ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Σύνδεσμος 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων

● Νά προωθεί την κατανόηση και την φιλία μεταξύ των γυναικών επιστημόνων όλου του κόσμου, χωρίς διάκριση φυλής, έθνικότητας, θρησκείας ή πολιτικών πεποιθήσεων και νά ενθαρρύνει τη διεθνή συνεργασία.

● Νά προσπαθήσει νά δημιουργηθούν οι αντικειμενικές προϋποθέσεις και δυνατότητες που θά επιτρέψουν την ουσιαστική μόρφωση της γυναίκας σέ κάθε επίπεδο, και τήν απάλειψη κάθε δυσμενούς γι' αυτήν διάκρισης στην εκπαίδευση.

● Νά ενθαρρύνει και βοηθά τις πτυχιούχους των πανεπιστημίων νά χρησιμοποιούν ολόπλευρα την μόρφωση και τήν κατάρτιση τους στην επαγγελματική, επιστημονική, τεχνική και πανεπιστημιακή τους εργασία.

● Νά εργάζεται γιά τήν εξαφάνιση των νομικών, οικονομικών, κοινωνικών και ψυχολογικών φραγμών που εμποδίζουν τις γυναίκες νά διαδραματίζουν υπεύθυνα ουσιαστικό ρόλο στη δημόσια ζωή.

● Νά αναπτύξει αίσθημα κοινωνικής ευθύνης και νά ενθαρρύνει τις γυναίκες πτυχιούχους πανεπιστημίων νά θέσουν τήν μόρφωση και επαγγελματική τους κατάρτιση στην υπηρεσία της ανάπτυξης άλλης λεγούσης μεταξύ όλων των γυναικών σέ έθνική και διεθνή κλίμακα, μέ στόχο τήν συνειδητοποίηση, προώθηση, διεκδίκηση και κατοχύρωση της πλήρους ισότητας γυναικών και ανδρών.

● Νά συμβάλλει μέσω των επιστημονικών γνώσεων και δυνατοτήτων των μελών του στην προάσπιση της δημοκρατίας και των ατομικών ελευθεριών του πολίτη.

● Νά βοηθήσει, μέσα από τη συνεργασία των γυναικών, στό σύνδεσμο, στη γνωριμία και αξιολόγηση των μελών και των δυνατοτήτων τους. Ακόμη, όσο κι αν φαίνεται παράξενο κάποτε, οι γυναίκες έχοντας καταφέρει τά παραπάνω (γνωριμία-αξιολόγηση-γνώση διαδικασιών από συμμετοχή) θά καταφέρουν νά μή χρειάζονται τά, απαραίτητα σ' αυτή τη φάση του γυναικείου κινήματος, γυναικεία σωματεία, αλλά νά συμμετέχουν ουσιαστικά και ισότιμα σέ συλλόγους και σωματεία που δέν θά διακρίνονται μέ βάση τό φύλο.

'Ομοσπονδία Γυναικών 'Ελλάδας

● 'Η κατάκτηση της ισοτιμίας των γυναικών στην εργασία, στην οικογένεια, στη ζωή. 'Ο αγώνας γιά τήν μορφωτική και πολιτιστική ανύψωση της γυναίκας. 'Η συμμετοχή της στον αγώνα γιά τά δικαιώματα του παιδιού, ή συμμετοχή της γιά δημοκρατία, συνδικαλιστικές ελευθερίες, κοινωνική πρόοδο και ειρήνη.

Κίνηση Δημοκρατικών Γυναικών

● Νά συμβάλλει στην αλλαγή της σημερινής κατάστασης των γυναικών του τόπου μας. Νά αντιπροσωπεύει όχι μόνο μιά φω-

τισμένη μειοψηφία γυναικών, που έχουν περισσότερο ή λιγότερο συνειδητοποιήσει τη κατάσταση τους, αλλά όσο γίνεται μεγαλύτερη μάζα γυναικών του τόπου μας. Στόχος του αυτόνομου, οργανωμένου, μαζικού γυναικείου κινήματος πρέπει νά είναι ή χειραφέτηση και ή απελευθέρωση της γυναίκας, μέσα σέ μιά προοπτική συνολικής αλλαγής της κοινωνίας.

● Νά χαράξει πιά σωστό δρόμο του αγώνα των γυναικών, ξεκινώντας από τήν αντικειμενική διαπίστωση, πώς ή κοινωνία αποτελείται από δύο διαφορετικά φύλα. Νά γνωρίσουν οι γυναίκες πρώτα-πρώτα τήν ανατομία, τήν φυσιολογία, και τά πραγματικά αισθηματά τους, γιατί σέ μεγάλο βαθμό ό τρόπος που αισθάνονται και σκέπτονται δέν είναι αυτόνομος, αλλά τούς έχει επιβληθεί.

● Νά οργανωθούν οι γυναίκες σέ ζωντανές, μαζικές, αυτόνομες οργανώσεις που θά γίνουν φορείς γιά βαθιές κοινωνικές αλλαγές.

'Ενωση Γυναικών 'Ελλάδας

● 'Υποστηρίζει τήν πολιτικοποίηση της γυναίκας σύμφωνα μέ τά σοσιαλιστικά ιδεώδη που καθορίζουν ότι οι διαφορές ανάμεσα στά δύο φύλα και οι ταξικές διαφορές πρέπει νά καταργηθούν και ότι θά πρέπει νά φθάσουμε σέ μιά ισότιμη κοινωνία. 'Εκφράζει τήν πεποίθηση γιά τήν ανάγκη της αλλαγής του συστήματος μέ τό σύνθημα: «Δέν υπάρχει κοινωνική απελευθέρωση, χωρίς γυναικεία απελευθέρωση, χωρίς κοινωνική απελευθέρωση».

● 'Υποστηρίζει τη διαφώτιση των γυναικών γιά τη φύση και τά αίτια της καταπίεσής της. Προσπαθεί νά δραστηριοποιήσει όλες τις γυναίκες και κυρίως τή γυναίκα νοικοκυρά, τήν αγρότισσα και τήν εργάτρια που είναι αντικείμενο μεγαλύτερης εκμετάλλευσης στό καπιταλιστικό σύστημα, ακόμη τήν επιστημονισσα και τήν υπάλληλο, νά δουλέψουν γιά μιά κοινωνία όπου άντρες και γυναίκες θά έχουν ίσα δικαιώματα, ίσες ευκαιρίες και ίσες ευθύνες.

Σύνδεσμος 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων

ΟΙ ΑΠΟΦΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ
ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΟ
ΚΙΝΗΜΑ

Στήν 'Ελλάδα οι ριζοσπαστικές φεμινίστριες - τουλάχιστον οι οργανωμένες - είναι ελάχιστες. Από τήν άλλη πλευρά τό γυναικείο κίνημα έχει σήμερα - και αυτό είναι πολύ φυσικό - πολλές τάσεις. Πάντως, κοινός στόχος των εκπροσώπων όλων αυτών των τάσεων παραμένει ή διεκδίκηση των γυναικείων δικαιωμάτων. Σάν Σύνδεσμος 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων, παρά τη διάφορη εκτίμηση του θέματος, τη διάφορη αξιολόγηση των προβλημάτων και φυσικά, παρά τη διάφορη τακτική που ακολουθούμε γιά τή λύση τους, δέν μπορούμε παρά νά αναγνωρίσουμε ότι οι «φεμινίστριες», μέ τήν πίστη τους στίς γυναικείες δυνατότες και τήν αγωνιστικότητά τους, προσέφεραν στην υπόθεση γυναίκα, και προπαντός στά πρώτα χρόνια της οργάνωσης του γυναικείου κινήματος.

'Ομοσπονδία Γυναικών 'Ελλάδας

Παρ' όλο που όρισμένα από τά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φεμινίστριες αποτελούν και προβλήματα του γυναικείου κινήματος (κύρια ατομικά-προσωπικά προβλήματα της γυναίκας, σεξουαλικό, ζητήματα καταπίεσης του φύλου), ό τρόπος που τά προβάλουν και ή πρακτική που τά διεκδικούν είναι τέτοια, που δέν συμβάλλει στη λύση τους, κύρια γιατί:

● Τό φεμινιστικό κίνημα στρέφει ουσιαστικά τις γυναίκες ενάντια στους άνδρες, σάν πηγή προέλευσης των προβλημάτων τους.

● 'Απομονώνει τά γυναικεία ζητήματα, από τις κοινωνικές συνθήκες κάτω από τις οποίες δημιουργούνται.

● 'Ιεραρχεί και προτάσσει τά προβλήματα της προσωπικής ζωής της γυναίκας και κύρια της σεξουαλικής απελευθέρωσής της από τά άλλα ζωτικά προβλήματα που αντιμετωπίζει, ιδιαίτερα, ή γυναίκα καθημερινά.

● 'Η τακτική διεκδίκησης των γυναικείων προβλημάτων από τό φεμινιστικό κίνημα εμποδίζει τήν σύνδεσή τους μέ τά κοινωνικοπολιτικά προβλήματα που αντιμετωπίζει καθημερινά ή γυναίκα, και σάν πολίτης δεύτερης κατηγορίας (άνιση μεταχείριση, ανισότιμη εξέλιξη, νομικές διακρίσεις, άνιση πληρωμή, αναχρονιστικές προκαταλήψεις), και σάν μητέρα (μή αναγνώριση της μητρότητας σάν κοινωνικό λειτουργήμα, έλλειψη θρεφονηπιακών σταθμών, έλλειψη κρατικών παροχών γιά τήν προστασία της μητρότητας, απολύσεις εγκύων), και σάν μέλος κοινωνικού συνόλου, που παλεύει γιά καλύτερες συνθήκες ζωής, γιά ένα ειρηνικό και εύτυχισμένο μέλλον γιά τά παιδιά της (πάλη κατά της ακρίβειας, γιά δημοκρατικές και συνδικαλιστικές ελευθερίες, κατά της στράτευσης, γιά τά δικαιώματα του παιδιού, γιά τόν άφοπλισμό και τήν ειρήνη).

● Παρόλο που θεωρητικά τό φεμινιστικό κίνημα εμφανίζεται νά αναγνωρίζει τήν ανάγκη σύνδεσής του μέ τά κοινωνικά προβλήματα, στην πράξη οι διεκδικήσεις του είναι ξεκομμένες από τις γενικότερες κοινωνικές διεκδικήσεις, πράγμα που τό απομονώνει από τις ευρείες μάζες των εργαζομένων και τό περιορίζει σέ στενούς χώρους διανοουμένων. Γι' αυτό και μέχρι σήμερα δέν έχει παίξει κανένα ρόλο στίς κοινωνικές διεκδικήσεις και μεταρρυθμίσεις.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΚΟΛΛΟΝΤΑΪ

'Ο έρωτας των
εργατριών μελισσών

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Κιάφας 3, 'Αθήνα, τηλ. 3639980

Η ΟΓΕ θεωρώντας υπαρκτά τα προσωπικά προβλήματα της γυναίκας που προτάσσει το φεμινιστικό κίνημα, πιστεύει πως η πολυσυζητημένη «ελευθερία στόν έρωτα» και η «γενικότερη ελευθερία σύναψη σχέσεων» είναι δυνατή, εφόσον στηρίζεται στην άμοιβαία εκτίμηση και έλξη και είναι ανεξάρτητη από υλικές προϋποθέσεις, ήθικες και αναχρονιστικές προκαταλήψεις και κοινωνικούς συμβιβασμούς. Η σεξουαλική απελευθέρωση δεν οδηγεί στην κοινωνική απελευθέρωση.

Κίνηση Δημοκρατικών Γυναικών

Τό γεγονός ότι μπορούμε σήμερα να μιλάμε με μεγαλύτερη άνεση για θέματα που τα θεωρούσαμε, ως πριν λίγα χρόνια, τελείως προσωπικά και τά ζούσαμε τελείως ιδιωτικά, οφείλεται και στην ώριμηση, βέβαια, των ίδιων των γυναικών, αλλά και στο κοινωνικό κλίμα γενικότερα, που επιτρέπει μιὰ τέτοια συζήτηση. Μ' αυτή την έννοια θεωρούμε πως η μεγαλύτερη συνεισφορά του σύγχρονου φεμινιστικού κινήματος είναι η διερεύνηση και η προβολή που έκανε για την καταπίεση που δέχεται η γυναίκα στην καθαρά ιδιωτική, προσωπική της ζωή, που αφορά κυρίως τη σχέση της με τό άλλο φύλο, με τόν άνδρα, είτε αυτός είναι πατέρας, αδελφός, σύζυγος. Αυτή η κατώτερη θέση της γυναίκας ξεκινάει μέσα από την παλιά πατριαρχική οικογένεια, συνεχίζεται στή σύγχρονη πυρηνική και εκδηλώνεται καθαρά σ' όλες τις εκφράσεις της ανδροκρατικής κοινωνίας στην οποία ζούμε.

Τήν καταπίεση και την έκμετάλλευση που δέχεται η γυναίκα, την παραδέχονται όλα τά γυναικεία κινήματα κι όλες οι φεμινιστικές ομάδες, απ' όποια άφιετρία κι αν

κάνουν τήν ανάλυσή τους. Τό σημείο που παρουσιάζονται οι μεγαλύτερες διαφορές, διαφωνίες και πολεμική άκρόμ, είναι, πιό δρόμο οφείλουμε ν' ακολουθήσουμε για νά αλλάξουμε ριζικά τή σημερινή θέση της γυναίκας.

Ο δρόμος της απελευθέρωσης είναι και δύσκολος και παγιδευμένος. Γι' αυτό πιστεύουμε πως μιὰ και οι ατίες για τήν σημερινή μας κατάσταση είναι κοινωνικές, δέν άρκει νά επιδιώκουμε, ή καθεμιά ξεχωριστά, τήν προσωπική της απελευθέρωση, γιατί κι αν ακόμα ήταν δυνατό, δέν θά άλλαζε τήν γενικότερη κατάσταση. Δέν παλεύουμε ούτε μαζί, ούτε ενάντια στους άντρες. Αντίπαλός μας δέν είναι ό κάθε άντρας, αλλά ό κάθε άνθρωπος, άντρας ή γυναίκα, στο βαθμό που εκφράζει, συνειδητά ή άσυνειδητά, τά καθιερωμένα στερεότυπα και που ή συμπεριφορά του στέκεται έμπόδιο στους στόχους μας. Τό ουσίωδες δέν είναι τό φύλο, αλλά ή αντίθεση και αντίσταση στόν άγώνα της γυναίκας για μιὰ ισότιμη θέση στην κοινωνία. Τό γυναικείο πρόβλημα έχει τήν ιδιαιτερότητά του, γιατί οι γυναικες καταπιέζονται και σάν φύλο και σάν τάξη.

Η καταπίεση που δέχεται ή γυναίκα εξαιτίας του φύλου της, δέν είναι μιὰ άφηρημένη ήθική κατάσταση, αλλά μιὰ συγκεκριμένη κοινωνική και ιστορική έμπεiria. Οι μορφές και οι εκφράσεις της αλλάζουν μαζί με τόν τρόπο παραγωγής, που επιδρά γενικά στις ανθρώπινες σχέσεις.

Δεχόμαστε τήν προβληματική του σύγχρονου φεμινιστικού κινήματος, αλλά δέν συμφωνούμε σέ πολλά σημεία της τακτικής του. Δέν θεωρούμε ότι ό άνοιχτός πόλεμος με τό άλλο φύλο μπορεί νά επιτρέψει νά καρποφορήσει ό άγώνας των γυναικών.

Ένωση Γυναικών Έλλάδας

Τό φεμινιστικό (ή γυναικείο) κίνημα είναι αναμφισβήτητα τό πιό επαναστατικό κίνημα που έμφανίστηκε τά τελευταία 25 χρόνια, στο διεθνή χώρο. Έχει τόν δυναμισμό κάθε νέου κινήματος και είναι πρωτοπόρο στο ότι άμφισβήτησε πεποιθήσεις και νοοτροπία που επί αιώνας έμειναν άκλόνητες. Πιστεύουμε πως μιὰ άληθινή φεμινίστρια δέν μπορεί νά μην είναι και άληθινή σοσιαλίστρια, κι ότι μιὰ άληθινή σοσιαλίστρια πρέπει νά είναι και άληθινή φεμινίστρια (με τή σωστή έννοια του όρου «φεμινίστρια», της γυναικας δηλαδή που άγωνίζεται για τήν ισότητα της γυναίκας μέσα στην κοινωνία).

Είναι άλήθεια πως υπάρχουν πολλές τάσεις στο φεμινιστικό κίνημα, μερικές μάλιστα είναι τόσο έξτρεμιστικές, που ή Ε.Γ.Ε. δέν μπορεί νά συμφωνήσει μαζί τους. Οι διάφορες τάσεις που εκδηλώνονται μέσα στο φεμινιστικό κίνημα άποπροσανατολίζουν τις γυναίκες από τούς βασικούς στόχους και τά προβλήματα, που πρέπει νά άσασχολούν τό κίνημα.

Η Ε.Γ.Ε. δέν αντιμάχεται βασικά τις «φεμινιστικές» οργανώσεις, ή όποιαδήποτε άλλη γυναικεία όργάνωση που άγωνίζεται για τά δικαιώματα της γυναίκας, για νά μπορέσει νά γίνει ισότιμη με τόν άνδρα κι έτσι νά παίξει ένα σημαντικό ρόλο στην άλλαγή του συστήματος και τό χτίσιμο μιās νέας κοινωνίας. Μπορεί νά διαφωνεί, ως προς τήν τακτική, έχει όμως άρκετούς κοινούς σκοπούς. Ο τελικός στόχος της «άλλαγής στις ανθρώπινες σχέσεις» και τό σταμάτημα της έκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο, της μιās τάξης από τήν άλλη, περιέχεται στόν άγώνα των γυναικών σ' όλο τόν κόσμο.

εκδόσεις σίσυφος

Χώρες και κινήματα

Behrang

IPAN

ο αδύνατος κρίκος

εκδόσεις σίσυφος

Χαριλάου Τρικούπη 60, τηλ. 3636248

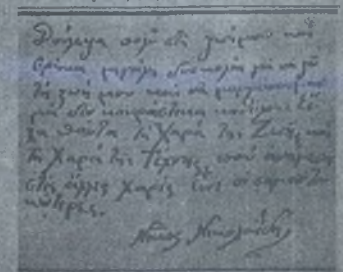

ΝΙΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

11 διηγήματα

(επίλογος)

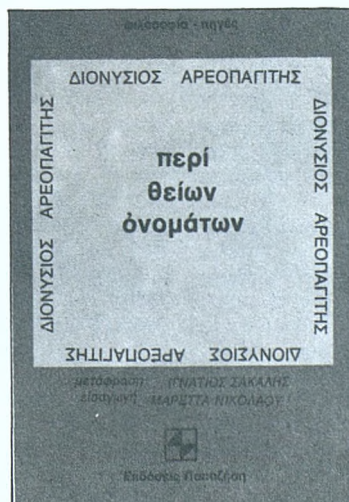
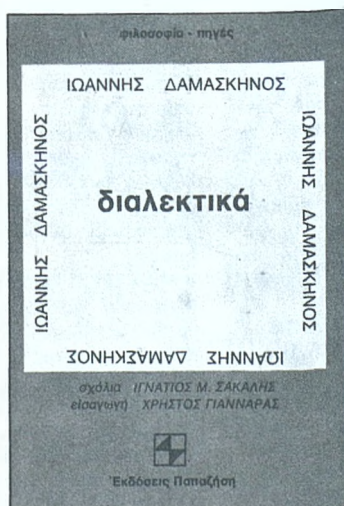
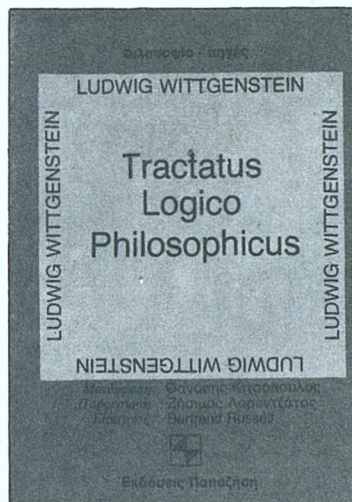
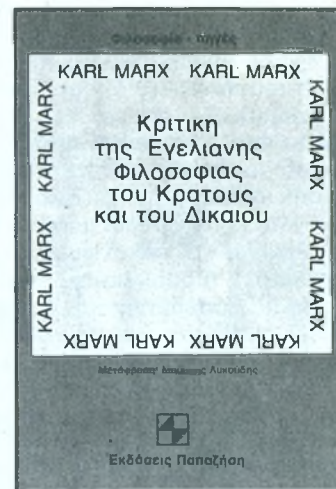
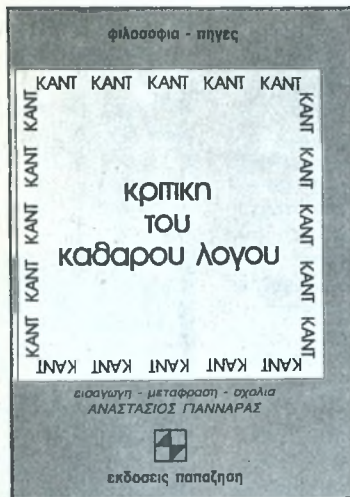
Σ. Τσίρκας - Φ. Μιχαλόπουλος - Α. Στεφανίδης
για τη ζωή και το έργο του

σίσυφος

Χαριλάου Τρικούπη 60, τηλ. 3636248

Εκδόσεις ΠΑΠΑΖΗΣΗ

«ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΗΛΙΟΣ»— «ΓΥΜΝΙΣΤΕΣ»: 1-0

Στήν «ΑΥΓΗ» της Κυριακής 20/4 δημοσιεύτηκε το περιεχόμενο μιάς περιέργης ανακοίνωσης, μιάς περιέργης οργάνωσης του ΠΑΣΟΚ. Ή Τ.Ο. Τριζηνίας θεωρούσε σκόπιμο να συνταχθεί με τα σκοταδιστικά και παρανοϊκά κηρύγματα του τοπικού Μητροπολίτη (Ύδρας), έναντιον του γυμνισμού και των γυμνιστών.

Όλη η Ελλάδα πήρε μιά γεύση από τό παραλήρημα αυτού του κληρικού τό βράδυ του επιτάφιου. Τόν ακούσαμε στην τηλεόραση νά επωφελεται από την μετάδοση της σκηνής, όπου η λιτανεία περνάει μέσα στη θάλασσα γιά νά εξαπολύσει τά εξάλλα και άλλοπρόσαλλα ανάθεμά του. Κι ενώ άναρωτιόμαστε τί δουλειά έχουν οι σοσιαλιστές της Τροικηνίας μέ τέτοια παρέα, πήραμε και νέο κωμικοτραγικό στοιχείο από την παράξενη δράση τους. Ούτε λίγο, ούτε πολύ «καρφώνουν» στή χωροφυλακή κινηματογράφο πού προβάλλει ένθετα άποσπάσματα πορνό (κοινώς τσόντες) και... κοινοποιεί την κατάδοση πρὸς τό «Σεβ. Μητροπολίτην Ύδρας», προφανώς γιά νά εισπράξει τίς εύλογίες του. Γιά του λόγου τό άληθές, τό άναδημοσιεύουμε δόκκληρο.

Δέν είμαστε ένθερμοι όπαδοί της τσόντας, αλλά νομίζουμε πώς οι δραστηριότητες μιάς οργάνωσης του ΠΑΣΟΚ δέν θά πρέπει νά περιλαμβάνουν και τό ρόλο του πληροφοριοδότη της άστυνομίας. Είμαστε περίεργοι νά δούμε άν οι ύποκριτές και μαρτυριάρηδες αυτοί σκοταδιστές καλύπτονται επίσημα από τό κόμμα τους. Γιατί τότε θά πρέπει νά άνησυχήσουμε πολύ!

Τ.Ο. Π.Α.Σ.Ο.Κ.
ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ
ΗΜΕΡΟΜ.: 22-3-80
ΠΡΟΣ ΤΟ Α.Τ. ΠΟΡΟΥ και
ΤΟ ΣΤ. ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΓΑΛΑΤΑ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:
α. ΝΟΜ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
β. Σεβ. Μητροπολίτην Ύδρας
γ. Σύλλογον Γονέων Γυμν. ΠΟΡΟΥ
δ. Λύκειον ΠΟΡΟΥ
ε. Γυμνάσιον ΠΟΡΟΥ

1. Σας γνωρίζουμε, μέ μεγάλη λύπη και άνησυχία μας, ότι σύμφωνα μέ διασταυρωμένες πληροφορίες μας, ό κινηματογράφος του Γαλατά «ΑΥΡΑ» στή διάρκεια των παραστάσεων του, διακόπτει την προβαλλόμενη ταινία και μεταδίδει άποσπάσματα εξαιρετικά ΑΣΕΜΝΩΝ ταινιών (ΠΟΡΝΟ), παραβλέποντας και αυτήν άκόμα την παρουσία άνηλίκων.

2. Έπειδή όλα αυτά είναι όχι μόνο ΠΑΡΑΝΟΜΑ, αλλά και κατ'έξοχην επικίνδυνα γιά την πνευματική υγεία άνηλίκων και άνηλίκων, Σας ζητούμε νά ένεργήσετε Ο,ΤΙ νομίζετε άποτελεσματικότερον, γνωρίζοντας έγγραφως και σέ μάς, τίς σχετικές σας ένέργειες.

3. Σάν υπεύθυνοι Πολίτες, συγκροτούντες Υπεύθυνο Κόμμα, πρόκειται νά άγωνισθούμε μέ όλες μας τίς δυνάμεις γιά την τελειωτική εξαφάνιση του άπαράδεκτου αυτού άίσχους από τόν τόπο μας.

ΓΙΑ ΤΗΝ Τ.Ο. Π.Α.Σ.Ο.Κ.
ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ
Ο Γραμματέας
της Συντ. Έπιτροπής
Γιάννης Άνυφαντάκης

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

● Ή «Κίνηση γιά τά δικαιώματα των ψυχασθενών» οργάνώνει στίς 29 ΄Απρίλη είσήγηση και άνοιχτή συζήτηση μέ θέμα «Ψυχιατρική καταπίεση και τρέλα», στήν αίθουσα διαλέξεων του Δημαρχείου Ζωγράφου, Ίωάννου Θεολόγου 22, τρίτη στάση Ζωγράφου, στίς 8 μ.μ.

● Ομάδες Γυναικών (Έκδοτική Όμάδα Γυναικών — Όμάδα Φοιτητριών Ίατρικής — Όμάδα Γυναικών Νομικής και Φιλοσοφικής, Όμάδα Πρωτοβουλίας Πειραιά, Όμάδα Γυναικών Πειραιά, Αυτόνομη Όμάδα Όμοφυλόφιλων Γυναικών, Συντακτική Έπιτροπή «Σφίγγης» Γυναικεία Όμάδα) διοργανώνουν τή Δευτέρα 28 ΄Απριλίου 6.30 μ.μ. στήν αίθουσα Φιλοπρόόδου Όμιλου Ύμηττου συγκέντρωση-συζήτηση μέ θέμα: «Φεμινισμός και Έπανάσταση». Θά μιλήσει ή γνωστή Άγγλίδα φεμινίστρια συγγραφέας Σίλα Ρουμπόθαμ.

● Ή Έπιτροπή Πρωτοβουλίας μελών της Νέας Άριστεράς οργάνώνει στίς 26 και 27 ΄Απριλίου στήν Άθήνα συνδιάσκεψη μελών και στελεχών του κινήματος Νέας Άριστεράς Έλλάδας, οργάνωσης της Άριστεράς πού ύστερα από 20 χρόνων προσπάθεια γιά την ανάνεωση του Κομμουνιστικού Κινήματος, δρίσκεται σήμερα σέ κρίσιμη καμπή. Στήν συνδιάσκεψη θά γίνει μιά ίστορική άναδρομή στήν πορεία της οργάνωσης, έκτίμηση της σημερινής της φάσης και της δυνατότητας συνέχισης της προσπάθειας μ' αυτή τή μορφή.

αυτές ημέρες και πρόκειται νά πäs γιά νά έξομολογηθής, σκέψου πρίν πäs στόν έξομολόγο μήπως έχεις κάνει κάποιο άμάρτημα από αυτά πού σου γράφουμε πάρα κάτω, και ύπογράμμισέ τα ή βάλε ένα μικρό σημάδι γιά νά πρoσέξης και νά τά πής στόν έξομολόγο. Άκόμα προσευχήσου ό καλός Θεός νά σέ φωτίση νά θυμηθής όλα σου τά άμαρτήματα και νά τά έξομολογήθής μέ ειλικρίνεια.

ΑΜΑΡΤΙΕΣ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ
Μήπως λές ψέμματα, έστω και γιά άστεία;
Μήπως τραγουδάς άισχρά τραγουδία, πού άκούς στό ραδιόφωνο;
Μήπως άντιμιλάς στούς γονείς — διδασκάλους — μεγαλυτέρους;
Μήπως ορκίζεσαι στό όνομα του Θεού και των άγίων;
Μήπως βλασφήμησης ποτέ τά θεία ή λές «Α' στό διάβολο».

Τέλος, θά γίνει συζήτηση γιά την κατάσταση της Άριστεράς και τή δυνατότητα συμβολής της οργάνωσης στήν ανάπτυξη του Κινήματος της Χώρας μας.

Ή Συνδιάσκεψη θά είναι κλειστή και θά γίνει στήν οδό Άκαδημίας 98 στόν 4ο όροφο.

● «Τσιμπάει; Προφανώς όχι γιατί δέν είναι θάλασσα αλλά... τό γήπεδο Βόλεϊ πού κατασκεύασε φέτος στό Γαύριο, ό εργολάβος. Τσιμπήσε όμως τό όρόσημο χρήμα»...

Με χιούμορ, αλλά και κριτική αντιμετώπιζονται τά τοπικά προβλήματα άπ' τήν συμπαθητική «Άνδριώτικη Γνώμη», δίμηνη έφημερίδα της Άνδρου.

Γιά όσους ένδιαφέρονται, ή διεύθυνση της «Άνδριώτικης Γνώμης» είναι: Μ. Βόδα 228.

● Ή «Κίνηση Δημοκρατικών Γυναικών Παγκρατίου», οργάνώνει κύκλο συζητήσεων, στή γραφεία της Άγρας 37, πλατεία Πλαστήρα, μέ θέμα «ή κρίση της πατριαρχικής οίκογένειας». Τήν Τετάρτη 23 ΄Απριλίου, στίς 6.30 μ.μ., θά μιλήσει ή ψυχολόγος Χρύση Ίγγλέση-Σταματοπούλου μέ θέμα «οί ψυχολογικές επιπτώσεις της πατριαρχικής δομής της

Μήπως λές ύπερήφανα λόγια γιά τόν έαυτό σου;

ΑΜΑΡΤΙΕΣ ΤΩΝ ΜΑΤΙΩΝ

Μήπως βλέπεις άσχημα έργα στήν τηλεόραση;
Μήπως βλέπεις άκατάλληλα κινηματογραφικά έργα;
Μήπως διαβάξεις περιοδικά και διβλία, πού δέν σέ ώφελούν;
Μήπως δέν διαβάξεις τήν Άγία Γραφή;

ΑΜΑΡΤΙΕΣ ΤΩΝ ΑΥΤΙΩΝ

Μήπως σ' άρέσει ν' άκούς τραγουδία κοσμικά του ραδιοφώνου;
Μήπως σ' άρέσει ν' άκούς άισχρά λόγια από μεγάλους και μικρούς;
Μήπως άκούς νά κατηγορούν τό Χριστό μας και νά τόν βλασφημούν και δέν διαμαρτύρεσαι;
Μήπως άκούς νά κατηγορούν άδίκως τούς άλλους και δέν μιλάς;

ΑΜΑΡΤΙΕΣ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ

Μήπως κλέβεις ξένα πράγματα από τό σπίτι και τό σχολείο;

«ΠΟΛΛΑ
ΠΤΑΙΟΜΕΝ
ΑΠΑΝΤΕΣ»

Αυτές τίς μέρες — άγιες μέρες — οι μαθητές των γυμνασίων ύποχρεούνται εις έξομολόγησιν, ώστε αυτή ή μερίδα της νεολαίας, καθαρή

από τίς θ α ρ ι έ ς (!) της άμαρτίας νά μπορέσει νά αισθανθεί της Άναστάσεως τήν άγαλλίασιν.

Παρά τόν μεσαιωνικό χαρακτήρα της παραεκκλησιαστικής οργάνωσης «Άγιος Βαρνάβας», Κύπρου, ή γνώση του σύγχρονου μάρκετινγκ διευκολύνει τήν διάδοση των... Ιδεών της μέ έκτύπωση και κυκλοφορία στό γυμνάσιο του έρωτηματολόγιό της πού άναλυτικά ταξινομεί τίς άμαρτίες: άνάλογα μέ τά μέλη του σώματος πού τίς έκτελούν.

ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΩΣ

5 Αγαπητό μου παιδί,
Τώρα πού πλησιάζουν οι άγιες

οικογένειες» και θά ακολουθήσει συζήτηση.

● Πολλές και ενδιαφέρουσες οι συναυλίες τελευταία· ή πιο πρόσφατη: στο Σπόρτιγκ ή Γιουνγκσολάδα Λάινα Λόιτς θά τραγουδήσει νέο ρόκ τό Σάββατο 26 'Απριλίου στίς 9 μ.μ.

● Τό «Θεατρικό Έργαστήρι Δράμας», ξεκινά τή δραστηριότητά του γιά έναν πραγματικό διάλογο μέ τό κοινό τής «Ελλάδας τών συνόρων» μέ τό ανέδασμα τού έργου τού Γιάννη Μωραΐτη τό «Συναπάντημα». Ή πρεμιέρα θά δοθεί στίς 26 'Απριλίου στό κινηματοθέατρο «Αστέρια» τής Δράμας.

● Γιά πρώτη φορά στή χώρα μας δύο Έλληνες μουσικοί, οί Σάκης Παπαδημητρίου, πιάνο και Φλώρος Φλωρίδης, πνευστά θά συνεργαστούν μέ δύο μεγάλα ονόματα από τό χώρο τής σύγχρονης εθροπαικής τζάζ, τούς Τόρστεν Μύλλερ, μπάσο και Γκέρντ Γκλέσμερ κρουστά. Ώργανώνεται από τό περιοδικό Τζάζ και τό Ίνστιτούτο Γκαίτε στό Θέατρο 'Αλάμπρα στίς 28 'Απριλίου, ώρα 20.00. Εισιτήρια (200 δρχ.) στό ΡΟΡ 11, Σκουφά 15 και στό ταμείο τού θεάτρου.

● Τό «Σκιρώνειο Μουσείο Πολυχρονόπουλου», στό πλαίσιο τών πολιτιστικών ανταλλαγών μέ τό εξωτερικό, συνεργάστηκε μέ τήν ένωση πλαστικών τεχνών τής Σόφιας και τόν οργανισμό διάδοσης τής βουλγάρικης τέχνης. Έτσι, πραγματοποιούνται παράλληλα οί ακόλουθες τρεις εκθέσεις μέ γενικό θέμα «Ή βουλγάρικη τέχνη σήμερα». Έθνογραφική και Λαογραφική τής Ροδόπης και Πιρίν, στό Πνευματικό Κέντρο Δήμου

'Αθηναίων, πού θά διαρκέσει ώς τίς 30 'Απριλίου.

Βουλγάρικη Γλυπτική και χαρακτική, στό Φουαγιέ Δημοτικού Θεάτρου Πειραιά, ώς τίς 28 'Απριλίου. Βουλγάρικη Ζωγραφική, στήν Αίθουσα Τέχνης Πειραιά, πού θά μένει άνοιχτή ώς τίς 3 Μαΐου.

● Ή Λέσχη Φωτογραφίας και Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης προκηρύσσει τόν 1ο Πανελλήνιο Διαγωνισμό 'Ασπρόμαυρης Φωτογραφίας μέ θέμα «'Ανθρώπινες Σχέσεις». Τελευταία ήμερομηνία ύποβολής φωτογραφιών είναι ή 31η Μαΐου. Όσοι ενδιαφέρονται μπορούν νά ζητούν πληροφορίες στή διεύθυνση τής Λέσχης, ταχ. θυρίδα 802, Κεντρικό Ταχυδρομείο, Θεσσαλονίκη, καθώς και στά γραφεία τής Προξ. Κορομηλά 37, τηλ. 201465.

● 'Αφιερωμένο στή φιλοσοφία τού χρόνου τό περιοδικό «Δευκαλίων», έκδοση τού Κέντρου Φιλοσοφικών Έρευνών, κυκλοφόρησε τό τεύχος 29 πού συμπληρώνει τά δέκα χρόνια ζωής του. Δημοσιεύονται άρθρα τών: Τζ. Ν. Φίντλεϋ, Ρ. Μ. Γκέιλ, Ε. Ι. Μπιτσάκη, Π. Ρός.

● Θανάση σφίξε τό ζωνάρι... Καί έννοούμε τόν Θανάση Κανελλόπουλο. Γιατί έχουμε στά χέρια μας κάρτες μέ πασχалиνές εύχές τού εκ τών ύπευθύνων γιά τήν εφαρμογή τής λιτότητας Ώφυπουργού Οικονομικών κ. Μποκοβού πρós δύο κυρίες αδελφές και σύνοικους στήν οδό Βασ. Όλγας 85, Θεσσαλονίκη 355 σταλμένες άτελώς σέ επίσημο φάκελο. Δέν θά μπορούσε, τουλάχιστον, νά στέλνει μιá κοινή κάρτα; Θά ήταν και πιο φιλικό και πιο οίκείο...

Μήπως χτυπάς τούς μικρότερους συμμαθητάς και αδελφούς σου; Μήπως κάνεις αίσχρες χειρονομίες στόν έαυτό σου και στούς άλλους; Μήπως δέν κάνεις τό σταυρό σου καλά και εύλαβικά; Μήπως μουντζώνεις τούς άλλους; **ΑΜΑΡΤΙΕΣ ΤΩΝ ΠΟΔΙΩΝ** Μήπως πηγαίνεις στό θέατρα και κινηματογράφους; Μήπως πηγαίνεις στό πάρτυ και χορεύεις άμαρτωλούς χορούς; Μήπως κλωτσάς τούς φίλους σου και τ' αδελφία σου; Μήπως δέν πηγαίνεις κάθε Κυριακή στήν εκκλησία και στό κατηχητικό; **ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΛΛΑ ΑΜΑΡΤΗΜΑΤΑ:** Διάφορα άλλα άμαρτήματα. Μήπως δέν κάνεις κάθε μέρα τήν προσευχή σου; Μήπως δέν ύπακούς τούς γονείς σου;

Μήπως δέν μελετάς τά μαθήματά σου; Μήπως δέν νηστεύεις τίς νηστείες πού όρίζει ή Έκκλησία μας; Μήπως δέν κοινωνείς συχνά τά άχραντα Μυστήρια; Μήπως ντύνεται μασκαράς τίς απόκριες; Μήπως δέν κάνεις έλεημοσύνη στούς πτωχούς ανθρώπους;

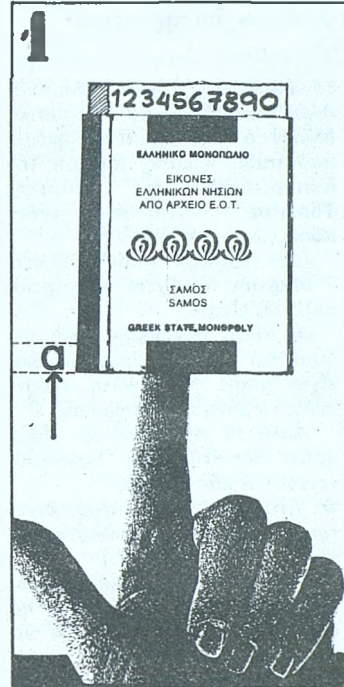
Κανέναν δέ θά ένδιέφερε, βέβαια, ή άρρωστημένη ψύχωση τών «Ιεροεξεταστών». Όμως, ένδιαφέρει όλους μας, τό πώς και από πού άντλούν τό δικαίωμα νά «είσχωρουν» στό σχολεία «διανομείς» θεολόγοι. Από ποιά κανάλια τού Ώπουργείου Παιδείας εξασφαλίζεται ή άνοχή σέ τέτοιας μορφής «διάδοση Ιδεών», άν μπορεί κανείς νά χαρακτηρήσει ώς Ιδέες αυτές τίς άντικοινωνικές ήλιθιότητες.

ΤΟ ΑΝΤΙ-ΚΟΜΠΙΟΥΤΕΡ

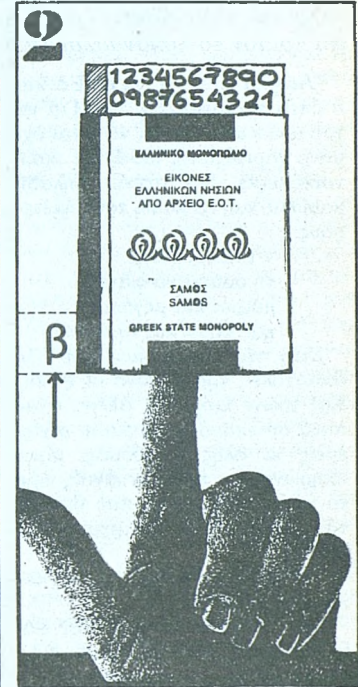
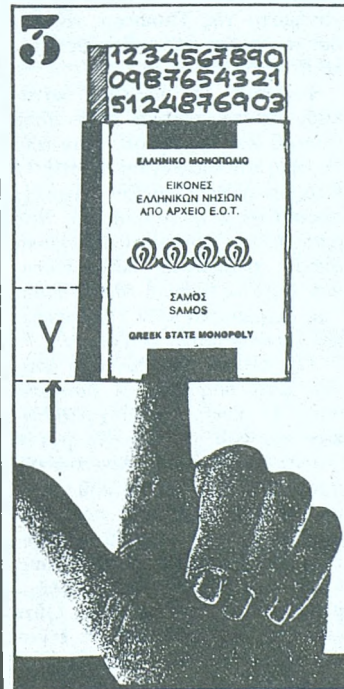
Όμάδα ειδικών συνεργατών τού ΑΝΤΙ έφευρε τό πρώτο ελληνικό κομπιούτερ. Τό κόστος κατασκευής του είναι μηδαμινό «ένα άδειο κουτί σπίρτα» και ή άκρίβειά του άπόλυτη. Πρόκειται γιά ένα προϊόν πού θά κατακλύσει άσφαλώς τήν εύρωπαϊκή και τήν παγκόσμια αγορά. Πέρα από τίς πολιτικές μας άντιθέσεις πρέπει νά μάς ένώσει όλους αυτή τή στιγμή τό εθνικό συμφέρον. Ώς προσέξουν λοιπόν οί άρμόδιοι ύπουργοί - Μητσotάκης, Κανελλόπουλος, Έδερτ κλπ. - τήν πρώτη επίδειξη, σέ παγκόσμια άποκλειστικότητα, τού ελληνικού ύπερ-κομπιούτερ.

1η φάση: Βάλτε στό μυαλό σας έναν όποιονδήποτε από αυτούς τούς αριθμούς.

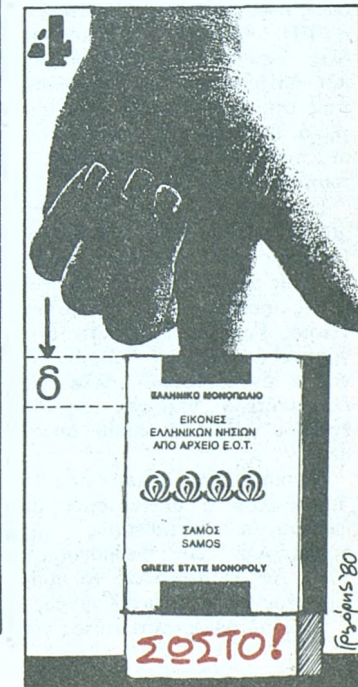
2η φάση: Προσθέστε έναν όποιονδήποτε από τή δεύτερη σειρά.

3η φάση: Πολλαπλασιάστε τό αποτέλεσμα μέ έναν αριθμό από τήν τρίτη σειρά.

4η φάση: Άποδείξτε τήν εύθυκρισία και τό ελληνικό κομπιούτερ τήν αποτελεσματικότητά του. Μπράβο στούς έρευνητές τού ΑΝΤΙ.

Μέ τούς ίδιους πάντα ήθοποιούς 'Η Γαλλική διασύνδεση (The French connection)

του Κ. Α. Μανιάτη

Δίσταζα ανάμεσα σέ δυό σενάρια. Τό ένα ήταν γιά υπεραπαγωγή. Θά τό έλεγα: «Ίδρυμα έν διαλύσει ή κάπως έτσι». 'Η πίεση τής επικαιρότητας μέ αναγκάζει όμως νά προτιμήσω ένα άλλο πιό περιορισμένο, αλλά όχι λιγότερο συνταρακτικό. Νά λοιπόν τό «σκάνδαλον έν όφρει».

'Αρχικά υπάρχει ή YENEA και ό ύπερ-προϊστάμενός της. Γιά νά του άρέσει θά πρέπει νά είναι όχι μόνο χαριτωμένη, αλλά και καλή νοικοκυρά. Νά στήνει δηλαδή μαρμίτα και νά καλεί τούς ήμέτε-
ρους:

«Έλάτε, έλάτε
τή σούπα νά φάτε,
μικροί και μεγάλοι
και φίλοι και άλλοι».

Στήν περίπτωση όμως πού μάς άπασχολεί, τρώνε μόνο οί φίλοι. Καί τρώνε καλά. Οί άλλοι, αγαπητά συν-κοριόδα, δηλαδή έσείς, έμεις κι όλος ό κόσμος, μόνο πληρώνουμε. Κι όταν άνοίξουμε τό κουτί τρώμε κάτι πού δέν θά τό γράψω, γιατί υπάρχουν και όρια.

'Ας έρθουμε όμως στή συγκεκριμένη ιστορία.

Στίς 17 'Ιανουαρίου ή YENEA γνωστοποιεί πώς θά κάνει διαγωνισμό γιά νά προμηθευτεί 2 πομπούς τών 40KW και άλλους τέσσερεις τών 10KW. 'Όλα τά έγγραφα αύτής τής έξαρχής πονηρής προκήρυξης είναι γραμμένα στά έλληνικά (άν βέβαια τά θεωρήσουμε έλληνικά). Χρόνια όμως τώρα τά Γενικά Έπιτελεία, ή ΔΕΗ, ό ΟΤΕ και ή ΕΡΤ κάνουν όλες τίς σχετικές προκηρύξεις πού άπευθύνονται άπό τή φύση τους στή διεθνή άγορά στά άγγλικά. Γιατί λοιπόν - τώρα μάλιστα πού μπαίνουν στήν ΕΟΚ - τόση έλληνομανία;

Γιατί έτσι θά μάθαιναν εξαίρετα τό διαγωνισμό μόνο οί εταιρείες πού εκπροσωπούνται δεόντως στήν 'Αθήνα μέ έλληνομαθές προσωπικό. Καί υπάρχουν τέτοιες. Γιά μερικές μάλιστα έχει γραφτεί ότι όχι μόνο Έλληνες είναι οί αντιπρόσωποι, αλλά ό,τι έλληνικότερο υπάρχει, δηλαδή ένδοξοι ήγέτες ένόπλου δυνάμεως.

Προκηρύσσεται λοιπόν στίς 17 'Ιανουαρίου ό διαγωνισμός μέ ήμερομηνία καταθέσεως τής προσφοράς, 20 Φεβρουαρίου 1980. Λές κι επρόκειτο νά προμηθευτούν χαρτί περιτυλίγματος.

'Επειδή όμως, ούτε αύτός γιά

τόν όποιο είχε στηθεί ή όλη ύπόθεση προλάβαινε νά ετοιμαστεί, δίνουν άλλες δεκαπέντε ήμέρες παράταση. Καλούν δηλαδή τόν αντιπρόσωπο τής γαλλικής Thomson - γιατί περί αύτου πρόκειται - και τού λένε:

«Δέν πειράζει παιδιά και στίς 7 Μαρτίου νά έχετε τά χαρτιά, καλά θά είναι».

Οί άλλοι δέν μπορούσαν βέβαια πιά νά παρέμβουν, μιά και είχαν χάσει τήν πρώτη προθεσμία, τή μόνη πού γνώριζαν.

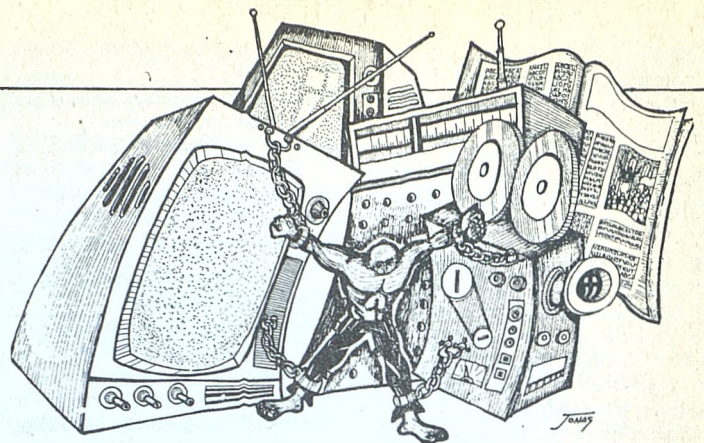
'Αλλά τά πράγματα δέν είχαν μείνει έτσι στήν τύχη. 'Εδώ πρόκειται γιά μάστερ γερές.

● 'Ενα άλλο περιστατικό δίνει τήν ευκαιρία σέ άναγνώστη μας νά τά πει άπ' τήν καλή:

'Αν δούμε προσεχτικά τίς προδιαγραφές τού διαγωνισμού, θά διαπιστώσουμε ότι πρόκειται γιά φωτοτυπία τού τεχνικού έγχειρίδιου τής Thomson. Οί δύο πομποί τών 40 KW θά πρέπει νά είναι μέ Klystrons και οί τέσσερεις υπόλοιποι μέ τετραόδους. Τέτοια άκριβώς όμως είναι μόνο τά μηχανήματα τής Thomson, άν λάβουμε ύπόψη μας και τούς υπόλοιπους όρους.

Φαίνεται ότι κάποιος κατάλαβε ότι τό πράγμα ήταν πολύ φανερό και έξι ήμέρες πριν άπό τή λήξη τού διαγωνισμού, στίς 13 Φεβρουαρίου, έκαναν μερικές προσθήκες στήν προκήρυξη, πού όμως τελικά έκαναν τά πράγματα ακόμα χειρότερα. 'Αποκλειστήκαν δηλαδή όλοι οί άλλοι όίκοι, πού χρησιμοποιούν Klystrons, και έμειναν μόνο οί Γάλλοι.

'Οχι βέβαια πώς δέν είχε άναγκή άπό σαφήνεια ό διαγωνισμός. Οί εταιρείες θά χρειάστηκαν όίγουρα ειδικόν έρμηνευτή γιά νά βρούν άκρη. 'Ασε πιά τήν πρόταση τού οικονομικού έγκέφαλου τής ύπηρεσίας πού διαπραξε τήν άιτηρη χρηματοδότηση άπό διεθνείς όργανισμούς. Ούτε άπό παρόμοια προγράμματα μοιάζει νά έχει ιδέα. Ούτε φαίνεται νά ξέρει πού θά έγκαι-
ταστήσει και πώς άκριβώς θά χρησιμοποιήσει τό έξαιρετικά

πολύπλοκο αυτό ύλικό. 'Ενα ύλικό 100.000.000! Τί είπατε; Πώς κάναμε λάθος στά μηδενικά; 'Ιδέα σας. 'Η μήπως νομίζετε ότι τό νά σάς πει μιά μέρα ό Ντ' 'Εσταίν: «Μπορείτε νά μέ λέτε Ζισκάρη», δέν κοστίζει τίποτα; 'Εδώ ό Μποκάσα, πού τόν έλεγε μιά ζωή κ. Πρόεδρε, άναγκάστηκε, γιά νά γίνεται πότε-πότε δεκτός, νά χαρίσει τά μισά διαμάντια τής Κεντρικής 'Αφρικής!

Δώσαμε λοιπόν τήν τηλεόραση... Δώσαμε τό μετρό... Δώσαμε τίς νέες μονάδες τής ΔΕΗ... Δώσαμε τίς τηλεπικοινωνίες, στρατιωτικές και μη... Δώσαμε τό νέο ύλικό τού ΟΣΕ...

Είναι άνάγκη νά τά δώσουμε όλα στά ίδια περίπου μονοπώλια, τής ίδιας πάντα χώρας. Δέν φοβόμαστε και λίγο ότι θά μάς διαρεθούν σάν πελάτες οί παμφάγοι Γάλλοι;

Και κάτι άλλο ακόμα. 'Ο περί ού ό λόγος αντιπρόσωπος τής Thomson είναι ή εταιρεία ΒΑ-ΣΙΑΚΩ. Θυμόμαστε καθόλου τήν ύπόθεση Κονοφάου, πού τήν πολέμησαμε μόνοι μας (ΑΝΤΙ, τχ.

134 και 135), γιατί όλοι, ακόμα κι ή αξιωματική αντιπολίτευση και τό ΚΚΕ, έμοιαζαν νά φοβούνται ή νά ύπολογίζουν κάτι;

Σ' αύτήν τήν εταιρεία σύμμετείχε ό κ. Κονοφάος ανάμεσα σέ δυό περάσματα άπό τήν ήγεία του ναυτικού. Κι ή ίδια πουλούσε κάτι γεωμετρικά ύποδρυ-
χιάκια στό ίδιο ναυτικό.

Λέτε νά τρέχει τίποτα σέ ύψηλότερες σφαίρες; 'Εμείς πάντως άνησυχούμε. 'Αρχίζουμε νά σκαλίζουμε και τά έχουμε χάσει άπό τό πράγμα πού βγαίνει.

'Ελεγε κι ό κ. 'Αδέρωφ, πού θά μπορούσαμε νά πάμε νά του τά καταγγείλουμε όλα αυτά...

Είχε πάει στό Παρίσι - άλλη σύμπτωση πάλι αύτή!

Τώρα πού γύρισε μέ τό καλό, έμεις θά του προτείνουμε νά τούς διώξει όλους τούς άνίκανους και νά αναθέσει τήν YENEA στήν Thomson. 'Οχι μόνο τά μηχανήματα. Καί τούς ανθρώπους και τήν κ. Γκούμα και όλους.

Cinéma - verité

Σκηνοθεσία: Κ.Α. Μανιάτη.

Μιά πολυκριτική...

Οί Κάννες, βέβαια, είναι τό φεστιβάλ πού γίνεται κάθε χρόνο: έπιλογή προγραμμάτων, άγορές, πωλήσεις. 'Όλες οί τηλεοράσεις στέλνουν τούς εκπροσώπους τους, δηλαδή τόν προϊστάμενο προγραμματισμού και τόν ειδικό γιά τίς ταινίες και έναν υπεύθυνο πωλήσεων, άν πρόκειται γιά μεγάλη τηλεόραση παραγωγής προγραμμάτων. 'Εμείς όμως ξεπεράσαμε τόν έαυτό μας. Θέλετε ή λιτότητα... θέλετε ότι ξέρουμε πώς αλλάζει ή γενική διεύθυνση, είπαμε νά πάμε όλοι στίς Κάννες γιά δέκα ήμέρες. Μάλιστα, τώρα πού άνοίγει ή σαιζόν, πού ό καιρός θά είναι χάραμα, ένα ταξίδισμα μέ έξοδα τής ταιλαυρώου ΕΡΤ δέν είναι καθόλου άσχημα. 'Όταν μάλιστα ή συντροφιά είναι ευχάριστη και πολύ φιλική. Καί καλά όλοι οί άλλοι πού θά επιλέξουν προγράμματα, αλλά ό κ. Γενικός

και ή κ. Σταματά, τί πρόκειται νά επιλέξουν ή νά πουλήσουν; Γιατί είναι γνωστό πώς ό κ. Γενικός δέν πάει ποτέ σινεμά, γιατί κοιμάται και τά προγράμματα τής προτιμήσεώς του στήν τηλεόραση είναι εκείνα του άνηψιού του «του κυρίου μέ τά καθαρά χέρια» ή τής Μπέμα Κούλα. 'Όταν μάλιστα του έλέχθη πώς τό μπαλέτο του «Σώου, όπως σάς άρέσει» έχει εϋτραφή όπίσθια, άπάντησε ότι αυτά είναι τά γούστα του 'Ελληνα. Γιά τά γούστα του κ. Χόνδρου, άμφιβολίες δέν έχουμε. Ούτε βέβαια γιά τά γούστα τής κ. Σταματά. 'Αλλά μήπως θά έπρεπε ό κ. Τσαλδάρης νά ρωτήσει τί κόστισε στήν ΕΡΤ αύτή ή όμαδική έκδρομή και νά δει και τά προγράμματα πού θά επιλέξουν; 'Αλλά, θά μου πείτε, μετά τίς εκλογές, ποιός Τσαλδάρης, ποιά

προγράμματα και ποιός Γενικός και κ. Σταματά...

* * *

Τό Φαράγγι της Σαμαριάς πήρε τό θραείο από τό συμβούλιο της Εύρώπης. Σπουδαίος έπαινος και θανμάσια αναγνώριση της μοναδικής του όμορφιάς. Κατέθηκαν λοιπόν επίσημοι και άλλοι πολλοί για νά είναι στην άπονομή του θραείου. Και δέβαια θά έπρεπε νά καλυφθεί ή άπονομή και από τη Διεύθυνση Ειδήσεων. Από την διεύθυνση, ναι. Από τόν Διευθυντή όμως; Γιατί όχι, αν ή ΕΡΤ δίνει τόση μεγάλη σημασία στα θέματα περιβάλλοντος ή διατηρήσεως της αρχιτεκτονικής, της παραδοσιακής, και φροντίζε για τήν ποιότητα της ζωής μας; Όστόσο ό κ. Μπίστικας, ό οποίος όπως λέγεται έχει τσακωθεί με όλους τούς συνεργάτες του και προβάει μόνον έναν, λές και πρόκειται ό Μορώνης νά σώσει τό κύρος της ΕΡΤ ανά τό πανελλήνιον, αποφάσισε νά στείλει τό Βούλαρη στη Σαμαριά και όχι μόνο νά κάνει τό ρεπορτάζ, αλλά και τόν σκηνοθέτη, άγωνώντας πέρα για πέρα τούς σκηνοθέτες της τηλεόρασης. Μας λένε πώς πολλά έγιναν εκεί, αλλά είμαστε επιφυλακτικοί. Όχι για τόν κ. Μπίστικα, αλλά για τό άν άξιζει τόν κόπο νά γράφουμε για ανθρώπους πού προοιούνται μιάς διευθύνσεως πού ούδέποτε απέδειξε πώς σέβεται τούς τηλεθεατές. Θά σεβάσεται τούς συνεργάτες της; Άλλά μετά τίς εκλογές θά μου πείτε... ποιός Τσαλδάρης, ποιά προγράμματα και ποιός Γενικός και κ. Μπίστικας...

* * *

Πολύ θά θέλαμε νά ξέρουμε τί γίνεται στη Διεύθυνση Ειδήσεων και της YENEΔ. Όχι από άποψη τρόπου πληροφόρησης ή διοχέτευσης των ειδήσεων προς τό κοινό, όσο από τήν αξιοποίηση του προσωπικού της. Εκτός αν όλη ή διεύθυνση ειδήσεων είναι οί έξης δύο: Ό Διευθυντής Ειδήσεων και ή Δ. Βλάχου. Τό σήριαλ σχετικά με τήν υπόθεση δέν ένδιαφέρει κανέναν, αλλά όλο και πιό συχνά, οί δημοσιογράφοι της Διευθύνσεως διαμαρτύρονται για περίεργη μεταχείριση, για πολλαπλή χρησιμοποίηση ενός και μόνο προσώπου. Για έπιλογή των θεμάτων από

ένα και μόνο πρόσωπο και για συμπεριφορά τουλάχιστον άντισυναδελφική από τό ίδιο πρόσωπο. Σάν νά μήν έφταναν αυτά, έχουμε και τό σχόλιο του κ. Διευθυντού πού θεωρεί τόν έναν του τουλάχιστον ως τόν μεγαλύτερο ιστορικό του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Αναρωτιέται κανείς, ως πού θά φτάσει ή έγκαρτέρηση των Νεοελλήνων. Γιατί, καλά εκείνα τά άθλια προγράμματα του Ναυτικού μέ τόν Μιχαλόπουλο - από τήν δικτατορία ως τώρα, ίδια γεύση - και της Αεροπορίας μέ τόν Γιανναράκο επίσης - ό νέος Δελιπέτρος, όπως τόν αποκαλούν στην YENEΔ ή ό έξ άπορρήτων του Βάγγου... - είναι ανάγκη προς ενημέρωση του... Στρατού νά θγαίνει ό Σισμάνης και νά μιλά για έπετείους... πού δέν ξέρει; Άλλά, θά μου πείτε, μετά τίς εκλογές, ποιός Τσαλδάρης, ποιά προγράμματα, ποιός Σισμάνης και κ. Βλάχου...

* * *

Κάποιος ήρθε και μās είπε ότι κόβονται τά παιδικά νέα. Έχουμε ξαναγράψει πώς τά παιδικά νέα στην ΕΡΤ δέν ήταν καθόλου άρεστα στους ιθύνοντες, αλλά ήταν μιά σωστή πληροφόρηση, τουλάχιστον στην αρχή πού ξεκίνησαν όλα έδειχναν ότι δέν θά ακολουθούσαν τόν δρόμο των ειδήσεων για τούς μεγάλους πού όμως προϋποθέτουν κοινό... μωρό. Οί μικρές ειδήσεις πολιτιστικού περιεχόμενου είναι αυτές πού θά έννοχούν πιό πολύ. Γιατί; Γιατί κανείς δέν φταίει αν οί προοδευτικές δυνάμεις του τόπου άσχολούνται με τό παιδί. Γιατί κανείς δέν φταίει πού όλες τίς πολιτιστικές εκδηλώσεις τίς σχετικές με τό παιδί, τίς δημιουργούν άνθρωποι πού πονούν για τήν ένκατάλειψη των παιδιών στα «κλασικά εικονογραφημένα». Κόπηκε πρίν από καιρό ή «κουδένα» πού γινόταν στο στούντιο με τά παιδιά και ήταν - όσο μπορούσε νά γίνει - έλεύθερη. Τώρα κόβονται και οί ειδήσεις. Σέ λίγο θά μπαίνει μόνο ό Σκουπί Ντου ή τά φαντάσματά του... σάν αυτά πού κυκλοφορούν στους σκοτεινούς διαδρόμους του Μεγάρου... Άλλά, θά μου πείτε, μετά τίς εκλογές, ποιός Τσαλδάρης, ποιά προγράμματα, ποιός Γενικός και ποιός Πιλάδιος...

Μέ εκπλήσσει ή χρησιμοποίηση του ANTI - πιστεύω άθελα του εκδότη του, γιατί δέν έχω λόγο νά άμφιβάλλω για τήν έντιμότητα του κ. Παπουτσάκη, μετά την πρόσφατη τηλεφωνική μας επικοινωνία - σάν αρχή μιάς γενικότερης δυσφημιστικής έκστρατείας

έναντίον μου: δύο-τρεις φορές μάλιστα ένας κάποιος τύπος με έχει χαρακτηρίσει - πάλι ψευδώς - σάν άργόμισθο σύμβουλο στο 'Υπ. Συντονισμού κλπ.

Αυτή ή έκστρατεία μου θυμίζει τίς μεθόδους πού χρησιμοποίησε ό Νίξον στην αρχή της καριέρας του: συκοφαντείτε, συκοφαντείτε, πάντα κάτι μένει. Κι έπειδή έχω ιδιαίτερη εκτίμηση στο κοινό του ANTI, γι' αυτό και άπαντώ έν έκτάσει. Τό ίδιο τό ANTI (τεύχος 149, σ. 41) γράφει «φασισμός είναι δέ ύποχρεώνουν νά λές».

Τό άρθρο «Μανιάτη» με ύποχρεώνει νά λέω πώς βλέποντας τά περί έμου γραφτά αυτού του κυρίου νόμισα (και μαζί με μένα και πολλούς κόσμους) ότι τό ANTI μεταβλήθηκε ξαφνικά σε Ψυχιατρική Έπιθεώρηση πού περιγράφει τό παρालήρημα παρανοϊκού όνόματι «Μανιάτη». Ό ίδιος φασισμός της δυσφημησης με ύποχρεώνει ακόμα νά πω ότι τό μόνο πού κατάφερε ό κ. «Μανιάτης» με τήν συκοφαντική δυσφήμιση πού έξαπέλυσε έναντίον μου στο ANTI (11-4-1980) και με τίτλο «ή θεία μου ή Κούλα θγαίνει στον 'Αέρα» είναι νά θγάλει ό ίδιος τόν δικό του Κ... στον άέρα και νά έξαπολύσει δυσοσμιές επί της νοημοσύνης των άναγνωστών του ANTI.

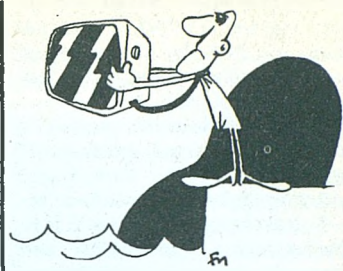
Από τό «άρθρο» του, αλλά και από τηλεφωνική επικοινωνία πού είχα με τόν φίλο μου Χ. Παπουτσάκη (στις 13-4-1980) εύκολα κατάλαβα ότι τό «Μανιάτης» είναι ψευδώνυμο ΑΓΝΩΣΤΟΥ εις έμέ Πληροφοριοδότη, 'Υπαλλήλου, Όμορφου και Νεάζοντος, της ΕΡΤ, έφ' έξης αποκαλούμενου διά λόγους συντομίας ΠΥΟ-NEPT.

Άλλά ό δημόσιος ύπάλληλος - πληρώνεται με λεφτά του λαού... για νά συκοφαντεί - δέν είναι μόνο ΠΥΟΝΕΡΤ με τόν λίβελο πού έξαπέλυσε έναντίον μου. Έπεσε και στην λούμπα πού του 'στεισαν αυτοί πού από τήν ΕΡΤ δέν ήθελαν νά γίνει έκπομπή και έχασε τίς ψεύτικες πληροφορίες.

Διέπραξε Βλακώδες Λάθος 'Ανωνύμου Κοροΐδου της ΕΡΤ, αποκαλούμενος έφ' έξης και ΒΛΑΚΕΡΤ... Μανιάτης, ΠΥΟ-NEPT ή ΒΛΑΚΕΡΤ είναι τό ίδιο πράγμα, μιά πού από τίς 119 γραμμές πού μου άφιερώνει μόνο μία σωστή: τό ότι είμαι «γιός του μπαμπά μου». Τό έπιβεβαιώνει και ή μητέρα μου...

Η ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΚΗ ΔΥΣΦΗΜΙΣΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΒΑΣΙΛΑΤΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ Κ.Α. ΜΑΝΙΑΤΗ

1) Έμμέσως πλύν σαφώς γράφει ότι είμαι καταπατητής του Δημοσίου και ότι ό ύφυπουργός Τριανταφύλλου «μιά πού χαρίζει δάση όλόκληρα για σαράντα

στρέμματα στην 'Εκάλη» δέν θά κάνει ένα δώρο τώρα;... Και νά 'θελε όποιοσδήποτε νά μου χάριζε τό κτήμα μου στην 'Εκάλη δέν μπορεί, γιατί άπλούστατα είναι δικό μου, όπως προκύπτει από τίτλους πού αρχίζουν πέραν του 1875, από έπίσημα έγγραφα του ελληνικού κράτους τό 1930, τό 1934, τό 1958, τό 1976 κλπ.

Έάν ό Μανιάτης άνήκει σε σπείρα εκδιστών πού προσπαθεί νά δημιουργήσει θέμα τίτλων μέρους της περιουσίας μου, τόν έίδοποιώ ότι και αυτόν και όποιονδήποτε άλλο θά τόν μινώω άμέσως για εκδίασμό και δυσφήμιση. Η πρόθεση συκοφαντικής δυσφημίσεως φαίνεται σαφώς και από τά κατωτέρω:

2) Άποκαλεί περιφρονητικά τόν πατέρα μου «ό πολύς Γεράσιμος» και σκοπίμως ξεχνάει ότι «ό πολύς Γεράσιμος» είναι άνάμεσα στους 3, έπαναλαμδάνω, μόνο 3 Έλληνες πού είχαν τό κουράγιο, θγαίνοντας από τήν έξορία νά καταγγείλουν άμέσως και σε διεθνές έπίπεδο τό ψευτοσύνταγμα του Παπαδόπουλου, τόν Αύγουστο του 1968. Γι' αυτό και ξαναεξορίστηκε κλπ. Αυτά δέβαια θά ξέρουν πολλοί. (δλ. π.χ. Monde, 22-8-68).

3) Αναφέρει άπλώς ότι «έκανα διάφορες σπουδές στο Παρίσι». Οί διάφορες σπουδές είναι α) Τό 'Ανώτατο Δίπλωμα Οικονομικά, Έπιστημών (Παρίσι 1970), β) Τό 'Ανώτατο Δίπλωμα Πολιτικών Έπιστημών (Παρίσι 1972), γ) Τό Δίπλωμα Κοινωνιολογίας, (Ναντέρ 1975), δ) Σνεχίζω τίς μελέτες μου για τό ντοκτορά μου. Αυτά δέβαια είναι τριχες μπροστά σ' αυτά πού ξέρει ό άνωνυμογράφος ΒΛΑΚΕΡΤ κριτής μου. Κι' αυτό τό έννοώ, γιατί ή τεχνική της δυσφήμισης πού έφαρμόζει σε βάρος μου υπερβαίνει κατά πολύ τήν χουντοπροπαγάνδα του Σταματόπουλου.

4) Γράφει ότι έγραψα ένα διβλίο πού είναι «από τήν πόλη έρχομαι και στην κορφή κανέλλα... κι αν νομίζετε ότι είμαστε (δηλαδή Μανιάτης, ΠΥΟΝΕΡΤ κλπ.) κακόπιστοι πάρτε το νά τό διαβάσετε». Παρατηρώ τό πόσο καλόπιστος είναι άφου ούτε τόν τίτλο δέν άναφέρει σωστά. Φαντάζομαι πόσο τό διάβασε! Βέβαια, και ό ήμερησιος ελληνικός

...και ένας πολύλογος

● Η συνεργασία του Κ. Α. Μανιάτη στο προηγούμενο τεύχος μας, προκάλεσε άμεση αντίδραση των κ.κ. Γερ. και Βασ. Βασιλάτου - πατρός και νιού.

Στη συνέχεια δημοσιεύουμε τό γράμμα πού μās έστειλε ό κ. Βασ. Βασιλάτος:

Μέ εκπλήσσει ή χρησιμοποίηση του ANTI - πιστεύω άθελα του εκδότη του, γιατί δέν έχω λόγο νά άμφιβάλλω για τήν έντιμότητα του κ. Παπουτσάκη, μετά την πρόσφατη τηλεφωνική μας επικοινωνία - σάν αρχή μιάς γενικότερης δυσφημιστικής έκστρατείας

τύπος όλων των αποχρώσεων είναι, για τον ΠΥΟΝΕΡΤ, για πέταμα μία πού είχε τό θράσος να μου αφιερώνει τετράσπηλες και εξάσπηλες κριτικές...

Στό ότι βέβαια δεν κατάλαβε τίποτε, δεν διαφωνώ καθόλου. Ή ψυχοκοινωνιολογία είναι τρίχες για τους άνωνυμους συκοφάντες.

Γράφει επίσης ότι «είναι ο Β.Β. ανεπάγγελτος και γυρίζει στά καφενεία και μιλάει περί ανέμων και υδάτων». Μετεωρολόγος δεν είμαι, δικηγόρος είμαι. Στά καφενεία, βέβαια, ευχαρίστως θα πήγαινα συχνότερα, αν είχα τον διαθέσιμο καιρό του κάθε άνωνυμου συκοφάντη.

Γράφει ότι «προσφάτως έδηλώσα βασικούς ιδεολογικούς ύπεύθυνος της Νέας Δημοκρατίας»· πάλι ψέμματα. Δεν τό δήλωσα έγώ. Τό δήλωσε τό ΒΗΜΑ (τό όποιο τελευταία μέ δηλώνει ό,τι θέλει). Συνεπώς, κατά τόν ΠΥΟΝΕΡΤ, δεν είμαστε καν ό,τι δηλώσουμε. Καταντήσαμε στην Έλλάδα να είμαστε ό,τι μάς δηλώνει όποιος θέλει. (Έδώ συμφωνώ μέ τόν ΠΥΟΝΕΡΤ. Είναι τό προτέρημα του κάθε συκοφάντη: νά μάς θυμίζει την τεράστια δύναμη του ραδιό-άρδύλα). Άλλωστε, αν είχε διαβάσει τό βιβλίο μου πού τόσο κριτικάρε, θά έδλεπε ότι δεν πιστεύω sé ιδεολογίες. Μόνο sé άρχές... Έπί σήμερα, έδώ κι ένα χρόνο δεν άσχοιούμαι πλέον μέ την πολιτική. Αυτό, βεβαίως, δεν σημαίνει ότι έπαυσα ή θά πάψω νά είμαι πολιτικά τοποτητημένος στη «Νέα Δημοκρατία».

ΤΑ ΠΕΡΙ ΕΚΠΟΜΠΗΣ

Πράγματι τόν Δεκέμβριο έκανα μία πρόταση στην ΕΡΤ νά γίνει μία εκπομπή 45 λεπτών (και όχι 30, όπως λανθασμένα αναφέρει ο ΒΛΑΚΕΡΤ), μέ σκοπό νά δοθι ό λόγος sé νέους Έλληνες 15-35 ετών τόσο για τά προβλήματα τους, όσο και για τά γενικότερα προβλήματα του τόπου. Ή πρότασή μου έλεγε καθαρά ότι για νά εξασφαλιστεί ή αντιπροσωπευτικότητα των όμιλούντων - νά μη διαλέγει δηλαδή ή ΕΡΤ ό,τι την συμφέρει - πρέπει νά γίνεται σωστή δειγματοληψία, πράγμα πού άπαιτεί ειδικές μεθόδους, τίς όποιες άγνοούν οι ΕΡΤοερευνητές. Όλα αυτά είναι γραμμένα και δημόσια και μέ αριθμό πρωτοκόλλου.

Ή όλη ύπόθεση συνάντησε τριών ειδών αντιδράσεις από τους «επάνω» της ΕΡΤ α) καλή ιδέα, νά γίνει, β) τολμηρή ιδέα, νά μη γίνει, γ) καλή ιδέα, γιατί νά την κάνει ό Βασιλάτος κι όχι ό Α ή ό Β προστατευόμενος του τάδε ή του δείνα;

Για νά βγει όμως ό Βασιλάτος από την μέση έπρεπε νά δοθεί στό κοινό μία βρωμερή εικόνα του σάν και αυτή πού μέ τρόπο

πλασάρανε στόν ΒΛΑΚΕΡΤ ό όποιος έσπευσε μέ τό «λαβράκι» του στό ΑΝΤΙ.

Ή διαστρέβλωση είναι σαφής. Ένώ ό Β. Βασιλάτος προτείνει αυστηρή δειγματοληψία, ό ΒΛΑΚΕΡΤ γράφει ότι θα έχει «στημένα παιδιά για ν' άπαντάνε ό,τι θέλει ή κυβέρνηση». Ένώ γράφω ότι θά είναι 15-35 ετών, ό ΒΛΑΚΕΡΤ γράφει για γυμνασιόπαιδα. Ίσως γιατί στό 35 του ό ΒΛΑΚΕΡΤ πήγαινε ακόμα στό Γυμνάσιο. Τό τριακοστό του ψέμμα είναι ότι ισχυρίζεται πώς ό Βασιλάτος έλεγε ότι «οί νέοι βρίσκονται... sé άπελπισία και καταφεύγουν στόν κομμουνισμό και ότι ό Β.Β. θά τους σώσει μέ μισή ώρα εκπομπή στην τηλεόραση...». Μπορεί νά άποδείξει ότι ό Β.Β. έγραψε ή έλεγε τέτοια πράγματα; Ή μήπως «κάποιοι» του τό 'πε και ό ΒΛΑΚΕΡΤ έτσι... γενικά... τό μετάδωσε σάν άληθινό περιστατικό; Κι έτσι ή εκπομπή εμφανίζεται σάν «κομματική», την όποία έπί πλέον προτείνει ένας αγράμματος, καταπατητής του δημοσίου, ανεπάγγελτος, καφενόδιος, τεμπέλης, κλπ. Και ή «σοβαρή» και έντιμη ΕΡΤ, βέβαια, δεν μπορεί ποτέ νά δεχτεί τέτοια εκπομπή, κλπ. κλπ. Τό άποτέλεσμα είναι νά κλειστεί τό στόμα των νέων Έλλήνων. Μπράβο ΒΛΑΚΕΡΤ!

Όσο για τό «θράσος» της ΑΣ-ΤΗΡ Τ.Υ. νά ζητάει 150.000 την εκπομπή, άς κοιτάξει ό «Μανιάτης», σταματώντας για λίγο νά κάνει τόν ΒΛΑΚΕΡΤ, τόν προυπολογισμό. Θά διαπιστώσει ότι 10 άνθρωποι, όχι, βέβαια, της ΕΡΤ, επρόκειτο νά πληρωθούν και οι 10 μέ λιγότερο άπ' ό,τι παίρνει ένας προπονητής ποδοσφαίρου επαρχιακής ομάδας. Τό θράσος είναι μάλλον εκείνων πού έμπόδισαν την εκπομπή νά γίνει.

Φιλικάτα

Βασίλης Βασιλάτος
«γιός του πολύ Γεράσιμου»

Θέσαμε ύπόψη του συνεργάτη μας Κ. Μανιάτη την επιστολή του κ. Β. Βασιλάτου και αυτός άπαντάει:

● Σάς αφήνω νά άπολαύσετε χωρίς πολλά σχόλια την άπάντησή του κ. Β.Βασιλάτου, σύμβουλου και ιδεολογικού στελέχους της κυβέρνησης και της Ν.Δ. Θά τονίσω μόνο πώς αντίθετα μέ όσα γράφει δεν διαθέτει κανένα πραγματικό στοιχείο, πού νά προέρχεται από τό ΑΝΤΙ και νά άφορά την ταυτότητά μου.

Όσα κείμενα υπογράφονται μέ ψευδώνυμο δημοσιεύονται μέ άποκλειστική ευθύνη του περι-οδικού.

Ό κ. Β.Β. διακηρύττει παντού ότι ανήκει στην άριστερά της Ν.Δ. Γιατί νά υπάρχει αντίληψη; Έξ άλλου, παλιότερα ό

ίδιος ήταν άριστερότερα από τό ΚΚΕ, θαυμαστής της ομάδας Μπάντερ, άριστερότερα από τόν κ. Μαύρο στην ΕΔΗΚ τό 1974... Είναι πάντα ό «άριστερότερος», αλλά sé ένα χώρο όλο δεξιότερο. Μέ τό καλό και στην Έθνική Παράταξη!

● Ό βουλευτής της Ν.Δ. κ. Γεράσιμος Βασιλάτος μάς έστειλε την εξώδικο πού άκολουθεί:

Δυνάμει των διατάξεων του περί Τύπου Νόμου παρακαλείσθε όπως είς άπάντησιν δημοσιεύματος του Περιοδικού ΑΝΤΙ τό όποιο έδημοσιεύθη εις τό Τεύχος 149 και υπογράφεται από τόν κ.Κ.Μανιάτη και τό όποιον μέ θίγει, δημοσιεύσατε τά κάτωθι.

Πρώτον διά τους δήθεν ελιγμούς μου διά νά ξαναβγώ Βουλευτής. Σάς παραπέμπω εις τάς δηλώσεις μου στην ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ της 12 Αυγούστου 1978, όπου κατηγορηματικώς έδηλώσα ότι άφού απέτυχαν αί προσπάθειαι άνασυγκροτήσεως της Ένώσεως Κέντρου, έγώ δεν θά πολιτευθώ πλέον.

Μετά ένα έτος έκρινα ως άπλους Έλληνας Πολίτης ότι προς αντιμετώπισιν των έσωτερικών και έξωτερικών κινδύνων της Δημοκρατίας έχουμε όλοι την ύποχρέωσιν νά πλαισιώσουμε τόν κ. Καραμανλήν. Ούτε sé συσκέψεις συμμετείχον ούτε αξιώσιν προέδρα ούτε χρίσμα έξήτρησα. Πεντάκις Βουλευτής μέ φθάνουν τά άγαθά του Δημοσίου δίου. Ή μερίς μου εις τό Ύποθηκοφυλακείον είναι ό καθρέπτης. Έπί πλέον πριν καταρρεύσει ή Χούντα από του Μαΐου 1974 είχα διά του κ. Κ. Πυλαρινού επικοινωνήσει μέ τόν κ. Καραμανλήν νά αναλάβη την άρχηγία του Άντιστασιακού άγώνος.

Δεύτερον Όσον άφορά την δήθεν καταπάτησιν κημάτων του Δημοσίου, την παρούσαν συνουδεύει προς ενημέρωσιν σας ή ύπ. αριθμόν 37799/1974 άπόφασις του Ύπουργείου Γεωργίας ή όποία έχει αναγνωρίσει τά ιδιοκτησιακά μου δικαιώματα του κτήματος Φασίδερι διότι στηρίζονται sé τίτλους 150 ετών. Και ή αναγνωρίσις έγινε πανηγυρική.

Συνεπώς δικαιούμαι μετά παρησίας νά άποκαλέσω όποιονδήποτε θά τολμήσιν νά άμφισβητήσιν την ιδιοκτησία μου, ή άγράμματον ή κακής πίστewος ή εκδυστήν.

Άρμόδιος Δικ. Έπιμελητής κλπ. κλπ.

Έν Αθήναις τη 14.4.1980
Γεράσιμος Βασιλάτος

● Άλλά ό κ. Γ. Βασιλάτος δεν άρκέστηκε στην εξώδικο· μάς έστειλε και την άκόλουθη επιστολή μαζί μέ σχετικά ντοκουμέντα:

Θέλω νά πιστεύω ότι είσθε θύμα ή της κακογλωσσίας ή ταπεινού συκοφάντου. Θά σας παρακαλέσω λοιπόν νά ερίξετε μία ματιά:

1) Στην διακήρυξη της 25 Ιουλίου 1968. Άπό 300 βουλευτάς της τότε διαλυθείσης Βουλής τρεις είχαμε τό θάρρος υπό Στρατιωτικό Νόμο νά άντιμετωπίσουμε τόν Παρανοϊκό Παπαδόπουλο. Έγώ μόλις είχα επιστρέψει από 7μηνον εκτόπισιν εις Φολέγανδρον. Και εκ των τριών, ήτοι των δύο άλλων Κυρίων Ζίγδη και Κοκκέδη, μόνον έγώ εκτοπίσθηκα διά την διακήρυξη στόν Αϊ-Στράτη, Αήμον, Πλωμαρί.

2) Όταν ανέλαβε ό Μαρκεζίνης ώμίλησε ό Λαδάς ότι αυτοί είχανε καθαρά χέρια, είχα τό θάρρος νά καλέσω όλους τους τότε Ύπουργούς του Παπαδόπουλου sé ένα δημόσιο διάλογο. (Βλέπετε ΝΕΑ της 24 Όκτωβρίου 1973).

3) Όταν τό Συγκρότημα έτόλμωσε νά σαλιαρίσει έναντίον μου ως διευθυνθέντα, πήρε την έσωκλειομένη διά Δικ. Έπιμελητού βιαιοτάτην και άνηλεή άπάντησιν.

Συνεπώς την φράσιν σας «ό πολύς Γερ.Βασιλάτος» αν είχατε ύπ' όψιν σας τά όλίγα από τά άνωτέρω είμαι βέβαιος ότι δεν θά την διατυπώνατε. Άν θέλετε και άλλα κείμενα υπάρχουν έξ ίσου σοβαρά ως λ.χ. Άλληλογραφία επί Δικτατορίας μέ τόν Φουλμπράιτ κλπ.

Μετά τιμής
Γερ.Βασιλάτος
14.4.1980

● Σ.Σ. Ό κ.Γ.Βασιλάτος έπικαλείται την στήν του στό παρελθόν για νά εξωραΐσει τη σημερινή του προσχώρηση στη Δεξιά. Όμολογούμε πώς και έμεις εκπλαγήκαμε, όταν είδαμε τον πρωταγωνιστή του ανέδoτου και τόν μόνο βουλευτή της προδικτατορικής βουλής, πού είχε άμφισβητήσει την προσωπική έντιμότητα του κ. Καραμανλή καταγγέλλοντας τον για οικονομικές άσασθαιές, νά σηκώνεται στό Συνέδριο της Χαλκιδικής της Ν.Δ. και νά εκφωνεί έναν έμετικό προσωπολατρικό λόγο προς τόν «μεγάλο ήγέτη και άρχηγό». Άν αυτό δεν είναι τουλάχιστον ευλγισία, τότε τί είναι;

Όσο για τά κτήματα στην Έκάλη συμφωνούμε ότι είναι δύσκολο και μπλεγμένο ζήτημα κι ότι ή άναφορά μας σ' αυτά είναι κάπως ξένη προς τό ύπόλοιπο κείμενο. Τί νά γίνει...

Άκόμα και στην YENEΔ προβάλλονται τώρα πιά τσόντες.

της Ντόρας Ήλαιοπούλου - Ρογκάν

Μνήμη Δ. Μεγαλίδη στη «Συλλογή»

Στά 131 έργα (λάδια, σχέδια και χαρακτικά) της αναδρομικής έκθεσης του Δ. Μεγαλίδη στη «Συλλογή» έχει κανείς την ευκαιρία να θαυμάσει τις καλλιτεχνικές, αλλά και τις ανθρώπινες αρετές του δημιουργού αυτού που στάθηκε υπόδειγμα ακεραιότητας στην τέχνη και στις πεποιθήσεις του. Μερικά τοπία, κυρίως όμως, άτομικά και ομαδικά πορτραίτα, συνθέσεις έμπνευσμένες από την 'Αντίσταση, χαρακτηριστικά από το περίφημο Λεύκωμα του 'Αγώνα, σχέδια, λάδια από την έπίσης πολύ αξιόλογη ένότητα «'Αλιόρι» μάς αποκαλύπτουν για μιά ακόμα φορά την

αυθεντικότητα και την άμεσότητα με την οποία βλέπει και αναπαριστά τό θέμα του ο Μεγαλίδης· κυρίως, όμως, τη δύναμή του να διεισδύει μέχρι τα μύχια και να συμπάσχει, δίχως περιττές αφηγηματικότητες, με την κατάσταση. 'Η μητέρα με τό άδικοσκοτωμένο παιδί στην άγκυαλιά, τό κύρτωμα της ράχης των έξορστων, τό γεμάτο πόνο - δίχως όμως συναισθηματολογία - πρόσωπο των φυλακισμένων, άποκτούν, πάνω στο μουσαμά ή τό χαρτί, μιά δύναμη που τό μετουσιώνει σε σύμβολα «ζωντανά» και όχι σε μνήμες τιμής ένεκεν.

Τά γλυπτά της Γ. Σίμωνι

Στην ολόλευκη αίθουσα έκθεσων του Πολυπλάνου (Λυκαβηττού 16) τά γύψινα λευκά γλυπτά της Σίμωνι δραστηριοποιούν έναν ιδιαίτερα υποβλητικό χώρο. Μέ τό γνωστό, ιδιότυπο, σουρεαλισμό με τόν όποιο εκφράζεται ή καλλιτέχνισσα, έχει εδώ κατορθώσει, για μιά ακόμη φορά, να πλάσσει έργα πέρα για πέρα ποιητικά που ύλοποιούν μιά χρυσή

τομή ανάμεσα στο όνειρο και στην πραγματικότητα. Συνάμα, βλέπουμε και φωτογραφικές συνθέσεις της γλύπτριας, κολάζ, στίς όποιες τό ανθρώπινο γυμνό διαγράφει, σε σχέση με τη φύση και άλλα ερεθίσματα της δημιουργού, τά δικά του ιδιόμορφα τοπία. Μέ την ευκαιρία της πολύ ενδιαφέρουσας αυτής έκθεσης κυκλοφόρησε και τό τέταρτο λεύκωμα της σειράς «Σύγχρονοι Έλληνες Καλλιτέχνες» του Πολυπλάνου με κείμενο του Ν. Παπαδάκι.

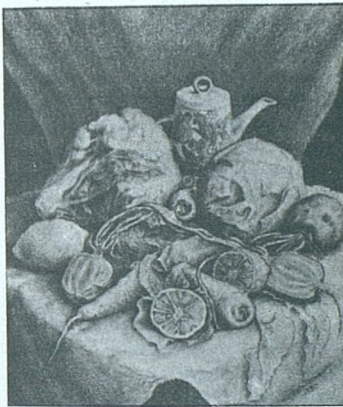
Μανώλης Πολυμέρης

Πενήντα συνθέσεις (λάδια) παρουσιάζει ό Πολυμέρης στο Ζυγό (Ιοφώντος 33) στά όποια άποδεικνύει, για μιά ακόμη φορά, τις μεγάλες του Ικανότητες και, κυρίως, τόν άπόλυτα προσωπικό χαρακτήρα της έκφρασής του. 'Ο ζωγράφος κατορθώνει να άποτυπώσει τά εκάστοτε ερεθίσματά του, εκείνα που του προκαλεί τό γυναικείο γυμνό, μιά νεκρή φύση, ένα τοπίο, έτσι ώστε σύνθεση, σχέδιο και χρώμα δονημένα από ένα πολύ δυνατό ένστικτο, να προβάλλουν στο χώρο, προκαλώντας στο θεατή μιά έντονη υποβολή. Σ' αυτό άκριδώς τό σημείο έγκειται ή μετουσίωση της έντύπωσης σε αυθεντική τέχνη. Μιά ιδιότυπη «γραφή» δοσμένη με «έλιγμους» μιάς μαύρης πινελιάς, οδηγεί άνεπαίσθητα, αλλά άποτελεσματικά, τη ματιά μας

μέσα από τη σύνθεση και τά χρωματικά πλάνα που χειρίζεται με μιά άπαραμίλλη μαεστρία ό πολύ νέος αυτός καλλιτέχνης. Έτσι, συνθέσεις όπως εκείνες, π.χ., που τιτλοφορούνται «τοπία», μορφές ή φιγούρες, άποκαλύπτουν ένα μεγάλο ζωγράφο. 'Ο καλλιτέχνης πρόσφατα τιμήθηκε στην Πανδάλκανική έκθεση στο Βουκουρέστι, με δραβείο και άγορά του έργου του.

Νεκρές Φύσεις και τοπία του Κ. Χαλαμπίδη

Στά 38 έργα, λάδια και σχέδια, που παρουσιάζει ό νέος καλλιτέχνης στο Ζυγό άποδεικνύει ένα άριστο μετέ και μιά Ικανότητα να άναζωογονεί όρθόδοξα θέματα και καταστάσεις. Στά λάδια του ό Χαλαμπίδης δείχνει μιά

ιδιαιτερη ευαισθησία στο χρώμα και στην «τεχνική». Εκεί, όμως, που άποκαλύπτει τόν καλύτερο έαυτό του είναι στά σχέδια (μολύβι) όπου τό μετέ του και ή άνεση στο σχεδιάσμα δείχνουν ένα πολύ ώριμο ταλέντο.

Γλυπτική του Γ. Γεωργιάδη στις «Νέες Μορφές»

'Ο Γ. Γεωργιάδης παρουσιάζει στις «Νέες Μορφές» μιά πολύ

αξιόλογη ένότητα δουλειάς άποτελούμενη από 16 γλυπτά σε όρειχαλκο και 21 σχέδια. Στά γλυπτά του ό καλλιτέχνης επιχειρεί, και τό πετυχαίνει άπόλυτα, να έξαντλήσει τις δυνατότητες που του προσφέρει ή ταυτότητα των μορφών που επέλεξε για να

άναμεταδώσει τό μήνυμά του, δυνατότητες στίς όποιες λαμβάνεται υπόψη έξίσου και τό ύλικό. Βγαλμένα τό ένα μέσα άπ' τό άλλο τά έργα αυτά - τό καθένα είναι συνδυετικός κρίκος με τά άλλα, προηγούμενα και επόμενα - εκφράζουν και αξιοποιούν στο έπακρο τό μέλημα και τις Ικανότητες του γλύπτη. 'Ηθελμένα άκρωτηριασμένες οι μορφές αυτές ένσαρκώνουν κάτι τό ουσιαστικό από την «κίνηση» ή την «κατάσταση» που ύπνοοούν. Συγχρόνως, ευαισθητοποιούν τη φαντασία μας έτσι ώστε να «δει» και άλλες άναμεταξύ τους σχέσεις και καταστάσεις. Είναι μεγάλος γλύπτης ό Γεωργιάδης και έπειδή, άκριδώς, τό ταλέντο του είναι αυθεντικό, δέν φοβάται ό ίδιος, μά επιμένει στίς δυνατότητες που του παρέχει τό ταυτόσημο της μορφής που επέλεξε για να εκφράσει τό μήνυμά του και που στο καθένα από τά έργα του δημιουργού δονείται από ένα διαφορετικό, κάθε φορά, ρυθμό. Στά σχέδιά του ό Γεωργιάδης έχει επεξεργαστεί, έπαγωγικά με μιά ένσυνειδησία και συνάμα έλευθερία, τις λύσεις που μετουσιώνει στά γλυπτά του: γνώρισμα που καθιερώνει τις μελέτες αυτές σε ώριμες συνθέσεις.

ΚΕΡΑΜΙΚΑ

ΣΤΑΧΥ

Ξάνθου 7 Κολωνάκι

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Δημητρίου Γούναρη 30 Θεσσαλονίκη

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ:
Φανερωμένης 48 Χολαργός.
Τηλ. 652 1725

ΓΟΙΖΕΦ ΜΠΟΡ

Τό ρέκνιεμ τής Τερεζίν

Μετ: Ρενέ Ψυρούκη

Έκδ: Έπικαιρότητα, Αθήνα 1980

Πώς οι Έβραίοι «υπάνθρωποι» αιώρονται πάνω από τους δήμευς της «προνομιούχας φυλής» και τους εκμηδενίζουν ήθικα, χάρη στη μουσική. Νά τό θέμα αὐτοῦ τοῦ συγκλονιστικοῦ πεζογραφήματος. Τό Ρέκνιεμ τοῦ Βέρντι γίνεται ἡ γέφυρα, πού πάνω της περνούν υπερδρατικά οἱ ἀναμνήσεις τῶν διωγμῶν καί ἐξαϋλνόνται ὅχι σάν μιά ἐλπίδα ζωῆς, ἀλλά σάν μιά πρόκληση πρὸς τό θάνατο. Κι ἔτσι πραγματώνεται ἀκόμα καί οἱ αὐτές τίς συνθήκες ἡ μετάβαση ἀπό τήν ἔμμεση λειτουργία τῆς μουσικῆς στήν ἀμεση χρήση της, γιά νά ἐπικυρώσει ἀδιαφιλονίκητα τήν ἀνθρώπινη ιδιότητα τῶν ἐγκλεισταν ὑποψήφιων γιά τόν ἐξολοθρεμό.

Βιβλίο δυνατό, ἄριστα μεταφρασμένο ἀπ' τή Ρενέ Ψυρούκη.

ΑΘ. ΚΑΥΚΑΛΙΔΗ

Ἡ γνώση τῆς μητέρας

(Ἡ αὐτοψυχογνωσία μέ ψυχοδολωτικά φάρμακα)

Έκδ: Όλκος, 1980

Στό βιβλίο αὐτό εἶναι συγκεντρωμένες οἱ παρατηρήσεις καί τά συμπεράσματα 16 περιστατικῶν πού ὑποβλήθηκαν σέ συνεδρίες αὐτοψυχογνωσίας. Τά άτομα αὐτά, κάτω ἀπό τήν ἐπίδραση τῶν ψυχοδολωτικῶν φαρμάκων καί ἀκολουθώντας τήν ἐπίπονη διαδικασία τῆς αὐτογνωσίας, ἐπαναβίωσαν τίς συνθήκες τῆς ἐνδομήτριας ζωῆς τους, τῆς ἐξώθησης - γέννησής τους, καθώς καί σειρά γεγονότων ἀπό τή νηπιακή καί παιδική τους ἡλικία. Εὐνόητο εἶναι ὅτι ὑπ' αὐτές τίς συνθήκες «Ἡ γνώση τῆς μητέρας» προσπαθεῖ νά φωτίσει μιά παραμελημένη πλευρά τῆς ἀνθρώπινης

ζωῆς καί νά εἰσαγεῖ σέ μιά νέα ἀντίληψη σχετικά μέ τήν ἐνδομήτρια ζωή τοῦ ἀτόμου.

ΤΖΩΡΤΖ ΛΙΧΤΧΑΪΜ

Σύντομη παγκόσμια ἱστορία τοῦ σοσιαλισμοῦ.

Έκδ: Γλάρος, 1979

Οἱ «ἱστορίες» πού ἔχουν σάν λειτουργικό προορισμό τή δικαιοσύνη τῆς ὑπαρξῆς τῆς μιάς ἢ τῆς ἄλλης σοσιαλιστικῆς ὁρθοδοξίας εἶναι πλῆθος. Γι' αὐτό καί αὐτή ἡ προσωπική θεώρηση ἑνός συγγραφέα πού εἶναι ἐπηρεασμένος ἀπό τήν «ἀπαισιόδοξη αἰσιοδοξία» τῆς σχολῆς τῆς Φρανκφούρτης ἀποκτᾷ μιάν ιδιαίτερη σημασία. Ὁ Λιχτχάιμ ἀφιερώνει τόν ἀπαιτούμενο χώρο στήν προϊστορία τῶν σοσιαλιστικῶν ιδεῶν. Ἀκόμα, μᾶς ἀποκαλύπτει τό σημαντικό ρόλο τῶν ἄλλων ἀντιλήψεων γιά τό σοσιαλισμό - ἔκτος ἀπό τήν παραδοσιακή λεωφόρο Μάρξ, Ένγκελς, Λένιν, Στάλιν. Δείχνει, δηλαδή, τή σημερινή κρίση τῶν σοσιαλιστικῶν ιδεῶν σάν τό τέρας μιάς πορείας πού καθορίζεται ἀπό δξύτατες ιδεολογικές καί πολιτικές ἐνδογενετικές συγκρούσεις.

ΕΜΒΕΡ ΧΟΤΖΙΑ

Σκέψεις γιά τήν Κίνα - Τόμος Ι

Έκδ: «Πορεία», Αθήνα 1979

Ὁ πρῶτος ἀπό τούς δύο τόμους περιλαμβάνει τήν περίοδο 1962-1972 καί στηρίζεται στό πολιτικό ἡμερολόγιο τοῦ ἡγέτη τῆς Ἀλβανίας.

Στόν τόμο αὐτό γίνεται βασικά ἀναφορά στήν κινέζικη ἡγεσία καί τήν ἀνάπτυξη τῶν διαφορῶν τῆς μέ τό κόμμα ἐργασίας τῆς Ἀλβανίας.

Περιέχονται πολύτιμες πληροφορίες, ἀλλά καί μιά σειρά ἀπό πολιτικούς καί ιδεολογικούς ἀφορισμούς μέ κάποια χαρακτηριστική ιδιαιτερότητα.

ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΤΡΗ

Ὁ Προδομένος Λαός - Τό χρονικό μιάς πενταετίας

(1975-1980). Τόμοι Α-Β

Πρόλογος: Μ. Πλωρίτη.

Έκδ: «Παπαζήση», Αθήνα 1979

Μιά σειρά ἀπό ἄρθρα τοῦ γνωστοῦ δημοσιογράφου Γιάννη Κάτρη πού πρωτοδημοσιεύτηκαν στήν «Έλευθεροτυπία» καί στά «Νέα» ἔχουν συγκεντρωθεῖ στούς περιεκτικούς αὐτούς τόμους. Πέρα ἀπό τό ἐπικαιρικό στοιχείο ὅτι μένει εἶναι μιά μαχητική στάση ἀπέναντι στά στραβωτικά, τῆς πολιτικῆς καί κοινωνικῆς μας ζωῆς, στοιχεῖα. Ἀλλά καί τό ἐπικαιρικό στοιχείο ἀξίζει νά θεωρηθεῖ καί ἀπὸ μιά ἄλλη χρονική διάσταση· φαίνεται ἀμέσως ποιά εἶναι ἡ τροχοπέδη στήν ἐξέλιξη τῆς νεοελληνικῆς κοινωνίας: Τό κράτος τῆς Δεξιάς. Καί πόσο ἐπικαιρὴ παραμένει ἡ παλαιά ἐπὶ κλήση τῆς ἀνατροπῆς τῆς.

ΓΙΑΝΝΗ ΜΑΓΚΛΗ

Τά παιδιά τοῦ ἄρχοντα

(μυθιστόρημα)

Δωρικός

Τό μυθιστόρημα αὐτό ἀποτελεῖ τή συνέχεια τοῦ «Ἀρχοντα», ἑνός ἄλλου δηλαδή μυθιστορήματος τοῦ Γ. Μαγκλή. Κάτοχοι τῆς περιουσίας τοῦ ἄρχοντα, τά παιδιά του, οἱ τρεῖς γιοί του, ἡ κόρη του Μυρτῶ καί ὁ ἐμπιστός του Τοῦρχος Ἔμιν καί ὁλος ὁ γύρω ἀπ' αὐτούς κόσμος, κεχαγιάδες, κολίγοι, δεσποτάδες καί ληστές, μᾶς περιγράφονται ἀδρά καί συναρπαστικά.

ΣΤΡΑΤΗ ΠΑΠΑΜΑΝΟΥΣΑΚΗ

Ἡ Ξενοκρατία στήν Κρήτη.

Έκδ: «Κάλδος», Αθήνα 1979

Ὁ συγγραφέας, μελετητής τῆς νεώτερης πολιτικῆς ἱστορίας τῆς Κρήτης, ἔχει ἐπιχειρήσει ἕνα

ἀξιόλογο χρονικό γιά τίς διαδοχικές (ἀπό τόν 18ο αἰῶνα ὡς τίς μέρες μας) ἀπόπειρες ἐξάρτησης τοῦ στρατηγικοῦ νηιοῦ καί τῶν ἀγόνων τῶν Κρητικῶν ἐνάντια σ' αὐτές τίς ἀπόπειρες. Πολλά ἀγνωστα στοιχεῖα ἀπό τήν ἱστορία τῆς Κρήτης φωτίζουν τήν πολιτική μοίρα ἑνός τόπου σέ κρίσιμο σταυροδρόμι.

ERNEST MANDEL

Κριτική τοῦ Εὐρωκομμουνισμοῦ

Έκδ: Νέα Σύνορα, Αθήνα 1980

Ἐντεκα δοκίμια γιά τόν εὐρωκομμουνισμό ἀπό τό δοκιμασμένο Βέλγο τροτσκιστῆ θεωρητικό. Ἀνάμεσα σέ ἄλλα ἐξετάζονται οἱ συνέπειες τῆς οἰκοδόμησής τοῦ σοσιαλισμοῦ σέ μιά μόνο χώρα, τό φαινόμενο Ἐλενστάιν, τό ἔργο τοῦ Σ. Καρίγιο καί τοῦ Ρ. Μπάρο, οἱ στρατηγικές τῶν ΚΚ Ἰταλίας καί Γαλλίας. Ἐνδιαφέρουσα προσθήκη σέ μιά συζήτηση πού συνήθως μονοπωλεῖται ἀπό τίς πολωμένες ἀπόψεις τῶν ἀμεσα ἐνδιαφερόμενων: εὐρωκομμουνιστῶν καί ὁρθόδοξων.

ΜΑΡΙΟΥ ΠΛΩΡΙΤΗ

Πολιτικά 1975 - 1976.

Έκδ: «Θεμέλιο», Αθήνα 1980

Σαράντα ἔξι ἄρθρα πού δημοσίευσε ὁ συγγραφέας στό «Βῆμα» καί πού συνοδεύουν ὅχι μόνο τήν πολιτική ἐπικαιρότητα, ἀλλά καί ὅλες σχεδόν τίς οὐσιαστικές πολιτικές καί θεωρητικές ἐξελίξεις αὐτῆς τῆς κρίσιμης γιά τό πολίτευμά μας ἐποχῆς. Ἀκόμη καί ἂν ὁρισμένα ἀπό αὐτά τά κείμενα εἶναι ἤδη γνωστά, ἀκριβῶς γιατί σημάδεψαν τή δημόσια μας ζωή καί συζητήθηκαν εὐρύτατα, ἡ συγκέντρωσή τους σέ ἕνα τόμο τοῦς δίνει μιά καινούρια διάσταση. Τό σύνολο ἔχει τήν ποιότητα ἑνός συγγράμματος πολιτικῆς θεωρίας καί προβληματισμοῦ.

ΤΟ
πληγωμένο
ελεφαντακι

βιβλία

χαρτικά

γιαννης δαρως

δερίγνυ 22 (σταση ΟΤΕ, Πατήσια)

σε όλους
ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ 25% τηλ. 8813433
30% 8237431

τοῦ ΑΤΡΕΟΝ

Η ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΤΟ
ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΜΑΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

- Πόσο προοδευτικές εἶναι οἱ προοδευτικές δυνάμεις στήν Ἑλλάδα;
- Τί πρέπει νά κάνει ἡ νεολαία σήμερα;
- Τό βιβλίο πού εἰσχωρεῖ στά ἄδυνα κάθε εἶδους πολιτικοῦ κατεστημένου

ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ, ἢ, «ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ» ΤΗΛ. 36.145.36

ΤΕΤΑΡΤΗ
ΕΚΔΟΣΗ

‘Ο Τάκης ‘Αντωνόπουλος
γράφει για το βιβλίο
του **Δ. Παναγιωτάτου**
«‘Ο φανταστικός
κινηματογράφος», ‘Εκδόσεις
«Δέκα», ‘Αθήνα 1979

«Δέν υπάρχει ακόμα ιστορία του κινηματογράφου.. Οί ιστορίες πού έχουν γραφτεί ως τώρα δέν έχουνε μέσα τους ούτε ιστορία ούτε κινηματογράφο.. ‘Η επιστημονική ιστορία του κινηματογράφου δέν είναι ή ανακάλυψη, ή δημιουργία ή έστω ή αναδημιουργία ενός παρελθόντος· θά-ταν αυτό όχι μόνο, όμως, σάν άλλη περιγραφή αλλά σάν εξήγηση. Τό νά κάνεις ιστορία του κινηματογράφου είναι καθαρά σά νά συνθέτεις τήν ιστορία του...» Τό κείμενο αυτό του Ζ. Λ. Κομολλί μετέφερα σέ μιά εργασία μου πάνω στον κινηματογράφο πρίν πολλά χρόνια. Ταυτόχρονα, τότε, πρόσθετα και μιά ενχρή: νά-χουμε σύντομα κείμενα πού νά δάζουν τίς θάσεις γιά μιά τέτοια ιστορία. Τό βιβλίο του Δ. Πανα-

«Οί γυναίκες-έμπόρευμα, ή άπουσία αίσθημάτων: στοιχεία τής νέας κοινωνικής τάξης πού εγκαινιάστηκε μέ τή γκωλική τεχνοκρατία» (‘Αλφαβί, 1965).

γιωτάτου «Φανταστικός κινηματογράφος» είναι τό πιό σημαντικό πού έχουμε στά χέρια μας σ’ αυτή τήν κατεύθυνση. Μπορούμε χωρίς υπερβολή νά πούμε ότι μ’ αυτό ή θεωρητική έρευνα στο χώρο του κινηματογράφου στή χώρα μας περνά από τή νηπιακή στήν ώριμη ήλικία τής. Οί γραμμές πού ακολουθούν, πέρα από μιά κριτική παρουσίαση του διβλίου, θέλουν νάνα κάτι πιο ουσιαστικό ακόμα. Μιά προσπάθεια νά σκιαγραφηθούν οί δρόμοι έρευνας πού άνοίγει ή παρουσία του, και τά νέα προβλήματα πού δάζει στον μελετητή του κινηματογράφου. Καί εδώ έξ άλλου είναι τό κριτήριο σημαντικότητας ενός έργου: οί προεκτάσεις πού άποκτά στή σκέψη τής εποχής του.

‘Ο φανταστικός κιν/φος και τά προβλήματα του είδους.

Τό πρώτο θετικό στοιχείο, πιστεύω, τής εργασίας του Δ.Π. είναι ότι, αντίθετα άπ’ τίς μέχρι

τώρα μελέτες, δέν εξετάζει τόν φανταστικό κινηματογράφο σάν ένα ιδιαίτερο κινηματογραφικό είδος. ‘Ακολουθώντας τήν διάκριση στή φανταστική Λογοτεχνία του στρουκτουραλιστή Τοντόροφ, διακρίνει τρία διαφορετικά κινηματογραφικά είδη, κάτω από τή γενική όνομασία φανταστικός κινηματογράφος: α) Κυρίως Φανταστικός, β) Θαυμάσιος, γ) ‘Επιστημονική φαντασία. Τό κάθε ένα άπ’ αυτά τά είδη έχει τίς ιδιαίτερότητές του και τά επί μέρους χαρακτηριστικά του. Καί τά τρία όμως μαζί έχουν μιά κοινή βάση: τή χρησιμοποίηση φανταστικών στοιχείων. Σάν φανταστικά στοιχεία παρουσιάζονται «φαινόμενα πού δέν έχουν συμβεί, δέν συμβαίνουν ούτε θά μπορούσαν σήμερα νά συμβούν». Αυτή ή κοινή βάση είναι πού δημιουργεί τό μεγαλύτερο σύνολο των ταινιών πού αναγνωρίζουμε κάτω από τόν γενικό όρο φανταστικός κινηματογράφος.

‘Αρκεί όμως αυτή ή κοινή βάση, στο επίπεδο του αναφερομένου, γιά νά δημιουργήσει ένα corpus μελέτης και ανάλυσης; Νά τό πρώτο πρόβλημα πού παρουσιάζεται μπροστά μας. Πρώτα άπ’ όλα, όμως, θά έπρεπε νά ξεκαθαρίσουμε τί έννοούμε σάν κινηματογραφικό είδος.

Ταινίες πού παρουσιάζουν ομοιότητες πού τίς κατατάσσουν σέ διαφορετικά κινηματογραφικά είδη εμφανίζονται στίς ΗΠΑ από τό 1930 και μετά. Αυτό τό φαινόμενο είναι αποτέλεσμα άλλα και αίτια τής διαφορετικής όργάνωσης τού συστήματος παραγωγής και εκμετάλλευσης (έμπορίας) των ταινιών, πού επέβαλε ή μετατροπή τής μέχρι τότε κινηματογραφικής βιοτεχνίας σέ βιομηχανία. Τό μεγάλο άμερικανικό κεφάλαιο, τράπεζες Μόργκαν και Ρότσιλντ, μέ τίς θυγατρικές τους ηλεκτρικές εταιρίες πού κατέχουν τά διπλώματα εύρεσιτεχνίας ήχητικού κινηματογράφου δρίσκονται πίσω από τήν όργάνωση αυτής τής βιομηχανίας. ‘Ακολουθώντας τά παραδείγματα από τούς άλλους χώρους παραγωγής, τό μεγάλο κεφάλαιο θά επιβάλλει στή βιομηχανία του κινηματογράφου τήν τυποποίηση. ‘Η τυποποίηση έχει τό πλεονέκτημα τής μεγάλης παραγωγικότητας στο επίπεδο τής παραγωγής: εργασία σέ «σειρά», έντονος καταμερισμός εργασιών πού άποκλείει κάθε έλεγχο στο τελικό προϊόν, εξειδίκευση τής κάθε βιομηχανίας σέ όρισμένα προϊόντα πού άποτρέπει τόν άνταγωνισμό (Universal γιά τά φίλμ φανταστικού κιν/φου), χαμηλό κόστος μέ τήν

«έν σειρά» χρησιμοποίηση κάποιων στοιχείων π.χ. ντεκόρ, κουστούμια, χώροι, κομπάρσοι κ.τ.λ. ‘Η τυποποίηση όμως έχει και πλεονεκτήματα γιά τήν καπιταλιστική παραγωγή και στο επίπεδο τής έμπορίας του προϊόντος: Εύκολη όργάνωση μέ τόν όνοματισμό του προϊόντος τής διαφημιστικής εκστρατείας, διαφορετικά προϊόντα γιά διαφορετικά στρώματα καταναλωτών, εύκολη διάκριση του προϊόντος από άλλα όμοιοιδή στο σούπερ μάρκετ τής κατανάλωσης (έδώ, αΐθουσες προβολής), έγγύηση στον καταναλωτή ότι τό «περιεχόμενο» τής συσκευασίας πού επιλέγει θά έχει τά κάποια σάνταρ χαρακτηριστικά πού περιμενει, «ψυχαγωγία», «δράση», «τρόμο», «κουλτούρα» κοκ.

‘Αποτέλεσμα αυτής τής συστηματοποίησης τής παραγωγής είναι σειρά φίλμ πού έχουν ομοιότητες και όνομάζονται μ’ ένα γενικό όνομα: γουέστερν, μουσική κωμωδία, αστυνομικό φίλμ, φανταστικό φίλμ κ.τ.λ. Οί ομοιότητες των ταινιών πού άνήκουν σ’ ένα συγκεκριμένο είδος είναι κατ’ αρχή στο επίπεδο του θέματος. Συνήθως, τουλάχιστο στά περισσότερα είδη, τό θέμα αναφέρεται σέ μιά όρισμένη κοινωνική πραγματικότητα. Π.χ. στά περισσότερα γουέστερν ή δράση τοποθετείται σέ μιά περιοχή πού εκτείνεται από τίς άκτές του Ειρηνικού σέ μιά γραμμή πού περνά από τά δυτικά τής Μινεζότας και τής Λουϊζιάνας και αναφέρεται σέ μιά εποχή από τό 1840 ως τό 1900. Στή μουσική κωμωδία τά θέματα αναφέρονται στο χώρο των παρασκηνίων του κόσμου του θεάματος. Τό ίδιο μέ τό κλασικό αστυνομικό φίλμ: ο χώρος δράσης περιορίζεται στίς μεγαλουπόλεις των ανατολικών άκτών των ΗΠΑ.

Τά πράγματα όμως δέν είναι τό ίδιο ξεκάθαρα σ’ όλα τά είδη και ούτε οί ομοιότητες σταματούν μόνο στή θεματική. ‘Όσο ένα κινηματογραφικό είδος αναπτύσσεται, δηλαδή όσο πιό πολλές ταινίες γυρίζονται μέ τό ίδιο σύστημα παραγωγής, τόσο και αναπτύσσει αυτό πού μπορούμε νά ονομάσουμε ένα δομικό μοντέλλο. Δημιουργείται ένας κατάλογος απαγορευμένων και ύπο-

χωρωτικών στοιχείων. Κάθε ταινία πού άνήκει σ’ ένα είδος πρέπει νά περιλαμβάνει όρισμένα στοιχεία είτε στο επίπεδο τής εσωτερικής κινηματογραφικής μυθολογίας είτε στο επίπεδο τής συμπεριφοράς των προσώπων είτε στο επίπεδο τής αφηγηματικής δομής. Μαζί μέ τό ύποχρεωτικό πάει και τό απαγορευμένο. Καί τά δύο όργανώνονται σέ σχέση μέ μιά άλληθοφάνεια του είδους, αλλά και άποτελούν και μιά έγγύηση γιά τόν θεατή, ότι τά πάντα θά εξελιχθούν σύμφωνα μέ τήν επιθυμία, χειραγωγημένη φυσικά, πού εκδηλώνει διαλέγοντας τό ένα ή τό άλλο φίλμ κάποιου είδους.

Οί ομοιότητες στά φίλμ πού άποτελούν ένα ιδιαίτερο κινηματογραφικό είδος πού είδαμε μέχρι τώρα, άφορούν κώδικες φιλικούς, δηλαδή κώδικες πού προέρχονται από τόν γενικότερο πολιτιστικό χώρο αλλά πού συμμετέχουν στήν κατασκευή του φίλμ και στήν παραγωγή του νοήματος του. Τά κινηματογραφικά όμως είδη αναπτύσσονται και καθαρά κινηματογραφικούς κώδικες ιδιαίτερους τό καθένα. Βιαστικά μπορούμε νά σημειώσουμε εδώ δυό διαφορετικές ομάδες τέτοιων κωδικών.

α) Στο προ-φιλμικό επίπεδο: ‘Ενα από τά πιό έντονα κωδικοποιημένα στοιχεία στο εσωτερικό ενός κινηματογραφικού είδους σίγουρα είναι τό ντεκόρ και ο τρόπος κατάδειξης του. Καί μόνο από τό ντεκόρ και τόν τρόπο πού όργανώνεται μπορεί ο θεατής εύκολα νά κατατάξει ένα φίλμ στο είδος πού άνήκει. Δεύτερο στοιχείο αναγνώρισης, στο ίδιο επίπεδο, ενός είδους είναι ή εύκολη ταυτοποίηση των προσώπων τής ταινίας από τόν θεατή. Τό πρόσωπο τής ιστορίας ενός φίλμ πού άνήκει σ’ ένα είδος κρατά μιά ιδιαιτερότητα σέ σχέση μέ τά άλλα πρόσωπα πού εμφανίζονται στο φίλμ αλλά και μέ τούς χαρακτήρες των άλλων ταινιών. Στο εσωτερικό κάθε είδους ή καντρίλλια των προσώπων έχει από φίλμ σέ φίλμ διαφορετικές φιγούρες αλλά τά πρόσωπα παραμένουν τά ίδια.

β) Στο φιλμικό επίπεδο: Κάθε φίλμ πού άνήκει σ’ ένα είδος χρησιμοποιεί ιδιαιτερούς κινημα-

Κάθε Κυριακή

Εξόρμηση
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

«Τό σκοτεινό προαίσθημα μιάς κολοισίας δύναμης, πού θά αναδυθεί στην καρδιά των αντιφάσεων της αμερικάνικης κοινωνίας...» (Κίνγκ Κόνγκ, 1933).

τογραφικούς κώδικες πού έρχονται νά προστεθούν στους γενικό-τερους πού εμφανίζονται σ' όλα τά φιλμ. Υπάρχει π.χ. ένας ιδιαίτερος κώδικας φωτισμού στό κλασικό αστυνομικό φιλμ, βασισμένος στίς αντιθέσεις έντονα φωτισμένων σημείων του ντεκόρ μέ άλλα τελείως σκοτεινών. Στό γουέστερν έχουμε γενικευμένη χρησιμοποίηση γενικών πλάνων καί πανοραμικών, γιά νά αναδυθεί ένα προφύμικο βασικό του στοιχείο, πού είναι ή άγρια φύση. Στή μουσική κωμωδία ή μή ρεαλιστική χρησιμοποίηση των χρωμάτων καί ή κινηματογράφηση από γερανό σέ συνεχή κίνηση της μηχανής αποτελούν άλλα παραδείγματα τέτοιων κωδίκων.

Όλα τά στοιχεία πού αναφέραμε πίο πάνω δημιουργούν σέ κάθε είδος ένα κινηματογραφικό κείμενο ένιαίο, μεγαλύτερο από τήν ταινία. Οί κώδικες, φιλμικοί ή κινηματογραφικοί, πού περνούν από τό ένα φιλμ στό άλλο στά πλαίσια ενός είδους, καταργούν τά σύνορα ανάμεσα στίς ταινίες καί προσφέρουν ένα ιδανικό corpus ανάλυσης γιά τόν μελετητή του κινηματογράφου. Στή μελέτη ενός τέτοιου κειμένου τό φιλμ παίζει τό ρόλο παραδείγματος.

Ό κυρίως φανταστικός κινηματογράφος.

Ό φανταστικός κινηματογράφος, γενικότερα, αντιμετώπι-

στηκε μέχρι τώρα στην παγκόσμια διδλιογραφία μέ κριτήρια φιλολογικά-δημοσιογραφικά. Πρόκειται δηλαδή γιά καταγραφή κάποιων ταινιών μέ αυθαίρετα κριτήρια, διοφιλογραφίες κάποιων σκηνοθετών καί χρονολογικούς πίνακες. Όσες φορές οί μελετητές ασχολήθηκαν μέ τόν φανταστικό κιν/φο γοητεύτηκαν από μιά επιφάνεια «λαϊκότητας», «κακού γούστου», κάποια πρόσωπά του: τό τέρας, τόν θρυκόλακα κτλ., μέ αποτέλεσμα νά μήν έχουμε όχι μόνο μιά μελέτη του φανταστικού αλλά ούτε μιά όριοθέτησή του. Ό Δημήτρης Παναγιωτάτος όπλισμένος μέ μιά στέρεα μέθοδο καί

«Έκφραση της (αίσθητικής καί ιδεολογικής) παρακμής του φανταστικού, αλλά καί αντανάκλαση των φόβων του συστήματος άπέναντι σέ μιά γενιά πού άδυνατεί νά ελέγξει» (Ό έξορκιστής, 1973).

χρησιμοποιώντας όλα τά χαρακτηριστικά του κινηματογραφικού είδους πού αναφέραμε πίο πάνω, θά καταφέρει νά όριοθετήσει πολύ συγκεκριμένα τά τρία είδη πού μελετά.

Μιά μελέτη ενός είδους, στην προοπτική μιάς επιστημονικής ιστορίας, όπως γράφαμε πρίν, δέν μπορεί παρά νά είναι συγχρονική αλλά καί διαχρονική ταυτόχρονα. Η πρώτη απάντηση πού περιμένουμε από μιά τέτοια ιστορία είναι, βέβαια, γιάτί αυτό τό είδος; Γιά τόν κυρίως φανταστικό κινηματογράφο ή απάντηση πού μās δίνεται είναι ξεκαθάρα καί σημαντική γιά τή γενικότερη κατανόηση της λειτουργίας του φιλμ σάν ιδεολογικό

προϊόντος στό γενικότερο πλέγμα της πάλης των ιδεών.

Η δομή του φανταστικού στηρίζεται σέ μιά σύγκρουση. Σύγκρουση ανάμεσα σέ όρθολογικό καί άνορθολογικό. Τό όρθολογικό εμφανίζεται στίς ταινίες αυτές καί στό επίπεδο του μύθου αλλά καί στό κινηματογραφικό (σκηνοθεσία κτλ.), μέ τή μορφή της τάξης, της προσόδου, της όργάνωσης. Τό άνορθολογικό πού εισβάλλει σιγά σιγά σ' αυτό τό χώρο θά έχει τά αντίθετα χαρακτηριστικά.

Η σύγκρουση θά πάρει τή μορφή μιάς ήθικης πάλης καλού-κακού. Η έκβαση, άσχετα μέ τίς θυσίες πού θά χρειαστούν, είναι προκαθορισμένη. Παίρνοντας τή μορφή μιάς τέτοιας σύγκρουσης ό κυρίως φανταστικός κινηματογράφος θά έχει μιά παρουσία κρίσης. Κινηματογράφος κρίσης πού εμφανίζεται πάντα σέ περιόδους γενικότερης κρίσης οικονομικής, πολιτικής, ιδεολογικής. Ό Δ. Παναγιωτάτος, καταγράφοντας τήν εμφάνιση του είδους, τίς εποχές πού κυριάρχησε, τίς στιγμές πού μεταμορφώνεται, θά καταλήξει σ' αυτή τήν αντίστοιχία. Καθόλου τυχαία δέβαια.

Ένα ιδεολογικό προϊόν, όταν μάλιστα βασίζεται σέ μιά διομηχανική καπιταλιστική παραγωγή όπως είναι τό φιλμ, δέν μπορεί παρά νά αντανακλά αλλά καί νά καθορίζεται από τό στάδιο πού βρίσκεται ή πάλη των τάξεων καί οί έσωτερικές αντιθέσεις στά πλαίσια της κυρίαρχης τάξης, στή συγκεκριμένη εποχή πού δημιουργείται. Αυτό πού μονολεκτικά ονομάζει ό Δ.Π. συγκυρία. Τά συμπεράσματα πού βγαίνουν από τήν παράλληλη καί ταυτόχρονη μελέτη της ιστορικής συγκυρίας καί της εμφάνισης ή μεταμόρφωσης του είδους, είναι καί σημαντικά καί ένδεικτικά. Όταν οί οικονομικές καί πολιτικές κρίσεις άπειλούν νά μετατραπούν σέ ιδεολογικές καί νά προκαλέσουν έτσι ρήγματα στην κυρίαρχη ιδεολογία, τότε εμφανίζεται ό φανταστικός κιν/φος γιά νά πα-

ξει καί αυτός τό ρόλο του στή συγκάλυψη της κρίσης. Οί χρονολογίες πού κάνει τήν εμφάνισή του τό είδος στίς διάφορες χώρες είναι ένδεικτικές: Γερμανία τό 1918 (μεταπολεμική ταραγμένη περίοδος), ΗΠΑ 1930 (κρίση του 1929), Άγγλία 1956 (τέλος της Αυτοκρατορίας). Οί συγκρούσεις στον φανταστικό κιν/φο αντανάκλουν τίς συγκρούσεις στην πραγματικότητα, αλλά σ' ένα άλλο επίπεδο. Αναπόφευκτη λοιπόν αντανάκλαση της κρίσης σέ μιά αυστηρά κωδικοποιημένη αφήγηση αλλά καί λύση της σ' ένα άλλο φανταστικό επίπεδο. Τά διδάγματα όμως αυτής της σύγκρουσης στό επίπεδο της μυθολογίας είναι «έφαρμοσμένα» στην πραγματικότητα. Προσστά στό Άγνωστο, στό Κακό, τό Άνορθολογικό, κάθε «έξωτερική» διαμάχη είναι επικίνδυνη. Τό κακό νικείται όταν θριαμβεύσουν ή τάξη, ή νόμος, ή λογική. Φυσικά κάθε κρίση δέν είναι ίδια ούτε σέ κάθε χώρα ούτε, κυρίως, σέ κάθε εποχή. Έτσι καί ό φανταστικός κιν/φος θά έχει τήν «έξελιξη» του, όπως λένε οί ιδεαλιστές «ιστορικοί» καί «αίσθητικοί», τίς μεταμορφώσεις του όπως λέμε εμείς.

Επιστημονική φαντασία καί θάναστος

Ό κινηματογράφος επιστημονικής φαντασίας άποτελεί καί αυτός ένα ιδιαίτερο ξεχωριστό κινηματογραφικό είδος. Μέ κωδικοποιημένες αυστηρά ιδιαιτερότητες, όπως άκριβώς καί ό κυρίως φανταστικός κινηματογράφος. Η παράλληλη μελέτη του μέ τόν κυρίως φανταστικό κιν/φο άποδειχνει μιά κατ' αρχή όμοιότητα στους φιλμικούς καί κινηματογραφικούς κώδικες των δύο ειδών, π.χ. δημιουργία τρώμου, ίδια δόμηση της αφήγησης σέ πολλές περιπτώσεις. Έδώ όμως τό άγνωστο δέν είναι τό άνορθολογικό (πως στό φανταστικό)· αντίθετα, έχει τή μορφή είτε του επιστημονικού κατασκευάσματος (λίγο πολύ άποτυχημένου) είτε μιάς τεχνολογικά υπερεξελιγμέ-

**ολα τα βιβλία
αφίσσες
δισκοί**

Ο ΔΡΟΜΟΣ

Πατησίων 36 τηλ. 3621892

Κοντά στό Πολυτεχνείο

κυκλοφορεί

GEORGES BATAILLE

ή ιστορία του ματιού

είσαγωγή - μετάφραση

ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ

"Α γ ρ α

Πλατεία Σταδίου 5, Αθήνα 501, τηλ. 728-283

νης κοινωνίας. Η προβληματική της θεματολογίας του κινηματογράφου επιστημ. φαντασίας παρουσιάζεται έτσι διαφορετική από του φανταστικού. Τώρα η σύγκρουση είναι ανάμεσα στην επιστήμη και τον ανθρωπισμό, ή ανάμεσα στην «κακή», «αδιόρθωτη» ανθρώπινη φύση και στην επιστήμη (πάντα υπερβατική και πάντα άθωα). Έτσι ο κινηματογράφος επιστημονικής φαντασίας έχει και αυτός τη μορφή του κινηματογράφου κρίσης, με την ίδια λειτουργία στο ιδεολογικό επίπεδο με τον φανταστικό. Η εμφάνισή του, ή κυριαρχία και οι μεταμορφώσεις του εμφανίζονται παράλληλα με του φανταστικού κιν/φου. Είναι πάντα αποτέλεσμα των ίδιων αιτίων και θα παίξει και αυτός τον ίδιο ρόλο της συγκάλυψης των κρίσεων που μεταφέρονται στο χώρο της επιστήμης, όπου όλα είναι δυνατά.

Τά κοινά συμπεράσματα που δγαίνουν στην εργασία του Δ.Π. από την παρακολούθηση των μεταμορφώσεων των δύο ειδών μέσα στο χρόνο, δείχνουν πόσο θεμιτή είναι ταυτόχρονα η μελέτη τους. Και τα δύο είδη αναπτύσσονται παράλληλα, στίς ίδιες εποχές, αντανακλώντας τις ίδιες συγκυρίες, και έχουν την ίδια λειτουργία. Πολύ όμως φοβάμαι ότι με το τρίτο είδος που εξετάζεται, τον κινηματογράφο του θαυμαστού, τα πράγματα δεν είναι τόσο απλά. Το θαυμαστό ορίζεται από τον Δ.Π. σαν την «κατάδυση σ' ένα κόσμο εξωπραγματικό – στηριγμένο στη μαγεία ή στο όνειρο – μέσα από μία μορφή που προκαλεί την όνειροπόληση». Νομίζω ότι η ασάφεια του όρισμού εμποδίζει την πιο πέρα μελέτη του είδους – αν πράγματι δηλαδή υπάρχει ένα ξεχωριστό κινηματογραφικό είδος θαυμαστού, πράγμα για το οποίο πολύ αμφιβάλλω. Είναι αλήθεια, βέβαια, ότι αν μείνουμε μόνο στίς λίγες ταινίες που αναφέρονται σαν παράδειγμα στην ανάλυση του θαυμαστού – και μόνο σ' αυτές –, τότε έχουμε πράγματι το φαινόμενο που περιγράφεται. Ένω οι διαφορετικές συγκυρίες δημιουργούν μέσα στο χρόνο φίλμ φανταστικού και επιστημονικής φαντασίας με το ίδιο θέμα αλλά τελείως διαφορετικά (διαφορετικοί Δράκουλες, διαφορετικοί Δρ. Τζέκυλ), έτσι ώστε η κάθε μία να αντανακλά τις κρίσεις της εποχής της, στο θαυμαστό δεν συμβαίνει το ίδιο. Όσες φορές και να γυρίστηκε στην Ιστορία του κινηματογράφου ή «Άλίκη στη χώρα των θαυμάτων» ή ο «Ο Κλέφτης της Βαγδάτης» είναι πάντα αντίγραφα ή μία της άλλης. Από δω όμως να βγει το συμπέρασμα ότι το θαυμαστό δεν αντανακλά τίποτα άλλο εκτός «από μία διάθεση φυ-

γής», είναι ένα πολύ επικίνδυνο νομίζω συμπέρασμα. Η εργασία του Δ.Π. δείχνει ότι ο κινηματογράφος του θαυμαστού, αν υπάρχει σαν ιδιαίτερο είδος, πρέπει να μελετηθεί χωριστά από τα δύο άλλα. Και η μελέτη του δεν έγινε ακόμα.

Ο φανταστικός κινηματογράφος σήμερα

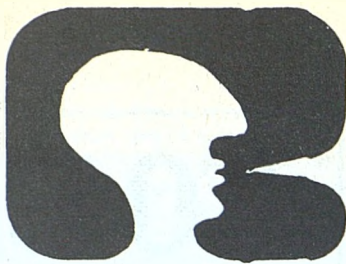
Από τη δεκαετία του 1960 δεν μπορούμε να πούμε ότι γυρίζονται ταινίες που να ανήκουν σε συγκεκριμένα είδη. Οι συνθήκες παραγωγής, μετά την εισβολή της τηλεόρασης και το σόκ που αυτή δημιουργεί, αλλάζουν ριζικά. Αποτέλεσμα της κρίσης που δημιουργεί ή τηλεόραση είναι και μία διαφορετική οργάνωση παραγωγής. Το δρόμο εδώ ανοίγει η γαλλική Νουβέλ Βάγκ: κυριαρχία του σκηνοθέτη, μικρός προϋπολογισμός, ελαφρύ συνεργείο, «προσωπικά» θέματα, ελευθερία γραφής κ.τ.λ. Από τη βιομηχανία ξαναγυρίζουμε στη βιοτεχνία. Όσες ταινίες γυρίζονται από τότε και μετά και αναφέρονται σ' ένα είδος είναι είτε κινηματογραφοφιλικές – «αφιέρωμα» σ' ένα είδος – είτε ταινίες που αναζητούν το είδος, αντιστρέφοντας το μοντέλλο υποχρεωτικού-απαγορευμένου που αναφέραμε. Στόν φανταστικό κιν/φο ο Παναγιωτάτος εντοπίζει τη μεγάλη αλλαγή το 1968 με το «Μωρό της Ρόζμαρυ» στο φανταστικό και την «Οδύσεια 2001» στην επιστημονική φαντασία. Μία ακόμα εποχή κρίσης και μία ακόμα μεταμόρφωση του φανταστικού κιν/φου για να εκφράσει την καινούργια συγκυρία, και για να την καλύψει επίσης.

Αν το βιβλίο του Δ. Π. δείχνει πόσο εξυπηρετική για την επιστημονική ιστορία του κινηματογράφου είναι η διαχρονική μελέτη ενός είδους, φοβάμαι ότι δέ θα έχει συνέχεια. Ούτε στην Ελλάδα ούτε στο εξωτερικό. Τουλάχιστον όχι γρήγορα. Σαν παραδείγματα των φιλικών κειμένων που αναλύονται στο βιβλίο καταγράφονται πάνω από 600 ταινίες, οι πιο σημαντικές από τις 4.000 περίπου που αποτελούν το σύνολο του φανταστικού κινηματογράφου. Για τη μελέτη ενός τόσο μεγάλου υλικού – και μελέτη για τις ταινίες θα πει να τις δεις δύο και τρεις φορές και με μεγάλα χρονικά διαστήματα μεταξύ τους – δεν αρκεί μόνο η πρόθεση, όσο σοβαρή και να είναι. Χρειάζεται και αγάπη. Αγάπη για ένα είδος, επένδυση μίας πολύ μεγάλης χρονικής περιόδου, διάθεση για επιστημονική έρευνα – να τρεις συνθήκες που δεν συναντάς κάθε μέρα. Γι' αυτό ο Παναγιωτάτος με το βιβλίο του έγραψε υποθήκη. Περιμένουμε με ενδιαφέρον τη συνέχεια αυτής της εισαγωγικής του δουλειάς.

ΤΟ ΒΗΜΑ

**γι'αυτόν
που σκέφτεται
ελεύθερα**

● Η δημοσίευση από το «ΑΝΤΙ» του κειμένου των διαφωνούντων μελών και στελεχών του ΚΚΕ και της ΚΝΕ και η δημοσίευση των ονομάτων τους στα τεύχη 147 και 148 προκάλεσε πληθώρα επιστολών.

Άλλες από αυτές συμπαράσπονται στους διαφωνούντες και άλλες διαχωρίζουν τη θέση τους ή επιτίθενται στο κείμενο της διαφωνίας. Και φυσικά έχει και το ΑΝΤΙ το δικό του μερίδιο συμπαράστασης ή επίκρισης - και πάντα με πάθος.

Κάνοντας μία παράδοση από την αρχή που ακολουθούμε για την επίσημη και περιεκτική των επιστολών που δημοσιεύονται στο «Διάλογο», δημοσιεύουμε σήμερα και στο μεγαλύτερο μέρος τους τις επιστολές που λάβαμε μέχρι 19/4 που αναφέρονται στο κείμενο διαφωνίας με το ΚΚΕ και την ΚΝΕ. Αποτέλεσμα: και οι σελίδες να είναι πολλές και η δημοσίευση επιστολών που αναφέρονται σε άλλα θέματα να καθυστερεί.

● Ο 'Ηλίας Βαλιώτης από τη Σπάρτη μας έστειλε ένα γράμμα που δημοσιεύουμε στην συνέχεια στο μεγαλύτερο μέρος του. Και μαζί δυο παλιότερα κείμενά του, την ομιλία του σε συνεδριακή σύσκεψη του ΚΚΕ στη Λακωνία και μια άνοιχτη του επιστολή. Δυστυχώς, ο περιορισμένος χώρος του περιοδικού δεν επιτρέπει τόσο εκτεταμένη δημοσίευση. Έλπίζω ο αναγνώστης μας να τό κατανοεί.

Ήγαπητό Περιοδικό, Παρακολουθώντας τον τελευταίο καιρό την αντίδραση του «Κ» ΚΚΕ, σχετικά με τους 400, μου επαληθεύτηκαν δυστυχώς, παλαιότερα συμπεράσματά μου, σχετικά με τη γραμμή, την πρακτική, καθώς και την ποιότητα των ανθρώπων που αποτελούν την «ήγηση» κλίκα του κομματικού μηχανισμού του λεγόμενου ΚΚΕ.

Έχοντας προσωπική εμπειρία από το ίδιο αυτό κόμμα, και έχοντας δοκιμάσει στο πετσί μου τις απόπειρές τους για πολιτική και κοινωνική εξόντωση μου, έπειδή τόλμησα να διαφωνήσω με την, υπαγορευμένη σ' αυτούς, πολιτική τους γραμμή, έχω, νομίζω, να πω μερικά πράγματα.

Όλα άρχισαν από τη στιγμή που εκφράστηκε η διαφωνία μου, την εποχή λίγο πριν από το 10ο συνέδριο και συνεχίστηκαν και μετά από αυτό και άφου απότυχαν οι προσπάθειές τους να με πείσουν! Άρχισε το πιούπιλατο και δόλιο συκοφαντικό χτύπημα που με άναγκαζε να τους στείλω

άνοιχτή επιστολή, στην οποία καμιά απάντηση δεν πήρα. Αποτέλεσμα, πάντως, της επιστολής πρέπει να ήταν ή κάποια αναδιπλώση τους.

Φιλικότατα
'Ηλίας Βαλιώτης

● Ένας άλλος αναγνώστης μας, ο Λάμπης Θεοδωρόπουλος από τον Πειραιά, μας έστειλε ένα πολυσέλιδο κείμενο με τίτλο «Ένσωμάτωση στην πολιτική της Αντίδρασης» και όπου καταγγέλει τους «400» και άλλες ομάδες («Αριστερά του ΚΚΕ») ότι συγχρονίζονται με την Δεξιά. Τόσο μεγάλα κείμενα είναι αδύνατο να φιλοξενηθούν. Παρακαλούμε τους φίλους μας να είναι όσο μπορούν πιο λακωνικοί.

● Η Κ.Μ. από την ΚΝΕ της Κυψέλης γράφει:

Ήγαπητό ΑΝΤΙ, Πρόκειται για την ΚΝΕ της Κυψέλης, της οποίας είμαστε μέλος και διαγραφίτηκα μαζί με πολλούς (...). Θά αναφέρω ορισμένα συγκεκριμένα γεγονότα τα οποία δείχνουν συγχρόνως και την γραφειοκρατία που υπάρχει μέσα σ' αυτή την οργάνωση.

Σε κάποιο σωματείο είχαμε εκδήλωση για τους εξοπλισμούς. Καί αφού διάβασαν την εισηγήση ή οποία έλεγε για τους πυραύλους «Πέρσιγκ 2» και «Κρούζ» πόσο επικίνδυνος είναι και πόσο καστορεπτικός, από την άλλη μας έλεγε για τη «μεγάλη πατρίδα» ή οποία ζητάει ύφεση και αποπλινισμό, τους έθεσε το ερώτημα γιατί αναφερόμαστε μόνο στους αμερικανικούς πυραύλους και όχι και στους σοβιετικούς SS-20. Απάντηση φυσικά δεν πήρα. Την άλλη μέρα ο γραμματέας της ΚΟ του Σωματείου αυτού ανεβαίνει στην Κυψέλη και τους είπε ότι φέρομαι αντικαταστατικά και ότι τις διαφωνίες τις λέμε μόνο μέσα στην οργάνωση και όχι έξω. Αυτή είναι ή λεγόμενη δημοκρατία. Τους έθεσε επίσης, στην ΟΒ Κυψέλης, το ερώτημα γιατί δεν συμμετείχαν στίς συγκεντρώσεις των πολιτικών κρατούμενων και του Κυρίτου. Η απάντηση; Ο ΡΙΖΟ-ΣΠΑΣΤΗΣ έγραψε γι' αυτά. Καί θέλω να ρωτήσω και πάλι τους κυρίους αυτούς, που είναι οι συγκεντρώσεις ενάντια στην τρομοκρατία, ενάντια στίς συλλήψεις, ενάντια στή φυλάκιση των πολιτικών κρατούμενων;

Ήλλά μία τά φεστιβάλ, μία τό χτίσιμο των γραφείων του κόμματος και τό σπύτι του λαού, μία οι κινηματογραφικές προβολές και οι συζητήσεις μέ δευτεράνους του ΚΚΕ, δέν μάς μένει καιρός νά ασχοληθούμε μέ τά άλλα, γιατί γι' αυτούς έρχονται σέ δεύτερη μοίρα. (...)

Όσο γιά τό άν ή επιστολή μου έχει αληθινό περιεχόμενο ή είναι συκοφαντική, άς θγούνε οι κνίτες νά τά ανατρέψουν. Ήλλά πολύ άμφιβάλλω άν ποτέ τό διαβάσουν, γιατί άλλο από ΡΙΖΟ-ΣΠΑΣΤΗ και ΟΔΗΓΗΤΗ δέν πιάνουν στά χέρια τους. Μόνο άπ' αυτά τά δύο έντυπα «άνεβαίνει» τό ιδεολογικοπολιτικό επίπεδο του λαού.

Μέ εκτίμηση γιά τό ΑΝΤΙ
Κ.Μ.

● Η Μαρία Ζαρίφη, από το Περίστερι, γράφει ανάμεσα σ' άλλα:

Φοιτητικές εκλογές, εκλογές στά εργατικά συνδικάτα, μαζικές κινητοποιήσεις, κ.ά. Ή πάλι του λαού και ο πόθος του γιά την αλλαγή αυξάνει και κρίση υπάρχει μόνο στα μυαλά των «απαμορφωμένων κουλτουριάδων» και στά όνειρα της Δεξιάς ολιγαρχίας. Λυπάμαι που απαγορεύτω μέ τις απόψεις μου τους «άμφισβητήτες» του Άριστερου «κατεστημένου», αλλά ή ΚΝΕ μέ έχει ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΕΙ έτοιμ να μην ένοχλούμαι από τις αντιδραστικές αηδίες των κάθε λογής διαφωνούντων, αλλά νά γελώ και νά δυναμώνω την πάλη μου μέσα από τις γραμμές της γιά την πραγματική αλλαγή του τόπου, γιά μία Έλλάδα λεύτερη, οίκοδομημένη μέ τά ιδανικά του ΥΠΑΡΚΤΟΥ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΥ (όρα Σοβιετική Ένωση).

Εύχαριστώ γιά τή φιλοξενία
Μαρία Ζαρίφη
Περίστερι

● Ο Θ. Σταθοκωστόπουλος, από τους «400», διευκρινίζει τή θέση του μέ τό κείμενο:

Είμαι μέλος της ΚΝΕ γιά 3 χρόνια και ένας από τους 400 που ύπόγραψαν τό κείμενο των διαφωνούντων. Μ' αυτό τό γράμμα μου θέλω νά αναφέρω τους λόγους που μ' έκαναν νά τό υπογράψω και παράλληλα νά διαχωρίσω τώρα δημόσια τή θέση μου άπ' αυτή την κίνηση.

Έγινε μέλος της ΚΝΕ πιστεύοντας ότι τό ΚΚΕ είναι τό επαναστατικό κόμμα της εργατικής τάξης και ο εκπρόσωπος της Όχτωδριανής επανάστασης στην Έλλάδα. Στή συνέχεια, ήρθα σέ ρήξη μέ την πολιτική του ΚΚΕ σέ ζητήματα ταχτικής και στρατηγικής (ειρηνικός δρόμος, σπάσιμο

στεγανών και εκδημοκρατισμός του στρατού κλπ) αλλά και σέ γενικότερα ιδεολογικά ζητήματα (διεθνισμός, παλλαϊκό κράτος, σταλινισμός).

Θεώρησα και συνεχίζω νά θεωρώ ότι οι θέσεις του 10ου Συνέδριου του ΚΚΕ αποτελούν μία ριζική ρήξη μ' όλες τις επαναστατικές άρχές και κατευθύνσεις του λενινισμού, όπως ιδιαίτερα συνοψίζονται στό «Κράτος και Έπανάσταση» του Λένιν. Δέν πιστεύω ότι μπορεί νά έχει σχέση μέ τις μέθοδες και τις άρχές της Όχτωδριανής Έπανάστασης μία πολιτική του «ειρηνικού δρόμου» προς μία δημοκρατία του λαού (στά πλαίσια του καπιταλισμού) και τό σοσιαλισμό.

Ύπόγραψα τό κείμενο των διαφωνούντων, συμφωνώντας μέ τή κριτική που ασκούσε στην πολιτική του ΚΚΕ άπέναντι στίς άπεργίες. Στίς σχέσεις του μέ τή Μόσχα, που, όπως λέει τό κείμενο, τή μία μέρα ή Κ.Ε. έπαιρνε όμόφωνα μία άπόφαση και την άλλη, που άλλαζε ή πολιτική της Σοβιετικής Ένωσης, έπαιρνε την αντίθετη άπόφαση, πάλι όμόφωνα. Άκόμη μέ τή γραφειοκρατική λειτουργία του κόμματος.

Η εμπειρία μου όμως μέ την κίνηση και την παραπέρα διερεύνηση του κειμένου στό φώς του μαρξισμού, έδειξε ότι δέν ύπάρχουν στό θεμελιακά έρωτήματα της ρήξης μου μέ τό ΚΚΕ επαναστατικές άπαντήσεις: τά ζητήματα του κράτους και της επανάστασης, τό διεθνιστικό και του εθνικισμού, του ρόλου του σταλινισμού, των ιστορικών ριζών της σημερινής κατάστασης στό ΚΚΕ κλπ. Τό κείμενο, άσκώντας μία έπιφανειακή κριτική προς τό ΚΚΕ δέν κάνει μία βαθιά ταξική ανάλυση στίς ιστορικές ρίζες του σταλινισμού και στό ρόλο που έπαιξε. Άκόμη, δέν αναφέρεται πουθενά ο ρόλος του Τρότσκι στην επανάσταση και ή πάλι του ενάντια στον σταλινισμό. Έπίσης, άρνείται νά δεί τις ιστορικές ρίζες του γραφειοκρατικού εκφυλισμού του ΚΚΕ, άποσιωπώντας τις φοβερές προδοσίες της ήγεσίας του (εμφύλιος πόλεμος, συμφωνίες της Βάρκιζας κλπ).

Τό κείμενο των 400 άρνείται την αναγκαιότητα της ύπαρξης ενός επαναστατικού κόμματος σάν αναγκαίου όπλου γιά την νίκη της επανάστασης. Μιλάει άφηρημένα γιά «διάλογο όλων των δυσαρεστημένων στό χώρο της άριστερας». Έχει ένα προσανατολισμό μακριά από την εργατική τάξη και την πάλη γιά την κατάκτηση της εξουσίας.

Πιστεύω ότι συνέχεια και άνα-

πτυξη του επαναστατικού μαρξισμού αποτελεί σήμερα ο τροτσκισμός, γι' αυτό προσανατολίζομαι προς την Έργατική Διεθνιστική Ένωση, τη δύναμη που παλεύει ασυνμίδιστα ενάντια στις σταλινικές προδοσίες για το χτίσιμο του μαζικού επαναστατικού κόμματος.

Σταθοκωστόπουλος
Θανάσης

● Ένας συνδρομητής μας, ο κ. Γ. Αθανασίου από την Εύβοια απογοητεύτηκε όριστικά από το ANTI:

Κύριε Διευθυντά,
Καλά θα κάνετε να μην μου ξαναστείλετε το περιοδικό σας. Καί τ'άδόμεντα κλπ. πού λέτε χτυπάνε άσχημα. Κάποτε τό «Αντί» ήταν ένα περιοδικό με πολλά ένδιαφέροντα· τώρα τελευταία έγινε κομματικός τύπος του ΚΚΕ.σ. και γι' αυτό σταματώ νά τό παίρνω. Κατόπιν συζήτησης μέ πολλούς χωριανούς μου και φίλους είδα ότι έχουν την ίδια γνώμη μέ μένα. Στο τ.χ. 147, στον πίνακα μέ τά όνόματα τών διαγραφμένων από τό ΚΚΕ γράφετε και κάποιον Γρηγορόπουλο Γ. Γράψτε μου ή δημοσιέψτε τί δουλειά κάνει και πατρώνυμο και άν είναι δυνατόν και διεύθυνση.

Δέν έχω πολλές ελπίδες νά δημοσιευτεί τό γράμμα μου, γιατί συνήθως περνάτε τά γράμματα πού είναι ενάντια στό ΚΚΕ. Αυτό γίνεται πολύ έντεχνα. Κρατείστε συνδρομητές και αναγνώστες τούς αναθεωρητές και αφήστε τούς άλλους· είναι έξωτεριοί. Καί μετά λέτε πώς είστε άδόμεντο περιοδικό. Περνάτε, δέβαια, και μερικά γράμματα όπαδών και φίλων του ΚΚΕ γιά νά λέτε πώς είστε άδόμεντο. Άν πραγματικά θέλετε νά 'στε άριστερό περιοδικό και νά δοηθείστε στον άριστερό χώρο, σταματήστε νά κάνετε έξαιρέσεις και ανανεώστε τούς συνεργάτες. Θά πάτε καλύτερα. Ειδικά αυτός ό Καλαϊτζής είναι τόσο αίσχρός και γελοίος.

Φιλικά
Γιάννης Αθανασίου
Βασιλικά Ιστιαίας

Σ.Σ. Διευθύνσεις κλπ. στοιχεία δωαν υπέγραψαν τό κείμενο, λυπούμαστε αλλά δέν έχουμε στή διάθεσή μας.

● Ο Π.Βασάκος επίσης μάς εγκαταλείπει, αλλά θεωρεί συγχρόνως ότι αυτό «θά μάς ώφελήσει οικονομικά»:

Είναι πράγματι φιλότιμη ή προσπάθειά σας νά συντελέσετε και σεις στή λύση τών «προβλημάτων» τής 'Αριστεράς, κατά πώς βολεύει την Δεξιά. Κι άπ' αυτή την πλευρά ό μισθός σας άξιος. Παρακαλώ μήν αφήσετε ποτέ τίς ANTI-KKE επάλξεις σας.

Θά μπορούσα νά γράψω ότι καταλαβαίνω και τό δικό σας ιδεολογικό άδιέξοδο, έτσι ώστε χαρμπού νά μου άπαντούσατε ότι είμαι δογματικός, γιατί όποιος δέν συμφωνεί μέ μία συγκεκριμένη άποψη έχει ύπαρξιακό πρόβλημα. Μέ σάς, όμως, πιστεύω κάτι άλλο. Συνειδητά έχετε άποδοθεί σέ μία ευγενική άμιλλα μέ άλλους «καλοθελητές» γιά τήν καλύτερη πάλη ενάντια στό ΚΚΕ του στόλ «άντικειμενική παρουσίαση», «άδέσμευτη στάση» και άλλα τέτοια άδέσμευτα εύτράπελα στον ταξικό σας άγώνα.

Μερικά ερωτήματα τώρα:

Γράφετε:

1. «Εκατοντάδες μέλη και στελέχη του ΚΚΕ και τής ΚΝΕ μετά από μία διαδικασία συζήτησεων κατάρτησαν... νά διατυπώσουν τίς διαφωνίες τους μέ τό ΚΚΕ...». Πού και πότε συναντήθηκαν όλοι αυτοί πού όπως λέτε και παρακάτω βρίσκονται στήν Αθήνα, στήν Θεσσαλονίκη, στήν Καβάλα, στήν Πάτρα, στήν Ρουμάνια, στήν Αγγλία, στήν Αμερική, μπορεί και στό... Άφγανιστάν;

2. «... Τό ΚΚΕ, μά και συνολικά ή παραδοσιακή άριστεράν περνά όλο και περισσότερο στή θέση του θεατή τών άδιέξοδων τής σημερινής ελληνικής κοινωνίας...». Αυτό είναι μία σημαντική διαπίστωση γιά τόν παππού μου στό χωριό πού διαβάζει μόνο «ΑΚΡΟΠΟΛΗ» και παραπέρα δέν ξέρει τίποτα άλλο. Έσείς όμως ξέρετε κι άλλα. Πέστε μας ποιά είναι εκείνη ή ανερχόμενη δύναμη πού ανάγκασε τό ΚΚΕ νά γίνει «θεατής»;

3. «Ένας τέτοιος διάλογος προκαλεί τριγμούς στίς ευπαθείς ίσοροπίες τών πολιτικών κατεστημένων τής Άριστεράς, αλλά είναι καιρός ν' άρχίσει νά φανερώνεται ή ψαθρότητα πολλών μύθων, πού έχουμε συνηθίσει νά τούς θεωρούμε πέτρινους». Έ, λοιπόν, ό μόνος πέτρινος μύθος είναι εκείνος πού βρίσκεται στό μυαλό τής άρχουσας τάξης και στό μυαλό όλων εκείνων πού φαντάζονται τό ΚΚΕ σάν «χιονάνθρωπο» πού θά τόν λειώσει ό «ήλιος», δέν ξέρω και γώ ποιάς άμφισβήτησης.

Άπό όλα αυτά χάρηκα πραγματικά πού μου άποκαλύψατε τό άληθινό προσωπείο σας, μιάς κι έτσι πείσθηκα νά μήν ξεδώσω άλλη φορά 25 δρχ. άσκοπα. Όσο γιά τόν ρόλο σας, επανέρχομαι και πάλι: άξιος ό μισθός σας, μήν αφήσετε τίς αντι-ΚΚΕ επάλξεις σας, καλύψτε όλους τούς «άδέσμευτους» χώρους.

Θά 'χετε και οικονομικά ώφέλη
Βασάκος Πέτρος
Φοιτητής

Υ.Γ. Δέν περιμένω νά δημοσιευτεί τό γράμμα μου στό ANTI μιάς

και δέν πιστεύω πώς είναι στό πλαίσιο του διαλόγου πού έχετε άρχίσει.

● Άπό τήν Αγγλία, ή Λένα Παναγιώτου προσυπογράφει τό κείμενο τών «διαφωνούντων»:

Άγαπητό Άντί,

Προσυπογράφω και γώ τό κείμενο τών 400 διαφωνούντων, άν και άργά βέβαια. Άποχώρησα από τήν οργάνωση του Σάλφορντ του Μάντσεστερ πέρσι.

Σας ευχαριστώ
Λένα Παναγιώτου

● Ο παλιός αγωνιστής και συγγραφέας Άνδρέας Δάμπασης γράφει:

Έπρεπε νά γίνει αυτή ή κριτική δημόσια;

Διακρίνεται γιά αντικειμενικότητα αυτή ή κριτική;

Μέ απάντηση στό δύο αυτά ερωτήματα πρέπει νά ξεκινάει ένας κομμουνιστής τήν διατύπωση τής γνώμης του πάνω στό κείμενο τών «400» και στήν πολιτική πράξη πού εκφράζει.

Όσον άφορά στό πρώτο ερώτημα.

Όταν αντιμετωπίζεται σάν πράξη έχθρική ή εναντίωση στήν διαστρέβλωση τής άρχής του Δημοκρατικού Συγκεντρωτισμού, όπου από άρχή άνώτερης δημοκρατικής λειτουργίας τήν έχει μεταβάλλει ή ήγεσία του κόμματος σέ σκιαχτό εκφοβισμού τών κομματικών δυνάμεων

όταν ό νόμος πού διέπει τήν ανάπτυξη του κόμματος τής πρωτοπορίας, ή «Κριτική και ή Αυτοκριτική», παρεμποδίζεται από τήν ήγεσία νά λειτουργήσει,

όταν ακόμα και σέ μία πρωτο-

ΔΙΑΦΩΝΟΥΝΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΔΙΑΦΩΝΟΥΝΤΕΣ

φανή γιά τήν ιστορία του ΚΚΕ πενταετή νομιμότητα ή ήγεσία έμπόδισε και έμποδίζει τήν λειτουργία ουσιαστικής έσωκομματικής δημοκρατίας,

όταν ή ήγεσία του κόμματος γιά νά διατηρήσει «...» καρέκλα τής άπαιτεί πειθαρχία «Τάγματος Μοναχών», μέ όλες τίς καταστροφικές, γιά τό κομμουνιστικό κίνημα και γιά τά συμφέροντα του λαού, συνέπειες,

ΤΟΤΕ, ή δημόσια κριτική άποτελεί καθαρά κομματική πράξη, άποτελεί τήν πιό ύγιη αντίδραση τών κομματικών δυνάμεων πού συνειδητοποιούν ότι στρατεύθηκαν έθελοντικά γιά νά άγωνιστούν γιά τήν κοινωνική άλλαγή και τήν πρόοδο.

Όσον άφορά στό δεύτερο ερώτημα.

Η κριτική του κειμένου δέν στρέφεται ενάντια στήν ύπαρξη του κομματικού φορέα, ως καθοδηγητή τών κοινωνικών δυνάμεων, πού έχουν συμφέρον νά δραστηριοποιηθούν γιά τήν κοινωνική άλλαγή.

Η κριτική του κειμένου στρέφεται ενάντια στήν πρακτική του κομματικού φορέα (ΚΚΕ), ό όποιος μέσω μιάς λειτουργίας του άνώμαλης, ξένης προς τόν πρωτοποριακό του χαρακτήρα, οδηγείται από τήν ήγεσία του σέ μία διαστρόφη του ρόλου του.

Τήν θεωρώ αντικειμενική τήν κριτική τους.

Η δραστηριότητά μου στό μετά τή μεταπρόλιτευση χρόνια μου δίνει τή δυνατότητα νά εκτιμώ πώς οι έμπειρές τους τής μεταπολιτευτικής περιόδου πάνω στίς όποιες οι «400» θεμελιώνουν τήν κριτική τους δέν εκφράζουν παραμόρφωση τής πραγματικότητας, αλλά αυτήν τήν ίδια τήν πραγματικότητα.

Έξ άλλων και οι έμπειρίες πάνω στίς όποιες στήριξη τήν κριτική μου τό 1969 μέσα στό κόμμα και τήν όποια κριτική έφερα στή δημοσιότητα στή τέλη του 1974 μέ ένισχύουν στην έκτίμησή μου ότι ή κριτική τους είναι αντικειμενική.

Κάθε πράξη άρνησης μιάς κατάστασης, όσο κι άν άντανακλά τίς άπαιτήσεις τών περιστάσεων, μένει μία πράξη άμφισβήτησης άξίας στήν περίπτωση πού δέν άκολουθεί μία δραστηριότητα μέ θέσεις πού νά δικαιώνουν τήν πράξη τής άρνησης.

Έδώ, πάνω σ' αυτό τό θέμα, έχουμε ύποχρέωση μέ όσο γίνεται περισσότερη σαφήνεια νά διατυπώσουμε τήν άποψη μας.

Δύο κίνδυνοι περιτριγυρίζουν τούς «400».

Ο πρώτος είναι, έπειδή δέν τούς εκφράζει ή πρακτική του κόμματός τους, του ΚΚΕ, νά «άνακαλύψουν» ότι βρίσκονται ιδεολογικά πιό κοντά σέ κάποιον άλλο φορέα τής κομμουνιστικής άριστεράς.

Θά ήταν λάθος νά μήν δει κανείς ότι ή έπισήμανση από τούς «400» τών άρνητικών στήν πρακτική του ΚΚΕ άφορά έξ αντικειμένου και τούς άλλους φορείς τής κομμουνιστικής άριστεράς.

Άν στό ΚΚΕ έπικρατεί τό «μή σκέφτεσαι, μήν αντίλεγγεις», στό ΚΚΕ έσωτ. π.χ. ισχύει τό «όσο θέλεις μίλα, πούλός σ' άκούει!».

Άν κάποιος από τούς «400» έξησαν στό στρατόπεδο Γιούρα, Λακκί, Παρθένι στή περίοδο τής δικτατορίας θά ξέρουν άσφαλώς πόσο δογματικοί είναι αυτοί πού

σήμερα αυτοαποκαλούνται μη δογματικοί.

Ο δεύτερος κίνδυνος που διατρέχουν οι «400» είναι να παραστοθούν στη δίνη ατέρμονων συζητήσεων με φορείς, παράγοντες κλπ. για την «κρίση και την ενότητα της κομμουνιστικής αριστεράς». Και να αφήσουν το στόχο που είναι η εξάλειψη των άρνητικών στην πρακτική ολόκληρης της κομμουνιστικής αριστεράς, μέσω μιας δραστηριότητας καθοδηγούμενης από θέσεις που διαμορφώνει η κριτική των άρνητικών. Στόχος που οδηγεί στην άνοδο του Κομμουνιστικού Κινήματος, στο ξεπέρασμα της κρίσης.

1. Η ενότητα της κομμουνιστικής αριστεράς από τα πάνω (από τις ηγεσίες) είναι ανέφικτη σήμερα. Διότι ο δυναμισμός των κομματικών φορέων της κομμουνιστικής αριστεράς είναι δυναμισμός των ηγεσιών-φραξιών και όχι δυναμισμός των κομματικών μαζών.

Οι διεργασίες για να κυριαρχήσει ο δυναμισμός των κομματικών μαζών μέσα στους αριστερούς φορείς δεν είναι άκριτες ποιοτικές που να μας επιτρέπουν μία κοντινή ελπιδοφόρα προοπτική για την ενότητα της κομμουνιστικής αριστεράς.

2. Η ενότητα της αριστεράς δεν θα προέλθει από οποιοδήποτε διάλογο των φορέων της.

Η ενότητα θα είναι αποτέλεσμα της αποφασιστικής παρουσίας μέσα στο μαζικό κίνημα και την αυτοδιοίκηση κομματικών στελεχών είτε αυτά βρίσκονται σε οργανωτική σχέση με τον κομματικό φορέα, είτε όχι.

Αποφασιστική παρουσία δεν σημαίνει η οποιαδήποτε παρουσία. Αποφασιστική παρουσία των κομματικών στελεχών σημαίνει να έκφρασουν με τη δράση τους τις ΘΕΣΕΙΣ που προκύπτουν από την κριτική των άρνητικών δημιουργώντας μέσα στο μαζικό κίνημα και την αυτοδιοίκηση ΣΕΤΙΕΣ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ.

Όλοι αυτοί οι σωστοί καθοδηγητές και η υποδειγματική δουλειά τους θα γίνουν εκ των πραγμάτων ο φορέας, ο πόλος συσπείρωσης και ενότητας των δυνάμεων της κομμουνιστικής αριστεράς άπρονώντας ή και υποχωρώντας σε αποχώρηση τις ηγεσίες-φραξίες.

Οι «400», ή όσοι από αυτούς δεν παραπολιθούν δεν πρέπει να μείνουν στις διαπιστώσεις. Σάν συμπαγής καθοδηγητική μάζα πρέπει να δράσουν. Μόνο με το έργο θα πίσουν ότι είναι πραγματικοί οι στόχοι που προκύπτουν από την κριτική των άρνητικών του ΚΚΕ.

Μόνο με τέτοιο θετικό έργο θα

προκληθούν οι κομμουνιστές, που βρίσκονται μέσα ή έξω από τους κομματικούς φορείς, να δράσουν σωστά.

Μέσα στη δράση θα ενώνονται όλες αυτές οι δυνάμεις, που θα αποτελούν τον ξευγιαντικό, για το κίνημα, φορέα.

Ανδρέας Δάμπασης

● **Λαύρος και επιθετικός ένας κίντης από τό Φάληρο, μάς γράφει:**

Αντί,

Σε ευχαριστώ που μου κάνεις από εδώ και πέρα οικονομία 25 δρχ., κάθε 15 μέρες. Έπιτέλους μετά από καιρό αποκάλυψες ποιόν σκοπό εξυπηρετείς: την διάσπαση του ΚΚΕ και της ΚΝΕ.

Η πένθυμη μαύρη γραμμή πάνω δεξιά στο τελευταίο σου τεύχος (άρ. 147) είναι χάρμα, δείχνει δηλ την προδοκατόρικη μέθοδο που ακολουθείς, αφού ξέρεις και τό γράφεις μέσα, ότι οι 400 έχουν διαγραφεί ή αποχωρήσει από καιρό, γιατί γράφεις σάν να έγινε τώρα; Αλλά τί ρωτώ. Ο σκοπός ιερός; τό χρέμα γλυκό, ως πουλήσουμε και άλλα φύλλα στους άμύητους καραδοκούντας. Θυμάμαι την εποχή που πρωτοεθγαίνες, μέ τό εξώφυλλο του Μπόστ, τότε πραγματικά δείχνες ότι ήθελες την ενότητα και τον διάλογο της Αριστεράς. Τώρα όμως, αντι-ΚΚΕ ενότητα και διάλογος.

Στά δύο άρθρα τους - οι Άλεξανδρόπουλος - Μαθιανάκης και Κυριαζής, παραπονούνται ότι ΚΚΕ-ΚΝΕ δεν αντέδρασαν όπως θα έπρεπε, δηλαδή να απαντήσουν στις κατηγορίες του κειμένου. Μά τό ΚΚΕ κατηγορήθηκε και άπάντησε σ' αυτά σχεδόν από την γέννησή του, δεν είναι καινούρια.

Στην εισαγωγή του κειμένου προδοκατόρικα γράφουν ότι «ένας ολόκληρος κόσμος που διαφωνεί παραμένει στο ΚΚΕ, ελπίζοντας στο ξεπέρασμα των αδιεξόδων του». Όποιος όμως διαφωνεί ριζικά μέ τις αρχές του και τό πρόγραμμά του φεύγει. Αύτά όμως περί «ολόκληρου κόσμου που παραμένει» - ή «Αύγη» τούς θέλει χιλιάδες - προσπαθούν να κρύψουν τούς πραγματικούς λόγους για τούς οποίους φύγανε - επειδή δηλαδή βαρεθήκανε και κομρασθήκανε οι περισσότεροι να παίζουν τούς επαναστάτες. Η έσωκομματική πάλη υπάρχει μέσα στο ΚΚΕ και είναι νόμιμη από τό καταστατικό, όχι όμως σέ θέματα που ψηφίστηκαν από Συνέδριο, θέματα στρατηγικής και ταχτικής και αυτό τό ξέρει ο Μαθιανάκης μία πού στο Β' Συνέδριο της ΚΝΕ οι απόψεις του γράφτηκαν στόν «ΟΔΗΓΗΤΗ» και στά έντυπα του κόμ-

ματος για τόν προσυνεδριακό διάλογο. Ο άγώνας όμως είναι σκληρός και τά παιδιά θέλουν επανάσταση, έδώ και τώρα. Πιο κάτω γράφουν για τό πώς λέει τό ΚΚΕ ότι θά 'ρθει ή αλλαγή και τό κατηγορούν ότι θά πάρει την έξουσία μία μέρα πού ο ήλιος θά λάμψει, έξ έφ'όδου. Δεν είναι πρώτη φορά πού διαστρεβλώνονται τά ντοκουμέντα του ΚΚΕ όχι μόνο από τά «αριστερά», αλλά και από τά δεξιά. Η θέση του ΚΚΕ είναι γνωστή και αν δεν πείθει έσως δεν πειράζει, πείθει καθημερινά εκατοντάδες άλλους.

Γιά τις κατηγορίες ενάντια στο ΚΚΕ: ξενοκίνητο, καπελωτικό, δογματικό, αντιδημοκρατικό έσωτερικά, έχει απαντήσει τό κόμμα από τά έντυπα του χιλιάδες φορές, αλλά τό σπουδαιότερο άπαντάει καθημερινά στην πράξη σέ όλα τά επίπεδα της ζωής. Και άπαντάει όχι μόνο σ' έσας στούς δήθεν αβθεντικούς μαρξιστές, αλλά και στην αντίδραση πού πρώτη τό κατηγορήσε - και έδώ ούρα είστε.

Από αύτην την ένέργεια, την τελευταία από τις ένέργειες πού έχουν αρχίσει από τό 1917 - μέ την γέννηση του ΚΚΕ - για την διαλύσή του, σέ όλους τού Κομμουνιστές, Κνίτες και φίλους του ΚΚΕ-ΚΝΕ, κάτι θά έμεινε. Έμένα μου έμειναν 25 δρχ. κάθε 15 μέρες, από τό ξεθράκωμα μπροστά στά μάτια του κόσμου του εκδότη του «Αντί».

Κνίτης από τό Φάληρο

Υ.Σ. Άν θέλετε να μάθετε τό όνομά μου ρωτήστε τόν φίλο σας τόν Κυνηγό και τούς Ασφαλίτες του.

Σ.Σ. Για τόν Κυνηγό γράψαμε και πολλά μάλιστα: αν τό διάβαζες πιο προσεκτικά τό ΑΝΤΙ αγαπητέ φαληριώτη έπρεπε να τό είχες παρατηρήσει.

● Η Ήρα Μυλωνά διαχωρίζει τη θέση της από τό κείμενο των «400»:

Αγαπητό Αντί,

Στό τεύχος της 14/3/80 δημοσιεύτηκε τό γράμμα των 400 μελών και στελεχών της ΚΝΕ και του ΚΚΕ. Από λάθος ή παραδρομή στις ύπογραφές συμπεριλαμβάναμαι σάν ύπογράφουσα.

Περιμένο πώς θά βρεί τό γράμμα μου την άνάλογη άνταπόκριση.

Ευχαριστώ
Ήρα Μυλωνά

● Ο Φίλιππος Κορφιιάτης σχολιάζει τούς «αίρετικούς» και ζητά από τό ΑΝΤΙ να πάρει θέση. Τό ΑΝΤΙ, αντίθετα μέ ό,τι ισχυρίζονται πολλοί φίλοι του έχει πάρει τη θέση του: είναι κριτικό πρós την έξουσία της Δεξιάς και

προωθεί τό διάλογο σάν δήμα για την ενότητα της Αριστεράς.

Αγαπητό ΑΝΤΙ,

Τό ΑΝΤΙ είναι ένα περιοδικό, πού γενικά έκφράζει πολιτικές άπόψεις της Αριστεράς. Έπειδή πίσω του δεν υπάρχει κανένα κόμμα ή ομάδα και καμιά πολιτική σκοπιμότητα, μέσα από τις σελίδες του έκφράζονται (και πρέπει) οι γνώμες όλων των αριστερών τάσεων και ακόμα (τό πιο σπουδαίο) οι γνώμες των μεμονωμένων, των άδεσμευτών, των «αίρετικών» αριστερών. Έπειδή οι τελευταίοι δεν έχουν άλλο δήμα για να μιλήσουν, θεωρούν τό ΑΝΤΙ σάν τέτοιο και κάτι περισσότερο: τό θεωρούν δικό τους περιοδικό.

Και άφ'ού σημειώνει κάποιες σωστές τεχνικές παρατηρήσεις συνεχίζει:

Θέλω να θέσω μία έρώτηση στην φοιτήτρια Άνθή Χ. (τχ. 147). Η ίδια έρώτηση απευθύνεται σ' όλους τούς αυτόνομους, τούς ανεξάρτητους, τούς άπογοιτευμένους, τούς διαγραμμένους. Κυρίως απευθύνεται στο ΑΝΤΙ, πού σάν περιοδικό δεν έχει σκοπό μόνο την πληροφόρηση-ένημέρωση, αλλά βασικά την διαμόρφωση κάποιας άλλης γνώμης, μιας κριτικής σκέψης και - γιατί όχι - κάποιας κατεύθυνσης.

Γράφει η Άνθή Χ. «Δεν άνήκω σέ καμιά όργάνωση τώρα, ούτε πρόκειται να ξαναπάω. Άς βρούμε τη λύση μέσα από τόν έαυτό μας, αρκετά ξεοδνηκάμε σέ μάταια συνδέρια και ιερατεία». Λοιπόν, η Α.Χ και χιλιάδες άλλοι αγωνιστές μπορεί να «ξεοδνηκάν», όμως συμμετείχαν ενεργά και συνέβαλαν αποφασιστικά στόν άγώνα αυτού του λαού για την πρόοδο και σό σοσιαλισμό. Πρέπει, τάχα, να σταματήσουν εδώ, να παροπλιστούν ή να άποστρατευτούν, όπως είπώθηκε, επειδή δεν βλέπουν διέξοδο; Πρέπει να πάνε χαμένοι οι άγώνες τους; Κι αν ακόμα έσθισε ή διάθεση για περαιτέρω δράση, κάτω από σημαίες και στέγες, δεν υπάρχει άραγε άλλη προοπτική, μέ άλλα μέσα; Και τέλος: Τί θά κάνουν όλοι αυτοί οι αγωνιστές στίς προσεχείς (κοντινές) εκλογές και σέ επόμενες εκλογές; Ποιά είναι ή λύση πού θά «τή βρούμε στόν έαυτό μας»;

Τό ΑΝΤΙ καλείται να πάρει θέση.

Φιλικά,

Φίλιππος Κορφιιάτης

● Ο όργανίστας κ. Παναγιώτης Βήγος γράφει για τό κείμενο των διαφωνούντων:

Οι συντάκτες του κειμένου και τό ΑΝΤΙ, ισχυρίζονται ότι τό ΚΚΕ:

«Αν και μίλησε για κάποια «δόλια μέσα» των συντακτών του κειμένου, από την άλλη δεν βρήκε ούτε λέξη απέναντι στην επισήμανση του αρνητικού του ρόλου μέσα στο μαζικό κίνημα. Την διαπίστωση ότι «αυτό ευνόει την ανάπτυξη των αγώνων μόνον, όταν συντελούνται κάτω από την ηγεσία του και τον έλεγχο του, σε μία περιορισμένη όμως, τόσο από άποψη στόχων, όσο και μορφών πάλης κατεύθυνση, ενώ αντίθετα αντιπαράκειται αποφασιστικά σ' αυτούς όταν τα μαζικά κινήματα επιλέγουν στόχους και μορφές πάλης που ξεπερνούν και ανατρέπουν το πλαίσιο της στρατηγικής και τακτικής του. Αν και έφτασε στο σημείο να ανακαλύπτει τον δήθεν «υποβολιμαίο ρόλο» άλλων κομμάτων πίσω από το κείμενο, από την άλλη δεν βρήκε ούτε λέξη για να αποσειεί την ιδιαίτερη ευθύνη που του καταλογίζεται για την παραβίαση της αυτονομίας του μαζικού κινήματος». Τι συμβαίνει όμως στην πραγματικότητα; Το ΚΚΕ κάθε άλλο παρά βλέπει – όπως ισχυρίζονται οι συντάκτες του κειμένου – τα μαζικά κινήματα σαν «ιμάντες μεταβίβασης της κομματικής γραμμής». Αντίθετα, βλέπει τον έαυτό του και τα κινήματα αυτά σε μία συνεχή, διαλεκτική σχέση ανταλλαγής άμεσης πείρας, γνώσης και ανθρώπινου δυναμικού. Αυτοί οι οποίοι αρνούνται, εν ονόματι της «αυτονομίας» των μαζών και του «πλουραλισμού των κομμάτων στο σοσιαλισμό» την αλληλεπίδραση και σταδιακή ένοποιηση – όχι ταύτιση – κόμματος και κοινωνίας, διαιωνίζουν το διίστο ή ως το πούμε πολιτικό καταμερισμό, που έχουν γεννήσει οι ταξικές κοινωνίες, ανάμεσα στο κράτος και τους εργαζόμενους.

Θά πρέπει οι συντάκτες του κειμένου, αλλά και το περιοδικό ΑΝΤΙ, να έχουν βγάλει τα συμπεράσματά τους.

Δυστυχώς γι' αυτούς δεν υπάρχει καμία προοπτική στην αντικομμουνιστική τους καμπάνια.

Παναγιώτης Βήχος
Συνθέτης

● Καί μία δικαιολογημένη ανωνυμία:

Είμαι αναγνώστης του περιοδικού και σας παρακολουθώ με ενδιαφέρον από αρκετό καιρό.

Είμαι μέλος της ΚΝΕ σε κάποιο προάστιο της Αθήνας.

Από καιρό είχα διαφωνήσει με διάφορες θέσεις και απόψεις του κόμματος. Όλα αυτά τα έβαλα, όπως έπρεπε, μέσα στο όργανο του κόμματος, αλλά αποτέλεσμα μηδέν.

Ρωτώ πάλι, πώς νά γίνει μία έπικοδομητική δουλειά σε ένα τέτοιο κόμμα που λειτουργεί άσφουα ό δημοκρατικός συγκεντρωτισμός;

Ας σημειωθεί δέδαια, ότι ό δημοκρατικός συγκεντρωτισμός στην ΚΝΕ και στο ΚΚΕ δρίσκεται στην έποχή του σ. Στάλιν· υπάρχει τό σύστημα της Ασφάλειας, φακέλωμα κλπ.

Μέσα στο ΚΚΕ υπάρχουν πολλές τάσεις και μία που είναι ή πιό γερή, είναι αυτή που οι άνθρωποι της δγήκαν άνοιχτά μέ την έπιστολή στο περιοδικό σας και την ύπογράφουν μέ δλη τους την θέληση και έπαναστατικότητα· και ως τους όνομάζουν δεξιούς όπουρτουμιστές. Αυτήν την θανμάσια έπιστολή θά την ύπόγραφα και έγώ, αλλά έχω ένα πρόδλημα: είμαι στρατιώτης.

Και άφου συνεχίζει μέ συγκεκριμένες καταγγελίες, ζητά τό γράμμα του

«νά δημοσιευτεί για νά άκουστεί και ή δικιά μας φωνή που δέν έχει άκουστεί έξω από τά γραφεία του ΚΚΕ, ούτε και στις Γ.Σ.».

Μέ άγάπη

Ένας στρατιώτης-εργάτης

● Από τόν Ταύρο, ή Σ.Μ. εργάτρια-μαθήτρια προσυπογράφει τό κείμενο των διαφωνούντων:

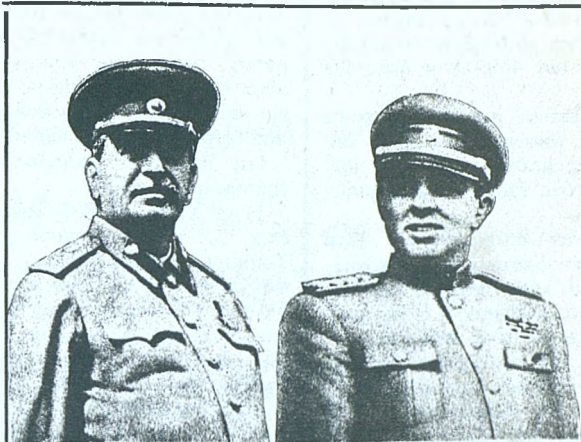
Συμφωνώ μέ τό κείμενο των διαφωνούντων και τό ύπογράφω. Έκφράζω όμως την λύπη μου προς όλους αυτούς που προσπαθούν νά μάς πείσουν ότι οι διαμαρτυρίες και τό κείμενο κινήθηκε είτε από την δεξιά, είτε ότι είναι ύπαρξιακό πρόδλημα αυτών που ύπογράφουν, ή ότι κινήθηκε από διάφορες άντικομμουνιστικές τάσεις. Καί για την άκρίβεια, είμαι όργανωμένη 6 χρόνια στην ΚΝΕ, έχω διαγραφεί μία φορά για άγνωστους λόγους, όπως μου είπαν αργότερα, και μέ έχουν πολλές φορές άπειλήσει και για δεύτερη διαγραφή. Έδω και δύο περίπου μήνες όμως έχω ύποβάλει την άποχώρησή μου.

Και κάτι άλλο: Θά 'θελα πάρα πολύ μέ έπιστολή μου μέσω του τύπου, νά γνωστοποιήσω στον κ. Φλωράκη και τους ύπόλοιπους, πώς λειτουργεί τό κόμμα τους στη δάση, πόσο καταρτισμένα είναι τά μέλη τους γύρω άπ' τόν μαρξισμό-λενινισμό, και τά «άπλυστα» όρισμένων στελεχών τους και διάφορα άλλα γύρω άπ' ωτήν λειτουργία της ΚΝΕ. Αν κανείς ενδιαφέρεται από όλους αυτούς, υπάρχουν όνόματα, χρονολογίες, και όλα τά άπαραίτητα πειστήρια, που μπορούν νά τά ζητήσουν, και άν γίνεται νά δημοσιευθούν.

Σ.Μ.

Έργάτρια-μαθήτρια
Ο.Β. Ταύρου ΚΕΤΕ

Εκδοσεις ΠΟΡΕΙΑ

ΕΝΒΕΡ ΧΟΤΖΙΑ ΜΕ ΤΟ ΣΤΑΛΙΝ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

«ΠΟΡΕΙΑ»

ΑΠΟ ΤΗ ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

Γενάρης 1950

Αντιπαράσταση στο Στάλιν σχετικά με τις διαφωνίες αρχών ανάμεσα στην ηγεσία του Κόμματος Έργασίας Άλβανίας και τους ηγέτες του Κομμουνιστικού Κόμματος Έλλάδας.

—Παίρνουν μέρος:

—Ο Στάλιν, ό Μολότοφ, ό Μαλένκοφ, ό Ένβερ Χότζια, ό Μεχμέτ Σιέχου, ό Νίκος Ζαχαριάδης, ό Μήτσος Παρτσαλίδης.

—Σχετικά μέ την στρατηγική και την ταχτική του Δημοκρατικού Στρατού Έλλάδας.

—Η ταχτική της παθητικής άμυνας είναι ή μάνα της ήττας.

—Γιατί συνέβηκαν οι ήττες στο Βίτσι και στο Γράμμο;

—Σχετικά μέ τόν ήγετικό ρόλο του Κόμματος στο στρατό.

—Η θέση και ό ρόλος του πολιτικού Έπιτρόπου.

—Ο Νίκος Ζαχαριάδης εκθέτει τις άπόψεις του.

—Η εκτίμηση του Στάλιν.

● **Ο Έκτορας Νικολάου** στεναχωρείται γιατί το **ΑΝΤΙ φιλοξένησε** το κείμενο των διαφωνούντων:

Και ξαφνικά ανακάλυψαν ότι παραμπήκαν στο «περιθώριο» και ότι δεν τους πρέπει. Μαζεύτηκαν, συζήτησαν και, «**ΚΡΙΣΗ ΣΤΟ ΚΚΕ**!» (Τώρα δέβαια τί σχέση έχει το ΚΚΕ με το «Περιθώριο» των 400, είναι άλλο ζήτημα).

Και είπαν πολλά. Πράγματα που τα ακούμε κάθε μέρα απ' όλες τις μπάντες και που σάν μόνο στόχο έχουν να χτυπήσουν το ΚΚΕ.

Έκαναν αποκαλύψεις: «Στό ΚΚΕ δεν υπάρχει δημοκρατία», «πνίγει κάθε αντίθετη άποψη». Άλλθεια, ρώτησαν ή σκέφτηκαν πώς άνάμεσά τους υπάρχουν άνθρωποι που πραγματικά βασάνιζαν τις οργανώσεις του μέ τό νά λέν συνέχεια τά δικά τους;

Στό τχ. 148 κάποιος Στέλιος Άλεξανδρόπουλος ξαφνιάζεται για τό ότι ό «Ρ» έγραψε ότι δέν υπάρχει καμιά πολιτική διαφωνία στό κείμενο. Αύτός τί λέει; Υπάρχει;

Καί τό «Αντί» ξοδεύει σελίδες και σελίδες για νά φιλοξενήσει τίς επεξηγήσεις των διάφορων φυντανιών της δημοσιογραφίας.

Άλθθεια, ποιοί νά είναι οί ύπογράφωντες; Κανείς, μά κανείς, δέν λέει πριν πόσα χρόνια έφυγε ή διαγράφηκε από την ΚΝΕ και γιατί. (...)

Καί συνεχίζει:

Τέλος, τί σχέση μπορεί νά υπάρχει από την ταύτιση στόχων του κειμένου με αυτούς της Β' Πανελλαδικής: «Ο Λαζαρίδης έλπε στην «Ε» ότι στόχος της Β' Πανελλαδικής είναι νά θγούν άπ' τό περιθώριο όλοι οί διαφωνούντες και οί άποχωρήσαντες από τά κόμματά τους.

Ευχαριστώ
Έκτορας Νικολάου

● **Άπό την Ιταλία ό Θ. Δημάδας** μās γράφει:

Άγαπητό «ΑΝΤΙ»,

Θέλω νά πώ μερικά λόγια για όσα γράφτηκαν στό τεύχος 148, περί «διάσπασης» και «κρίσης» στό ΚΚΕ, και γενικότερα για τό κείμενο των 400. Τόν τελευταίο καιρό έγκαιινιάσθηκε μία νέα μέθοδος άμφισβήτησης της πολιτικής γραμμής του ΚΚΕ, που παρόλες τίς διακηρύξεις για «συντροφική κριτική», εξελίχθηκε σέ πολεμική και συκοφαντία.

Καί νά πού ξαφνικά έντοπίσθηκε τό «μεγάλο πρόβλημα», τό «γεγονός που καίει», ή άν θέλετε τό «δύλημα» που επιτέλους εκφράζεται από τούς «θωδούς του ΚΚΕ», για την άγωνιστική του

συνέπεια και για την εφαρμογή ή όχι των διακηρύξεών του. Καλο-βελήτες, άναλφάβητες καταστάσεων της ουσίας των πραγμάτων, παρουσιάσθηκαν πολλοί. Άπό τά πιό δεξιά στοιχεία, μέχρι και τούς προοδευτικούς ανθρώπους, που τούς έπιασε ξαφνικά τό ενδιαφέρον για τό «καλό» του ΚΚΕ και γενικά του άριστερου κινήματος. Άνθρώπους που προτείνουν «άγωνιστικές λύσεις», ένάντια στό «στατικό σήμερα», και που βρίσκουν και «μεθόδους».

Γιά όλα αυτά υπάρχουν δύο έρωτήματα.

1) Οί εκτός του ΚΚΕ κείμενοι (π.χ. Σ. Άλεξανδρόπουλος, Ν. Τσακίρης άρθρογράφοι του «ΑΝΤΙ» και άλλοι) από πότε εκδηλώνουν ένδιαφέρον για τη δημοκρατική λειτουργία του ΚΚΕ; Ό «καλοπροαίρετος» όψιμος άγανακτισμός τους, τί θετικό έχει νά προσφέρει εκτός από τό άντι-ΚΚΕ μένος τους. (Άς σημειωθεί πώς συγκεκριμένες προτάσεις για συγκεκριμένα θέματα, δέν υπάρχουν). Δέν νομίζουν πώς ή γενικόλογία τους, χωρίς άναλυτική τοποθέτηση, μπαίνει στό όρια της στήρας πολεμικής και συκοφαντίας.

2) Οί 400 συνυπογράφωντες, πίστεψαν έστω και για μία στιγμή πώς έτσι «δοήθησαν» τό ΚΚΕ. Πολλοί άπ' αυτούς είδαν ότι μοναδικός σκοπός του «κειμένου», ήταν νά χτυπηθεί τό ΚΚΕ και άπέσυραν τίς ύπογραφές τους (Π. Τσαφούρος, Ν. Καλογεράς, Δ. Βερύκιος και άλλοι).

Φιλικά

Θεοδόσης Δημαδάμας
Φοιτητής Πολυτεχνείου Cagliari

● **Ό Δημήτρης Π.,** πρώην μέλος της ΚΝΕ στό Αιγάλεω, συνυπογράφει τό κείμενο των «400»:

Άγαπητό «ΑΝΤΙ»,

Πιστεύω ότι όσοι πέρασαν μέσα από τίς γραμμές της ΚΝΕ και του ΚΚΕ, δέν περίμεναν καλύτερη αντιμετώπιση των «400» διαφωνούντων.

Τό ΚΚΕξ. και ή ΚΝΕ έδειξαν εδώ και πολύ καιρό τίς διαθέσεις τους άπέναντι στό μέλη τους που διαφωνούν με τό «άλάνθαστο» της καθοδήγησης, όπως στην περίπτωση του Άνδρεού.

Γιά τούς σταλινικούς της καθοδήγησης του ΚΚΕ τό πνίξιμο της φωνής εκείνων των μελών που διαφωνούν μαζί τους βρισκόταν, βρίσκεται και δυστυχώς φαίνεται ότι θά βρισκεται ακόμα για πολύ στην ημερήσια διάταξη.

Χάρis στην μονομετικότητα και τό δογματισμό που τούς διακρίνει προσπαθούν νά γυρίσουν τό Έλληνικό Κομμουνιστικό Κίνημα στην μαύρη εποχή της Ζαχαριαδικής τρομοκρατίας που οί άγωνιστές που διαφωνούσαν άντιμε-

τώπιζαν την άπομόνωση, την ήθικη και πολιτική εξόντωση (...). Άς θυμηθούμε τά γεγονότα - δυό μόλις μέρες μετά τό κείμενο των «400» - που γνωστά στελέχη της τοπικής ΚΝΕ Αιγάλεω κτύπησαν μαθητρίες (μέλη επίσης της ΚΝΕ) που ύποστήριζαν τούς «400».

Πιστεύω, λοιπόν, ότι σήμερα που τό νεολαϊστικό κίνημα άποκτά τίς δυνατότητες νά ξεφύγει από τό τέλμα της άδράνειας που βρίσκεται, είναι καιρός νά πωθούν νά είναι οί Έλληνες Κομμουνιστές στην γωνία περιμένοντας τόν έρχομό μιας επανάστασης τύπου Άφγανιστάν.

Γι' αυτό κάνω έκκληση σέ όλα τά μέλη της ΚΝΕ και του ΚΚΕ που διαφωνούν με την ήγεία του νά εκφράσουν άνοιχτά τίς διαφωνίες τους μέσα από τίς στήλες του άριστερου τύπου, πράγμα που θά δοθηθεί τό Έλληνικό Κομμουνιστικό Κίνημα νά ξεφύγει από τό δογματισμό και την μονομετικότητα. Για την δημιουργία ενός καινούριου ΚΚΕ αυτόνομου από ξένα καθοδηγητικά κέντρα που θά στηρίζεται στην Έλληνική πραγματικότητα και που θά έχει τη δύναμη νά δγάλει τούς Έλληνες κομμουνιστές άπ' τη γωνία.

Μ' αυτή τη λογική δηλώνω ότι ύποστηρίζω τούς «400» διαφωνούντες και συνυπογράφω τό κείμενό τους.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία

Δημήτρης Π.

Μαθητής

Πρώην μέλος της ΚΝΕ

Άγ. Βαρβάρας, Αιγάλεω

● **Ό φοιτητής Γ. Σαβδόπουλος** συντάσσεται με τό κείμενο των «400»:

Άγαπητό «ΑΝΤΙ»,

Τό θέμα φαίνεται νά άφορά μόνο τό ΚΚΕ, όμως πιστεύω ότι είναι και θέμα στό διεθν ή άριστο κίνημα (τήν δημοκρατική του οργάνωση, τόν έλεγχο και την συμμετοχή της βάσης στην πολιτική του, κλπ.).

Βρίσκω σωστή και ώριμη την πολιτική άπόφαση που προχώρησαν οί «400» πρώην, νά δημοσιεύσουν τίς άπόψεις τους. Έτσι αναπτύσσεται ή πολιτική πληροφόρηση, ή πολιτική παιδεία και ό πολιτικός διάλογος.

Ός ελάχιστη μορφή συμπαράστασης σου στέλνω την έπιστολή μου με ύπογραφή μου για τό κείμενο των «400». Τόσο ως μέλος της ΚΝΕ, μέχρι τό Μάη του '79 στην Θεσσαλονίκη (όπου και διαγράφηκα) όσο και ως άνθρωπος που προσπαθεί νά σκεφτεί ελεύθερα.

Φιλικά

Γιάννης Σαβδόπουλος

Φοιτητής

αντί

**ΔΕΚΑΜΕΡΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ
Δημοχάρους 60
Αθήνα 601
Τηλ: 732.713 - 732.819**

● **Έκδότης:**
ΧΡΗΣΤΟΣ Γ. ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗΣ
Δεινοκράτους 131, Αθήνα 601.
● **Υπεύθυνος Τυπογραφείου:**
ΤΡΥΦΩΝ ΛΥΓΟΥΡΑΣ
Βασ. Αλεξάνδρου 26. Περιστέρι
● **Καλλιτεχνική επίμελεια:**
ΜΑΚΗΣ ΤΣΙΠΟΥΡΙΔΗΣ
● **Μοντάζ:**
Γ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΟΣ
● **Φωτοστοιχειοθεσία:**
«ΦΩΤΟΚΥΤΤΑΡΟ» ΕΠΕ.
Βασ. Αλεξάνδρου 2, Χίλτον.
Τηλ. 748.314 - 713.604.
● **Αναπαραγωγή φίλμς:**
Ιωάννου - Τσούπρος και Σία
Δερβενιών 9 - τηλ. 3604812
● **Εκτύπωση:**
Έργοστ. Γραφικών Τεχνών
Γ. ΑΝΕΜΟΔΟΡΑΣ
Ίσσιου 5, Περιστέρι. Τηλ.
57.22.201.

● **Κάθε ένυπόγραφο άρθρο εκφράζει την προσωπική άποψη του συγγραφέα του.**
● **Χειρόγραφα δέν επιστρέφονται.**

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Έσωτερικού

Έξαρ. 320 δρχ. - Έτήσια 640
Έτήσια Όργανισμών,
Τραπεζών, κλπ: 1.500 δρχ.
Γιά φοιτητές έκπτωση 15%

Έξωτερικού

Εύρώπη - Μεσογ. χώρες:
έξάμηνη: άπλή δολ. 15
" άεροπ. δολ. 17
έτήσια: άπλή δολ. 30
" άεροπ. δολ. 34
Η.Π.Α. - Καναδάς - Άν. Άσία:
έξάμηνη: άπλή δολ. 15
" άεροπ. δολ. 22
έτήσια: άπλή δολ. 30
" άεροπ. δολ. 44
Αύστραλία - Όκεανία:
έξάμηνη: άπλή δολ. 15
" άεροπ. δολ. 30
έτήσια: άπλή δολ. 30
" άεροπ. δολ. 60

● **Εμβάσματα, έπιταγές:**
ΧΡΗΣΤΟ ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗ
Δημοχάρους 60, ΑΘΗΝΑ 601.
● **ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ:** δρχ. 25 .
● **ΠΑΛΙΑ ΤΕΥΧΗ:** ΤΙΜΗ δρχ. 40

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ
● **για τά διθλοπωλεία της Αθήνας:**
Στά γραφεία του «ΑΝΤΙ»
Δημοχάρους 60, τηλ: 732-713
● **για τά διθλοπωλεία Β. Ελλάδας:**
Βιβλιοπωλείο
Μ. Κοτζιά και Σία Ο.Ε.
Ταμική 78, τηλ. 279.720
Θεσσαλονίκη

ΑΝΤ. ΛΙΒΑΝΗΣ & ΣΙΑ "ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ,"

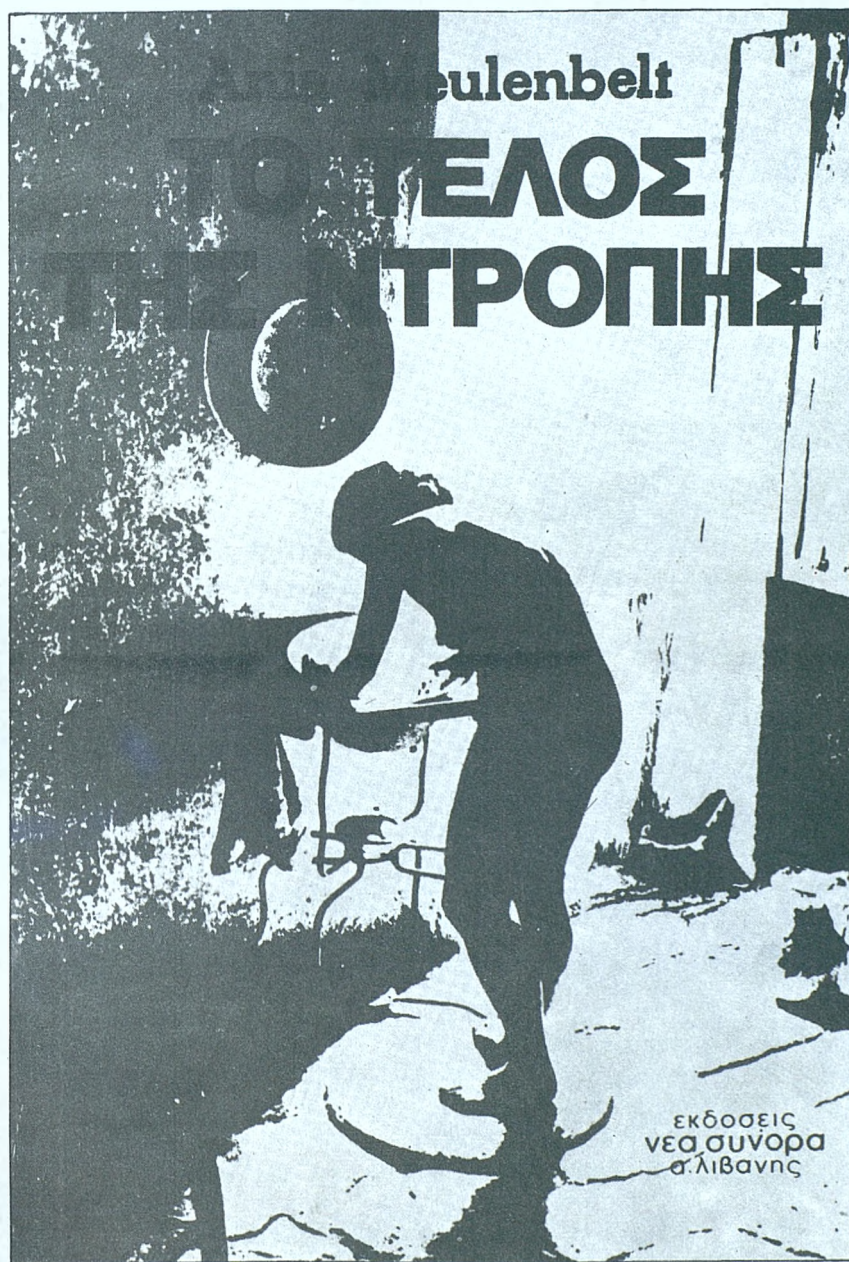
ΣΟΛΩΝΟΣ 94, τηλ.: 36 10 589

Ένα βιβλίο της Όλλανδέζας φεμινίστριας

ΑΝΙΑ ΜΕΪΛΕΜΠΕΛΤ

γραμμένο χωρίς υποκρισία και πουριτανισμό

Ἀγαπητοὶ μας ἐπιβάτες,
Στὴν προσπάθειά μας νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσουμε καλύτερα, φροντίσαμε νὰ εἴμαστε
ἀπὸ τοὺς πρῶτους ἀερομεταφορεῖς τοῦ κόσμου ποὺ πετοῦν μὲ **AIRBUS A300**.
Τὸ ἀεροπλάνο τῆς νέας γενιᾶς, τῆς ἀνετῆς μεταφορᾶς 255 ἐπιβατῶν, καὶ
πολλῶν ἐμπορευμάτων, μὲ τὰ λιγότερα καύσιμα καὶ τὸν λιγότερο θόρυβο.

Πετᾶξτε καὶ θὰ δεῖτε...

ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ